

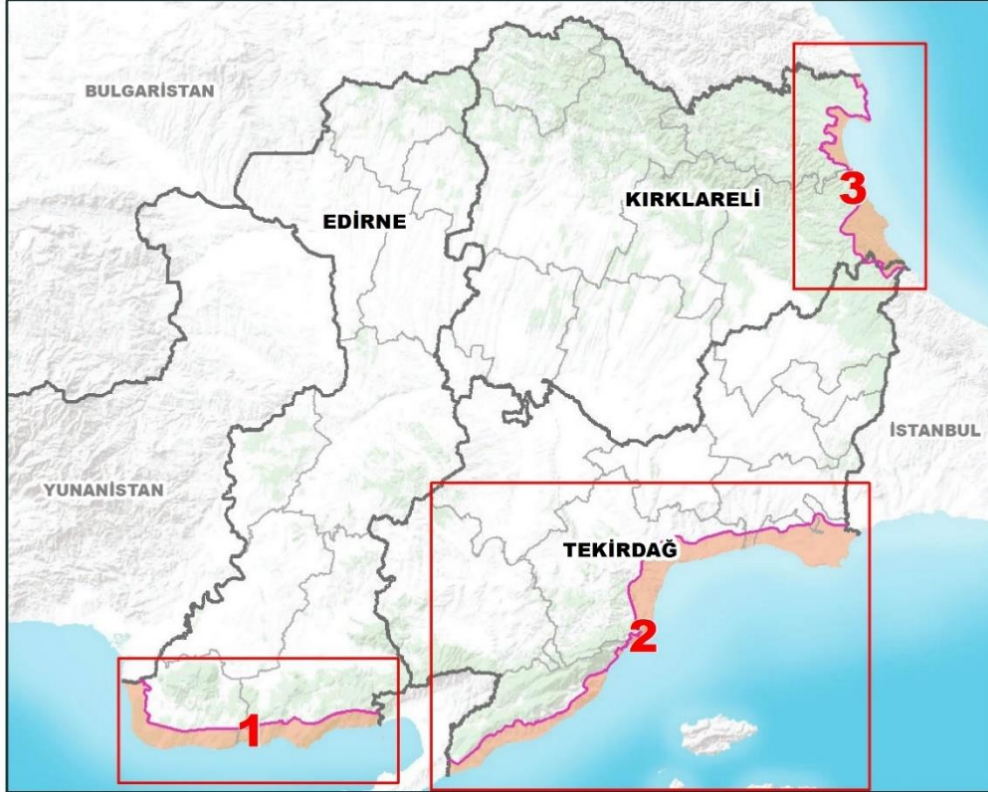

T.C.

ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI
MEKÂNSAL PLANLAMA GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

EDİRNE-TEKİRDAĞ-KIRKLARELİ İLLERİ
1/50.000 ÖLÇEKLİ
BÜTÜNLEŞİK KIYI ALANLARI PLANI

PLAN AÇIKLAMA RAPORU

İÇİNDEKİLER

AMAÇ	1
KAPSAM	1
YÖNTEM	1
1. ANALİZ ÇALIŞMALARINA İLİŞKİN KISA DEĞERLENDİRME	3
1.1. MARMARA BÖLGESİ, KUZEY MARMARA BÖLGESİ, TR21 BÖLGESİ.....	3
1.2. ÇALIŞMA ALANI.....	5
1.3. ÇALIŞMA ALANINDA BELİRLENEN BÖLGELER.....	7
1.3.1. Enez Alt Bölgesi.....	15
1.3.2. Erikli Alt Bölgesi.....	18
1.3.3. Şarköy Alt Bölgesi.....	21
1.3.4. Uçmakdere Alt Bölgesi.....	24
1.3.5. Tekirdağ Alt Bölgesi.....	26
1.3.6. Marmaraereğlisi Alt Bölgesi.....	29
1.3.7. İğneada-Kıyıköy Alt Bölgesi.....	32
2. UZMAN RAPORLARI	36
2.1. KIYI YAPILARI UZMAN DEĞERLENDİRME RAPORU	36
2.2. DENİZ ULAŞIMI, TAŞIMACILIĞI VE LOJİSTİK UZMAN DEĞERLENDİRME RAPORU	42
2.3. DENİZ VE KIYI EKOSİSTEMİ UZMAN DEĞERLENDİRME RAPORU	43
2.4. SAHİL ŞERİDİ BATİMETRİK VE OŞİNOGRAFIK ÖLÇÜMLER UZMAN DEĞERLENDİRME RAPORU	51
2.5. KIYI VE DENİZEL ALANLARA YÖNELİK MEVZUAT VE PLANLAMAYA İLİŞKİN UZMAN DEĞERLENDİRME RAPORU	53
2.5.1. Kıyı Planlamasındaki Standartlar ve Uygulamalarına Yönelik Çalışmalar	53
2.5.2. Çalışma Alanındaki Kıyı Yapılarının Standartlar Doğrultusunda Değerlendirilmesi, Çalışma Alanına Özgü Standartlar	53
2.5.3. Kıyı ve Denizel Alanlarda Yürürlükteki İmar Planları ve Mevzuata Uygunluk Değerlendirmeleri.....	54
3. ULUSLARARASI HUKUKTAN KAYNAKLANAN BAĞLAYICI HÜKÜMLER	62
3.1. ULUSLARARASI YASAL DÜZENLEMELERİN GELİŞİMİ.....	63
3.2. ULUSLARARASI YASAL DÜZENLEMELER.....	64
3.2.1. Çalışma Alanı'nın Kara Kesiminde Kültür ve Tabiat Varlıklarının Korunmasına İlişkin Uluslararası Yasal Düzenlemeler	64
3.2.2. Çalışma Alanını Kıyı Kesiminde ve Denizlerde Kültür ve Tabiat Varlıklarının Korunmasına İlişkin Uluslararası Yasal Düzenlemeler.....	65

3.2.3. Ülkemizde Yürütlen Uluslararası Yasal Düzenlemeler Kapsamındaki Çalışmalar ve Bu Düzenlemelerin Bağlayıcılığına İlişkin Değerlendirme	65
3.3. ULUSAL YASAL DÜZENLEMELER	66
4. ÜST ÖLÇEKLİ PLANLARDA YER ALAN VİZYON AMAÇ VE STRATEJİLER	72
4.1. TRAKYA ALT BÖLGESİ ERGENE HAVZASI 1/100.000 ÖLÇEKLİ REVİZYON ÇEVRE DÜZENİ PLANI	72
5. PLAN KARARLARININ ÜRETİLMESİNDE KULLANILACAK “ÇOK KRİTERLİ KARAR VERME (ÇKKV) YÖNTEMİ”NİN ANA VE ALT DEĞİŞKENLERİNİN BELİRLENMESİ İLE BU DEĞİŞKENLERİN DEĞERLENDİRMESİNE İLİŞKİN KRİTERLER	74
5.1. KARA TARAFININ DENİZ TARAFI İLE MEKANSAL ETKİLEŞİMİNİN BELİRLENMESİNE İLİŞKİN KRİTERLER.....	77
5.1.1. Doğal Yapı Kriterleri	78
5.1.2. Kentsel Yapıya İlişkin Kriterler.....	81
5.1.3. Ulaşım ve İletim Kriterleri.....	82
5.1.4. Kara Tarafının Deniz Tarafı ile Mekansal Etkileşiminin Belirlenmesine İlişkin Kriterlerin Ağırlıklarının Saptanması ve Puanlanması.....	83
5.2. DENİZ TARAFININ KARA TARAFI İLE MEKANSAL ETKİLEŞİMİNİN BELİRLENMESİNE İLİŞKİN KRİTERLER.....	85
5.2.1. Mevcut Durum ve Potansiyel İhtiyacın Belirlenmesi.....	85
5.2.2. Dalga ve İklimsel Özellikler	86
5.2.3. Akıntı İklimi ve Çevrinti	87
5.2.4. Kıyı Jeomorfolojisi ve Taşınım	87
5.2.5. Deniz Topografyası ve Oşinografi.....	88
5.2.6. Zemin Koşulları ve Yapısal Tasarım + Depremsellik	89
5.2.7. Su Ürünleri Yetiştiriciliği Alanı	89
5.2.8. Deniz Tarafının Kara Tarafı ile Mekânsal Etkileşiminin Belirlenmesine İlişkin Kriterlerin Ağırlıklarının Saptanması ve Puanlanması.....	89
5.3. ÇEVRESEL ETKİ KRİTERLERİ.....	91
5.3.1. Su ve Sediman Kirliliği	93
5.3.2. Katı Atıklar	93
5.3.3. Endüstriyel Kaynaklı Kirlilik	93
5.3.4. Akarsulardan Taşınan Kirlilik	93
5.3.5. Ekolojik Durum Sınıfı	93
5.3.6. Plaj Suyu Kalitesi	93
5.3.7. Hava Kirliliği	94
5.3.8. Çevresel Etki Kriterlerin Ağırlıklarının Saptanması ve Puanlanması	94
5.4. EKOLOJİK VE BİYOLOJİK ÇEŞİTLİLİK ETKİ KRİTERLERİ	95

5.4.1. Biyoekolojik Değerlendirme (Karasal/Sucul) (Endemik, Nesli Tehlike Altında Olan vb.)	100
5.4.2. Karasal/Sucul Ekosistem (Flora, Fauna)	100
5.4.3. Ekolojik ve Biyolojik Çeşitlilik Kriterlerin Ağırlıklarının Saptanması ve Puanlanması	101
6. ÇOK KRİTERLİ KARAR VERME(ÇKKV) YÖNTEMİ'NİN HAZIRLANMASI VE DEĞERLENDİRİLMESİ	102
6.1. ÇKKV YÖNTEMİ'NİN HAZIRLANMASI	102
6.2. ÇKKV YÖNTEMİ'NİN DEĞERLENDİRİLMESİ	112
7. PLAN KARARLARI	113
7.1. PLANIN AMAÇ VE KAPSAMI	113
7.2. STRATEJİK ÇEVRESEL DEĞERLENDİRME RAPORU SONUÇLARI	114
7.3. PLANIN HEDEF, İLKE VE STRATEJİLERİ	122
7.4. PLAN ÜZERİNDE STRATEJİK KARAR OLARAK İŞARETLENEMEYEN ÖNERİ KİYİ YAPILARI KARARLARI	124
7.5. PLANIN ÖNCELİKLİ KİYİ YAPILARI KARARLARI	129
8. PLANIN UYGULAMA VE YÖNETİM ORGANİZASYONU KARARLARI	136

TABLOLAR

Tablo 1: Edirne-Tekirdağ-Kırklareli İlleri Bütünleşik Kıyı Alanında 2012 -2018 Yılları Alt Bölge Nüfusları	10
Tablo 2: Edirne-Tekirdağ-Kırklareli İlleri Bütünleşik Kıyı Alanının Çalışma Alanında Yer Alan Alt Bölgelerin 2012 Yılı Kentsel ve Kırsal Nüfusları	11
Tablo 3: Edirne-Tekirdağ-Kırklareli İli Kıyıları Bütünleşik Kıyı Alanları Planı Arazi Kullanımı Alan Dağılımları.....	14
Tablo 4: Kara Tarafının Deniz Tarafı İle Mekansal Etkileşiminin Belirlenmesine İlişkin Kriterler (Ana Kriterler)	84
Tablo 5: Deniz Tarafının Kara Tarafı İle Mekânsal Etkileşiminin Belirlenmesine İlişkin Kriterler (Ana Kriter).....	91
Tablo 6: Çevresel Etki Kriterleri	95
Tablo 7: Ekolojik ve Biyolojik Çeşitlilik Kriterleri.....	101
Tablo 8: Mevcut/Planlı Kıyı Yapıları.....	129
Tablo 9: Uzman Raporları Doğrultusunda Değerlendirilecek Kıyı Yapıları	131
Tablo 10: Yatırım Projeleri Doğrultusunda Değerlendirilecek Kıyı Yapıları.....	132
Tablo 11: Anket ve Alan Çalışması Doğrultusunda Değerlendirilecek Kıyı Yapıları.....	133
Tablo 12: Öneri Kıyı Yapıları	135

ŞEKİLLER

Şekil 1: Çalışma Alanı'nda Alt Bölge Ayırımı	8
Şekil 2: Çalışma Alanındaki Bölgelerde ve Alt Bölgelerde Kıyıların Uzunluğu ve Oransal Dağılımı	9
Şekil 3: Kara Tarafının Deniz Tarafı ile Mekânsal Etkileşiminin Belirlenmesine İlişkin Kriterler	104
Şekil 4: Deniz Tarafının Kara Tarafı ile Mekânsal Etkileşiminin Belirlenmesine İlişkin Kriterler	104
Şekil 5: Çevresel Etki Kriterleri	105
Şekil 6: Ekolojik ve Biyolojik Çeşitlilik Kriterleri.....	105
Şekil 7: Kara Tarafının Deniz Tarafı ile Mekânsal Etkileşiminin Belirlenmesine İlişkin Kriterler	106
Şekil 8: Deniz Tarafının Kara Tarafı ile Mekânsal Etkileşiminin Belirlenmesine İlişkin Kriterler	107
Şekil 9: Çevresel Etki Kriterleri	107
Şekil 10: Ekolojik ve Biyolojik Çeşitlilik Kriterleri.....	108
Şekil 11: Kara Tarafının Deniz Tarafı ile Mekânsal Etkileşiminin Belirlenmesine İlişkin Kriterler	109
Şekil 12: Deniz Tarafının Kara Tarafı ile Mekânsal Etkileşiminin Belirlenmesine İlişkin Kriterler	109
Şekil 13: Çevresel Etki Kriterleri	110
Şekil 14: Ekolojik ve Biyolojik Çeşitlilik Kriterleri.....	110
Şekil 15: Ana Kriterlerin Toplamı ve Ağırlık Katsayısı.....	111
Şekil 16: ÇKKV Yöntemi Nihai Sonucu – Öncelikli Bölgeler.....	112

AMAÇ

Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkında 1 Nolu Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı'na verilen görevler doğrultusunda kıyıları, etkileşim alanı ile birlikte tüm sektörel faaliyet ve planları, sosyal ve ekonomik konuları da içerecek şekilde bütünleşik bir yaklaşımla ele alan, Bütünleşik Kıyı Alanları Yönetimi ve Planlarının coğrafi bilgi sistemleri (CBS) ortamında hazırlanması amaçlanmaktadır.

Bu amaç doğrultusunda Marmara Bölgesinde yer alan, TR-21 Düzey-II Bölgesi sınırları içerisinde kalan yaklaşık 305 km'nin¹ üzerinde kıyı uzunluğuna, 96,239.8 ha.alana sahip Bütünleşik Kıyı Alanı Planlaması işi kapsamında çalışmalar tamamlanmıştır.

Yapılan çalışmaların amacı, üst ölçek mekânsal planlar ile belirlenmiş vizyon, stratejiler ve kararlar çerçevesiyle de uyumlu olan planın elde edilmesidir.

KAPSAM

Bütünleşik Kıyı Alanları çalışma alanı; Edirne, Tekirdağ ve Kırklareli İlleri kıyılarının, kıyı çizgisinin kara ve deniz tarafındaki etkileşim alanlarını kapsamakta olup; doğal yapı, ekolojik özellikler, kıyı yapılarının niteliği ve kullanım potansiyeli gibi ölçütlere göre planlama açısından 3 bölge ve 7 alt bölgeden oluşmaktadır.

YÖNTEM

Kıyı alanlarında yapılmak istenen faaliyetin mekansal, fiziksel, çevresel ve ekolojik ve ekonomik açıdan en uygun yer seçimi için kapsamlı çalışmalar yapılmalıdır. Bu çalışmalar genel anlamda aşağıdaki şekilde sıralanabilir;

- Potansiyel alanların kısa bir listesinin hazırlanması (hem tercih edilen hem de alanları içerecek şekilde),
- Her alanın mekansal, fiziksel ve ekolojik anlamda tanımlanması,
- Doğal ve ekolojik kaynakların bozulması anlamında her alanın etkileri kaldırma kapasitesinin analiz edilmesi,
- Ciddi çevresel sınırlamaları olan alanların elimine edilmesi,
- Nehirlerin denize döküldüğü deltalar ve bu alanların hassasiyeti,
- Koy ve körfezler,
- Mevcut su kalitesi,
- Nesli tükenme tehlikesi altında olan türlerin yaşam alanları (ör: Akdeniz fokları, caretta caretta vb.),
- Rüzgâr, gelgit, akım ve hava şartları gibi fiziksel karakteristikler,
- Su sirkülasyonunun azalması ve sedimantasyonun yoğun olabileceği alanlar,
- İnşaat malzemesi, kalifiye işçi, yan sanayi, enerji kaynağı, atık depolama tesisleri ve nakliye olanakları,

¹ Çalışma Alanı'nın kıyı uzunluğu; coğrafi bilgi sistemleri marifetiyle hesaplanırken, mevcut kıyı tesislerinin varlığı, uydu görüntülerinin çekim tarihine bağlı olarak değişebilmektedir. Araştırma çalışmalarında kıyı uzunluğu 283 km hesaplanmıştır. Ancak; Teknik Şartname'de belirtilen, kıyı uzunluğu yaklaşık 305 km'dir. Bu nedenle, Plan Açıklama Raporu'nda ve Plan Hükümlerinde kıyı uzunluğu, "yaklaşık 305 km" olarak ifade edilmiştir.

- Acil durum halinde (kaza, sızıntı, vb.) etkilenebilecek alanlar,
- Etkilenen halkla görüşülmesi,
- Alternatiflerin uygunluğa göre sıralanması ve sebepler ortaya konarak yerin seçilmesi.

Bu bağlamda mekansal, çevresel ve ekolojik mevcut durum haritalarının kullanılması bu çalışmaların başlangıç noktasıdır. Edirne-Tekirdağ-Kırklareli İlleri Bütünleşik Kıyı Alanı için bu haritalar Araştırma Raporu'nda sunulmuştur. Haritalar kendi içinde tutarlı ağırlık belirlemeleri ile çakıştırma teknikleri kullanılarak birleştirilebilir. Dolayısıyla etkileşimleri göstermede **Çok Kriterli Karar Verme (ÇKKV)** Yöntemi kullanılmaktadır.

Edirne-Tekirdağ-Kırklareli İlleri Bütünleşik Kıyı Alanı Planlama Kararları ile birlikte kıyı yapılarına ilişkin istemleri yanıtlamak ve alanın çeşitli açılardan değerlendirilmesini yapmak üzere de bir ÇKKV Yöntemi hazırlanması ön görülmüştür.

Bu ÇKKV Yöntemi Çalışma Alanı'nda yapılması olası kıyı tesislerinin yer seçiminin uygunluğunu belirlemek için;

- **Kara Tarafının Deniz Tarafı ile Mekânsal Etkileşiminin Belirlenmesine İlişkin Ölçütler,**
- **Deniz Tarafının Kara Tarafı ile Mekânsal Etkileşiminin Belirlenmesine İlişkin Ölçütler,**
- **Çevresel Etki Ölçütleri,**
- **Ekolojik ve Biyolojik Çeşitlilik Ölçütleri,**

ÇKKV Yönteminin ana ölçütleri olarak belirlenmiştir. Bu ölçütler puanlanarak ağırlıklandırılmıştır. Coğrafi Bilgi Sistemleri yazılımları yardımı ile çakıştırmalar yapılmış, böylece ölçütlere verilmiş puanlar toplanmıştır. Çıkan sonuçlar uyarınca, kıyı yapılarının hangi alanlara yapılabileceğine, hangi alanlara yapılmasında mekansal, çevresel ve ekolojik, biyolojik olarak sakınca olabileceğine ilişkin öncelik düzeyleri belirlenmiştir. Plan kararları ile öngörölmüş kıyı yapılarının yer seçimlerinde, bu düzeyler gözönünde bulundurulmuştur.

1. ANALİZ ÇALIŞMALARINA İLİŞKİN KISA DEĞERLENDİRME

Bu bölümde Araştırma Raporunun Sentez bölümünde yer alan değerlendirmeler özetlenerek sunulmaktadır.

1.1. MARMARA BÖLGESİ, KUZEY MARMARA BÖLGESİ, TR21 BÖLGESİ

Edirne-Tekirdağ-Kırklareli Planlama Bölgesi Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) tarafından belirlenmiş İstatistik Bölge Birim Sınıflaması (İBBS) uyarınca, ikinci düzey gelişmiş bir bölge olarak belirlenmiş ve TR21 Bölgesi olarak adlandırılmıştır. TR21 Alt Bölgesi; Edirne, Kırklareli ve Tekirdağ illerini kapsamaktadır. Bölge 1/100 000 ölçekli Trakya Alt Bölgesi Ergene Havzası Çevre Düzeni Planı'nın da kapsadığı alandır. Bu bölge, Batı Marmara Bölgesi'nin iki alt bölgesinden birisidir ve Kuzey Marmara Bölgesi olarak adlandırılmıştır. Planlama Bölgesi; Türkiye'nin kuzey batısında, Marmara Bölgesi'nin kuzey ve batı bölümünde yer alan, topraklarının tamamı Avrupa kıtasında bulunan bir bölgedir. Kuzeyinde, Bulgaristan; Doğusunda Karadeniz ve İstanbul İli; Güney Doğusunda Marmara Denizi; Güneyinde Marmara Denizi, Çanakkale İli ve Ege Denizi; Batısında Yunanistan bulunmaktadır.

Bölgenin Marmara Denizi Karadeniz ve Ege Denizi olmak üzere üç denize kıyısı bulunmaktadır.

TR21 Alt Bölgesi gelişmiş karayolu ağı, limanları, havaalanı, var olan demiryolu hattı ile güçlü bir ulaşım altyapısına sahip, erişilebilirliği yüksek bir bölgedir.

Karadeniz ile Ege Denizi'ni bağlayan uluslararası deniz yolları ile Marmara Bölgesi'ni Ege ve İç Anadolu Bölgelerine bağlayan kara, demir ve hava yollarının geçtiği Planlama Bölgesi, önemli turizm, ticaret ve sanayi merkezlerini de birbirine bağlamaktadır.

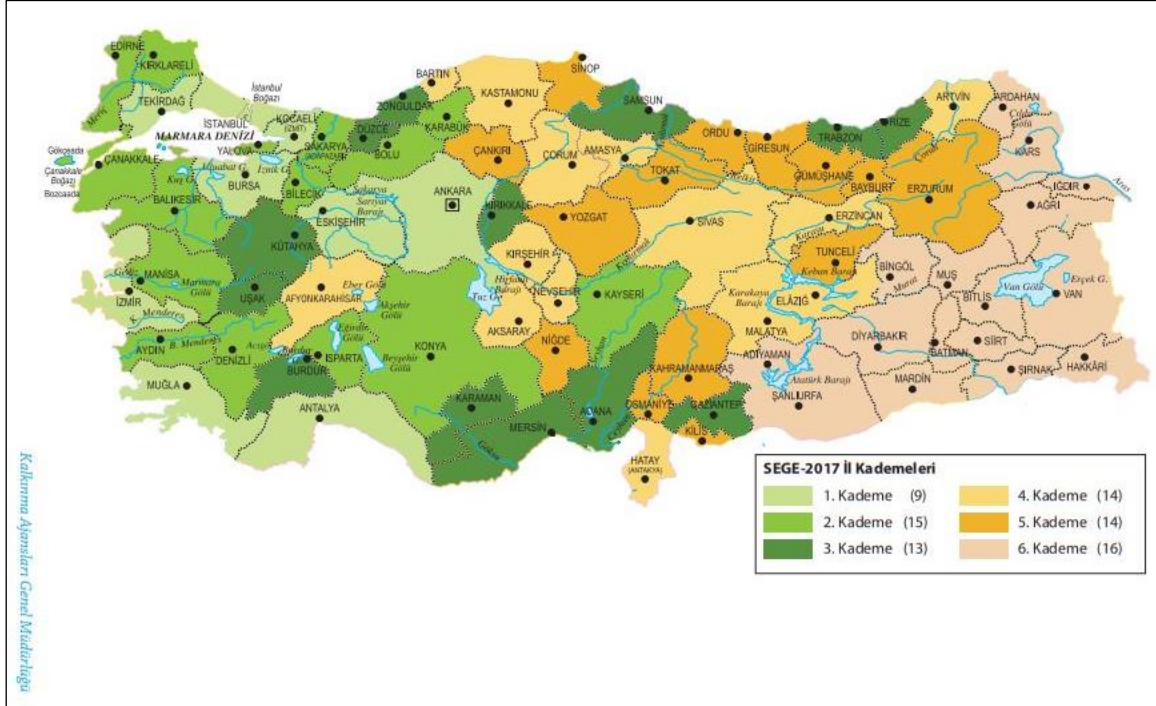
TR21 Alt Bölgesi, konumu dolayısı ile ülkenin Avrupa çıkışını oluşturan önemli otoyol ve demiryolu güzergâhlarına ve Bulgaristan ve Yunanistan'a açılan 6 sınır kapısına (kuzeyde Dereköy ve Hamzabey sınır kapısı, Edirne ili sınırları içinde, Pazarkule ve Kapıkule sınır kapıları ve bölgenin batısında Uzunköprü (Eskiköy) ve İpsala sınır kapıları) sahiptir.

Tekirdağ İli Çorlu ilçesinde bulunan Çorlu Uluslararası Havaalanı sivil ve askeri havaalanı olarak hizmet vermekte ve kargo taşımacılığında da kullanılmaktadır. 1998 yılında Devlet Hava Meydanları İşletmesi (DHMİ) tarafından hizmete açılan havaalanı Kazakistan, Ukrayna, Özbekistan, Letonya, Estonya, Tacikistan, Dağıstan, Mısır, Bosna Hersek vb. ülkelerden gelen ve bu ülkelere giden yolculara hizmet vermektedir.

Trakya Bölgesi'nde ulaşım, taşımacılık ağırlıklı olarak ve karayolu bağlantıları ile sağlanmaktadır. Bununla beraber, karayolunun yükünü azaltmak, yük akışını karadan denize yönlendirmek ve limanlar arası denizyolu taşımacılığını hızla geliştirmek için, bölgede denizyolu taşımacılığına da önem kazandırılmıştır. Bölgenin İstanbul'a yakın olmasının sağladığı avantajlar içinde, gerek İstanbul ile bölge arasında deniz yolu ulaşım sisteminin oluşmasında ve gerekse de İstanbul'dan kaydırılacak deniz yolu ticaret hacminin bölge ekonomisine sağlayacağı faydalar göz önünde bulundurularak, mevcut limanların ve balıkçı barınaklarının önemi artmaktadır.

Bölgede denizyolu ulaşımı yazın turizme bağlı bir artış göstermekle birlikte yıl boyu yoğun olarak kullanılmaktadır.

T.C. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, Kalkınma Ajansları Genel Müdürlüğü'nün 2017 yılında yayınlamış olduğu İllerin ve Bölgelerin Sosyo-Ekonomik Gelişmişlik Sıralaması Araştırmasına (SEGE-2017) göre; Tekirdağ 9. sırada (1.Kademe), Kırklareli 18. sırada(2.Kademe) ve Edirne İli ise 21. sırada (2.Kademe) yer almaktadır. SEGE-2017'ye göre TR21 Düzey-2 Bölge istatistiki bölgelerinin sosyo-ekonomik gelişmişlik sıralamasında 8. sırada bulunmaktadır. İllerin SEGE-2017 Gelişmişlik Kademeleri Haritası aşağıda sunulmuştur. Bu kapsamda Çalışma Bölgesi 1. ve 2. Kademe de yer almaktadır.

Çalışma Alanı'nın kentsel kademelenmesi incelendiğinde, bölgedeki yerleşmeler 4 kademede sıralanmış olup bu yerleşmeler İstanbul, İzmir, Bursa illerinin etki alanında bulunmaktadır.

Edirne-Tekirdağ-Kırklareli Bütünleşik Kıyı Alanları TR21 Bölgesi'nin kıyı alanlarıdır. Bu alanlar "Çalışma Alanı" olarak adlandırılmıştır.

1.2. ÇALIŞMA ALANI

Edirne, Tekirdağ ve Kırklareli İlleri Bütünleşik Kıyı Alanları; Edirne Tekirdağ ve Kırklareli illerinin kıyılarının kara ve deniz tarafında şerit biçiminde uzanan bir alandır. Bu alan için yapılan sınır belirleme çalışmaları alanın kara kesiminde; kıyının ve denizin kullanım için plan kararları üretilecektir.

Kara kesimi alanı, “**Çalışma Alanı**” olarak adlandırılmıştır. Çalışma Alanı ile etkileştiği ön görülen alanlar da Çalışma Alanı’nın kara tarafında ayrı bir alan olarak belirlenmiş ve bu alan da “**Etkileşim Alanı**” olarak adlandırılmıştır. Her iki alan da; arazinin fiziki yapısı, potansiyeli, mevcut kullanımlar, var olan ya da tasarı halindeki plan ve projeler dikkate alınarak, araştırma çalışmaları kapsamında, gerektiğinde revize edilmek üzere belirlenmiştir.

Bütünleşik kıyı alanlarının yönetimini (BKAY) diğer planlama çalışmalarından farklılaştıran önemli bir özellik vardır. Bu özellik, BKAY kapsamında kıyı alanlarının, denizin ve karanın birlikte ve bütün bir alan olarak ele alınmasıdır. Bütünleşik bir kıyı alan yönetimi programında kıyı alanlarındaki sular ile bunların doğrudan etkisi altındaki kara parçalarının tek ve bütünsel bir yaklaşım dâhilinde ele alınmasının zorunlu olduğu açıktır. Bu çerçevede sahil şeritlerinin, alçak-basık kıyıların, gel-git olaylarının etkilediği alanların, kıyı göllerinin (lagünler) ve açık denizlerin tümünün tek ve bölünmez bir kaynak olarak ele alınmasının gerekli olduğu, planlamanın ve yönetimin de böylesi bir yaklaşımla gerçekleştirilmesinin önemli olduğu değerlendirilmektedir.

Edirne Tekirdağ Kırklareli İlleri (TR21 Düzey II Bölgesi) Bütünleşik Kıyı Alanları çalışma sınırlarının tanımlamasında esas alınan temel ölçüt; kıyı üzerinde etkisi bulunan doğal ve ekolojik süreçler, insan faaliyetlerinin niteliği ve bölgede düşünülen kalkınma öncelikleri olarak değerlendirilmiştir. “Kıyı Alanı” tanımının, 3621 sayılı Kıyı Kanunu’nda yer alan “kıyı” tanımına göre daha geniş bir coğrafi alanı kapsaması gerektiği temel bir yaklaşım olarak benimsenmiştir. Buna göre kara yönünde BKAY sınır ölçütleri;

- akarsu havzaları,
- bölgesel yerleşme deseni,
- turizm, rekreasyon, ikinci konut kullanımları,
- coğrafi eşikler,
- doğal kaynakların dağılımı,
- ekolojik sistem bütünlüğü,
- yerleşmelerin ve ekonomik faaliyetlerin mekânsal dağılımı,
- yönetsel sınırlar,
- endüstriyel gelişim (sanayi, enerji, ulaşım vb.),
- özel koruma alanları (SİT, ÖÇK vb.),
- delta, kumul, sulak alan gibi ekolojik sistem bütünlüğü olan alanlar,
- gelişim ve büyüme vb.

değişkenler ve yasal düzenlemelerle verilmiş kurumsal yetkiler; etkili olan unsurlar olarak belirlenmiştir.

Deniz yönünde BKAY sınır ölçütleri ise:

- karasal faaliyetlerin deniz ortamına olan etkileri,
- deniz ortamındaki canlı ve cansız kaynakların varlığı ve bunlara ilişkin araştırma, işletme ve kullanım imtiyazları,
- denizcilik ve balıkçılık faaliyetleri,
- deniz suyu kalitesinin turizm açısından önemi,

- deniz suyu ve sediman kalitesi için hassas noktalar,
 - deniziçi boru hatları, iskeleler ve şamandıralar,
 - güvenlik bölgeleri, askeri stratejik bölgeler,
- dikkate alınmıştır.

1.3. ÇALIŞMA ALANINDA BELİRLENEN BÖLGELER

Çalışma Alanı'nda yer alan yerleşim birimlerini ve yönetsel sınırlarını içeren alanlarda yukarıda bahsedilen kara ve deniz yönünde belirlenen değişkenler doğrultusunda bölgeler saptanmıştır. Bu kapsamda oluşturulan bölgelerde öncelikle proje kapsamındaki kıyı bölgesinin uzunluğu ve coğrafî, ekonomik, mekansal, ekolojik ve çevresel bakımdan farklı nitelikler, potansiyeller ve sorunlar göstermesi nedeniyle, idari sınırlar da gözönüne alınarak,

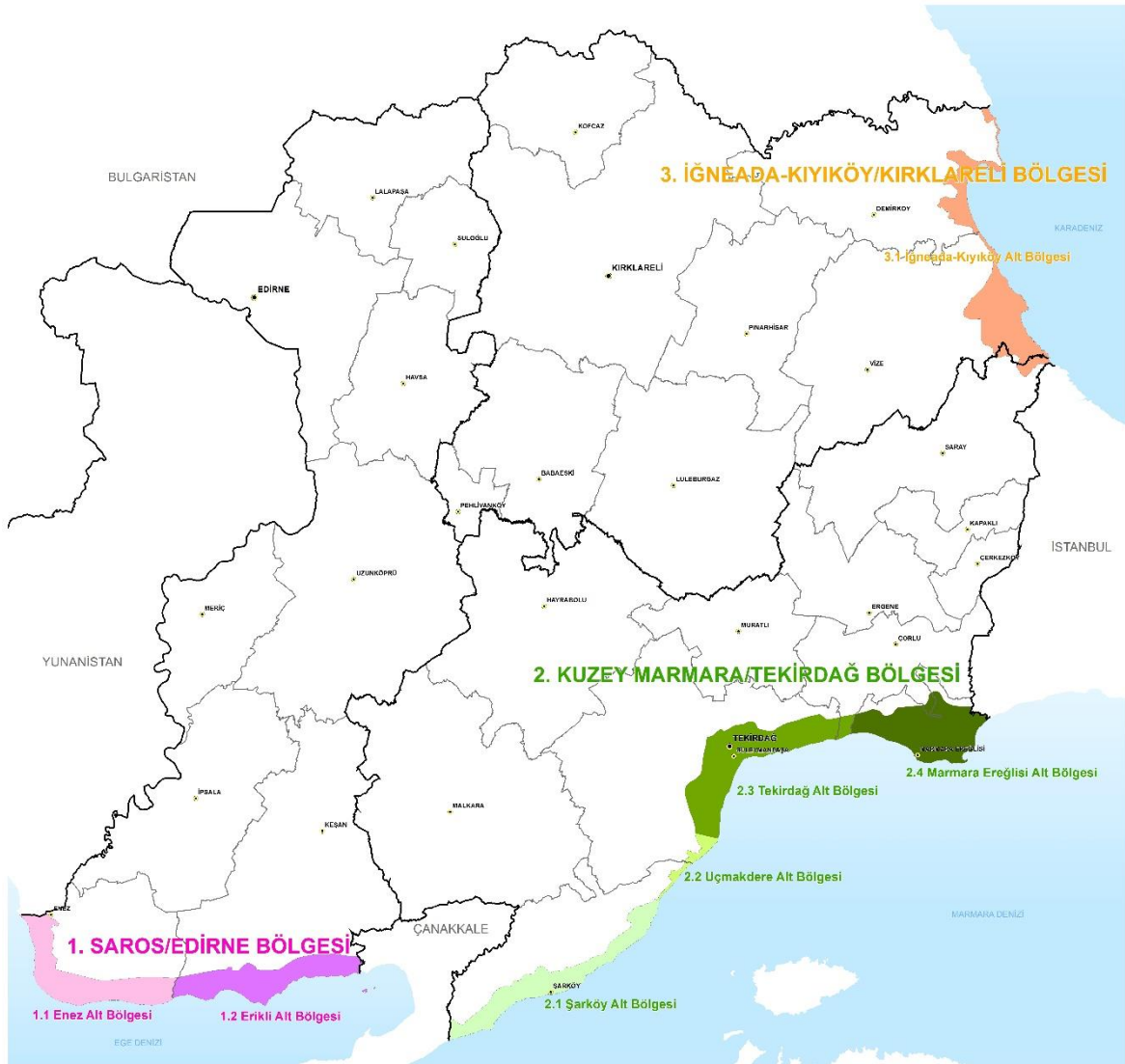
- 1. Bölge: Saros/Edirne Bölgesi,
- 2. Bölge: Kuzey Marmara /Tekirdağ Bölgesi,
- 3. Bölge: İğneada-Kıyıköy/Kırklareli Bölgesi,

olarak belirlenmiştir.

Bu bölgeler, coğrafî ve yönetsel konumları dikkate alınarak aşağıdaki gibi adlandırılmışlardır.

- 1. Bölge: Saros/Edirne Bölgesi
 - 1.1.Alt Bölge: Enez Alt Bölgesi
 - 1.2.Alt Bölge: Erikli Alt Bölgesi
- 2. Bölge: Kuzey Marmara/Tekirdağ Bölgesi
 - 2.1.Alt Bölge: Şarköy Alt Bölgesi
 - 2.2.Alt Bölge: Uçmaktdere Alt Bölgesi
 - 2.3.Alt Bölge: Tekirdağ Alt Bölgesi
 - 2.4.Alt Bölge: Marmara Ereğlisi Alt Bölgesi
- 3. Bölge: İğneada-Kıyıköy Bölgesi
 - 3.1.Alt Bölge: İğneada-Kıyıköy Alt Bölgesi

Şekil 1: Çalışma Alanı'nda Alt Bölge Ayırımı

Kaynak: Ofis Çalışması

Şekil 2: Çalışma Alanındaki Bölgelerde ve Alt Bölgelerde Kıyılarının Uzunluğu ve Oransal Dağılımı

Bölge Adı	Alt Bölge Adı	Km	%
1. Saros/Edirne Bölgesi	1.1 Enez Alt Bölgesi	39	13,8
	1.2 Erikli Alt Bölgesi 1. Ada	3	1,1
	1.2 Erikli Alt Bölgesi 2. Ada	1	0,4
	1.2 Erikli Alt Bölgesi	38	13,4
1. Saros/Edirne Bölgesi Toplamı		81	28,6
2. Kuzey Marmara/Tekirdağ Bölgesi	2.1 Şarköy Alt Bölgesi	48	17,0
	2.2 Uçmaktdere Alt Bölgesi	16	5,7
	2.3 Tekirdağ Alt Bölgesi	35	12,4
	2.4 Marmaraereğlisi Alt Bölgesi	34	12,0
2. Kuzey Marmara/Tekirdağ Bölgesi Toplamı		133	47,0
3. İğneada-Kıyıköy/Kırklareli Bölgesi	3.1 İğneada-Kıyıköy Alt Bölgesi	69	24,4
3. İğneada-Kıyıköy/Kırklareli Bölgesi Toplamı		69	24,4
Çalışma Alanı Toplamı		283	100

Kaynak: Ofis Çalışması

Tablo 1: Edirne-Tekirdağ-Kırklareli İlleri Bütünleşik Kıyı Alanında 2012 -2018 Yılları Alt Bölge Nüfusları

Çalışma Alt Bölgeleri	2012 Nüfusu			2018 Nüfusu		
	Çalışma Alanı	Etkileşim Alanı	Toplam Nüfus	Çalışma Alanı	Etkileşim Alanı	Toplam Nüfus
1. Bölge (Enez Alt Bölgesi)	5358	0	5358	6072	0	6072
2. Bölge (Erikli Alt Bölgesi)	2506	0	2506	2641	0	2641
3. Bölge (Şarköy Alt Bölgesi)	23464	2404	25868	26279	2799	29078
4. Bölge (Uçmakedere Alt Bölgesi)	391	0	391	366	0	366
5. Bölge (Tekirdağ Alt Bölgesi)	92971	2069	95040	100207	2216	102423
6. Bölge (Marmara Ereğlisi Alt Bölgesi)	20717	519	21236	24752	861	25613
7. Bölge (İğneada- Kıyıköy Alt Bölgesi)	5130	382	5512	5494	560	6054
Toplam	150537	5374	155911	165811	6436	172247

Kaynak: Ofis Çalışması

Tablo 2: Edirne-Tekirdağ-Kırklareli İlleri Bütünleşik Kıyı Alanının Çalışma Alanında Yer Alan Alt Bölgelerin 2012 Yılı Kentsel ve Kırsal Nüfusları

Çalışma Alt Bölgeleri	Kentsel Nüfus	Çalışma Alanındaki Kentsel Nüfusa Oranı (%)	Kırsal Nüfus	Çalışma Alanındaki Kırsal Nüfusa Oranı %	Toplam	Çalışma Alanındaki Toplam Nüfusa Oranı (%)
1. Enez Alt Bölgesi	3167	2.21	2191	17.47	5358	3.44
2. Erikli Alt Bölgesi	899	0.63	1607	12.81	2506	1.61
SAROS/EDİRNE BÖLGESİ TOPLAMI	4066	2.84	3798	30.28	7864	5.05
3. Şarköy Alt Bölgesi	21867	15.25	4001	31.91	25868	16.59
4. Uçmakedere Alt Bölgesi	0	0	391	3.12	391	0.25
5. Tekirdağ Alt Bölgesi	92257	64.35	2783	22.19	95040	60.95
6. Marmara Ereğlisi Alt Böl.	20717	14.45	519	4.14	21236	13.62
KUZEY MARMARA/TEKİRDAĞ BÖLGESİ	134841	94.05	7694	61.36	142535	91.41
7. İğneada- Kıyıköy Alt Böl.	4464	3.11	1048	8.36	5512	3.54
İĞNEADA-KIYIKÖY/KIRKLARELİ BÖLGESİ	4464	3.11	1048	8.36	5512	3.54
ETK BKAY TOPLAM ALANI	143371	100	12540	100	155911	100

Kaynak: Ofis Çalışması

Çalışma Alanı toplam nüfusunun %66,18'i kentsel, %5,79'u kırsal nüfus olarak hesaplanmaktadır.

Çalışma Alanında mevcut arazi kullanımı alan dağılımı yapılırken nüfus yoğunluğu bulunan, aktif kullanımları içeren alanlar “yerleşik alanlar”; aktif kullanım gerektirmeyen ancak insan faaliyetlerinin gerçekleştirilebileceği alanlar da “yerleşim dışı alanlar” olarak tanımlanmıştır. Her iki tanımlama kapsamında kullanım özellikleri farklı bölgeler Çalışma Alanı bağlamında özelliklerine göre gruplandırılmıştır. Belirlenen gruplar aşağıda verilmektedir;

Yerleşik Alanlar

- Çalışma Alanları
 - Ticaret Ve Hizmet Alanı
 - Konut Dışı Kentsel Çalışma Alanı
 - Arıtma Tesis Alanı
 - Depolama Alanı
 - Küçük Sanayi Sitesi
 - Sanayi Alanı
 - Eğitim Alanı
 - Soyal ve Kültürel Alan
 - Enerji Üretim Alanı
 - Doğalgaz İletim ve Dağıtım Tesis Alanı
- Kıyı Yapıları
 - Liman
 - Balıkçı Barınağı
 - İskele
- Turizm Alanları
 - Günübirlik Alan
 - İkinci Konut Alanı
- Diğer Arazi Kullanım Alanları
 - Maden Çıkarım Sahası
 - Askeri Alan
- Yerleşim Alanları
 - Kentsel Yerleşim Alanı
 - Kırsal Yerleşim Alanı
- Büyük Ve Açık Alan Kullanımları
 - Bölge Parkı/Büyük Kentsel Yeşil Alan
 - Sosyal Donatı Alanları
 - Mezarlık
 - Üniversite Alanı
 - Bölgesel/Kentsel Spor Alanı

Yerleşim Dışı Alanlar

- Orman ve Ağaçlandırılacak Alanlar
 - Ağaçlık Alan
 - Orman Alanı
- Tarımsal Arazi Kullanımları
 - Marjinal Tarım Alanı
 - Mutlak Tarım Alanı
 - Özel Ürün Alanı
 - Dikili Tarım Arazisi
- Çayır-Mera Alanları
- Doğal Karakteri Korunacak Alanlar
 - Kayalık Taşlık Alanlar
 - Kumul Alanlar
 - Plaj-Kumsal
 - Sazlık-Bataklık Alan
- Koruma Alanları
 - Arkeolojik Alan

- Su Yüzeyleri
 - Göl
 - Gölet
 - Sulak Alanlar
 - Baraj

Çalışma Alanı bölgeleri; bu tanımlamaya göre değerlendirilmiştir.

Aşağıdaki tabloda Çalışma Bölgesi bütününde bölgelere göre “Yerleşik Alanların Kullanım Nitelikleri” ve “Yerleşik Alan Dışı Kullanımların Nitelikleri” topluca sunulmaktadır.

Tablo 3: Edirne-Tekirdağ-Kırklareli İli Kıyıları Bütünleşik Kıyı Alanları Planı Arazi Kullanımı Alan Dağılımları

ARAZİ KULLANIMI		1.1 Enez Alt Bölgesinde		1.2.Erikli Alt Bölgesi		2.1.Şarköy Alt Bölgesi		2.2.Uçmakedere Alt Bölgesi		2.3. Tekirdağ Alt Bölgesi		2.4.Marmaraeğlisi Alt Bölgesi		3.1. İğneada-Kıyıköy Alt Bölgesi	
		ALAN (m ²)	%	ALAN (m ²)	%	ALAN (m ²)	%	ALAN (m ²)	%	ALAN (m ²)	%	ALAN (m ²)	%	ALAN (m ²)	%
Yerleşik Alanlar	Çalışma Alanları	48222.73	0.03	-	-	445622.40	0.33	-	-	7403260.64	3.78	3397537.11	2.14	1273665.32	0.70
	Kıyı Yapıları	100223.37	0.07	47955.89	0.04	73531.26	0.06	-	-	549565.59	0.28	186844.02	0.12	118492.53	0.06
	Turizm Alanları	3742547.02	2.67	2829940.26	2.13	2367466.90	1.77	14001.22	0.08	2781657.12	1.42	4616404.58	2.91	131627.93	0.07
	Diğer Arazi Kullanım Alanları	-	-	1184589.42	0.89	-	-	-	-	11633086.58	5.93	968086.03	0.61	-	-
	Yerleşim Alanları	2780203.27	1.98	3237326.18	2.44	5023381.00	3.76	173816.37	0.96	18036802.04	9.20	22040881.26	13.91	2755417.80	1.51
	Büyük ve Açık Alan Kullanımları	63418.21	0.05	-	-	140092.78	0.10	-	-	1512525.96	0.77	361191.77	0.23	1946972.45	1.06
Yerleşim Dışı Alanlar	Orman ve Ağaçlandırılacak Alanlar	75582682.87	53.88	70488277.53	53.06	27848739.72	20.83	15533019.26	85.76	9901167.22	5.05	196319.58	0.12	158939334.95	86.86
	Çayır - Mera Alanları	5542248.64	3.95	1394599.65	1.05	4993685.03	3.74	-	-	11371977.52	5.80	2012067.51	1.27	62384.24	0.03
	Tarımsal Arazi Kullanımları	39291248.86	28.01	48883973.97	36.80	91603753.94	68.53	2392359.29	13.21	131976287.44	72.69	122247437.26	77.18	7030894.77	3.84
	Doğal Karakteri Korunacak Alanlar	3105950.29	2.21	1013057.91	0.77	1046659.77	0.78	-	-	126129.28	0.06	422262.33	0.27	2622911.57	1.43
	Koruma Alanları	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	219253.23	0.14	-	-
	Su Yüzeyleri	10031143.97	7.15	3765373.20	2.83	126298.93	0.09	-	-	803701.65	0.41	1730507.54	1.09	8106431.53	4.43
TOPLAM		140287889.23	100.00	132845094.03	100.00	133669231.73	100.00	18113196.14	100.00	196096161.05	100.00	158398792.22	100.00	182988133.09	100.00

Kaynak: Ofis Çalışması

1.3.1. Enez Alt Bölgesi

Edirne İli Enez İlçesi Gaziömerbey, Yeni, Gülçavuş, Büyükevren, Karaincirli, Sultaniça, Vakıf Köylerini de içine alan kıyının etkileşimi içinde bulunduğu 14028.78 ha. alanı kapsamaktadır.

İdari Yapı: Enez Alt Bölgesini oluşturan yerleşim yerlerinden Enez ilçe merkezinin iki adet mahallesi olan Gaziömerbey Mahallesi ile Yeni Mahalle alt bölgenin en yüksek nüfuslu yerleşim yerleri içerisinde yer almaktadır. Enez Alt Bölgesinin nüfus büyüklüğü bakımından üçüncü yerleşimi olan Sultaniçe köy statüsünde bir yerleşimdir. Enez Alt Bölgesi içerisinde bulunan diğer yerleşimler olan Gülçavuş, Karaincirli ve Vakıf yerleşimleri Köy statüsü taşımaktadır. Enez Alt Bölgesi içerisindeki tüm yerleşim yerleri Çalışma Alanı'nda olup etkileşim alanı içerisinde yerleşim bulunmamaktadır.

Bu alt bölgedeki nüfus kırsal ve kentsel olarak incelendiğinde; etkileşim alanı içerisinde yerleşim yeri bulunmadığından bu alanda nüfus bulunmamakla birlikte Çalışma Alanı içerisindeki toplam nüfus 5358 kişi iken bu nüfusun 3167 kişisi kentsel nüfusu, 2191 kişi ise kırsal nüfusta yer almaktadır.

Doğal Yapı: Enez Alt Bölgesi, akarsu ve göl bakımından zengindir. Bulgaristan'la olan sınır, Kırklareli il sınırından başlayarak, Tunca Irmağı'nı kesip, güneybatı yönünde uzanarak Meriç Irmağı'nda sona ermektedir. Burada, Türk, Bulgar ve Yunan sınırları birleşmektedir. Meriç Irmağı, ilin Yunanistan'la sınırını oluşturur. Irmağın doğu yakası Edirne, batı yakası Yunanistan'dır. Bu sınır, Enez'de sona ermektedir. İlin önemli akarsularından olan Meriç, Tunca, Arda ve Ergene nehirlerinin debileri Mart-Nisan aylarında yoğun yağışlara bağlı olarak maksimum seviyeye ulaşmaktadır. Yörenin en önemli tarım potansiyeli olan çeltik ekim ve sulama zamanlarında ise nehir debileri en az seviyeye ulaşmaktadır. Edirne, akarsular dışında kalan yüzey sularını, doğal göller, barajlar, rezervuarlar ve göletler oluşturmaktadır. Doğal göller Meriç'in denize döküldüğü Enez yöresindedir. Bu göllerin tamamı deniz ile bağlantısı olan tuzlalardır.

Alt bölgede bulunan en büyük göller, 414 ha yüzey alanına sahip Dalyan gölü ve 171ha yüzey alanına sahip Tuz gölü, Işıklı Gölü, Taşaltı Gölü ve Kara Göldür. Alt bölgede bulunan en uzun akarsu Türkiye Yunanistan sınırını oluşturan Meriç nehridir.

Bölgenin yerleşim dışı baskın kullanım alanları %53.88 oran ile orman alanları ve %31.96 oran ile tarım alanlarından oluşmaktadır. Bölgede su yüzeyi olarak nitelendirilen Dalyan Gölü bölgenin %1.65'lik kısmını kapsamaktadır.

Enez Dalyan Gölü, Edirne'nin Enez ilçesinin güneyinde bulunmaktadır. Enez Dalyan Gölü'nün suyu tuzlu ve sodyumlu olup kullanılmamaktadır. Kumluk olan göl çevresinde herhangi bir doğal bitki örtüsü olmamakla birlikte çevresinde birçok göçmen kuşu çıplak gözle görebilmek mümkündür.

Enez ve Keşan İlçelerinin denizde ve karaya girintili lagünlerde su ürünleri avcılığı önemli bir yer tutmaktadır. Saroz körfezi temizliği ve zengin balık çeşitleri ile bilinmektedir. Denizlerdeki tüm balık çeşitleri Saroz Körfezinde bulunmaktadır.

Enez ilçe merkezi ve ilçenin tüm kıyıları 0.3(orta tehlike) değerinde en büyük yer ivmesinde yer almaktadır. Bölgede diri fay hattı bulunmamakla birlikte kuzey-doğu ve güneybatı yönünde irili ufaklı pek çok küçük fay hattı bulunmaktadır.

Korunan Alanlar: Enez Alt Bölgesi kültürel ve tarihi değerlerin yanı sıra doğal değerlerin yoğunlaştığı bir bölgedir. Alanda çok sayıda arkeolojik ve doğal sit alanları bulunmaktadır. Bunun yanı sıra Ege Denizi'nin kuzeydoğusunda yer alan Saros Körfezi'ni, güney ve doğusundan Çanakkale ilinin Gelibolu ve Eceabat ilçeleri, kuzeyini ise Edirne ilinin Keşan ve Enez ilçeleri kapsayan Saroz Körfezi Kültür ve Turizm Koruma ve Gelişim Bölgesi 1.bölge sınırları içerisinde yer almaktadır. Doğal sit alanları haricinde doğal değerlerin korunduğu Vakıf Tabiat Parkı Çalışma Alanı sınırları içerisinde, ülke çapında önemli değerlerden biri olan Gala Gölü Milli Parkı ise çalışma sınırları dışında, 1.bölge gerisinde yer almaktadır.

Turizm: Enez İlçesi yüksek tarihi değerlere, arkeolojik bulgulara ve doğal güzelliklere sahip bir ilçedir. Yıllardır askeri yasak bölge kapsamında olması nedeniyle yabancı turizme açılmayan Enez yakın zamanda yasak bölge kapsamından çıkarılmıştır. Edirne ilinde av turizmi için en uygun ilçelerden biri Enez ilçesidir.

Enez Alt Bölgesi; Gaziömer, Sultaniçe, Gülçavuş yerleşim kıyılarında yoğun olmakla birlikte Büyükevren ve Vakıf yerleşimi kıyılarında da ikinci konut alanları Vakıf yerleşimi kıyı şeridinde günübirlik turizm tesis alanları bulunmaktadır.

Bölge gerisinde bulunan Gala Milli Parkı av sezonunda çevre illerden yoğun ilgi görmektedir

2013-2023 Trakya Bölgesi Turizm Master Planında bölge için öngörülen turizm türleri; Arkeoloji Turizmi: Enez Antik Kentinde, Eko ve Agro Turizm: Gala Gölü ve Civarında, Kıyı Turizmi: Enez – Saros Sahilinde ve Doğa Sporları: Saros; Dalış, Trekking olarak yapılabileceği öngörülmüştür.

Enez Alt Bölgesinde yer alan plajlar; Gülçavuş Sahili, Kırkpınar Altinkum Sahili, Sultaniçe Sahili, Vakıf Sahilidir. Erikli Alt Bölgesinde yer alan plajlar; Yayla Sahili, Erikli Sahili, Gökçetepe Sahili, Mecidiye Köyü Sahili, Sazlıdere Sahilidir.

Kıyı Yapıları: Bölgede balıkçı barınakları ve barınma yerleri sayısı az sayıdadır. Edirne İli Enez ilçesi sınırlarında Enez Balıkçı Barınağı ve Sultaniçe Balıkçı Barınağı olmak üzere 2 adet balıkçı barınağı bulunmaktadır.

Enez Balıkçı Barınağının teknik özelliklerine bakıldığında; Kullanım tipi Balıkçı barınağı olarak kullanılmakta olup mevcut rıhtım kapasitesi 180 tekne ve ilave edilebilir rıhtım kapasitesi 80 teknedir. Alt yapı ve üst yapı olarak; İşletme binası, elektrik, su ve fener bulunmakta ve işletme şekli ise kiralama'dır. Mevcut durumda kapasitesinin %30,8'i kullanılmaktadır.

Sultaniçe Balıkçı Barınağının teknik özelliklerine bakıldığında; Kullanım tipi Balıkçı barınağı olarak kullanılmakta olup mevcut rıhtım kapasitesi 100 tekne ve ilave edilebilir rıhtım kapasitesi 65 teknedir. Alt yapı ve üst yapı olarak; Elektrik, su, çekek yeri ve fener bulunmakta ve işletme şekli ise kiralama aşamasındadır. Mevcut durumda kapasitesinin %60,6'sı kullanılmaktadır.

Sultaniçe Balıkçı Barınağı ana dalgakıranından dolayı meydana gelmiştir. Sultaniçe Balıkçı Barınağı tali dalgakıranı önünde erozyon, arkasında dolgu beklenir. Erozyonu önlemek için barınağın doğusunda yapılan mahmuz o bölgedeki erozyonu önlemiş ve dolguya döndürmüştür. Mahmuzun doğusunda kıyı şerdi denge durumuna ulaşmıştır. Sultaniçe Balıkçı Barınağı ve mahmuzu başarılı bir kıyı yapıları kombinasyonudur.

Yerleşim Alanları: Enez Alt Bölgesinde arazi kullanımının yerleşik alanlar toplam %4.8 iken Yerleşik alanlar dışı ise %95.2 dir. Yerleşik alanların %0.03'ü Çalışma Alanları, %0.07'si Kıyı Yapıları, %2.97'si Turizm Alanları, %1.98'i Yerleşim Alanları ve %0.05'i Büyük ve Açık Alan Kullanımlarından oluşmaktadır. Yerleşim Dışı Alanlara bakıldığında; %53.88'i Orman ve Ağaçlandırılacak Alanlar, %3.95'i Çayır ve Mera Alanları, %28.1'i Tarımsal Arazi Kullanımı, %2.21'i Doğal Karakteri Korunacak Alanlar ve %7.15'i Su Yüzeylemlerini oluşturmaktadır.

Askeri Alanlar: Enez İlçe sınırlarının Yunanistan ile olan tüm sınırı, yaklaşık 300m genişliğindeki alan askeri yasak bölgedir ve bu bölge plan paftalarında gösterilerek plan hükümlerine bağlanmıştır. Bu bölge 2565 sayılı Askeri Yasak Bölgeler ve Güvenlik Bölgeleri Kanunu Kapsamında kalmaktadır.

Trakya Alt Bölgesi Ergene Havzası 1/100.000 Ölçekli Revizyon Çevre Düzeni Planı Kararları: Enez Alt Bölgesindeki plan kararları incelediğinde; Enez ilçe merkezinde Sit Alanları, Turizm Merkezi olarak planlanmıştır. Mevcutta bulunan Enez balıkçı barınağına ise yat limanı ve iskele önerisi getirilmiştir. Enez alt bölgesi içerisinde yer alan Sultaniçe, Gülçavuş, Vakıf, Karaincirli yerleşimleri kırsal yerleşim alanı olarak ve Kültür Turizm Koruma ve Gelişim Bölgesi Turizm Merkezi Alanı içerisinde kalmaktadır. Enez Alt Bölgesindeki diğer kullanım kararları ise Tarım Arazisi ve Orman Alanları olarak planlanmıştır. Enez ilçesi TAB(Tarımsal Alt Bölge) olarak belirlenmiştir.

Edirne 1/25.000 Ölçekli Çevre Düzeni Planı: Saros/Edirne Bölgesi 1/25000 Ölçekli ÇDP: Çalışma alanının 3 bölgesinden biri olan Saros-Edirne Bölgesi içerisinde yer alan Enez İlçe merkezi 1/25000 Ölçekli Çevre düzeni Planında; Meskûn Alanlar, Gelişme Konut Alanları, kıyıda Köy Yerleşik Alanları, Ticaret ve Hizmet Alanı, Turizm ve Kültür Amaçlı Kullanımlar, Golf Alanı, Üniversite Alanı, Sanayi Alanı, Donatı Alanı, Askeri Alanlar, Afet İskân alanları, 1 adet Liman Alanı, 1 adet Yat Limanı Alanı, Göl-Gölet-Baraj Alanı, Taşkın Alanları, Bataklık Sazlık Alanları planlanmıştır.

Çalışma alanına giren Enez ilçe merkezi dışındaki diğer yerleşimler Saroz Körfezi Kültür ve Turizm Gelişme Alanı içerisinde kalmaktadır. Bölgede Sit alanları Doğal ve Arkeolojik olarak yoğunlukta yer yer almaktadır.

Sultaniçe, Gülçavuş, Vakıf, Karaincirli kıyı kesimleri Köy Yerleşik Alanı olarak planlanmıştır. Yerleşimler dışında Tarımsal Niteliği Birinci Öncelikli Korunacak Alanlar, Tarımsal Niteliği İkinci Öncelikli Korunacak Alanlar, Tarımsal Niteliği Sınırlı Alanlar, Mera Alanları, Eko Turizm Alanı, Orman Alanları, Ekolojik Olarak Ormanla Bütünleştirilecek Alanlar, Rekreasyon Alanları planlanmıştır.

1.3.2. Erikli Alt Bölgesi

Edirne İli Keşan İlçesi Danişment, Erikli, Gökçetepe, Mecidiye, Sazlıdere, Yayla Köylerini de içine alan kıyının etkileşimi içinde bulunduğu 13284.50 ha alanı kapsamaktadır.

İdari Yapı: Erikli Alt Bölgesinde bulunan bütün yerleşimler Keşan İlçe sınırları içerisinde yer almakta olup, nüfus bakımından en yüksek yerleşimi olan Mecidiye eskiden Belde statüsündeyken şuan köy statüsünde bulunmaktadır. Bölgedeki diğer yerleşimlerden en yüksek nüfuslu yerleşimler sırasıyla Yaylaköy, Erikli, Gökçetepe, Sazlıdere ve Danişment köyleridir. Erikli Alt Bölgesi içerisindeki tüm yerleşim yerleri çalışma alanında olup etkileşim alanı içerisinde yerleşim bulunmamaktadır.

Alt bölgede etkileşim alanında nüfus bulunmamaktadır. Bölgesindeki kırsal kentsel nüfus incelendiğinde toplam nüfus 2506 kişi iken bu nüfusun 899 kişisi kentsel nüfusta, 1607 kişi ise kırsal nüfus içerisinde bulunmaktadır.

Doğal Yapı: Erikli Alt Bölgesinde: Edirne ili Keşan ilçesi sınırları içerisinde kalan bölge Saros Körfezi boyunca güneydoğuya doğru uzanan Korudağı eteklerinde yer alan dar bir kıyı alanını kapsamaktadır. Bölgede yağış dönemlerinde canlanan Ay Dere, Ova Deresi, Tuzla Gölü Deresi, Yerlisu, Gökçetepe ve Sazlıdere bulunmaktadır. Alt bölgedeki derelerin üzerindeki yapay göletler dışında, Tuzla gölü deresi üzerinde, sahilinde bir kanal ile denize bağlantısı bulunan Tuzla Gölü mevcuttur. Tuzla Gölünün yüzey alanı 237,8ha'dır. Diğer akarsular ise; Yerlisu Deresi, Ova Deresi, Sazlıdere, Gökçetepe Deresidir.

Saros/Edirne Bölgesinde Keşan ilçe merkezi ve ilçenin kıyıları 0.4(tehlikeli) en büyük yer ivmesinde yer almaktadır. Bölgede diri fay hattı bulunmamakla birlikte kuzey-doğu ve güneybatı yönünde irili ufaklı pek çok küçük fay hattı bulunmaktadır.

Korunan Alanlar: Erikli Alt Bölgesi'nde kültürel miras koruma alanlarının büyük bir kısmı kıyı ile doğrudan ilişki içerisinde. Mecidiye Köyü Bizans Kalesi, Yayla Köyü Yayla Kalesi kalıntıları, Gökçetepe köyü Kaletpe Mevkii Gökçetepe Bizans Kalesi ve Gökçetepe Köyü ve Mecidiye Köyü arasında Yeltepe Kalesi olmak üzere alanda 4 adet 1.derece arkeolojik sit alanı bulunmaktadır. Alanda çok sayıda bulunan Sürdürülebilir Koruma ve Kontrollü Kullanım Alanları kıyı boyunca yoğunlaşmıştır. Enez ve Erikli Alt Bölgesini kapsayan Edirne Keşan ve Gelibolu kıyıları boyunca Saroz Körfezi KTKGB bulunmaktadır. Bunun yanı sıra Danişment Tabiatı Parkı ile Gökçetepe Tabiat Parkı bölgede bulunan doğal varlıkların korunduğu önemli alanlardır.

Turizm: Turizm bakımından bölgedeki önemli yerler; Erikli Plajı; Keşan ilçesine bağlı bir köy olan Erikli Köyü'ne 2,5 kilometrelik mesafede bulunan Erikli Plajı, Saros Körfezi'nde bulunan, mavi bayraklı bir plajdır. Erikli Sahili, Trakya'da bulunan Ege Denizi sahil şeritlerindedir. Sanayileşmeden uzak olan bölgede sular oldukça temizdir.

Mecidiye-Uzunkum; Keşan ilçesine bağlı olan Mecidiye Köyü'nde yer alan Mecidiye – Uzunkum, yüzmeye oldukça elverişli bir kumsaldır. Kıyı kesiminde yerleşim bulunmadığından doğallığını koruyan Mecidiye plajları bölgede deniz turizminin en rahat yaşandığı alanlardandır. Makilerle çevrili olan bu kumsallar yüzmenin yanı sıra; olta balıkçılığı ve dalış sporu için de son derece elverişlidir.

Mecidiye-İbrice Limanı; İbrice Limanı oldukça eski bir tarihe sahiptir. İbrice Limanı'na, İzmir'den Gökçeada'ya gelen gemi yükleri boşaltılıyordu. Geçmişte limanda gümrük binası, hamam, ticaret mağazası gibi birimler bulunsu da şimdilerde ise bu binalar kalıntı olarak görülmektedir. İbrice Limanı'nın en dikkat çekici özelliklerinden biri de bu bölgenin dalış

için oldukça elverişli olmasıdır. Hem yeni başlayanlar hem de profesyonel dalışçılar için İbrice Limanı oldukça idealdir. Sığ, sıcak ve dalgasız olması sebebiyle İbrice Limanı, dalış kulüplerinin fazlasıyla yoğun olduğu bir yerdir.

Bölgede bulunan Danişment Tabiat Parkı, Gökçetepe Tabiat Parkı, Erikli Tuz Gölü turizm potansiyeli yüksek yerlerdir.

Kıyı Yapıları: Bölgede balıkçı barınakları ve barınma yerleri sayısı az sayıdadır. Edirne İli Keşan ilçesi sınırlarında Yaylaköy Balıkçı Barınağı ve İbrice Balıkçı Barınağı olmak üzere 2 adet balıkçı barınağı bulunmaktadır.

Yaylaköyü Balıkçı Barınağı: Edirne İli Keşan İlçesi'nde yer almakta olup, Yaylaköyü Balıkçı Barınağının teknik özelliklerine bakıldığında; Kullanım tipi Balıkçı barınağı olarak kullanılmakta olup mevcut rıhtım kapasitesi 120 tekne ve ilave edilebilir rıhtım kapasitesi 80 teknedir. Alt yapı ve üst yapı olarak; Elektrik, su, çekek yeri ve fener bulunmakta ve işletme şekli ise devir aşamasındadır. Mevcut durumda kapasitesinin %51'i kullanılmaktadır.

İbrice Balıkçı Barınağı: Edirne İli Keşan İlçesi'nde yer almakta olup, İbrice Balıkçı Barınağının teknik özelliklerine bakıldığında; Kullanım tipi Balıkçı barınağı olarak kullanılmakta olup mevcut rıhtım kapasitesi 75 tekne ve ilave edilebilir rıhtım kapasitesi 25 teknedir. Alt yapı ve üst yapı olarak; İşletme binası, ön soğutma, buz üretim alanı, elektrik, su ve çekek yeri bulunmakta ve işletme şekli ise kiralama'dır. Mevcut durumda kapasitesinin %150'si kullanılmaktadır.

Erikli Alt Bölgesi 935 metre erozyona uğrayan kıyı şeridi üç adet mahmuz yapısı ile kontrol edilmeye çalışılmıştır. Ancak mahmuzların boyları kısa, sayıları yetersizdir. Bu nedenle yeterli etkiyi gösterememişlerdir. İskele kazıklı olduğu için kıyının şekillenmesinde etkisiz bir yapıdır. Bu bölgede erozyona uğrayan kıyı şeridi denize akan akarsuyun çıkış ağzının kapanması nedeniyle oluşmaktadır. Bölgede denize akan sediman bütçesi artarsa erozyon azalır.

211 metre erozyona uğrayan kıyı şeridi Yaylaköyü Balıkçı Barınağının tali dalgakıranının bir sonucudur. Barınağın tali dalgakıranlarının gölge bölgesinde dolgu oluşurken, belirtilen bölgede erozyon oluşmuştur. Bu bölgede 60 metre açıklıkla üç mahmuz yapısı yapılırsa erozyon kontrol altına alınır.

Erikli Yerleşim yeri 983 metrelik erozyon bölgesi, batı tarafına doğru ilerleyecektir. Beş adet 60 metre aralıklı ve 75 metre boyundaki mahmuzun bu bölgede erozyonu durduracağı öngörülebilir. Sediman taşınım modellemesi yapılması gerekir.

Mecidiye Gökçetepe Arası 450 metrelik kıyı erozyonu doğudaki dalgakıranının bir sonucudur. Önlem olarak yapılan iki adet T mahmuz erozyona çözüm olmamıştır, çünkü sayıları yetersizdir. Bölgede yapay sediman beslemesi yapılırsa, erozyon durdurulmuş olur.

Sazlıdere Mevkiinde 196 metre düzensiz dolgu ve erozyon bölgesi, erozyonu önlemek için yapılan mahmuzların bir sonucudur. Bölge henüz denge durumuna ulaşmamıştır.

Yerleşim Alanları: Erikli Alt Bölgesinde arazi kullanımının Yerleşik Alanlar toplam %5.49 iken Yerleşik alanlar dışı ise %94.51 dir. Yerleşik alanların %0.04'ü Kıyı Yapıları, %2.13'ü Turizm Alanları, %0.89'u Diğer Arazi Kullanım Alanları ve %2.44'ü Yerleşim Alanlarından oluşmaktadır. Yerleşim Dışı Alanlara bakıldığında; %53.0.6'sı Orman ve Ağaçlandırılacak Alanlar, %1.05'i Çayır ve Mera Alanları, %36.8'i Tarımsal Arazi Kullanımı, %0.76'sı Doğal Karakteri Korunacak Alanlar ve %2.83'ü Su Yüzeylerini oluşturmaktadır. Erikli Alt Bölgesi;

Edirne İli Keşan İlçesi Danişment, Erikli, Gökçetepe, Mecidiye, Sazlıdere, Yayla Köylerini de içine alan kıyının etkileşimi içinde bulunduğu 13284.50 ha. Alanı kapsamaktadır. Bu bölgenin baskın yerleşim alanlarını %2.14'lük oran ile Erikli ve Mecidiye, Gökçetepe ve Sazlıdere Köyleri kıyısındaki ikinci konut alanları, %1.64'lük oran ile sınırda kalan köylerin kırsal yerleşim alanları ve %0.79 'luk oran ile kentsel yerleşim alanı oluşturmaktadır. Bölgenin yerleşim dışı baskın kullanım alanları ise %53.06 oran ile orman alanlarından, %37.85'lik oran ile tarım alanlarından ve Mecidiye Köy sınırları içerisinde %0.89'luk alan ile maden çıkarma alanından oluşmaktadır. Bölgede su yüzeyi olarak nitelendirilen Tuzla Gölü bulunmaktadır.

Trakya Alt Bölgesi Ergene Havzası 1/100.000 Ölçekli Revizyon Çevre Düzeni Planı

Kararları: Erikli Alt Bölgesindeki plan kararları incelediğinde; Erikli Alt Bölgesi içerisinde yer alan Yaylaköy, Danişment, Erikli, Gökçetepe, ve Sazlıdere yerleşimleri kırsal yerleşim alanı olarak ve Kültür Turizm Koruma ve Gelişim Bölgesi Turizm Merkezi Alanı içerisinde kalmaktadır. Erikli Alt Bölgesi içerisinde yer alan eskiden Belediye statüsünde olan Mecidiye yerleşimi kentsel yerleşim alanı olarak gösterilmiştir. Bölgedeki diğer kullanım kararları ise Sit Alanları, Tarım Arazisi ve Orman Alanları olarak planlanmıştır. Mecidiye Göleti etrafında İçme ve Kullanma Suyu Orta Mesafeli Koruma Alanı Sınırı bulunmaktadır.

Edirne 1/25.000 Ölçekli Çevre Düzeni Planı:

Saros/Edirne Bölgesi 1/25000 Ölçekli ÇDP: Çalışma alanının 3 bölgesinden biri olan Saros-Edirne Bölgesi içerisinde yer alan Enez İlçe merkezi 1/25000 Ölçekli Çevre düzeni Planında; Meskûn Alanlar, Gelişme Konut Alanları, kıyıda Köy Yerleşik Alanları, Ticaret ve Hizmet Alanı, Turizm ve Kültür Amaçlı Kullanımlar, Golf Alanı, Üniversite Alanı, Sanayi Alanı, Donatı Alanı, Askeri Alanlar, Afet İskân alanları, 1 adet Liman Alanı, 1 adet Yat Limanı Alanı, Göl-Gölet-Baraj Alanı, Taşkın Alanları, Bataklık Sazlık Alanları planlanmıştır.

Çalışma alanına giren Enez ilçe merkezi dışındaki diğer yerleşimler Saroz Körfezi Kültür ve Turizm Gelişme Alanı içerisinde kalmaktadır. Bölgede Sit alanları Doğal ve Arkeolojik olarak yoğunlukta yer yer almaktadır.

Yaylaköy, Yaylaköy kıyı kesimi, Danişment, Erikli, Gökçetepe, Gökçetepe kıyı kesimi, Sazlıdere ve Mecidiyenin kıyı kesimleri Köy Yerleşik Alanı olarak planlanmıştır. Yerleşimler dışında Tarımsal Niteliği Birinci Öncelikli Korunacak Alanlar, Tarımsal Niteliği İkinci Öncelikli Korunacak Alanlar, Tarımsal Niteliği Sınırlı Alanlar, Mera Alanları, Eko Turizm Alanı, Orman Alanları, Ekolojik Olarak Ormanla Bütünleştirilecek Alanlar, 7 adet Rekreasyon Alanları planlanmıştır.

Mecidiyede Meskûn Alan, Ticaret ve Hizmet Alanı, Gelişme Konut Alanı, Donatı Alanı planlanmıştır.

Erikli sahil alanında Yat Limanı plan kararı görülmektedir. Erikli yerleşiminin batısında Günübirlik Turizm ve Rekreasyon Alanı plan kararı getirilmiştir.

1.3.3. Şarköy Alt Bölgesi

Tekirdağ ili Şarköy İlçesi Kızılcaterzi, Kocaali, Şenköy, İstiklal, Camikebir, Cumhuriyet, Eriklice, Aşağıkalamış, Yukarıkalamış, Mürefte, Çınarlı, Hoşköy, Güzelköy, Kirazlı Mahallelerini de içine alan kıyının etkileşimi içinde bulunduğu 13366.92 ha. alanı kapsamaktadır.

İdari Yapı: Tekirdağ İli Şarköy İlçe sınırları içerisinde yer alan yerleşimlerden oluşmaktadır. Şarköy İlçe merkezini oluşturan Camikebir Mahallesi, Cumhuriyet Mahallesi ve İstiklal Mahalleleri en yüksek nüfusa sahip yerleşimlerin başında gelmektedir. Alt Bölge içerisinde yer alan Mürefte ve Hoşköy yerleşimleri eskiden Belde Statüsünde olup 2012 yılında Tekirdağ Belediyesi'nin Büyükşehir Belediyesi'ne dönüştürülmesi neticesinde Mahalle statüsü ne dönüşmüşlerdir. Eriklice, Aşağıkalamış, Gaziköy yerleşimleri Tekirdağ Büyükşehir Belediyesi olmadan önce köy statüsünde iken 2012 yılından sonra Mahalle statüsüne dönüşmüşlerdir. Etkileşim alanı içerisinde yer alan yerleşimlerden olan Kızılcaterzi, Kocaali, Şenköy, Yukarıkalamış, Çınarlı, Güzelköy, Kirazlı, İğdebağlarında 2012 yılı öncesinde köy iken 2012 yılı sonrasında Mahalle statüsüne dönüşmüşlerdir.

Doğal Yapı: Şarköy Alt Bölgesi, Gelibolu'dan Kumbağ istikametinde yer alan Tekir sıradağlarının eteğinde bulunan bir kıyı alanıdır. İnceleme alanında platolar ile benzer litolojilerin tavanında yayılım gösteren bu birimler üzerinde ise bazı alanlarda fosil heyelanlar bulunmaktadır. Ayrıca bu arazilerin Marmara Denizi'ne doğru olan kesimlerinde falezli yüksek kıyılar hâkimdir. Bölgenin batısında Kazanağzı deresi alan sınırını oluşturmakta, Doğuya doğru başlıca Eğrek, Karakavak, Çengelli ve Hora dereleri bulunmaktadır. Bölgenin doğal bitki örtüsü makidir.

Şarköy Alt Bölgesi 0.4-0.5(tehlikeli) en büyük yer ivmesi olarak yer almaktadır ve bölge içerisinde irili ufaklı birçok küçük fay hattı bulunmaktadır.

Korunan Alanlar: Şarköy Alt Bölgesi'nde tarihsel değerler açısından oldukça çeşitlilik gösteren Roma ve Bizans dönemine ait eserler ve Osmanlı dönemi mimarisini yansıtan çok sayıda eser bulunmaktadır. Bölgede kıyı boyunca dağınık şekilde arkeolojik buluntu alanlarının koruma altına alındığı sit alanları yoğunlaşmıştır. Bunun yanı sıra 1 adet Kızılcaterzi 1.Derece Doğal Sit Alanı doğal sit alanı da yer almaktadır.

Turizm: Şarköy; Akdeniz ve Karadeniz arasında bir geçiş iklimine sahip olduğu için kıyı kesimlerinde zeytin yetiştiriciliği oldukça verimlidir. Bağcılık ve deniz ürünleri başta olmak üzere zeytin, tütün, ipek böcekçiliği, ayçiçeği ve kiraz üretimiyle Türkiye ekonomisinde oldukça önemli bir yere sahiptir. Tekirdağ'ın yaz turizminde popüler noktalarından biri olan Şarköy, son zamanlarda turistik konaklama yerleri açısından önemli bir gelişme göstermektedir. Şarköy sahilleri aldığı poyraz rüzgârı ile su sporları açısından da oldukça uygundur.

Kıyı Yapıları: Kabotaj hatları yolcu iskeleleri açısından, bir zamanlar İstanbul'dan yolcu vapurunun işlediği Şarköy'ün L şeklinde 650 metre uzunluğundaki iskelesi atıl durumdadır. Mürefte'de eskiden üzüm ve şarap yükleri için de kullanılan vapur iskelesi atıl durumdadır. Bu iskelelerin kullanıma alınarak potansiyelin değerlendirilmesi önerilebilir. Bu bölgeye başka bir liman veya balıkçı barınağı yatırımına günümüz şartlarında ihtiyaç duyulmamaktadır.

Çalışma Alt Bölgesinde Şarköy Balıkçı Barınağı, Mürefte Balıkçı Barınağı, Hoşköy Balıkçı Barınağı olmak üzere 3 adet balıkçı barınağı bulunmaktadır. Balıkçı Barınaklarının kapasite kullanımını açısından doluluk oranları sezonda yarı yarıyadır.

Şarköy Balıkçı Barınağının tali dalgakıranının gölge bölgesinde dolgu, batısında erozyon oluşmuş, Sarıcapaşa caddesi boyunca oluşan erozyonu önlemek için en uzun 30 metre olan 12 adet mahmuz inşa edilmiştir. Mahmuzlar Tekeke deresinin getirdiği sedimanın bölgede tutulmasına yardımcı olmuş ve erozyonu önlemiştir. Şarköy Balıkçı Barınağı ile Şarköy Yolcu İskelesinin arasında sediman tutularak dolgu alanı oluşturulmuştur. Buna karşılık doğu tarafında yer alan Şarköy Halk Plajında 1141 metre erozyon meydana gelmiştir. Bölgedeki kazıklı iskelelerin bu oluşumda bir etkisi olmamıştır. Erozyon Plajın doğusunda 2990 metre devam etmiş ve sahil sitelerini etkileyen bu erozyonu önlemek için bu bölgede en uzun 25 metre olan 15 mahmuz yapılmıştır. Bu mahmuzların etkisini göstermeye başladığı görülmektedir. Sahilin denge durumuna on yıl içerisinde ulaşması beklenir. Bölgedeki sekiz adet küçük kazıklı iskelenin bu oluşumda bir etkisi olmamıştır.

Mürefte İskelesinin doğu ve batı yönündeki sahil tahkimatının korunması amacıyla en uzun 25 metre olan 19 adet mahmuz inşa edilmiş ve sahil yürüyüş yolunun stabilitesi sağlanmıştır. Kazıklı Mürefte İskelesinin denge durumu üzerinde olumsuz bir etkisi olmamıştır. Mürefte Balıkçı Barınağının ana dalgakıranının gölge bölgesinde dolgu oluşmuştur. Doğusundaki sahil sitelerinin 11 adet küçük kazıklı iskelelerden dördü sökülmüştür.

Yerleşim Alanları: Şarköy Alt Bölgesinde arazi kullanımının yerleşik alanlar toplam %6.02 iken Yerleşik alanlar dışı ise %93.98 dir. Yerleşik alanların %0.33'ü Çalışma Alanları, %0.06'sı Kıyı Yapıları, %1.77'si Turizm Alanları, %3.76'sı Yerleşim Alanları ve %0.10'u Büyük ve Açık Alan Kullanımlarından oluşmaktadır. Yerleşim Dışı Alanlara bakıldığında; %20.83'ü Orman ve Ağaçlandırılacak Alanlar, %3.74'ü Çayır ve Mera Alanları, %68.53'ü Tarımsal Arazi Kullanımı, %0.78'i Doğal Karakteri Korunacak Alanlar ve %0.09'u Su Yüzeylerini oluşturmaktadır. Şarköy Alt Bölgesi; Tekirdağ ili Şarköy İlçesi Kızılcaterzi, Kocaali, Şenköy, İstiklal, Camikebir, Cumhuriyet, Eriklice, Aşağıkalamış, Yukarıkalamış, Mürefte, Çınarlı, Hoşköy, Güzelköy, Kirazlı Mahallelerini de içine alan kıyının etkileşimi içinde bulunduğu 13366.92 ha. alanı kapsamaktadır. Bu bölgenin baskın yerleşim alanlarını %1.77 'lük oran ile yoğunluk olarak Kızılcaterzi, İstiklal, Cumhuriyet Mahalleleri kıyısındaki ikinci konut alanları, %1.54 'lük oran ile sınırda kalan köylerin kırsal yerleşim alanları ve %2.20 'lik oran ile kentsel yerleşim alanı oluşturmaktadır. Bölgenin yerleşim dışı baskın kullanım alanları ise %72.3'lik oran ile tarım alanlarından ve %20.83 oran ile orman alanlarından oluşmaktadır.

Trakya Alt Bölgesi Ergene Havzası 1/100.000 Ölçekli Revizyon Çevre Düzeni Planı Kararları: Şarköy Alt Bölgesindeki plan kararları incelediğinde; Şarköy, Mürefte ve Hoşköy alanları kentsel yerleşim alanı olarak planlı iken, Şarköyde Sanayi alanı Turizm Merkezi, Mürefte ve Şarköy arasında Yat limanı ve İskele Alanı kararları bulunmaktadır. Kızılcaterzi, Kocaali, Şenköy, İğdebağları, Aşağıkalamış, Yukarıkalamış, Güzelköy, Çınarlı, Gaziköy, Eriklice Kırsal Yerleşim Alanı olarak planlanmıştır. Alt bölgenin Batısında Kızılcaterzi Mahallesinin Güneybatı yönündeki alandan Doğalgaz Boru hattı Marmara Denizinden Yunanistan sınırına kadar ulaşmaktadır. Şarköy Alt Bölgesindeki diğer kullanım kararları ise Tarım Arazisi ve Orman Alanları olarak planlanmıştır. Şarköy ilçesi TOB(Tarımsal Organize Bölge) olarak belirlenmiştir.

Tekirdağ 1/25.000 Ölçekli Revizyon Çevre Düzeni Planı: Şarköy Alt Bölgesinin en batısında yer alan Kızılcaterzi yerleşimi Köy Yerleşimi Alanı olarak planlanmıştır.

Kızılcaterzi yerleşiminin batısında Doğalgaz İletim ve Dağıtım Tesis Alanı, Enerji Depolama ve Üretim Alanı bulunmakla birlikte bu alanın doğusundan Doğalgaz İletim Hattı geçmektedir.

Şarköy yerleşimi Meskûn Konut Alanları ve bu alanların etrafında ise Gelişme Konut Alanları ve Ticaret ve Hizmet Alanı yerleşimin kuzeyinde Afet İskân Alanları, Konut Dışı Kentsel Çalışma Alanı ve Küçük Sanayi Sitesi planlanmıştır. Yerleşimin batısında ve güneydoğusunda Turizm ve Kültür Amaçlı Kullanımlar bulunmaktadır. Şarköyün kuzeyinde Şarköy Göleti bulunmaktadır ve bu göletin etrafında Mutlak- Kısa- Orta- Uzan Mesafe Havza Koruma Kuşakları bulunmaktadır. Ayrıca Şarköyde Yat Limanı plan kararı bulunmaktadır.

İğdebağları, Yukarıkalamış, Aşağıkalamış, Eriklice yerleşimleri planda Köy Yerleşik Alanı olarak planlanmıştır. Eriklice'nin kuzeyinde yer alan Tarım ve Orman Alanlarında Heyelan Riskli Bölge plan kararları bulunmaktadır.

Mürefte kıyı boyunca uzanan bir yerleşim olup Meskûn Konut Alanları ve batı tarafında ağırlıklı olmak üzere Gelişme Konut Alanları ile Konut Dışı Kentsel Çalışma Alanı plan kararları bulunmaktadır. Yerleşimin doğusunda Turizm ve Kültür Amaçlı Kullanımlar bulunmakla birlikte liman alanı ve iskele kararı getirilmiştir.

Çınarlı ve Kirazlı yerleşimleri Köy Yerleşik Alanları olarak planlanmıştır.

Hoşköy yerleşimi Meskûn Konut Alanı, batısında Gelişme Konut Alanları ve Turizm ve Kültür Amaçlı Kullanımlar ve Arkeolojik Sit Alanı, yerleşimin doğusunda kuzey yönünde Sanayi Alanları ve Ticaret ve Hizmet Alanı olarak planlanmıştır. Yerleşimin kuzeyinde Rekreasyon Alanları bulunmaktadır.

Gaziköy ve Güzelköy yerleşimleri Köy Yerleşik Alanı olarak planlanmıştır.

Konu bölgedeki diğer kullanım kararlarına bakıldığında; Orman Alanları, Ekolojik Olarak Orman ile Bütünleştirilecek Alanlar, Tarımsal Niteliği Birinci Öncelikli Korunacak Alanlar, Tarımsal Niteliği İkinci Öncelikli Korunacak Alanlar, Tarımsal Niteliği Sınırlı Alanlar ve Mera Alanları planlanmıştır.

1.3.4. Uçmaktdere Alt Bölgesi

İdari Yapı: Tekirdağ İli Şarköy İlçesi Uçmaktdere Mahallesi ve Süleymanpaşa İlçesi Yeniköy Mahallesi de içine alan yerleşim yerlerinden oluşmakta olup her iki yerleşimde eskiden köy statüsünde olan yerlerdir. Uçmaktdere Alt Bölgesinde Etkileşim alanı içerisinde yerleşim yeri bulunmamaktadır.

Doğal Yapı: Tekir Dağlarının en yüksek yeri olan 945m yüksekliğe sahip Işıklar (Ganos) tepesinin de bulunduğu çok dik yamaçlarla çevrili kıyı alanına sahip bu bölgede eğim değerleri % 10'nun üzerindedir. Bölgede yağış mevsiminde akış bulunan, yüksek eğime sahip Kirazlıdere ve Uçmaktdere bulunmaktadır. Bölgedeki akarsular Uçmaktdere ve Kirazlıderlerdir.

Uçmaktdere Alt Bölgesi 0.4-0.5 (tehlikeli) değerinde en büyük yer ivmesi olarak yer almaktadır ve bölgede diri fay hattı geçmektedir.

Korunan Alanlar: Uçmaktdere Alt Bölgesi; Kumbağ Mevkii sınırlarında Dut Limanı 1. ve 3. derece arkeolojik sit alanı bulunmaktadır. Ayrıca yasalar ve /veya özel kanunlarla ile koruma altına alınmış alanlar açısından incelendiğinde Kartaltepe Tabiat Parkı bulunmaktadır. Bölgede Edirne Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kurulunun 24.02.1993 tarih ve 1344 sayılı kararı ile Kumbağ Dut Limanı 1. Derece Doğal ve Arkeolojik Sit Alanı ve Kumbağ Sütlüce Manastırı 1. Derece Doğal ve Arkeolojik Sit Alanı olarak tescil edilmiştir. Alanda Uçmaktdere Şarap Fabrikası yanında bulunan Uçmaktdere Sahil Çınarlık Alan 1. Derece Doğal Sit Alanı ve Uçmaktderere Köyü yerleşim alanı Kentsel Sit Alanı bulunmaktadır.

Turizm: Uçmaktdere Ganos Fayı'nın oluşturduğu vadilerden birinde bulunmaktadır. Türkiye'nin en kaliteli üzümünün yetiştirildiği bu köy Gaziköy'ün ilerisinde yer almaktadır. Sarp kayalar ve Marmara Denizi arasında kalan köy, Türkiye'nin önemli yamaç paraşütü noktalarından biridir. Uçmaktdere, hava şartlarının ve yükseltisinin uygunluğu sayesinde yamaç paraşütü severlerin uğrak noktasıdır. 600 metre rakımlı Nişantepe'den yapılan uçuşlar deniz seviyesindeki Ayvasıl'da sona ermektedir.

Kıyı Yapıları: Bu alt bölgede karasal topoğrafya herhangi bir liman yatırımının geri sahasını desteklememektedir. Kıyı dik ve yükselti fazladır. Bu nedenle bu alt bölge liman yatırımlarının geri sahası için elverişli değildir. Zaten bu bölgede herhangi bir liman veya balıkçı barınağı bulunmamaktadır.

Yerleşim Alanları: Uçmaktdere Alt Bölgesinde arazi kullanımının yerleşik alanlar toplam %1.04 iken Yerleşik alanlar dışı ise %98.96 dır. Yerleşik alanların %0.08'i Turizm Alanları, %0.96'sı Yerleşim Alanlarından oluşmaktadır. Yerleşim Dışı Alanlara bakıldığında; %85.76'sı Orman ve Ağaçlandırılacak Alanlar,%13.21'i Tarımsal Arazi Kullanımından oluşmaktadır. Uçmaktdere Alt Bölgesi; Tekirdağ İli Şarköy İlçesi Uçmaktdere Mahallesi ve Süleymanpaşa İlçesi Yeniköy Mahallesi de içine alan kıyının etkileşimi içinde bulunduğu 1811.32 ha. Alanı kapsamaktadır. Bölgenin baskın yerleşim alanlarını %0.95'lik oranla kırsal yerleşim alanları yerleşim dışı baskın kullanım alanlarını ise %85.8'lik oran ile orman alanları ve %13.2'lik oran ile tarım alanlarını oluşturmaktadır.

Trakya Alt Bölgesi Ergene Havzası 1/100.000 Ölçekli Revizyon Çevre Düzeni Planı Kararları: Uçmaktdere Alt Bölgesindeki plan kararları incelendiğinde; Uçmaktdere ve Yeniköy Kırsal Yerleşim Alanı olarak planlanmıştır. Alt Bölgenin ortasında Taşkın Alanlar

yer almaktadır. Uçmaktdere Alt Bölgesindeki diğer kullanım kararları Orman Alanları ve az miktarda Tarım Arazisi olarak planlanmıştır.

Tekirdağ 1/25.000 Ölçekli Revizyon Çevre Düzeni Planı: Uçmaktdere ve Yeniköy yerleşimleri Köy Yerleşik Alanı olarak planlanmıştır. Bu yerleşimlerin etrafında Orman Alanları ve bunu takiben Tarımsal Niteliği Sınırlı Alanlar bulunmaktadır. Yeniköy yerleşiminin bulunduğu alan Nipköy Barajı Mutlak-Kısa-Orta-Uzun Mesafe Havza Koruma Kuşaklarında kalmaktadır.

1.3.5. Tekirdağ Alt Bölgesi

İdari Yapı: Tekirdağ ili Süleymanpaşa İlçesi sınırları içerisinde yer alan yerleşimlerden ve Çorlu İlçe sınırları içerisinde yer alan Yenice Mahallesi olan ve 2012 yılı öncesinde Belde Belediyesi statüsünde olan yerleşimden oluşmaktadır. Süleymanpaşa İlçe Merkezinde yer alan Aydoğdu, Yavuz, Zafer, Eskicami-Ortacami, Ertuğrul, Hürriyet, Gündoğdu-Turgut Mahalleleri Alt bölgede nüfus bakımından en yoğun yerleşimleri oluşturmaktadır. Barboros ve Kumbağ 2012 yılı öncesine kadar Belde statüsünde olup şuan mahalle statüsündedir. Naip ve Yazır köyleri ise 2012 yılından sonra Mahalle statüsü kazanmışlardır. Tekirdağ Alt Bölgesi içerisinde Etkileşim Alanı içerisine giren yerleşim yerleride bulunmaktadır. Bunlardan nüfusu en yüksek olanlar Yağcı ve Karaevli Mahalleleridir. Gazioğlu, Kayıköy, Köreilyas, Nusratlı, Yayabaşı Mahallelerini 2012 yılı öncesinde köy statüsü taşıırken şuan Mahlle statüsünde olan yerlere dönüşmüşlerdir.

Doğal Yapı: Alanda ana yer şekli olarak plato, temel yer şekilleri olarak da denizel taraça, alüvyal vadi tabanı ve delta bulunur. Hidrojeolojik oluşum Pliyosen (DIII) yaşında olan bu plato yüzeyinde, Miyosen-Pliyosen arasında canlanan tektonik hareketlerle taban seviyesinin değişmesi ve aynı zamanda yaşanan iklim değişikliği (savan-çöl ikliminden subtropikal iklime geçiş yaşanmıştır) nedeniyle akarsuların etkinliğini artırması sonucunda Üst Miyosen (DII) aşımın yüzeylerinin zararına gelişerek ortaya çıkmıştır. Post-Pliyosen tektonik hareketleri ile kısmen deforme olmuş olan bu aşımın yüzeyleriyle yaşıit depolar ise inceleme alanında yayılış gösteren Trakya Formasyonuna ait akarsu çökellerini oluşturmuştur. Marmara Denizi'ne doğru eğimli olan bu yer şekillerinin üzeri oldukça düz olup, eğim değerleri % 2-5'ler arasındadır. İnceleme alanında 100 m'den itibaren gözlenen bu yüzeyler, Orta-Üst Oligosen silttaşı (Danişmen Formasyonu) ile Orta-Üst Miyosen siltli killeri (Ergene Formasyonu) üzerinde yayılış göstermektedir. Günümüzde bu plato sathının büyük bir kısmı Tekirdağ şehrinin mahalleleri ile çevre yakın mahalleler tarafından yerleşim amaçlı olarak kullanılmaktadır. Bunun dışındaki sahalardan ise tarım ve mera alanı olarak faydalanılmaktadır. Alt Bölgede bulunan akarsular kıyı boyunca batıdan doğuya doğru sırasıyla Anadere (Ova ve Yazır), Cevizlidere, Ayvalıdere, Çayırklar, Gazioğlu, Çitlenbik ve doğuda alt bölge sınırını oluşturan Paşaaalan (Kadıköy ve Köpüce) dereleridir. Tekirdağ bölgesindeki elemanter yer şekillerinden ilki yamaçlardır. Eğim değerlerinin %10'nun üzerinde olduğu bu araziler, platolar ve denizel taraçalar ile alüvyal vadi tabanları ve deltalar arasında geçişi sağlamaktadır. Alanda çeşitli yükselti basamaklarında denizel taraçalar bulunur. Bu taraçalar Marmara Denizi çanağında meydana gelen seviye değişimlerinin etkisiyle ortaya çıkmışlardır. Bu yer şekilleri üzerinde eğim değerleri % 2-5'ler civarındadır. Günümüzde bu yüzeyler bilhassa şehirselleşen alan sınırları dâhilinde kaldığı için yerleşim amaçlı olarak kullanılmaktadır. Bilhassa en düşük seviyede konumlanan taraçalar, yerleşim amaçlı olarak daha yaygın bir şekilde istila edilmiştir. Yine bölgede diğer bir yer şekli ise alüvyal vadi tabanlarıdır. Bu araziler ana akarsu yataklarında kıyıda 1-8 km kadar içeriye sokulmuş bir şekilde yayılış göstermektedir. Alanda yer şekillerinin geriye kalan çoğunluğunu oluşturan %12'lik kısımlarından ilkinin denizel taraçalar oluşturur. İnceleme alanında üçüncü geniş alanı kaplayan yer şekli ise alüvyal vadi tabanları ile deltalardır (%11). Bölgede kuyu suyu kullanan Değirmenaltı-Ziraat Fakültesinin olduğu bölgedir

Tekirdağ Alt Bölgesi en büyük yer ivmesinde 0.3-0.4(orta-tehlikeli) değerinde yer almaktadır. Bölgesinin güney ve güney batı yönünde aktif fay hattı denizden geçmektedir.

Korunan Alanlar: Tekirdağ Alt Bölgesi korunması gerekli kültürel miras değerleri açısından oldukça zengin bir bölgedir. Özellikle kıyı alanları çok sayıda arkeolojik buluntu alanına sahiptir. Bu sınırlar içerisinde kıyıda doğal sit alanı tarih öncesi yerleşimi kalıntılarını içeren arkeolojik sit alanı, tarihi sit alanları ve kentsel sit alanları bulunmaktadır.

Turizm: Tekirdağ Alt Bölgesi turizm potansiyeli bulunmamaktadır. Bölgede bulunan Rakoczi Evi, Ertuğrul Mahallesi'nde yer alan Etnografya Müzesi kültürel değerleri arasındadır. Bölgede her yıl geleneksel olarak Haziran ayında Kiraz Festivali etkinliği yapılmaktadır. Kiraz Festivalinde dünyanın birçok ülkesinden ziyaretçiler gelmekte, özel gösteriler sunmaktadırlar.

Kıyı Yapıları: Bu bölgedeki tek yat limanı işletme izni bulunmadığı için atıl durumda olan Tekirdağ Yat Limanıdır. Kullanılmamaktadır.

Çalışma Alt Bölgesinde Kumbağ Balıkçı Barınağı, Barbaros Balıkçı Barınağı, Süleymanpaşa Balıkçı Barınağı olmak üzere 3 adet balıkçı barınağı bulunmaktadır. Balıkçı Barınaklarının kapasite kullanımı açısından doluluk oranları sezonda yarı yarıyadır. Merkez Balıkçı Barınağının kapasitesinin 15 tekne aşıldığı, yani teknelerin rıhtım dışındaki alanlarda da demirlediği belirtilmiştir. Alt bölgedeki toplam kapasite 265 olup kapasitesinin %72'si (192 tekne) kullanılmakta, bölgenin tümünde 73 tekne kapasite fazlası bulunmaktadır.

Bölge sınırları içerisinde Tekirdağ Feribot İskelesi ve Barbaros Feribot İskelesinde kabotaj taşımacılığı faaliyetleri yapılmaktadır.

Atıl durumda olan ve işletme izni bulunmayan Şaraphane İskelesi, işletme izni alınması durumunda kabotaj yolcu ve yük taşımada kullanılabilir durumdadır. AYGM deprem şartnamesini yapısal olarak sağlamaz. Güçlendirme gerekir. Bölgede yer alan diğer iskele ise Ceyport Limanının hemen yanında yer alan Tekirdağ TMO İskelesi'dir. Toprak Mahsulleri Ofisinin Tekirdağ'daki Şube Müdürlüğüne hizmet veren iskeledir. İskele geri sahadaki siloya bağlanmakta, bu sayede denizyolu ile yüklenen/boşaltılan yük için iskele kullanılabilir.

Bölgede Tekirdağ'da bölge yüklerine hizmet veren limanları Asyaport Konteyner Limanı, Ceyport Tekirdağ Limanı ve TMO Tekirdağ iskelesidir.

Yerleşim Alanları: Tekirdağ Alt Bölgesinde arazi kullanımının yerleşik alanlar toplam %21.38 iken Yerleşik alanlar dışı ise %78.62 dir. Yerleşik alanların %3.78'i Çalışma Alanları, %0.28'i Kıyı Yapıları, %1.42'si Turizm Alanları, %5.93'ü Diğer Arazi Kullanım Alanları, %9.2'si Yerleşim Alanları ve %0.77'si Büyük ve Açık Alan Kullanımlarından oluşmaktadır. Yerleşim Dışı Alanlara bakıldığında; %5.05'i Orman ve Ağaçlandırılacak Alanlar, %5.8'i Çayır ve Mera Alanları, %67.3'ü Tarımsal Arazi Kullanımı, %0.06'sı Doğal Karakteri Korunacak Alanlar ve %0.41'i Su Yüzeylerini oluşturmaktadır.

Tekirdağ Alt Bölgesi; Tekirdağ ili Süleymanpaşa İlçesi Barbaros, Aydoğdu, Yavuz, Zafer, Eskicami, Ertuğrul, Hürriyet, Gündoğdu, Kumbağ, Naip, Yazir, Yenice, Gazioğlu, Karaevli, Kayköy, Köreilyas, Nusratlı, Yağcı, Yayabaşı Mahallelerini de içine alan kıyının etkileşimi içinde bulunduğu 19609.62 ha. Alanı kapsamaktadır. Bu bölgenin baskın yerleşim alanlarını %7.68'lük oran ile kentsel yerleşim alanı, %1.54 'lük oran ile sınırdaki kalan köylerin kırsal yerleşim alanları ve %1.41'lik oran ile Köreilyas, Gazioğlu, Karaevli Yenice kıyısındaki ikinci konut alanları oluşturmaktadır. Bu bölgenin yerleşim dışı baskın kullanım alanları ise

%73.10'lik oran ile tarım alanları ve %5.05 oran ile orman alanları ve %5.43'lük oran ile maden çıkarma alanından oluşmaktadır.

Trakya Alt Bölgesi Ergene Havzası 1/100.000 Ölçekli Revizyon Çevre Düzeni Planı Kararları: Tekirdağ Alt Bölgesindeki plan kararları incelediğinde; Tekirdağ Hizmet Merkezi, Kentsel Yerleşme Alanı Üniversite Alanı, Lojistik Merkez iki adet, İki Liman, 1 adet Yenice yerleşiminin doğusunda Yat Limanı ve İskele Alanı, Sanayi Alanı olarak planlanmıştır. Kentsel yerleşim alanı içerisinde sit alanları ve taşkın alanlar bulunmaktadır. Lojistik Merkezlerin ikisine de ulaşan Demiryolu planlanmıştır. Kentin güney batısında Jeolojik Sakıncalı alan taraması bulunmaktadır. Yenice yerleşiminin batısında Sit Alanı bulunmaktadır. Naip, Yazır, Gazioğlu, Karaevli, Kayıköy, Köseilyas, Nusratlı, Yağcı, Yayabaşı yerleşimleri Kırsal Yerleşim Alanı olarak planlanmıştır. Tekirdağ Alt Bölgesindeki diğer kullanım kararları ise Tarım Arazisi ve Orman Alanlarında kalmaktadır.

Tekirdağ 1/25.000 Ölçekli Revizyon Çevre Düzeni Planı: Naip yerleşimi Alt Bölgenin batısında kalan bir yerleşim olup Köy Yerleşik Alanı olarak planlanmıştır. Kumbağ yerleşimi Meskûn Konut Alanı bu alanların kuzeyinde Kentsel Gelişme Alanları planlanmıştır. Kumbağ da İskele Alanı planlanmış olup kıyıda Turizm ve Kültür Amaçlı Kullanımlar, Ticaret ve Hizmet Alanı, Rekreasyon Alanı ve Askeri Alan kullanımları planlanmıştır.

Barbaros yerleşimi Meskûn Konut Alanı, Gelişme Konut Alanı. Arkeolojik Sit Alanı ve Konut Dışı Kentsel Çalışma Alanı olarak planlanmıştır. Ayrıca Liman ve Liman Alanı planlanmıştır.

Yazır, Yayabaşı, Nusratlı, Yağcı ve Kayı yerleşimleri Köy Yerleşimleri Alanı olarak planlanmıştır.

Tekirdağ merkez yerleşimi Meskûn Konut Alanı ve bu alanlar kıyı boyunca yer alırken bu alanların kuzey yönleri Gelişme Konut Alanı olarak planlanmıştır. Kent merkezinin güneybatı yönünde Lojistik Alan planlanmıştır. Bu alanın etrafında Günübürlük Turizm ve Rekreasyon Alanı, Donatı Alanlar, Küçük Sanayi Sitesi, Askeri Alanlar, Sanayi Alanları, 2 adet Liman ve Liman Alanı, 1 adet Yat Limanı planlanmıştır. Ticaret ve Hizmet Alanı olarak planlanan bölgede Sit Alanı plan kararları da bulunmaktadır. Sanayi Alanlarının olduğu bölgelerde Lojistik Tesis Alanları da bir arada yer aldığı görülmektedir. Üniversite Alanı Kentin doğusunda bulunmakla birlikte bu alanın doğusunda kıyı alanına yakın yerde bulunan Sit Alanı olarak görülen bölgede Günübürlük Turizm ve Rekreasyon Alanı plan kararı verilmiştir.

Köseilyas, Gazioğlu, Karaevli yerleşimleri Köy Yerleşim Alanı olarak planlanmıştır.

Kentin doğusunda yer alan Yenice ilçe olarak Çorluya bağlı bir yerleşimdir. Yenice ile kent merkezini birbirinden ayıran Arkeolojik Sit Alanı bulunmakta, hatta bu alan deniz alanında da aynı plan kararı sürdürülmüştür. Yenice yerleşimi Meskûn Konut Alanları ve bu alanların etrafında Gelişme Konut Alanları bulunmakta ve kuzey yönünde gelişim göstermiştir. Yenice yerleşiminin doğusunda Teknik Altyapı Alanları ve Sit Alanları bulunmaktadır.

Alt bölge kullanım kararlarına bakıldığında yukarıda bahsedilen kullanımlar dışında genel kullanım kararı ise Tarımsal Açından Birinci Derece Korunacak Alanların varlığı ön plana çıkmaktadır.

1.3.6. Marmaraereğlisi Alt Bölgesi

İdari Yapı: Tekirdağ ili Marmaraereğlisi İlçesi Bahçelievler, Ceditalipaşa, Dereağzı, Kamaredere, Mustafa Kemal Paşa Mahalleleri İlçe Merkez mahallelerini oluşturmaktadır. Sultanköy ve Yeniçiftlik Mahalleleri ise 2012 yılı öncesinde Belde statüsünde olan yerleşimlerdir. Çeşmeli ve Türkmenli Mahalleleri ise 2012 yılı öncesinde Köy statüsünde olan yerleşimleri olurken Marmaraereğlisi Alt Bölgesinde Etkileşim alanında yer alan yerleşim yerleridir.

Doğal Yapı: Bölge çok küçük yükseltiler halinde oluşmuş engebelerin dışında, dağlık ve ormanlık arazi yapısına sahip değildir. Bölge arazisi genelde tarıma elverişli topraklardan oluşmaktadır. Bölgenin kuzey batısında Türkmenli göleti bulunmakta olup, sulama amaçlı olarak 2001 yılında DSİ tarafından işletmeye açılmıştır. Önemli akarsular olmamakla birlikte, dere olarak nitelendirilen batı bölgesinde Bağlar deresi, doğu bölgesinde Kamaradere, Sultanköy Mahallesi de Kınıklı dereleri Marmara Denizine dökülmektedir.

Bölgenin fiziki yapılanmasında önem arz ettiği bilinen jeolojik yapısı açısından sahil kısmı en büyük yer ivmesinde 0.2-0.3(orta tehlikede) değerinde. Bölgenin batı sınırını oluşturan Paşaaalan (Kadıköy ve Köpüce) derelerini kıyı boyunca doğuya doğru sırasıyla Ali Gölü, Değirmenköy ve Kınıklı Dereleri takip etmektedir. Alt bölgede akarsu biriktirme süreçleri sonucunda oluşmuş en önemli elemanter yer şekli, deltalardır. Bu yer şekilleri, özellikle karasal ovaların dışında bazı akarsu ağızlarında gelişen kıyı ovalarıdır.

Marmara Ereğlisi Alt Bölgelerinin kıyı kesimleri en büyük yer ivmesinde 0.2-0.3(orta tehlikeli) değerinde yer almaktadır. Bölgede güney ve güney doğu yönünde aktif fay hattı denizden geçmektedir. Çalışma alanı içerisinde irili ufaklı birçok küçük fay hattı bulunmaktadır.

Korunan Alanlar: Marmaraereğlisi Alt Bölgesi ilçesinin kıyıları korunması gerekli kültür mirası açısından incelendiğinde oldukça önemli alanlara sahip olduğu görülmektedir.

Bölgede yer alan Perintos Antik Kenti önemli bir kültürel değere sahiptir. İ.Ö. 6. yy.'da Samos Adasından gelen topluluklar tarafından kurulmuştur. I. ve III. Derece Arkeolojik Sit Alanı statüsündedir. Antik yazarlardan Diodoros M.Ö. 4. yy. ortalarında II. Philip'in Perinthos'u kuşatmasını anlatırken akropolis eteklerindeki evlerin uzaktan bakıldığında bir tiyatronun oturma sıralarında oturan insanlar gibi görüldüğünü yazmaktadır. Perinthos'un antik devirden günümüze en iyi durumda koruna gelmiş anıtı olan surlar akropolis ve aşağı şehir surları olmak üzere şehri kuzeyden ve batıdan kuşatmaktadırlar.

Kıyı ile doğrudan ilişki içerisinde olan liman kenti kalıntıları ile geri bölgede bulunan antik kent kalıntılarının bulunduğu arkeolojik sit alanları açısından zengin bir bölgedir. Kıyılarda bulunan antik kent kalıntıları farklı derecelerde arkeolojik sit alanı ilanları ile koruma altına alınmıştır. Bölge sınırları içerisindeki kıyı alanlarında bulunan koruma alanları Mustafa Kemal Paşa, Kamardere, Dereağzı ve Bahçelievler yerleşimlerinde yoğunlaşmıştır. Çalışma Alt Bölgesi sınırları içinde doğal özellikleri doğrultusunda, ilgili mevzuatlar uyarınca ilan edilerek koruma statüsü kazanmış herhangi bir alan bulunmamaktadır

Turizm: Marmaraereğlisi; Bir sahil beldesi olan Marmara Ereğlisi; tarihi yerleri, doğa güzellikleri ve sahil şeridindeki kaya şekilleri ile dikkat çekmektedir. M.Ö. 600'lü yıllarda kurulduğu düşünülen belde, tarih kitaplarında Perinthos ve Heraklia adları ile anılmaktadır. Samoslu kolonistler tarafından kurulmuş olup Yunan, Roma, Bizans ve Osmanlı devletlerine ev sahipliği yapmıştır. Akdeniz iklimine sahip olan Marmara Ereğlisi'nde, yazları sıcak ve

kurak; kışları ise ılık ve yağışlı geçmektedir. Burada yaşayan halk geçimini; balıkçılık, turizm, tarım, hayvancılık ve sanayiden sağlamaktadır.

Gaziköy, Tekirdağ'da bulunan çok eski bir yerleşim yeridir. 1923 yılına kadar Rum halkına ev sahipliği yapmıştır. Rumlardan sonra ise Gaziköy'de Selanik göçmenleri yaşamıştır. Marmara Denizi ve Ganos Dağları arasında kalan Gaziköy, Ganos Köyü olarak da bilinmektedir. Sahip olduğu doğal güzelliği ile tanınan köyde; balıkçılık, bağcılık ve zeytincilik önemli faaliyetler arasında yer almaktadır. Rum ve Osmanlı kültürlerinin izlerine rastlanan köyde, kilise kalıntıları ve Osmanlı döneminden kalma mermer bir çeşme bulunmaktadır. Ayrıca Gaziköy'de bulunan; deniz içine konumlandırılmış, balık tutmak için yapılmış ahşap platformlar oldukça dikkat çekmektedir.

Mürefte, en büyük özelliği sahip olduğu üzüm bağları ve bu sayede gelişen bağ ürünleri sektörüdür. Mürefte'de 5 adetsi oldukça büyük olmak üzere yaklaşık 30 adet bağ ürünü tesisi bulunmaktadır.

Kıyı Yapıları: Çalışma Alt Bölgesinde Marmaraereğlisi Balıkçı Barınağı bulunmaktadır.

Marmara Ereğlisi Balıkçı Barınağının kapasitesinin 5 tekne aşıldığı, yani teknelerin rıhtım dışındaki alanlarda da demirlediği görülmektedir. Alt bölgedeki toplam kapasite 55 olup, kapasitenin %109'u (60 tekne) kullanılmaktadır. Bölgedeki kapasite aşılmıştır.

Bölgede yer alan Marmaraereğlisi Limanı, MARTAŞ Limanı, Marmaraereğlisi LNG Terminali, Marmara Depoculuk Hizmetleri, OPET Marmara Terminali endüstri limanları bulunmaktadır. Ayrıca ARGAZ, BÜTANGAZ ve MİLAN OİL şamandıraları bulunmaktadır.

Yapımı tamamlanmamış ve atıl durumda kalmış olan NATO iskelesi, Tekirdağ ve Marmara Ereğlisi arasındaki Yeniçiftlik mevkiinde yer almaktadır. İskele mevcut haliyle atıl durumdadır.

Bölgede bulunan Karayolları İskelesi 1998 yılından bu yana atıl vaziyette bulunmaktadır. İskele Karayollarına tahsisli olup deniz içerisinde 1. derece arkeolojik sit alanındadır. 2863 sayılı yasa kapsamında bu tür hazine mülkiyetindeki taşınmazların tahsisi konusundaki yönergede değişiklik olmuştur. İskelenin tahsisi herhangi bir kamu kuruluşuna yapılabilir hale gelmiştir.

Yerleşim Alanları: Marmaraereğlisi Alt Bölgesinde arazi kullanımının yerleşik alanlar toplam %19.93 iken Yerleşik alanlar dışı ise %80.07 dir. Yerleşik alanların %2.14'ü Çalışma Alanları, %0.12'si Kıyı Yapıları, %2.91'i Turizm Alanları, %0.61'i Diğer Arazi Kullanım Alanları, %13.91'i Yerleşim Alanları ve %0.23'ü Büyük ve Açık Alan Kullanımlarından oluşmaktadır. Yerleşim Dışı Alanlara bakıldığında; %0.12'si Orman ve Ağaçlandırılacak Alanlar, %1.27'si Çayır ve Mera Alanları, %77.18'i Tarımsal Arazi Kullanımı, %0.27'si Doğal Karakteri Korunacak Alanlar ve %1.09'u Su Yüzeylerini oluşturmaktadır. Marmaraereğlisi Alt Bölgesi; Tekirdağ ili Marmaraereğlisi İlçesi Bahçelievler, Ceditalipaşa, Dereağzı, Kamaredere, Mustafa Kemal Paşa, Sultanköy, Yeniçiftlik, Çeşmeli, Türkmenli Mahallelerini de içine alan kıyının etkileşimi içinde bulunduğu 15839.87 ha alanı kapsamaktadır. Bu bölgenin baskın yerleşim alanlarını %13.03 'lük oran ile kentsel yerleşim alanı, %2.91 'lik oran ile Çeşmeli, Yeniçiftlik, Dereağzı kıyısındaki ikinci konut alanları ve bölgenin doğusunda %0.91 'lik oranı ile Enerji Üretim Alanı oluşturmaktadır. Akaryakıt depolama alanları bölgenin güneyinde ve doğusunda yer almakta olup özellikle BOTAŞ ve OPET'e ait akaryakıt depolarının geniş yer kapladığı görülmektedir. Sanayi alanları ise alan

bütününde baskın olarak yer alan kullanımlar arasında bulunmamakta olup bölgenin kuzey bölümünde Kaptan Demir-Çelik A.Ş.'ye ait tesisler yer almaktadır. Ayrıca bölge içinde doğalgaz çevrim santralleri, yakıt depolama sahaları (kömür), akaryakıt istasyonu gibi kullanımlar yer almakta olup çalışma alanı içinde üzerinde yapılaşma olmayan alanlar da bulunmaktadır. Bu bölgenin yerleşim dışı baskın kullanım alanları ise %78.04 'lük oran ile tarım alanları oluşmaktadır.

Trakya Alt Bölgesi Ergene Havzası 1/100.000 Ölçekli Revizyon Çevre Düzeni Planı Kararları: Marmaraereğlisi Alt Bölgesindeki plan kararları incelediğinde; Marmaraereğlisi Turizm Merkezi, Kentsel Yerleşme Alanı Enerji Üretim Alanları, Enerji Limanı, Sit alanları hem karada hem Deniz alanlarında karar alınmıştır. İlçenin yerleşiminin kuzeyinde kalan tarım Alanlarında TAB(Tarımsal Alt Bölge) tanımı bulunmaktadır. Ayrıca Alt bölge içerisinde Türkmenli Barajı ve baraj etrafında İçme ve Kullanma Suyu Mutlak Alanı ve bu sınırın etrafında sırsıyla İçme Ve Kullanma Suyu Kısa-Orta-Uzun Vadede Koruma Alanları bulunmaktadır. Çeşmeli ve Türkmenli yerleşimleri Kırsal Yerleşim Alanı olarak planlanmıştır. Marmaraereğlisi Alt Bölgesindeki diğer kullanım kararları ise Tarım Arazisi olarak planlanmıştır.

Tekirdağ 1/25.000 Ölçekli Revizyon Çevre Düzeni Planı: Alt Bölgenin batısında Sit Alanı ve onun doğusunda büyük bir Askeri Alan ve Askeri yasak Bölge bulunmaktadır. Askeri Alanla ilintili olan Liman ve Liman Alanı planlanmıştır.

Yeniçiftlik yerleşimin kıyı alanları Meskûn Konut Alanı iken yerleşimin kuzeyinde yer alan bölgede yer yer Gelişme Konut Alanları planlanmıştır. Yerleşimin kıyı kesiminde Turizm ve Kültür Amaçlı Kullanımlar, Donatı Alanları ve Askeri Alanlar bulunmaktadır. Yeniçiftlik yerleşimi genelinde Sit Alanları, Arkeolojik Sit Alanlarının yoğun olduğu bir bölgedir. Yeniçiftlik yerleşimi Marmaraereğlisi yerleşimi arasında yer alan bölgenin deniz kısmında yoğun bir şekilde Sit Alanı ve Arkeolojik Sit Alanı plan kararları verilmiştir.

Marmaraereğlisi yerleşiminin kullanım kararlarına bakıldığında Meskûn Konut Alanı kıyı alanlarında ve Meskûn Konut Alanlarının ortasında Ticaret ve Hizmet Alanı planlanmıştır. Gelişme Konut Alanları ise Meskûn Konut Alanlarında kuzey doğusunda yer almaktadır. Yerleşimin batısında Liman ve Liman Alanı bu alanın geri sahasında ve kuzey batısında Depolama Alanı ile Günübürlük Turizm ve Rekreasyon Alanı bulunmaktadır. Marmaraereğlisi'nin doğu kısmında deniz kenarında yarım adanın doğu burnunda Arkeolojik Park Alanı ve Askeri Alan planlanmıştır. Doğuya gittikçe Doğalgaz İletim Dağıtım Tesis Alanları, Konut Dışı Kentsel Çalışma Alanları, Enerji Depolama Alanları ve enerji Üretim Alanlarına ait plan kararları getirilmiştir.

Sultanköy yerleşimin kıyı kesiminde Meskûn Konut Alanları, kuzey batı bölgelerinde Gelişme Konut Alanları planlanmıştır. Bölgede yoğun bir şekilde Enerji Nakil Hatları ve Doğalgaz Hatları bulunmaktadır. Marmaraereğlisi'nin doğusunda yer alan koyda 3 adet iskele, kıyı alanlarında Askeri Alan ve Günübürlük Turizm ve Rekreasyon Alanları planlanmıştır.

Alt Bölgenin kuzeyinde yer alan Çeşmeli ve Türkmenli yerleşimleri Köy Yerleşik Alanı olarak planlanmıştır. Bölgedeki Türkmenli Barajına ait Mutlak-Kısa-Orta-Uzun Mesafe Havza Koruma Kuşaklarında bulunmaktadır. Alt Bölge geneline bakıldığında yukarıda bahsedilen plan kararları dışında Tarımsal Açından Birinci Derece Öncelikli Koruma Alanı kararı öne çıkmaktadır.

1.3.7. İğneada-Kıyıköy Alt Bölgesi

İdari Yapı: İğneada-Kıyıköy Kırklareli Bölgesi; Tekirdağ İli Saray İlçesi, Kırklareli İli Demirköy ve Vize ilçe sınırlarının kıyı alanlarından oluşan bir bölgedir. İğneada-Kıyıköy Alt Bölge çalışma alanı içerisinde yer alan yerleşim yerleri incelendiğinde Tekirdağ İli Saray İlçe sınırlarında bulunan bir yerleşim yeri bulunmamaktadır. İğneada-Kıyıköy alt Bölgesi içerisinde yer alan yerleşim yerlerinden Kırklareli İli Vize İlçe sınırında yer alan Hamidiye ve Aksicim Köyleri Etkileşim alanı içerisinde yer almaktadır. Alt Bölge içerisinde biri Vize İlçe Sınırları içerisinde yer alan Kıyıköy Beldesi ve Demirköy İlçe sınırında yer alan İğneada Beldeleri bulunmaktadır. Kıyıköy Beldesi üç mahalleden oluşmakta olup Cumhuriyet, Güven ve Kale Mahalleleridir. İğneada Beldesi iki Mahalleden oluşmakta olup; Deniz ve Yeni Mahallelerdir. Demirköy İlçe sınırlarında yer alan Beğendik ve Limanköy köy Statüsünde olup Beğendik sınır köyüdür.

Doğal Yapı: Bölge, yeryüzü şekilleri bakımından çeşitli görünümler yansıtır. Kuzey ve Kuzeydoğu doğrultusunda uzanan Yıldız Dağları (Istrancalar) Kırklareli'nin kuzeyinde bir nevi Tabii duvar meydana getirir. Bölgenin toprak yapısı, yeryüzü görüntüsü 1.,2. ve 3. Jeolojik Zamanlarda biçimlenmiştir. Bundan dolayı toprak çeşitli katmanlarla zenginleşmiştir. Oturmuş, sıkışmış, durağan katmanlar nedeniyle deprem tehlike haritasında en büyük yer ivmesinde 0.0-0.1(düşük tehlikeli) değerinde yer almaktadır. Bulgaristan, Romanya ve Rusya'nın güneyinde meydana gelen depremlerden etkilenir. Bölge büyük ölçüde dağlık ve platoluk bir arazi görünümündedir. Bölgenin en önemli yükseltisi ise kuzeybatı-güneydoğu doğrultusunda uzanan Yıldız Dağları (Istranca)'dır. Karadeniz'e paralel uzanan bu dağlar, Bulgaristan sınırından başlamakta ve Durusu Gölü'ne kadar alçalarak uzanmaktadır.

Yıllık rüzgârgülüne göre hâkim rüzgâr esme yönü, özellikle KuzeyKuzeydoğu(NNE) olmak üzere, KuzeyKuzeyBatı(NNW)-KuzeyDoğu(NE) arası yönlerdendir. Bununla birlikte, ikincil olarak da GüneyGüneyBatı(SSW)-BatıGüneyBatı(WSW) arası yönlerden esen rüzgârların etkili olduğu görülmektedir

İğneada-Kıyıköy Bölgesi, hidrojeolojik açıdan çeşitli görünümler yansıtır. Istranca adı, özellikle dağların güney yamaçlarından çok sayıda dere, çay çıkması dolayısıyla "Akıntılı-Akarsulu Yer" anlamına gelmektedir. Bu akarsular Karadeniz'e dökülmektedir. Akarsular havza, debi ve rejim yönünden farklı özellikler gösterir. Yıldız Dağları, bölge akarsu havzalarını ikiye böler ve alt bölge sınırlarını belirler. Alt bölgedeki akarsulardan en uzun olanı Bulgaristan ve Türkiye sınırını oluşturan Mutlu Dere'dir.

Bu kıyı bölgesinin en önemli ekolojik özelliği bölgedeki derelerin Karadenize dökülen yerlerinde Longoz denilen özel tipte bir orman vejetasyonunun yer almasıdır. Trakya'da en iyi korunmuş longoz ormanları İğneada ve civarında yer alır. Bölgedeki en önemli Longoz ormanı Saka Longozu'dur. Longoz ormanları, İğneada'nın doğusunda ve güneyinde olmak üzere iki alan dâhilinde kıyı kumulları gerisinde kıyı kordonları ile ağızları tıkanarak göl ve bataklık haline dönüşmüş eski vadi yataklarında bulunan çok özel bir orman tipidir. Bu alanlar kıyı şeridinde "Milli Park" statüsündedir.

İğneada-Kıyıköy Bölgesi en büyük yer ivmesinde 0.0-0.1(düşük tehlikeli) değerinde yer almaktadır. Bölgede diri fay hattı bulunmamakla birlikte doğu-batı yönünde irili ufaklı pek çok küçük fay hattı bulunmaktadır.

İğneada-Kıyıköy Bölgesinde; Toprak arazi kullanımı açısından; %82,7 (15.109,5 Ha) alan ile Orman alanları en büyük paya sahiptir. %3,7 oranında Su alanları ve %3,1 oranında özel

ürün arazisi mevcuttur. %1,2(214,7 Ha) yerleşim alanı mevcuttur. Toprak sınıfları açısından; 3.Bölge topraklarının ise %83,9 u VII. Sınıf verimdedir. %3,8 oranında VI. sınıf ve yine %3,8 oranında VIII. Sınıftır. Erozyon derecesi bakımından; bölge topraklarının %44,4 şiddetli III. derece ve %31,4 I.derece erozyon değerlerine sahiptir. Bölgede potansiyel erozyon tehlikesinin var olduğu kabul edilmelidir.

Korunan Alanlar: İğneada-Kıyıköy Alt Bölgesi kıyıları coğrafi oluşumları nedeniyle çok sayıda doğal ve kültürel değere sahiptir. Korunacak alan statüsünde alanların yoğunlaştığı İğneada Longoz Ormanları Milli Parkı bulunmaktadır. Bölge sınırı içerisinde bir adet Kasatura Körfezi Tabiat Koruma Alanı bulunmaktadır. Bölgeye yayılmış bir şekilde çok sayıda doğal sit statüsünde alan bulunmaktadır. Bölgede bulunan sulak alanlar da koruma altına alınmış olup yaklaşık 2000 ha'lık bir alanı kapsamaktadır İğneada Langozları Sulak Alanı Erikli Gölü, Mert Gölü, Pedina Gölü, Hamam Gölü ve Saka Göllerini içerisine almaktadır.

Bölge sınırları içerisindeki Vize İlçesi, Kıyıköy Kerpiçe Mevkii kıyı alanlarında bulunan Nekropol Alanı ve Kilise Kalıntısı 3.derece arkeolojik sit, Vezirtepe Mevkiinde ise 1. derece arkeolojik alanı statüsünde sayıca fazla timülüs bulunmaktadır.

Turizm: Kırklareli ili İğneada Longoz ormanı, Istranca Dağları, Dupnisa Mağarası, gölleri, Demirköy (İğneada) ve Kıyıköy sahilleri gibi daha yeni yeni keşfedilmeye başlanmış olan doğal güzellikleri bulunmaktadır. Bunun yanı sıra çok sayıda kaleleri, höyükleri, tümülüsleri, dolmenleri, kaya manastırları, camileri, hamamları, köprüleri ve daha pek çok kültürel değeri bünyesinde barındırmaktadır. Bu değerlere sahip Kırklareli' de ekoturizm, mağara turizmi, av turizmi, botanik turizmi, kuş gözlemciliği, kültür turizmi ve kıyı turizmi yapılabilir.

İlin Karadeniz'e kıyısı olan iki ilçesi bulunmaktadır. Kıyı kullanımına elverişli plajları ise İğneada, Beğendik, Limanköy, Kıyıköy ve Kasatura ile bu yerleşme yerleri arasında kalan alandır. Demirköy ilçesine bağlı İğneada beldesi; içinde barındırdığı doğal güzellikleri, 20 kilometreye ulaşan kesintisiz kumsalları ve plajları kıyı turizmi için uygun alanlardır.

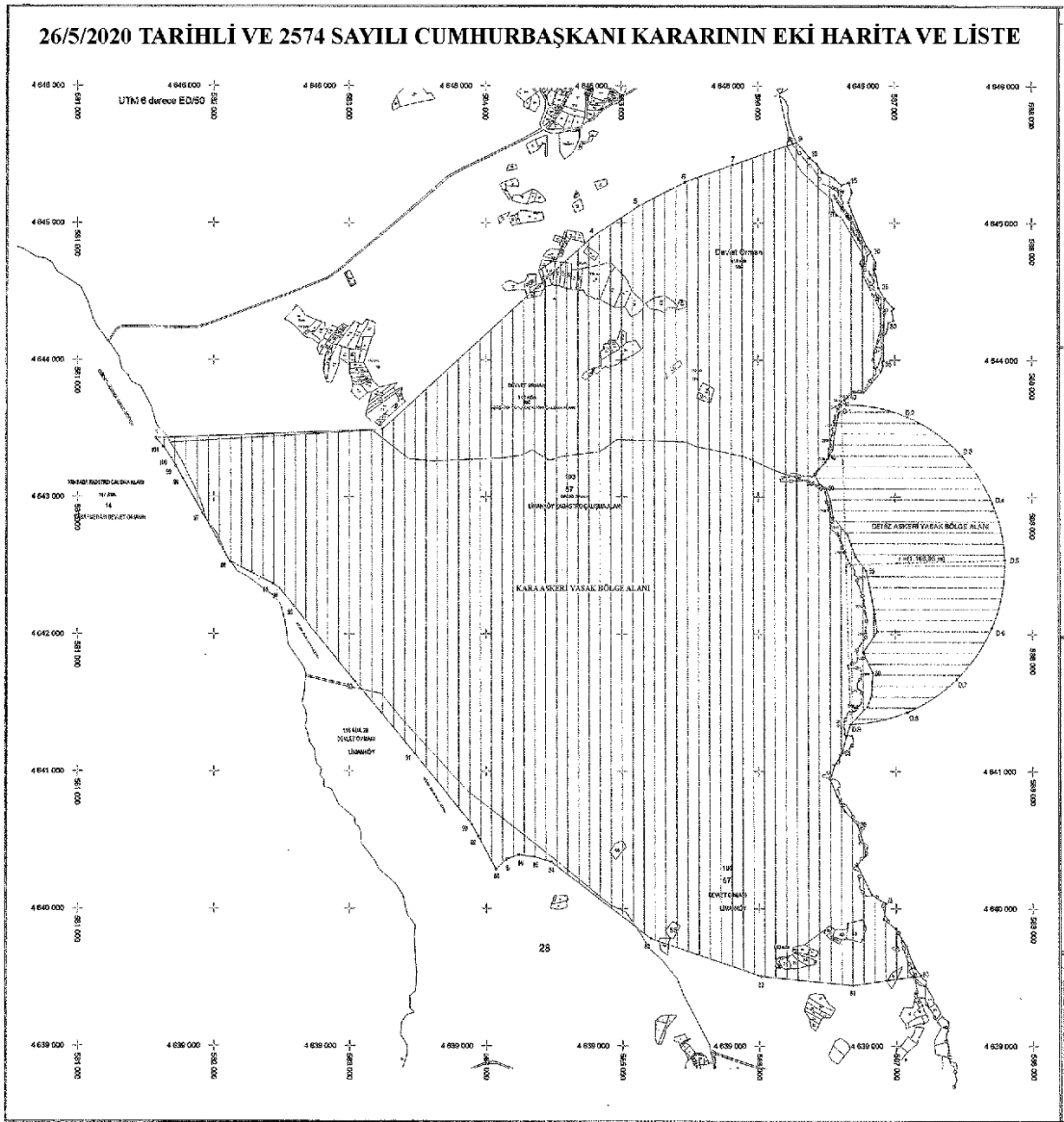
Kıyı Yapıları: Bölgede yat limanı yoktur. İğneada Limanı 2018 yılında yük elleçlemesi de yaptığı halde, aslında bir balıkçı barınağıdır. Limanda çok kısıtlı imkânlar ile yük taşımacılığı yapılabilmektedir. Liman ağırlıklı olarak balıkçı barınağı olarak kullanılmaktadır.

Alt Bölgesinde Beğendik Balıkçı Barınağı, İğneada Balıkçı Barınağı ve Kıyıköy Balıkçı Barınağı olmak üzere 3 adet balıkçı barınağı bulunmaktadır. Balıkçı Barınaklarının kapasite kullanımı açısından doluluk oranlarının sezonda yüksek olduğu görülmektedir. Kıyıköy Balıkçı Barınağı sezonda kapasitesinin 80 tekne fazlasını kullanmaktadır. Karadeniz'in dalga ve akıntı koşullarında balıkçı veya yat teknelerinin mesafe kat etmesi, özellikle fırtına koşullarında çok zordur. Bu nedenle, bölgeye 250 tekne kapasiteli bir balıkçı barınağı önerilebilir.

Yerleşim Alanları: İğneada-Kıyıköy Alt Bölgesinde arazi kullanımının yerleşik alanlar toplam %3.4 iken Yerleşik alanlar dışı ise %96.6 dır. Yerleşik alanların %0.07'si Çalışma Alanları, %0.06'sı Kıyı Yapıları, %0.07'si Turizm Alanları, %1.51'i Yerleşim Alanları ve %1.06'sı Büyük ve Açık Alan Kullanımlarından oluşmaktadır. Yerleşim Dışı Alanlara bakıldığında; %86.86'sı Orman ve Ağaçlandırılacak Alanlar, %0.03'ü Çayır ve Mera Alanları, %3.84'ü Tarımsal Arazi Kullanımı, %1.43'ü Doğal Karakteri Korunacak Alanlar ve %4.43'ü Su Yüzeylerini oluşturmaktadır. İğneada-Kıyıköy Kırklareli Bölgesi; Kırklareli

İli Demirköy İlçesi Deniz, Yeni, Beğendik, Liman Köylerini, Vize İlçesi Cumhuriyet, Güven, Kale Hamidiye, Aksicim Köylerini içine alan kıyının etkileşimi içinde bulunduğu 18298.81 ha alanı kapsamaktadır. Bu bölgenin baskın yerleşim alanlarını %1.51 'lik oran ile kırsal yerleşim alanı, % 0.07'lik oran ile Limanköy kıyısındaki ikinci konut alanları, bölgenin doğusunda %0.63'lük oranı ile Enerji Üretim Alanı oluşturmaktadır. Bu bölgenin yerleşim dışı baskın kullanım alanları ise %86.90'lık oran ile orman alanı olmaktadır.

Askeri Alanlar: İğneada-Kıyıköy Alt Bölgesinde 2565 sayılı Askeri Yasak Bölgeler ve Güvenlik Bölgeleri Kanunu kapsamında; Resmi Gazetede yayımlanan 27.05.2020 tarih ve 2574 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararında yer alan İğneada-Limanköy Mevkii 2.Derece Kara ve Deniz Askeri Yasak Bölgesi bulunmaktadır. Bir diğer askeri yasak bölge ise Demirköy İlçe sınırlarının Bulgaristan ile olan tüm sınırı, yaklaşık 2km genişliğindeki alan askeri yasak bölgedir. Yukarıda bahsedilen alanlar plan paftalarında gösterilmiştir ve plan hükümlerine bağlanmıştır.

Kaynak: Resmi Gazete - 27.05.2020 tarih ve 2574 sayılı Cumhurbaşkanlığı Karar Eki

Trakya Alt Bölgesi Ergene Havzası 1/100.000 Ölçekli Revizyon Çevre Düzeni Planı Kararları: İğneada-Kıyıköy Alt Bölgesindeki plan kararları incelediğinde; Kıyıköy kentsel yerleşik alanı ve etrafında da sit alanı planlanmıştır. Kentsel yerleşimin doğusunda ve güneyinde yer alan Kazandere, Papuçdere ve Bahçivandere Sulak alanlarına ait İçme ve Kullanma suyu Mutlak Alanı-Kısa Mesafe-Orta Mesafe ve Uzun Mesafe Koruma Alanları bulunmaktadır. Kıyıköyde Yat ve İskele Alanı plan kararı bulunmaktadır. Kıyıköyün güneyinde Tabiat Koruma Alanı bulunmaktadır. Kıyıköydeki diğer kullanım kararlarında ağırlık Orman Alanları iken diğer plan kararı ise Tarım Alanı olarak görülmektedir.

İğneadanın güneyinde ve kuzeyinde Milli Park Alanları bulunmaktadır. Limanköy planda Kırsal yerleşim olarak görülmektedir. Limanköyde Yat ve İskele Alanı kararı bulunmaktadır. Kıyıköydeki diğer plan kararlarında ağırlık Orman Alanları iken diğer Alanlardaki plan kararları Tarım Alanı olarak görülmektedir.

Alt Bölgenin kuzeyinde yer alan Beğendik ise Kırsal yerleşim Alanı olarak planda görülmektedir. Bu bölgede plan kararlarındaki ağırlık Tarım Alanı iken diğer alanlar ise Orman Alanı olarak planda görülmektedir.

Aksicim ve Hamidiye köyleri planda Kırsal Yerleşim Alanı olarak planlanmış olup yerleşimin etrafında Tarım Alanı plan kararları verilmişken diğer yerlerde ise Orman Alanı Plan kararları getirilmiştir.

Kırklareli 1/25.000 Ölçekli İl Çevre Düzeni Planı: Kıyıköy Meskûn Yerleşim Alanı, Gelişme Alanları, Ticaret ve Hizmet Alanı, Günübürlük Turizm ve Rekreasyon Alanı, Donatı Alanları, Afet İskân Alanları, Ağaçlık Alanlar, kıyıda Turizm ve Kültür Amaçlı Kullanımlar, Birinci Derece Sit Alanları olarak planlanmıştır. Bu kullanımların çevresinde ise Tarımsal Niteliği Birinci Öncelikli Korunacak Alanlar, Tarımsal Niteliği İkinci Öncelikli Korunacak Alanlar, Tarımsal Niteliği Sınırlı Alanlar, Mera Alanları, Orman Alanları olarak planlanmıştır. Kıyıköyde Yat Limanı plan kararı getirilmekle birlikte yerleşimin güneyinde Tabiat Koruma Alanı bulunmaktadır. Kıyıköyde Eko Turizm Kenti plan kararı getirilmiştir.

İğneada yerleşimi Meskûn alanlar, Ticaret ve Hizmet Alanı, Eko Turizm Kenti, Afet İskân Alanı, Günübürlük Turizm ve Rekreasyon Alanı, kıyı boyunca Turizm ve Kültür Amaçlı Kullanımlar olarak planlanmıştır. İğneada yerleşiminin kuzeyinde ve Güneyin iki adet Milli Park plan kararı getirilmiştir. Limanköy yerleşimi Köy Yerleşik Alanı olarak planlanmıştır. Limanköy İğneada yerleşimleri arasında kalan yer İğneada Belediye sınırlarında kalmaktadır. Bu alanda Meskûn Alan kullanımı, Gelişme Alanı, Günübürlük Turizm ve Rekreasyon Alanı olarak tanımlanmıştır. Ayrıca bu alanda yat Limanı plan kararı da getirilmiştir. Alt bölgenin kuzeyinde yer alan Beğendik yerleşimi Köy Yerleşik Alanı olarak planlanmış olup yerleşimin etrafı Tarımsal Niteliği Birinci Derecede Korunacak Alanlar olarak bu alanın etrafında Orman Alanı olarak planlanmıştır. Beğendik yerleşiminin kıyı alanında ise Askeri Alanlar plan kararı bulunmaktadır.

2. UZMAN RAPORLARI

Bu bölümde “Edirne-Tekirdağ-Kırklareli’ İlleri (TR21 Düzey-II Bölgesi) Bütünleşik Kıyı Alanları Planı İşi” kapsamında elde edilmiş bulunan “Uzman Raporları”nın sonunda yer verilmiş olan “Değerlendirme” bölümleri özetlenerek sunulacaktır. Bu özetler; Alternatiflerden sonra planın oluşturulmasına, giderek, plan kararlarının ve hükümlerinin hazırlanmasına yönelik olacaktır.

2.1. KIYI YAPILARI UZMAN DEĞERLENDİRME RAPORU

Ulaştırma Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı, Balıkçılık Kıyı Yapıları Durum Analizi, Ulaştırma Kıyı Yapıları Master Planı, Balıkçılık Kıyı Yapıları Durum ve İhtiyaç Analizi Sonuç Raporu değerlendirilerek, kıyı yapılarının kapasite ve hedef kapasiteleri regresyon yöntemleri ile bulunmuştur. Bu yöntemlerin değerlendirilmesi, diğer uzmanlık raporları ile birlikte hazırlanan kıyı taşıma kapasitesi hesaplamaları çerçevesinde belirlenen kıyı kullanımları ile ilgili olarak aşağıdaki sonuçlara varılmıştır:

BALIKÇI BARINAĞI

Balıkçı Barınaklarının kapasite kullanımı açısından doluluk oranlarının sezonda yüksek olduğu görülmektedir ve sezonda ek kapasite kullanmaktadır. Bu nedenle, **Enez Alt Bölgesine ve Marmaraeğlisi Alt Bölgesine 200 tekne kapasiteli, İğneada- Kıyıköy Alt Bölgesine 250 tekne kapasiteli olmak üzere üç adet yeni bir balıkçı barınağı** önerilebilir.

YOLCU/YÜK İSKELESİ

Enez veya Erikli Alt Bölgelerinde Kabotaj Hattında Feribot önerilebilir. **Şarköy Alt Bölgesinde** atıl durumda olan ve bir zamanlar İstanbul’dan yolcu vapurunun işlediği **Şarköy İskelesi** ve Mürefte’de eskiden üzüm ve şarap yükleri için de kullanılan **Mürefte Vapur İskelesinin** kullanıma alınarak potansiyelin değerlendirilmesi önerilebilir. **Tekirdağ Alt Bölgesinde** atıl durumda olan ve işletme izni bulunmayan **Şaraphane İskelesi**, işletme izni alınması durumunda kabotaj yolcu ve yük taşımada kullanılabilir. AYGGM deprem şartnamesini yapısal olarak sağlamaz. Güçlendirme gereklidir. **Marmaraeğlisi Alt Bölgesinde** bulunan **Karayolları İskelesi** 1998 yılından bu yana atıl vaziyette bulunmaktadır. İskelenin hizmete alınması önerilmiştir. **İğneada-Kıyıköy Alt Bölgesinde bulunan Kabotaj hattında feribot ve RO/RO** önerilmektedir. Yapımı tamamlanmamış ve atıl durumda kalmış olan NATO iskelesi inşası 2000 yılında ihale edilmiş olan NATO'nun Marmara Ereğlisi Kabul Limanı Projesi'nin yapımına 29 Kasım 2002 tarihinde başlanmış, ihaleyi alan firma 750 metrelik iskelesi ile limanın yüzde 38'ini tamamlamıştır. Ancak sonrasında ihale, firmanın yükümlülüklerini yerine getirmemesi nedeniyle Savunma Bakanlığı tarafından 1 Haziran 2005 tarihinde iptal edilmiştir. İlk ihalenin feshedilmesinin ardından Savunma Bakanlığı ikinci ihaleye çıkmak için çalışma başlatsa da NATO, Marmara Ereğlisi Kabul Limanı Projesi'ni, "askeri ihtiyacının bulunmadığı" gerekçesiyle iptal etmiştir. Savunma Bakanlığı, 2005 yılında limanın envanterden çıkarılması için NATO'ya müracaatta bulunmuştur. Tesisin mevcut haliyle NATO envanterinden çıkarılması ve milli amaçlar için kullanımına ilişkin çalışmaların başlatılması beklenmektedir. **NATO İskelesi** mevcut halindeki atıl durumundan çıkarılmalıdır.

TURİZM YAT LİMANI

Enez veya Erikli Alt Bölgesine 250 yat kapasiteli 4-5 çıpalı özel bir ekolojik yat limanı, **Şarköy Alt Bölgesine** 200 Yat Kapasiteli 3 çıpalı ve **İğneada-Kıyıköy Bölgesinde** 200 yat kapasiteli 3 çıpalı olmak üzere **üç adet yat limanı** önerilebilir. **Tekirdağ Alt Bölgesinde** izni bulunmadığı için atıl durumda olan **Tekirdağ Yat Limanı** çalışma alanına özgü standartlar çerçevesinde yeniden düzenlenmelidir. Önerilen yat limanını kullanacak tekneler boylarına ve yelkenli veya motor yat olup olmadıklarına göre sınıflandırılacaktır. Bu sınıflandırmaya göre tipik tekne boyutları tanımlanmıştır. Denizdeki 250 yat kapasitesi için 5 farklı yat sınıfı kabul edilmiş ve her sınıf için yat sayıları belirlenmiştir.

EKOLOJİK YAT LİMANI

Limanın arazi seçim sürecinden başlayarak yaşam döngüsü çerçevesinde değerlendirilip tasarlandığı, bulunduğu doğal yaşam ve ekolojiye özgü koşullara uygun, enerji ihtiyacında tasarruflu ve yenilenebilir kaynaklara yönelmiş, ahşap gibi çevresel etkileri düşük malzemelerin seçildiği, yüzer iskele ve yüzer dalgakıranların tasarlandığı, kütleli deniz yapılarından ziyade çevreye uyumlu yumuşak kıyı yapılarının (soft measure coastal structures) kullanıldığı, su verimliliği sağlayan çevreci ve sürdürülebilir yat limanlardır. Ekolojik Yat Limanlarında aşağıdaki kriterler dikkate alınacaktır.

- 1) Eko-liman kavramı bir limanın yaşam döngüsü boyunca (planlama, tasarım, inşaat, işletim, bakım, yenileme ve yıkım) çevreyle uyumlu olması ve doğal kaynakları verimli kullanmasını ifade eder.
- 2) Planlamadan tasarıma, inşaat, işletme, bakım, yenileme ve yıkıma kadar Stratejik Çevresel Değerlendirme (SÇD) esaslarına uyulur.
- 3) İnşaatın her aşamasına çevresel hususlar dâhil edilmeli ve tasarım, inşaat, işletme ve bakım aşamalarında SÇD esaslarına uyulmalıdır. Yeşil ve konvansiyonel yapılar arasındaki kilit süreç farkı, entegrasyon kavramıdır. Çok disiplinli bir uzman ekip, yapıların çevresel sürdürülebilirlik, performans ve maliyet tasarrufu için tasarım öncesi aşamadan inşaat sonrasına kadar birlikte çalışmalıdır.
- 4) Limanın deniz ve geri saha bölgelerinin her ikisinin de tasarımı, inşaatı ve işletmesi çevreyle uyumlu olmalıdır.
- 5) Liman yapılarında kullanılacak kaya dolguların ayrışma derecesi, süreksizlik aralığı, RQD, petrografik görünüm, doymuş yüzey kuru birim hacim ağırlık, hacimce su emme oranı, basınç dayanımı, kaba agregada Los Angeles aşınma direnci, tabii don dayanımı, don kaybı, sürtünme ile aşınma kaybı, arazide düşürme testi, arazide bekleme- yerinde gözlem deneyleri yaptırılarak malzemenin çevreyle uyumu tespit edilmelidir.
- 6) Liman yapılarının koruma tabakasının yapay ünitelerle (antifer, tetrapod, xbloc, accropode vd.) yapılması durumunda bu malzemelere ait beton karışım testlerinin çevreye uyumu belgelendirilmelidir. Tüm liman yapılarında çevreye en az etkisi olan yeşil malzeme kullanılmalıdır.

- 7) Yapay koruma tabakalarından resif şekilli olanlar (ecopode) mümkün olan durumlarda kullanılarak doğal yapı korunmalıdır. Ekolojik açıdan inşaat sonrasında tüm türler için yeni yaşam alanları sağlanmalıdır.
- 8) Yanaşan gemi ve teknelerin atıksu atıkları toplanma sonrası limanın arıtma sistemine verilmelidir.
- 9) Sintine atıkları güvenli şekilde bertaraf edilmelidir. Sintine deniz kirliliğine sebebiyet veren en önemli faktördür. Limana yanaşacak tüm gemi ve teknelerin sintine pompası bulundurması zorunlu olmalıdır.
- 10) Limanın kara tarafında yer alan yapıların da aynı deniz bölümünde yer alan kısımlar gibi çevreyle uyumlu olması eko-liman için bir ön koşuldur.
- 11) Hizmet yapıları, atölyeler, yatçı depoları, ticari binalar vd. optimum maliyet bileşeni gözetilerek, CASBEE, Green Star, BREEAM, LEED, ITACA sertifikaları ile sertifikalandırılabilir.
- 12) Buna bağlı olarak:
 - Araziyi en uygun şekilde değerlendiren,
 - Dönüşebilen ve geri kazanılabilen malzemeleri kullanan,
 - Yenilenebilir enerji kaynaklarına yönelen,
 - Fosil yakıtları olabildiğince az tüketen,
 - Gün ışığından maksimum şekilde yararlanan,
 - Hava kalitesini denetleyen,
 - Isıtma, soğutma ve aydınlatma sistemlerinde kontrol ile tasarruf sağlayan,
 - Gri su kullanan, yağmur suyu toplama ve arıtımına önem veren,
 - Katı atık yönetimini teşvik eden ve
 - Yeşil Enerji (rüzgâr, dalga, akıntı ve güneş) kaynaklarını kullanarak liman sahasında enerji verimliliğini en üst düzeye çıkaran sistemler kullanılmalıdır.

GENEL KARGO VE DÖKME YÜK LİMANLARI

Çalışma alanında Kuru Dökme ve Genel Yük Taşımacılığı Tekirdağ Bölgesine bağlı Marmara Ereğlisi alt bölgesinde görülmektedir. Çalışma alanı genelindeki liman kapasiteleri gelecekte oluşacak talep artışlarını karşılayacak durumdadır.

Talep tahmini sonuçlarına göre 2040 yılında bölgedeki kuru dökme/genel yük elleçleme rakamlarının 10 milyon tona ulaşacağı öngörülmektedir. Mevcut kapasitenin 11 milyon ton olduğu dikkate alındığında bölgede bu yük türüne ilişkin bir kısıt oluşması beklenmemektedir.

İğneada limanında 2018 yılında elleçlenen yük TürkAkım projesi kapsamında kullanılan boru ve boru malzemelerinden oluşmaktadır. Dolayısıyla bu yük düzenli bir yük değildir. Nitekim 2018'den önceki yıllarda İğneada Liman Başkanlığında bir yük hareketi yoktur.

SIVI YÜK LİMANLARI

Marmaraereğlisi Alt Bölgesinde hâlihazırda mevcut tesislerin durumu gelecekte sıvı yük türüne ilişkin bir kısıt oluşturmayacaktır. Bu durum sıvı yük terminal faaliyetlerinin yapısından da kaynaklanmaktadır. Yeni bir liman yatırımında sıvı yük elleçleyecek geri saha çalışmasının yapılması önerilebilir. Marmara Ereğlisi alt bölgesinde sıvı kimyasal yük

taşımacılığı faaliyetleri ağırlıklı olarak sürdürülmektedir. Martaş limanı 2017 yılında 143 bin, 2018 yılında ise 32 bin ton sıvı kimyasal yük elleçlemesi gerçekleştirmiştir. Liman kapasite kullanım oranının ortalama %70 mertebesinde olduğu görülmektedir. Gelecek on yıl içerisinde Martaş ve Botaş LNG tesislerinin kapasitelerini artırmaları uygun değerlendirilebilir. Martaş Limanında yıllık ilave 2 milyon tonluk kuru dökme ve sıvı; Botaş LNG ve OPET Terminallerinde 3 milyon tonluk sıvı yük kapasitesi ilave edilebilir. Marmaraeeğlisi Alt Bölgesi “Yük Gelişim Bölgesi” ve “Konteyner Gelişim Bölgesi” olarak önerilebilir. Bu nedenle, Marmara Ereğlisi Alt Bölgesinde konteyner, sıvı yük, dökme/genel kargo ve Ro/Ro terminalleri olan 5 milyon ton yıllık kapasitesi bulunan yeni bir liman önerilebilir.

Tekirdağ Alt Bölgesindeki yük limanları incelendiğinde konteyner, dökme yük, genel kargo, sıvı yük ve Ro/Ro kapasitelerine ulaşmadıkları görülmektedir. Haziran 2019 tarihinde onaylanan imar planlarına göre, Asyaport’un limanın kapasitesini 4 milyon TEU/Yıl’a çıkarılması planlanmaktadır. Kapasite artışına yönelik çalışma kapsamında mevcut ana rıhtımın 400 metre uzatılması ile ilave 54 bin m² alana sahip olunacaktır. Bu nedenle önümüzdeki on yıl boyunca bu alt bölgeye herhangi bir yük limanı yatırımı ihtiyacı bulunmamaktadır.

KONTEYNER LİMANLARI

Konteyner yükü bölgenin en stratejik yüküdür. Hâlihazırda yüksek seviyelerde seyreden konteyner artış oranlarını tetikleyecek diğer gelişmeler de beklenmektedir. Bunlar; Kuşak ve Yol Girişimi kapsamında, bölge limanlarından demiryolu ile Orta ve Doğu Avrupa’ya yük artışının artması, Tekirdağ’daki limanların İstanbul Avrupa yakasındaki yük trafiğini kombine taşımacılık faaliyetleri ile çekme çalışmaları ve Ambarlı liman bölgesindeki konteyner limanlarının kapasite sorunlarından dolayı yükün Tekirdağ limanlarına kayması önerilebilir. Özel sektör girişimi ile bölgede dünya çapında standartlara sahip, dünyada konteyner elleçlemesi ile ilgili oluşacak darboğazlara hazırlıklı olan bir liman tesisi (Asyaport) hâlihazırda faaliyet göstermekte, ayrıca kapasite artırma planını hayata geçirmektedir. Ayrıca bölgede kuru dökme/genel yük elleçleyen diğer limanlar talep olması durumunda (belirli temel yatırımlar ile) ilave konteyner kapasitesi oluşturabilir. Tüm bu nedenlerden dolayı bölgede konteyner yüküne yönelik senaryolara ilişkin doğru önlemlerin alındığı ve gelecekte yük artışına reaksiyon verebilecek yapının hâlihazırda olduğu söylenebilir.

Konteyner talep tahmini sonuçlarına göre bölgede 4,250,000 TEU kapasite sınırı 2039 yılında yetersiz kalacaktır. Diğer yandan konteyner elleçleme faaliyetleri diğer yük faaliyetlerine göre daha yüksek karlılık oranına sahiptir. Bu nedenle bölgede konteyner artışının talep tahmininde beklendiği gibi ilerlemesi durumunda mevcut limanların kapasitelerini arttırmaları ya da mevcut kapasitelerini konteyner elleçlemesine tahsis etmeleri yönünde girişimleri olacağı muhakkaktır. Bu nedenle bölgede 2040 yılına kadar konteyner yüküne ilişkin bir kapasite kısıtı oluşacağı öngörülmektedir.

KRUVAZİYER YOLCU LİMANLARI

Kruvaziyer yolcu taşımacılığının bir bölgede gerçekleşebilmesi için bazı koşulların olması gerekir. Türkiye’ye uğrak yapan uluslararası kruvaziyer hatlarının uğrak yaptığı limanlar incelendiğinde bu limanların evrensel bir cazibe merkezine yakın noktada bulunduğu

görülmektedir (Kuşadası-Efes, İstanbul-Sarayburnu vb.). Bölgede hâlihazırda kruvaziyer yolcu faaliyeti bulunmamakla birlikte bu konuda kısıtlı bir potansiyel görülmektedir.

RO-RO İSKELELERİ

Bölgede geçmişten günümüze kabotaj hatlarında nispeten düşük oranlarda Ro-Ro taşımaları sürmektedir. Bazı liman tesisleri tarafından uluslararası Ro-Ro taşımalarının yeniden başlaması için girişimler de sürmektedir.

Ro-Ro taşımacılık biçiminde gemi sefer sıklığı arttırılarak önemli kapasite iyileştirmeleri sağlanabildiği, ayrıca gerekli olan terminal altyapısı (rampa vb.) diğer terminal türlerine göre daha kolay inşa edilebildiği için kıyı tesisi kapasitesi olarak gelecekte bir darboğazın oluşacağı düşünülmemektedir.

KABOTAJ ARAÇ VE YOLCU TAŞIMACILIĞI

Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı verilerine göre 2018 yılında Tekirdağ alt bölgesinde kabotaj kapsamında araç taşımacılığı yapılan 5 deniz hattı bulunmaktadır. Faaliyette olan hatların tamamı Tekirdağ bağlantılıdır. En fazla araç taşınan hat, 32 bin araç ile Tekirdağ-Avşa (Türkeli) hattı olurken onu 24 bin araç ile Tekirdağ-Bandırma hattı izlemektedir. Tekirdağ bağlantılı hatlarda 2018 yılında toplam 66 bin araç taşınırken bu rakam Türkiye toplamının %1,3'ünü oluşturmaktadır. Bölgede geçmişten günümüze kabotaj hatlarında nispeten düşük oranlarda Ro-Ro taşımaları sürmektedir. Bu taşımacılık biçiminde gemi sefer sıklığı arttırılarak önemli kapasite iyileştirmeleri sağlanabildiği, ayrıca gerekli olan terminal altyapısı (rampa vb.) diğer terminal türlerine göre daha kolay inşa edilebildiği için kıyı tesisi kapasitesi olarak gelecekte bir darboğazın oluşacağı düşünülmemektedir.

Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı verilerine göre Tekirdağ alt bölgesinde kabotaj kapsamında yolcu taşımacılığı yapılan 4 deniz hattı bulunmaktadır. Faaliyette olan hatların tamamı Tekirdağ bağlantılıdır. En fazla yolcu taşınan hat, 92 bin yolcu ile Tekirdağ-Avşa (Türkeli) hattı olurken onu 24 bin yolcu ile Tekirdağ-Bandırma hattı izlemektedir. Tekirdağ bağlantılı hatlarda 2018 yılında toplam 124 bin yolcu taşınırken bu rakam Türkiye toplamının %1,3'ünü oluşturmaktadır. Ro-Ro taşımacılığı için yapılan tespitler kabotaj araç ve yolcu taşımacılığı için de geçerlidir. Gelecekte talep olması durumunda bölgedeki tesisler talebi karşılayacak durumdadır. Ancak bölgede uzun vadede bu yük türünde rutin seyrin devam etmesi beklenebilir. 2013 ve 2014 yılları arasında Tekirdağ ve Trieste limanları arasında uluslararası bir Ro-Ro hattı açılmış, bu hat kapsamında 2013 yılında 1,466 ve 2014 yılında 1,067 adet araç taşımacılığı yapılmıştır. Günümüzde yurtdışı bağlantılı bir Ro-Ro hattı işletilmemektedir. Bu hattın yeniden açılması önerilebilir.

TERSANELER

Boğazlar ve İstanbul limanlarını kullanan gemi trafiği İstanbul çevresindeki bakım-onarım pazarı olarak ortaya çıkmaktadır. Bu nedenle Tuzla bakım-onarım tersaneleri yüksek doluluk oranında çalışmaktadırlar. Ege denizi trafiği yoğun bir bölgedir. Yunanistan bakım onarım tersaneleri fiyat yüksekliği ve kapasite kısıtlaması nedeni ile ihtiyaca cevap vermekten uzaktır. Buna karşılık İstanbul Tuzla tersanelerinin bu gemiler için kullanımı, Çanakkale boğazının geçilecek olması ve yolculuk için zaman kaybı nedeni ile cazip gelmemektedir. Bu nedenle Ege bölgesinde bir bakım tutum tersanesi kurulması pazara yakınlığı nedeni ile önem taşımaktadır. Bakım-onarımı yapılan gemi istatistiklerine göre, boğazlardan geçen her 55 gemiden biri, bakım-onarım ihtiyacı duymaktadır. Çanakkale Boğazına yakın,

Bulgaristan ve Yunanistan arasındaki boru hatlarına bağlı olarak artması ihtimali olan gemi trafiğinin bakım-onarım ihtiyacının karşılanabilmesi için **Enez ya da Erikli Alt Bölgesinde bir adet** hem yat imalatı hem de gemi bakım tutum amaçlı bir tersane yatırımı önerilmiştir.

Bu bölgelerde uygun alanların ÇKKV analizleri ile yer seçimleri yapılmalıdır.

2.2. DENİZ ULAŞIMI, TAŞIMACILIĞI VE LOJİSTİK UZMAN DEĞERLENDİRME RAPORU

Edirne-Tekirdağ-Kırklareli illerinde deniz taşımacılığı faaliyetleri yapılan analizler sonucunda yük bazında aşağıdaki değerlendirmeler yapılabilir.

Sıvı yük: Bölgede hâlihazırda mevcut tesislerin durumu gelecekte bu yük türüne ilişkin bir kısıt oluşturmayacaktır. Bu durum sıvı yük terminal faaliyetlerinin yapısından da kaynaklanmaktadır. Daha önce bahsedildiği gibi sıvı yük terminal faaliyetlerinde esas darboğazlar deniz değil kara tesislerinde (Tank vb.) yaşanmaktadır.

Kuru dökme ve genel yük: Bölgede geçmişten bu yana bu yük türüne ilişkin bir alışkanlık vardır. Bölgedeki liman kapasiteleri gelecekte oluşacak talep artışlarını karşılayacak durumdadır.

Konteyner: Konteyner yükü bölgenin en stratejik yüküdür. Hâlihazırda yüksek seviyelerde seyreden konteyner artış oranlarını tetikleyecek diğer gelişmeler de beklenmektedir. Bunlar; Kuşak ve Yol Girişimi kapsamında, bölge limanlarından demiryolu ile Orta ve Doğu Avrupa'ya yük artışının artması (1), Tekirdağ'daki limanların İstanbul Avrupa yakasındaki yük trafiğini kombine taşımacılık faaliyetleri ile çekme çalışmaları (2) ve Ambarlı liman bölgesindeki konteyner limanlarının kapasite sorunlarından dolayı yükün Tekirdağ limanlarına kayması (3) olarak daha önce ifade edilmiştir. Özel sektör girişimi ile bölgede dünya çapında standartlara sahip, dünyada konteyner elleçlemesi ile ilgili oluşacak darboğazlara hazırlıklı olan bir liman tesisi (Asyaport) hâlihazırda faaliyet göstermekte, ayrıca kapasite artırma planını hayata geçirmektedir. Ayrıca bölgede kuru dökme/genel yük elleçleyen diğer limanlar talep olması durumunda (belirli temel yatırımlar ile) ilave konteyner kapasitesi oluşturabilir. Tüm bu nedenlerden dolayı bölgede konteyner yüküne yönelik senaryolara ilişkin doğru önlemlerin alındığı ve gelecekte yük artışına reaksiyon verebilecek yapının hâlihazırda oluştuğu söylenebilir.

RO-RO: Bölgede geçmişten günümüze kabotaj hatlarında nispeten düşük oranlarda Ro-Ro taşımaları sürmektedir. Bazı liman tesisleri tarafından uluslararası Ro-Ro taşımalarının yeniden başlaması için girişimler de sürmektedir. Bu taşımacılık biçiminde gemi sefer sıklığı arttırılarak önemli kapasite iyileştirmeleri sağlanabildiği, ayrıca gerekli olan terminal altyapısı (rampa vb.) diğer terminal türlerine göre daha kolay inşa edilebildiği için kıyı tesisi kapasitesi olarak gelecekte bir darboğazın oluşacağı düşünülmemektedir.

Kabotaj araç ve yolcu taşımacılığı: Ro-Ro taşımacılığı için yapılan tespitler kabotaj ve yolcu taşımacılığı için de geçerlidir. Gelecekte talep olması durumunda bölgedeki mevcut tesisler talebi karşılayacak durumdadır. Ancak bölgede uzun vadede bu yük türünde rutin seyrin devam etmesi beklenebilir.

Kruvaziyer yolcu: Kruvaziyer yolcu taşımacılığının bir bölgede gerçekleşebilmesi için bazı koşulların olması gerekir. Türkiye'ye uğrak yapan uluslararası kruvaziyer hatlarının uğrak yaptığı limanlar incelendiğinde bu limanların evrensel bir cazibe merkezine yakın noktada bulunduğu görülmektedir (Kuşadası-Efes, İstanbul-Sarayburnu vb.). Bölgede hâlihazırda kruvaziyer yolcu faaliyeti bulunmamakla birlikte bu konuda kısıtlı bir potansiyel görülmektedir. Bölge sınırları içinde yer alan iller değerlendirildiğinde mevcut yük limancılığı altyapısının Tekirdağ ilinde bulunduğu görülmektedir. Tekirdağ ilinin bölgedeki diğer illere göre konum, geri saha ulaşım, geri saha yük yoğunluğu gibi avantajları daha üstündür. Bu nedenle uzak gelecekte kıyı planlamalarının yine Tekirdağ ili kıyılarında ilerlemesi yerinde olacaktır.

2.3. DENİZ VE KIYI EKOSİSTEMİ UZMAN DEĞERLENDİRME RAPORU

SAROS/EDİRNE BÖLGESİ

Su Kalitesi ve Deniz Kirliliği: TÜBİTAK tarafından “Denizlerde Bütünleşik Kirlilik İzleme Projesi-Ege Denizi İzleme” projesi (2014) kapsamında bölge genelinde belirlenen istasyonlarda analizler yapılmıştır. Bu istasyonlar Meriç Nehrinin döküldüğü bölgeyi ve Saroz Körfezini kapsamaktadır. İstasyonların toplam derinlikleri Meriç ağzında 9-17 m ile Saros Körfezi’nde 43-118 m arasında değişmektedir. Belirlenen istasyonların fiziksel özelliklerinin düşey değişimleri sunulmuştur. Klorofil-a, denizlerdeki fitoplankton biyokütlesi ve birincil üretim seviyesinin göstergesi olarak kullanılmaktadır.

Meriç önlerindeki istasyonların tuzlulukları düşük (yüzeyde 33 civarında), in-situ floresans değerleri oldukça yüksek bulunmuştur. Saros Körfezi istasyonlarında da göreceli olarak düşük tuzluluk değerlerine (36-37) rastlanmıştır. Bu hem nehir hem de Boğaz’dan gelen suyun etkisi olarak değerlendirilebilir. Termoklin ilk 20 m’de oluşumunu tamamlamıştır. Sıcaklık yüzeyde 25-26°C’den 20 m’lerde 18°C’ye ve 80 m’den sonra 16°C’ye inmiştir. In-situ floresans değerleri Saros Körfezi’nde 40 ve 70 m’lerde maksimum değerler göstermiştir.

Meriç önlerindeki istasyonların fosfor ve silikat değerleri göreceli olarak daha yüksektir. Bu istasyonların N/P oranları (1.5-3.0) Saros istasyonlarına göre biraz daha düşük olmakla beraber Si/N (10-20) oranları yaklaşık 4 kat daha yüksektir. Bu da nehrin etkisini vurgulamaktadır.

Analiz sonuçlarına göre Saros-Edirne bölgesi kıyı deniz suyu KAAY’e göre oligotrofik özellik göstermektedir ancak mezotrofiğe kayan bir durum sözkonusudur. Bölgede özellikle en önemli, antropojenik baskıyı turizm oluşturmaktadır. Bölgede küçük yerleşim yerleri mevcut olmasına rağmen deniz kirliliği açısından daha çok gemi trafiği baskısı mevcuttur. Turizm nüfusu yoğunluğunun fazlalığına ve zeytinyağı fabrikalarının ve bireysel üreticiliğin fazla olduğu bölgede zeytin atıksularına bağlı olarak kirlilik yükleri mevcuttur. Bütün bu baskılara rağmen deniz suyu biyolojik ve kimyasal açıdan iyi durum özelliğini korumaktadır. Söz konusu bölgenin Hassas Alan özelliği devam etmektedir.

Çevre Sorunları: Saros/Edirne kıyı bölgesinin başlıca çevre sorununu su kirliliği oluşturmaktadır. Kıyı bölgesinden Saroz körfezine dökülen Meriç ve Ergene nehirleri önemli bir kirlenici kaynak olarak kıyı bölgesini tehdit etmektedir. Saroz kıyı bölgesi için önemli bir çevre sorunu da katı atıkların düzenli bir şekilde depolanmaması ve bölgede vahşi depolama alanlarının mevcut olmasıdır. Özellikle Ergene Havzası boyunca katı atıkların açık alanlarda depolanması ve gelişigüzel seyrine bırakılması neticesinde yağmur suları ve çeşitli sebeplerle toprağa ve içme sularına karışması Ergene Nehri’nde ciddi bir kirlilik meydana getirmektedir. Sonuç olarak Ergene nehri bu kirliliği kıyı bölgesine kadar taşımaktadır.

Plaj Suyu Kalitesi: Yüzme Suyu Kalitesi Yönetmeliği ile Mavi Bayrak Projesi kapsamında Denizlerimizde kıyısı olan ilçelerde Halk Sağlığı Müdürlüğü tarafından deniz suyu numunesi alınıp analizleri yapılmaktadır. Ülkemizde Sağlık Bakanlığı tarafından Halk Sağlığı Müdürlükleri tarafından numuneleri alınıp analizleri yapılan deniz suyu sonuçları takip sistemiyle tüm kamuoyuna sunulmaktadır. Yüzme Suyu Kalitesi Yönetmeliği’ne göre plajlarda toplam koliform sayısı 0-500 çok temiz, 501-10000 iyi kalite yüzülebilir, 10000> plaj yüzme amaçlı kullanılamaz olarak tanımlanmaktadır.

Saros/Edirne Bölgesinde Bulunan Plajlar ve Kalite Durumu

PLAJ ADI	KALİTE	SAHİL UZUNLUK	ZEMİN
Kırkpınar Altinkum Sahili	B	2500	Kum
Sultaniçe Sahili	A	900	Kum
Gülçavuş Sahili	A	900	Kum
Vakıf Sahili	A	2300	Kum
Yayla Plajı	B	5100	Kum
Erikli Plajı	B	3800	Kum
Mecidiye Plajı	A	800	Çakıl
Gökçetepe Sahili	A	9000	Çakıl
Sazlıdere Sahili	A	7000	Kum

İklimsel Olaylara Karşı Kıyıların Korunmasına Yönelik Politika ve Stratejiler: Çalışma sürecinde iklim değişkenliğine uyumlu olma kabiliyeti, uluslararası, ulusal, bölgesel ve yerel seviyelerde mevcut olan kurumsal, teknolojik ve kültürel özellikler ve yaşanan değişimin kıyı alanına özgü boyutları tarafından etkilenmektedir. Bu açılarından **“Kıyı Alanları Planlama Stratejilerinde”** dikkate alınması gereken özellikler aşağıda sıralanmıştır.

Bölgede;

- Teknolojinin gelişmişliği, yaygınlaşmasını özendiren çerçeve, özellikle kuraklığa ve tuza dirençli bitki türlerinin biyolojik mühendislik yoluyla yaratılması ve deniz suyunun kullanılmasına yönelik tekniklerin desteklenmesi,
- Günümüz kaynaklarını değerlendirme ve geleceğin kaynaklarını tahmin etme kabiliyeti: Gelecekte mümkün olan şartların değerlendirilmesi için verilerin devamlı toplanmasını ve Hidrotam-3D gibi kıyı alanları değişimi modellerini uygulayan yerel yönetimlerin desteklenmesi
- Entegre Su Kaynağı Yönetimi (ESKY) değişen ve birbirleriyle rekabet eden taleplere sahip olan bir ortamda en iyi su kaynağı yönetim şekli olarak görünmektedir. ESKY, bütün arza ve talebe bağlı hareketlerin değerlendirilmesi, bütün rol oynayan kurum/kuruluşları karar verme sürecine dâhil etmesi, su kaynağı durumunun sürekli izlenmesi ve gözden geçirilmesi gibi üç ana unsurdan oluşmaktadır. Entegre Su Kaynağı Yönetimi'nin benimsenmesi, bölgesel yöneticilerinin iklim değişmesine adapte olmasında büyük katkılar sağlayacaktır.

KUZEY MARMARA BÖLGESİ

Su Kalitesi ve Deniz Kirliliği: Kuzey Marmara Bölgesi ve İl merkezi Meriç-Ergene havzasında yer almakta olup, geriye kalan kısmı ise Marmara havzası sınırlarındadır. Ergene Nehrinin kolları olan Ergene Deresi ve Çorlu Deresi Tekirdağ İl sınırları içerisinde doğmakta olup, Özellikle Çerkezköy, Ergene, Çorlu ve Muratlı İlçelerinde bulunan yoğun sanayileşme ve evsel kaynaklı kirlilikten dolayı, IV. Sınıf su kalitesi özelliği göstermekte ve bu kirliliği Meriç Deltasına kadar taşımaktadır. Kıyı yerleşim alanlarındaki en büyük sorun ise hala kanalizasyon şebekesinin tüm konutlara ulaşmamasıdır. Bölgede özellikle Marmara Ereğlisi'nde %75'lere varan oranlarda fosseptik kullanımı mevcuttur. Bu fosseptiklerin eski ve/veya sızdırmalı olması nedeniyle kıyı kesimlerden Marmara Denizine evsel atıksu kirliliğinin ulaşımı söz konusudur.

Ekolojik kalite durumu 3 Biyolojik Kalite Elemanı (fitoplankton, makro alg ve bentik omurgasızlar) ile diğer destekleyici parametrelerin (besin elementleri; toplam fosfor, nitrat+nitrit, seki disk derinliği) ortak değerlendirilmesi yapılarak ortaya konulmaktadır. Bu kapsamda 2014-2016 izleme programı sürecinde Şarköy, Tekirdağ ve Marmara Ereğlisi kıyı denizinde mevcut 3 noktada izleme çalışmaları yapılmış ve ekolojik kalite durumu belirlenmiştir. Bu açıdan değerlendirildiğinde Tekirdağ ve Marmara Ereğlisi kıyı deniz suyu kalitesinin 2016 yılında "iyi", Şarköy'ün ise "çok iyi" durumda yer aldığı belirlenmiştir.

TÜBİTAK tarafından "Denizlerde Bütünleşik Kirlilik İzleme Projesi-Marmara Denizi İzleme" projesi (2014) kapsamında yapılan çalışmalar kapsamında bölgenin kıyı suları az hassas niteliktedir. 2014 de gerçekleştirilen örneklemeden elde edilen TRIX değerleri 3,8 ile 6,2 aralığında değişim göstermiştir. Bu dönemde, Marmara Denizi genellikle iyi ve orta kategorisinde bir deniz özelliği gösterdiği belirlenmiştir.

Proje kapsamında 2011-2014 yılları arasındaki 3 yıllık gözlem periyodunda Kuzey Marmara kıyısı boyunca seçilen istasyonlardaki TRIX indeksi ve önceki yıllarla karşılaştırılması sonuçlarına göre özellikle 2011 yılından sonra kuzey Marmara kıyı sularının biyolojik üretkenlik seviyelerinin orta dereceye düştüğü belirlenmiştir. Bu göstergedeki deniz suyunda zaman zaman bulanıklığın artması ve derinlik boyunca çözünmüş oksijen seviyesinin azalması söz konusudur. Su kalitesinin gerilemesindeki en büyük etken kuzey marmara kıyı bölümünde antropojen etkilerin artması (evsel ve endüstriyel deşarjlar, kentleşme, sanayi, limanlar vb.) ve bölgede teknik altyapı yatırımlarının tamamlanmamış olması gösterilebilir.

Sonuç olarak, Kuzey Marmara Kıyı Planlama Bölgesi, Marmara Havzası içerisinde yer almaktadır ve kıyısız alanları KAAY Hassas ve Az Hassas Alan Tebliği'ne göre az hassas alan ilan edilmiştir. Tekirdağ'da gıda sektörü ve tekstil sanayi ön plana çıkmaktadır. Tekirdağ merkezde bulunan içecek üretim fabrikasından önemli miktarda atıksu oluşmaktadır. Çorluda bulunan sanayilerin ve OSB'lerin yoğunlukta olması deşarj edilen atıksu miktarının fazla olması yüksek miktarda kirlilik yükü oluşmasına neden olmaktadır.

Tekirdağ İli kıyıları Az Hassas Alan içerisinde bulunmaktadır. Bu nedenle Şarköy'de bulunan DDD sistemi ve Marmaraereğlisi'nde, Yeniçiflik, Kumbağ, Barbaros, Yenice/Çorlu Belediyelerinde bulunan İkincil Seviye AAT'ler KAAY Tebliği'ne göre yeterlidir.

Çevre Sorunları: Kuzey Marmara Planlama Bölgesi'nde tanımlanan 4 alt bölge (Şarköy, Uçmakedere, Tekirdağ, Marmara Ereğlisi) kapsamında öncelikli çevre sorunu son yıllarda hava kirliliği olarak tanımlanmaktadır. Öncelikle İl genelinde kirliliğin başlıca sebeplerini; kalitesiz yakıt kullanımı ve yoğun sanayi tesisleri oluşturmaktadır. Malkara, Süleymanpaşa, Hayrabolu ve Şarköy İlçelerinde bulunan linyit kömürü ocaklarından çıkarılan düşük kalorifik değere sahip kömürlerin evsel ısınma ve sanayi üretiminde yoğun olarak kullanılması hava kirliliğine sebep olmaktadır. Ayrıca Süleymanpaşa ilçesindeki topografik yapı ile Meteorolojik sebepler de kirliliğin artmasında önemli rol oynamaktadır.

Bölgenin ikinci öncelikli çevre sorunu su kirliliğidir. Kıyı yerleşim alanlarındaki en büyük sorun ise hala kanalizasyon şebekesinin tüm konutlara ulaşmamasıdır. Bölgede özellikle Marmara Ereğlisi'nde %75'lere varan oranlarda fosseptik kullanımı mevcuttur. Bu fosseptiklerin eski ve/veya sızdırmalı olması nedeniyle kıyı kesimlerden Marmara Denizine evsel atıksu kirliliğinin ulaşımı söz konusudur.

Üçüncü öncelikli çevre sorunu olarak ise atıklar yer almaktadır. Özellikle yoğun sanayileşmenin etkisi ile endüstriyel kaynaklı atıklar oluşmaktadır. Yine kıyı kesimlerinde yaz dönemlerinde nüfus artışlarına bağlı olarak katı atık miktarları artmakta ve çevresel problemler yaratabilmektedir. Kıyı genelinde oluşan tüm evsel atıklar düzenli depolanmakta olup, Şarköy ve Marmara Ereğlisi'nde birer aktarma istasyonu mevcuttur.

Plaj Suyu Kalitesi: Yüzme Suyu Kalitesi Yönetmeliği ile Mavi Bayrak Projesi kapsamında Denizlerimizde kıyısı olan ilçelerde Halk Sağlığı Müdürlüğü tarafından deniz suyu numunesi alınıp analizleri yapılmaktadır. Ülkemizde Sağlık Bakanlığı tarafından Halk Sağlığı Müdürlükleri tarafından numuneleri alınıp analizleri yapılan deniz suyu sonuçları takip sistemiyle tüm kamuoyuna sunulmaktadır. Yüzme Suyu Kalitesi Yönetmeliği'ne göre plajlarda toplam koliform sayısı 0-500 çok temiz, 501-10000 iyi kalite yüzülebilir, 10000> plaj yüzme amaçlı kullanılamaz olarak tanımlanmaktadır.

Kuzey Marmara Bölgesinde Bulunan Plajlar ve Kalite Durumu

PLAJ ADI	KALİTE	SAHİL UZUNLUK	ZEMİN
Belediye Sosyal Tesisleri Önü Plajı	A	240	Kum
Marmara Evleri Mavi Bayrak 1	B	500	Kum-Beton
Marmara Evleri Önü 2	B	150	Çakıl
Kaymakamlık Evı Önü Mavi Bayrak	A	350	Kum
Belediye Plajı Mavi Bayrak	A	1100	Kum
Sigorta Tesisleri Halk Plajı	A	1500	Kum
Ssk Evleri (Halı Saha) Önü	B	400	Çakıl
Eriklıce Köyü Halk Plajı	B	1500	Çakıl
Mürefte Halk Plajı	B	1500	Çakıl
Hosköy Halk Plajı	A	1700	Çakıl
Uçmakedere Halk Plajı	A	850	Çakıl

Kumbag Balıkçı Barınağı Yanı Halk Plajı	B	140	Kum
Kumbag Belediye Halk Plajı	B	670	Kum
Kumbag Askeri Kampı Plajı	C	420	Kum
Barbaros Gündal Halk Plajı	B	500	Kum
Barbaros Topagaç Halk Plajı	B	270	Kum
Altınova Halk Plajı	A	410	Kum
Dereagzı Halk Plajı	B	300	Kum
Degirmenaltı Halk Plajı	B	300	Kum
Beyazköy Şeker Kamp Halk Plajı	A	200	Kum
Salat Yag Fabrikası Yanı Çamlık Plajı	A	350	Kum
Yenice Marmara Sahil Sitesi Önü	B	620	Kum
Yeniçiftlik Halk Plajı	B	2000	Kum
Kaptan 2 Önü Halk Plajı	B	260	Kıl-Beton
Dallas Halk Plajı	A	250	Kum
Marmara Ereğlisi Halk Plajı	B	400	Kum
Sultanköy Halk Plajı	A	2100	Kum
Gümüşyaka Belediye Çadır Yeri Mevkii	B	500	Kum
Özel Idare Motel Önü	A	240	Kum

İklimsel Olaylara Karşı Kıyıların Korunmasına Yönelik Politika ve Stratejiler: Çalışma sürecinde iklim değişkenliğine uyumlu olma kabiliyeti, uluslararası, ulusal, bölgesel ve yerel seviyelerde mevcut olan kurumsal, teknolojik ve kültürel özellikler ve yaşanan değişimin kıyı alanına özgü boyutları tarafından etkilenmektedir. Bu açılardan “**Kıyı Alanları Planlama Stratejilerinde**” dikkate alınması gereken özellikler aşağıda sıralanmıştır.

Bölgede;

- Kurum ve kuruluşların kapasite artırımı: Çok amaçlı planlama ve değerlendirme süreçlerini kullanma kabiliyet ve yetkisi; başarılı uygulamaları örnek alan politika ve projelerle desteklenmeli, projelerin sonuca etkisi ölçme değerlendirme analizleri, yani BKAY uygulamaları ile artırılması,
- Su yönetimi hukuku: Sürdürülebilir su yönetimine uyumlu BKAY uygulamaları ile desteklenmesi,

- Entegre Su Kaynağı Yönetimi (ESKY) değişen ve birbirleriyle rekabet eden taleplere sahip olan bir ortamda en iyi su kaynağı yönetim şekli olarak görünmektedir. ESKY, bütün arza ve talebe bağlı hareketlerin değerlendirilmesi, bütün rol oynayan kurum/kuruluşları karar verme sürecine dâhil etmesi, su kaynağı durumunun sürekli izlenmesi ve gözden geçirilmesi gibi üç ana unsurdan oluşmaktadır. Entegre Su Kaynağı Yönetimi'nin benimsenmesi, bölgesel yöneticilerinin iklim değişmesine adapte olmasında büyük katkılar sağlayacaktır.

İĞNEADA-KIYIKÖY KIRKLARELİ BÖLGESİ

Su Kalitesi ve Deniz Kirliliği: Bölgedeki su kirliliğinin ana kaynakları; İlçe Belediyelerinin atıksu arıtma tesislerinin bulunmaması, yerleşim yerlerinden kaynaklanan evsel atıksular ile endüstri kuruluşları tarafından akarsulara doğrudan veya dolaylı olarak deşarj edilen evsel ve endüstriyel atıksulardır. Bunların dışında tarım sahalarından taşınan, azot ve fosfor bileşiklerince zengin sulama suyu sızıntıları, kimyasallarla (zirai ilaç vb) kirlenmiş topraklardan sızan yağmur suları, toprakları taşıyan yağış suları (erozyon), katı atıkların akarsulara boşaltılması da su kirliliğinin sebepleri arasında yer almaktadır. Kıyı bölgesinde yer alan Vize ve Demirköy İlçelerine ait mahallelerde kanalizasyon şebekesi mevcut olup, Vize Belediyesi AAT ve İğneada Erikli AAT'de arıtılmaktadır. TÜBİTAK tarafından "Denizlerde Bütünleşik Kirlilik İzleme Projesi-Karadeniz İzleme" projesi (2014) kapsamında yapılan çalışmalar kapsamında Çalışma Bölgesini temsil edebilecek kıyı ve deniz sularını temsil eden 3 nokta belirlenmiştir. İğneada ve Tuna Suyu kontrolü için TRK 1, TRK2Y ve TRK3 istasyonları belirlenmiştir. Belirlenen istasyonlardaki yüzey tuzluluk değerleri 15-16 arasında değişim göstermiş, ilk 20 m içinde 18'e ve 100 m'lerde de 19-20 aralığına ulaşmıştır. TRK 1 ve TRK 2Y istasyonlarında düşük tuzluluk değerleri daha derine ulaşmıştır. Bu bulgular, özellikle kuzey batı Karadeniz nehir girdileri ile zenginleşen daha az tuzlu suların kıyı siklonik akıntıları ile kıyılarıımıza ulaştığını göstermektedir. Yaz döneminde kuvvetli bir sıcaklık tabakalaşması gözlenmiştir. Yüzey değerleri 24-26°C olmuş, 20 m'lerde 14°C'ye ve 60-100 m'lerde 8°C'lere düşmüştür. Bu da soğuk ara su tabakasının (SAT) izlerini yansıtmaktadır. TRK2 istasyonunda sıcak üst tabaka diğer istasyonlara göre 10m daha derine kadar inmiştir. Bu yoğunluk profiline de yansımıştır. Yoğunluk (sigma-theta) değişimi 20 m'lerde gerçekleşmiş, yüzeyde 9 kg/m³ seviyesinde olan değerler, 100 m'lerde 15.0 kg/m³'e yükselmiştir. In-situ floresans okumaları ara tabakada (yaklaşık 20 m'ler) belirgin maksimum değerler ile ifade edilmiştir. Bu değerler, özellikle bu bölgedeki ışık ve sıcaklık koşullarının yaz fitoplankton popülasyonu tarafından tercih edildiğini göstermektedir. pH değerleri yüzeyde 8.7-8.8'den dipte (100 m'lerde) 8.1-8.4 aralığına inmiştir. ORP değerleri yüzeyden dibe (100 m'ler) kadar homojen bir profil sergilemiş ancak derin istasyonlarda 70-110 mV arasında değişim göstermiştir.

Belirlenen istasyonlarda derinliğe bağlı besin maddesi zenginleşmesi görülmemiştir. Bölgedeki kıyı suyu kalitesi mezo-oligotrafik geçiş seviyelerindedir. Bölgede antropojenik baskılar yüksek şiddette olmasına karşın su değişim kapasitesinin yüksek olmasının beklenmesinden dolayı KAAY'a göre Gri Alan II olarak hassasiyet sınıfı belirlenmiştir.

Çevre Sorunları: Bölgedeki hava kirliliğinin Kırklareli İli genelinde başlıca sebepleri; evsel ve endüstriyel emisyonlar, motorlu taşıtların egzoz gazları ve ilin topoğrafik yapısı (4 tarafı tepelerle çevrili) olarak sıralanmaktadır. Başlıca sanayi kaynaklı hava kirliliği; Tüpraş Rafinerisi, MKE Kurumu Fabrikaları, Akaryakıt ve Depolama ve Dolum Tesisleri, LPG Depolama ve Dolum Tesisleri, Gaz Beton Fabrikası ve Organize Sanayi Bölgesinde bulunan tesislerinden kaynaklanmaktadır. Bununla birlikte, özellikle kış aylarında yoğunlaşan hava

kirliliğinin en önemli sebebi ısınma kaynaklı emisyonlardır. Konutlarda ısınma amaçlı olarak ekonomik nedenlerle düşük kaliteli yakıtların kullanılması, yakma sistemlerinin bakımlarının düzenli olarak yapılmaması, uygun yakma tekniklerinin kullanılmaması yüzünden tam yanmanın sağlanamaması bu kirliliğin başlıca sebepleridir.

Kıyı çalışma bölgesinde görülen önemli çevre sorunlarından birisi su kirliliğidir. Su kirliliğinin ana kaynakları; İlçe Belediyelerinin atıksu arıtma tesislerinin bulunmaması, yerleşim yerlerinden kaynaklanan evsel atıksular ile endüstri kuruluşları tarafından akarsulara doğrudan veya dolaylı olarak deşarj edilen evsel ve endüstriyel atıksulardır. Bunların dışında tarım sahalarında taşınan, azot ve fosfor bileşiklerince zengin sulama suyu sızıntıları, kimyasallarla (zirai ilaç vb) kirlenmiş topraklardan sızan yağmur suları, toprakları taşıyan yağış suları (erozyon), katı atıkların akarsulara boşaltılması da su kirliliğinin sebepleri arasında yer almaktadır. Kıyı bölgesinde yer alan Vize ve Demirköy İlçelerine ait mahallelerde kanalizasyon şebekesi mevcut olup, Vize Belediyesi AAT ve İğneada Erikli AAT'de arıtılmaktadır. Kıyı bölgesindeki önemli bir çevre sorunu da katı atıkların bir bölümünün vahşi depolamayla bertaraf edilmesidir. Kıyı alanında yer alan Vize İlçesinde düzenli depolama tesisi bulunmamaktadır. Demirköy de ise atıkların bir bölümü KIRK-KAB Düzenli depolama tesisinde bertaraf edilirken, bir bölümü ise vahşi depolama ile uzaklaştırılmaktadır. Bu alanlarda toprak ve su kaynaklarının sızıntı suları ile kirlenmesi söz konusudur.

Plaj Suyu Kalitesi: Yüzme Suyu Kalitesi Yönetmeliği ile Mavi Bayrak Projesi kapsamında Denizlerimizde kıyısı olan ilçelerde Halk Sağlığı Müdürlüğü tarafından deniz suyu numunesi alınıp analizleri yapılmaktadır. Ülkemizde Sağlık Bakanlığı tarafından Halk Sağlığı Müdürlükleri tarafından numuneleri alınıp analizleri yapılan deniz suyu sonuçları takip sistemiyle tüm kamuoyuna sunulmaktadır. Yüzme Suyu Kalitesi Yönetmeliği'ne göre plajlarda toplam koliform sayısı 0-500 çok temiz, 501-10000 iyi kalite yüzülebilir, 10000> plaj yüzme amaçlı kullanılamaz olarak tanımlanmaktadır.

İğneada-Kıyıköy Kırklareli Bölgesinde Bulunan Plajlar ve Kalite Durumu

PLAJ ADI	KALİTE	SAHİL UZUNLUK	ZEMİN
Iğneada Resort Hotel	A	75	Kum
İl Özel İdaresi Kampı	B	430	Kum
Kıyıköy Halk Plajı	A	300	Kum
Kastro Halk Plajı	A	1750	Kum

İklimsel Olaylara Karşı Kıyıların Korunmasına Yönelik Politika ve Stratejiler: Planlama sürecinde iklim değişkenliğine uyumlu olma kabiliyeti, uluslararası, ulusal, bölgesel ve yerel seviyelerde mevcut olan kurumsal, teknolojik ve kültürel özellikler ve yaşanan değişimin kıyı alanına özgü boyutları tarafından etkilenmektedir. Bu açılarından **“Kıyı Alanları Planlama Stratejilerinde”** dikkate alınması gereken özellikler aşağıda sıralanmıştır.

Bölgede;

- İklim değişmesinin hızı, toplumların uyum ve su idaresi uygulama kabiliyetlerini tayin eden hayati bir unsurdur. Değişmenin hızı ve birikmiş büyüklüğü, doğrusal olmayan biçimlerde topluma olan etkisini artırır. Protokollere uyum yeteneğini artıran süreçlerin desteklenmesi önem arz etmektedir.
- Entegre Su Kaynağı Yönetimi (ESKY) değişen ve birbirleriyle rekabet eden taleplere sahip olan bir ortamda en iyi su kaynağı yönetim şekli olarak görünmektedir. ESKY, bütün arza ve talebe bağlı hareketlerin değerlendirilmesi, bütün rol oynayan kurum/kuruluşları karar verme sürecine dâhil etmesi, su kaynağı durumunun sürekli izlenmesi ve gözden geçirilmesi gibi üç ana unsurdan oluşmaktadır. Entegre Su Kaynağı Yönetimi'nin benimsenmesi, bölgesel yöneticilerinin iklim değişmesine adapte olmasında büyük katkılar sağlayacaktır.

Çalışma Alanı Deniz Seviyesi Yükselmesi, Tsunami ve Taşkın Potansiyeli Olan, İklimsel Duyarlılığı Bulunan Bölgeler:

Deniz Topografyası için deniz tabanı eğimi her bir grid sisteminde elde edilmiştir. Deniz Topografyası eğimi belirlenerek işaretlenmiştir. Bölge bazında kıyı yapılarının inşaatı için elverişli olan ve olmayan deniz tabanı eğimlerinin haritaları sunulmuştur. Her bir bölge için, karadaki yükselti eğiminin bir fonksiyonu olarak tsunaminin tırmanacağı yükseklik sınırı belirlenerek işaretlenmiştir. En yüksek değerler Edirne kıyıları için 1,5 m, Tekirdağ kıyıları için 2,5 m ve Kırklareli kıyıları için 1 m. olarak model çalışmalarından tespit edilmiştir.

“Ortalama Deniz Seviyesi Yüksekliği” üzerine Edirne kıyıları için +1 metre, Tekirdağ için +1,5 m, Kırklareli için +2 m. olarak tespit edilmiştir.

Taşkın ve su baskın potansiyeli, fırtına kabarması, akarsu havzaları vb. iklimsel olaylara karşı alt bölge ve bölgeler düzeyinde belirlenerek CBS katmanı şeklinde girilmiştir. Taşkın ve Su baskını: Denize boşalan nehirlerin karadaki yükseltiye göre nehir yataklarının her iki tarafına işaretlenerek CBS katmanı şeklinde girilmiştir. Hidrotam-3D modeli çalıştırılarak en yüksek değer olarak, Fırtına Kabarması, Ortalama Deniz Seviyesi Yüksekliği” üzerine Edirne için +1,5 metre, Tekirdağ için +1,0 metre ve Kırklareli için +2,0 metre olarak belirlenmiştir. Kırılgan (hassas) kıyısal alanlar belirlenerek işaretlenmiştir.

2.4. SAHİL ŞERİDİ BATİMETRİK VE OŞİNOGRAFİK ÖLÇÜMLER UZMAN DEĞERLENDİRME RAPORU

Yöntem olarak öncelikle, GIS katmanında çeşitli ölçeklerde alınan kıyı çizgisi ve batimetri noktaları, derinlik noktasının öznelik değerleri ve eş derinlik (batimetri) çizgileri oluşturulmuştur. Daha sonra bölgedeki veri noktaları değerlendirilerek oşinografik özellikler ve kirlilik açısından riskli deniz alanları tespit edilmiştir.

Saros/Edirne Bölgesi: Sahil Şeridi Batimetrik ve Oşinografik Ölçümler Uzman Değerlendirme Raporu doğrultusunda; Her bir bölge için, karadaki yükselti eğiminin bir fonksiyonu olarak tsunaminin tırmanacağı yükseklik sınırı belirlenerek işaretlenmiştir. En yüksek değerler Edirne kıyıları için 1.5 m olarak model çalışmalarından tespit edilmiştir. Ortalama Deniz Seviyesi Yüksekliği” üzerine Edirne kıyıları için +1 metre olarak tespit edilmiştir. Fırtına kabarma sınırı için en yüksek değer olarak, Ortalama Deniz Seviyesi Yüksekliği” üzerine Edirne için +1,5 metre olarak belirlenmiştir. Kırılğan alanlar olarak özellikle nehir çıkış ağızlarının kıyının her iki tarafında belirlenmiştir. Deniz taban eğimleri ise ağırlıklı olarak bölge içerisinde 10m den yüksek ve 5-10 arasında olduğu gözlemlenmiştir. Tüm bu değerlendirmeler sonucu tüm etkenlerin bir arada olduğu buna uygun olarak “Matris Formatında Puanlama Yöntemi” önerilmiştir. Bu puanlama yönteminde yüksek puanlanma yatırım olarak uygunluğu gösterir. Bu puanlama sisteminde bölge 11 puan ile çalışma alanı içerisinde 2. yüksek puanı almıştır.

Kuzey Marmara Bölgesi: Sahil Şeridi Batimetrik ve Oşinografik Ölçümler Uzman Değerlendirme Raporu doğrultusunda; Her bir bölge için, karadaki yükselti eğiminin bir fonksiyonu olarak tsunaminin tırmanacağı yükseklik sınırı belirlenerek işaretlenmiştir. En yüksek değerler Tekirdağ kıyıları için 2,5 m olarak model çalışmalarından tespit edilmiştir. Ortalama Deniz Seviyesi Yüksekliği” üzerine Tekirdağ için +1.5 m olarak tespit edilmiştir. Fırtına kabarma sınırı için en yüksek değer olarak, Ortalama Deniz Seviyesi Yüksekliği” üzerine Tekirdağ için +1.0 metre olarak belirlenmiştir. Kırılğan alanlar olarak özellikle nehir çıkış ağızlarının kıyının her iki tarafında belirlenmiştir. Deniz taban eğimleri ise ağırlıklı olarak bölge içerisinde 10m den yüksek ve çok az bir kısımda 5-10 arasında olduğu gözlemlenmiştir. Tüm bu değerlendirmeler sonucu tüm etkenlerin bir arada olduğu buna uygun olarak “Matris Formatında Puanlama Yöntemi” önerilmiştir. Bu puanlama yönteminde yüksek puanlanma yatırım olarak uygunluğu gösterir. Bu puanlama sisteminde bölge 19 puan ile çalışma alanı içerisinde en yüksek puanı almıştır.

Ülkemizde “Denizlerde Bütünleşik Kirlilik İzleme Programı” çalışmaları su yönetimi birimi bazlı yapılmaktadır. Ekolojik kalite durumu ise 3 Biyolojik Kalite Elemanı (fitoplankton, makro alg ve bentik omurgasızlar) ile diğer destekleyici parametrelerin (besin elementleri; toplam fosfor, nitrat+nitrit, seki disk derinliği) ortak değerlendirmesi yapılarak ortaya konulmaktadır. Bu kapsamda 2014-2016 izleme programı sürecinde Şarköy, Tekirdağ ve Marmara Ereğlisi kıyı denizinde mevcut 3 noktada izleme çalışmaları yapılmış ve ekolojik kalite durumu belirlenmiştir. Bu açıdan değerlendirildiğinde Tekirdağ ve Marmara Ereğlisi kıyı deniz suyu kalitesinin 2016 yılında “iyi”, Şarköy’ün ise “çok iyi” durumda yer aldığı belirlenmiştir.

İğneada-Kıyıköy Kırklareli Bölgesi: Sahil Şeridi Batimetrik ve Oşinografik Ölçümler Uzman Değerlendirme Raporu doğrultusunda; Her bir bölge için, karadaki yükselti eğiminin bir fonksiyonu olarak tsunaminin tırmanacağı yükseklik sınırı belirlenerek işaretlenmiştir. En yüksek değerler Kırklareli kıyıları için 1 m. olarak model çalışmalarından tespit edilmiştir. Ortalama Deniz Seviyesi Yüksekliği” üzerine Kırklareli için +2 m. olarak tespit edilmiştir. Fırtına kabarma sınırı için en yüksek değer olarak, Ortalama Deniz Seviyesi Yüksekliği” üzerine Kırklareli için +2.0 metre olarak belirlenmiştir. Kırılğan alanlar olarak özellikle nehir çıkış ağızlarının kıyının her iki tarafında belirlenmiştir. Deniz taban eğimleri ise ağırlıklı olarak bölge içerisinde 10m den yüksek ve çok az bir kısımda 5-10 arasında olduğu gözlemlenmiştir. Tüm bu değerlendirmeler sonucu tüm etkenlerin bir arada olduğu buna uygun olarak “Matris Formatında Puanlama Yöntemi” önerilmiştir. Bu puanlama yönteminde yüksek puanlanma yatırım olarak uygunluğu gösterir. Bu puanlama sisteminde bölge 9 puan ile çalışma alanı içerisinde en düşük puanı almıştır.

2.5. KIYI VE DENİZEL ALANLARA YÖNELİK MEVZUAT VE PLANLAMAYA İLİŞKİN UZMAN DEĞERLENDİRME RAPORU

Çalışma Alanına ilişkin Kıyı ve Denizel Alanlara Yönelik ulusal ve uluslararası mevzuat düzenlemelerinin detayları “1.10 Yasal Çerçeve ”Bölümünde verilmiştir.

2.5.1. Kıyı Planlamasındaki Standartlar ve Uygulamalarına Yönelik Çalışmalar

Mülga Ulaştırma Bakanlığı Demiryolları, Limanlar, Hava meydanları İnşaatı Genel Müdürlüğü’nce 2007 yılında hazırlanmış “Kıyı Yapıları ve Limanlar Planlama ve Tasarım Teknik Esasları” çalışmasında kıyı yapılarına ilişkin standartlar belirlenmiştir. Bu çalışma, geçerliliği olan ve ilgili kurum ve kuruluşlarca kullanılan standartları içermektedir. Çalışmada uygulamaya yönelik çizim ve açıklamalar da yer almaktadır.

“Kıyı Yapıları ve Limanlar Planlama ve Tasarım Teknik Esasları” çalışmasında belirtilen esasların içeriği Edirne-Tekirdağ-Kırklareli İlleri Bütünleşik Kıyı Alanı Planlaması ‘Kıyı Yapıları Uzman Değerlendirme Raporu’nun 11. EK Standartlar ve Analizler başlığı altında değerlendirilmiştir.

BKAY’ın uygulaması sürecinde de bu standartlar kullanılacaktır. BKAY kararlarında kıyı yapısının kapasitesi de öngörüülecektir. Önerilen kapasite uyarınca, belirlenen standartlara göre kıyı yapısı projesi ve uygulaması yapılacaktır.

2.5.2. Çalışma Alanındaki Kıyı Yapılarının Standartlar Doğrultusunda Değerlendirilmesi, Çalışma Alanına Özgü Standartlar

Mevcuttaki yapılaşmalar, yukarıda ifade edilen standartlara uygun yapılmıştır. Plan ve projesi yürürlükteki mevzuat hükümleri uyarınca yapılmış, ruhsat aşamasında uygulamasının plan ve projeye uygunluğu kontrol edilmiş yapılaşmaların standartlara uygunluğu kaçınılmazdır. Ayrıca bu standartlar Uluslararası standartlardır. Plan ve projesi olmayan, ilgili mevzuat hükümleri uyarınca yapılaşmamış ya da standartların belirlendiği tarihten önce yapılmış yapılaşmaların, bu standartlara uygunluğunun sağlanmasına ilişkin öngörüler plan aşamasında hüküm altına alınacaktır.

Saros/Edirne ve İğneada-Kıyıköy/Kırklareli Bölgesi hassas ekosistemi gözönüne alındığında, Balıkçı Barınakları ile Yat Limanlarının, yöreye özgü mekânsal tasarım standartlarının geliştirilmesi gereği doğmuştur. Bu standartlar Edirne-Tekirdağ-Kırklareli İlleri Bütünleşik Kıyı Alanı Planlaması **Kıyı ve Denizel Alanlara Yönelik Mevzuat ve Planlamaya İlişkin Uzman Değerlendirme Raporu ‘4. Çalışma Alanındaki Kıyı Yapılarının Standartlar Doğrultusunda Değerlendirmesi, Çalışma Alanına Özgü Standartlar’** başlığında detaylı olarak verilmiştir.

2.5.3. Kıyı ve Denizel Alanlarda Yürürlükteki İmar Planları ve Mevzuata Uygunluk Değerlendirmeleri

7 Alt bölgeden oluşan çalışma alanındaki kıyı ve denizsel alanlarda bulunan mevcut yapılaşmaların onay durumları aşağıda değerlendirilmiştir. Yürürlükteki imar planları, GIS ortamına aktarılmıştır.

SAROS/EDİRNE BÖLGESİ

Enez Alt Bölgesi: Enez İlçe merkezi Alt bölge içerisinde yer almaktadır. Gaziömerbey Mah. ile Yeni Mah. İlçe merkezini oluşturan mahallelerdir. İlçe merkezini oluşturan yerleşimlerin (Gaziömerbey Mah. ve Yeni Mah.) imar planları bulunmaktadır. Bu imar planlarından, Enez Merkez Koruma Amaçlı İmar Planı 09.10.1996 tarih ve 1996/38 Sayılı Meclis Kararı ile onaylanmıştır. Enez Trapez Koruma Amaçlı İmar Planı 04.07.1996 tarih ve 1996/28 Sayılı Meclis Kararı ile onaylanmıştır. Enez Kıyı Kesimi İmar Planı 31.10.1986 tarih ve 1986/44 Sayılı Meclis Kararı ile onaylanmıştır. Enez İlave İmar Planı 20.10.1988 tarih ve 1988/48 Sayılı Meclis Kararı ile onaylanmıştır. Enez İlave Uygulama İmar Planı 04.07.1996 tarih ve 1996/28 Sayılı Meclis Kararı ile onaylanmıştır. **Enez Balıkçı Barınağının onaylı imar planına ulaşamamıştır.**

Enez Alt Bölgesinde yer alan Sultaniçe köyü kıyıda yapılaşması bulunan köy statüsünde bir yerleşimdir, yönetim ve idare olarak Edirne İl Özel İdaresine bağlıdır. Sultaniçe Köyü'nün onaylı bir imar planı bulunmamaktadır. Kıyıda bulunan ikinci konutlara ilişkin bütüncül bir planın bulunmadığı fakat parsel bazında yapılan mevzi planların olduğu bilgisine şifahi olarak ulaşılmıştır. Sultaniçe köyü sınırlarında yer alan **Sultaniçe Balıkçı Barınağının onaylı imar planına ulaşamamıştır.**

Enez Alt Bölgesi içerisinde yer alan diğer yerleşimler olan Gülçavuş Köyü, Karaincirli Köyü ve Vakıf Köyünün imar planları bulunmamakla birlikte Gülçavuş ve Vakıf köy sınırlarının kıyı kesimlerinde ikinci konut yerleşimleri yoğunluk kazanmaya başlamış ve bu alanlara ilişkin İmar Planlarının olmadığı bilgisine şifahi ulaşılmıştır. Karaincirli köyünde kıyıda ikinci konut yapılaşması nispeten daha azdır. Bu yerleşimlerin sınırları içerisinde kıyı yapısı bulunmamaktadır. Edirne İli Enez İlçesi Karaincirli Mevkii, Keşan İlçesi Yaylaköyü Mevkii Fesleğen Rüzgâr Enerji Santrali 1/5000 Ölçekli Koruma Amaçlı Nazım İmar Planı ve 1/1000 Ölçekli Koruma Amaçlı Uygulama İmar Planı Çevre Şehircilik Makamının 09.07.2019 tarih ve 160324 sayılı oluru ile 1 Numaralı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin 109. Maddesi uyarınca onanmıştır.

Erikli Alt Bölgesi: Erikli Alt Bölgesinde nüfus yoğunluğu bakımından en yüksek yerleşim olan Mecidiye Köyü, 2012 nüfus sayımlarında Belde Belediyesi iken son yerel seçimlerden sonra köy statüsüne dönüşmüştür. Eskiden belediye olan Mecidiye'nin 21.03.2001 tarih ve 12 sayılı meclis kararı ile onaylanmış İmar Planları bulunmaktadır. Aynı plan yapılan tadilatların plana işlenmesi ile revizyon olarak 06.05.2005 tarih ve 31-32 sayılı meclis kararı ile onaylanarak yürürlüğe girmiştir. Mecidiyenin kıyı yerleşiminde dağınık bir yerleşim söz konusu olup bu alanlara ilişkin İmar Planı bulunmamaktadır. Ayrıca İbrice Balıkçı Barınağı Mecidiye köyü sınırları içerisinde yer alan **İbrice Balıkçı Barınağına ilişkin onaylı imar planına ulaşlamamıştır.**

Erikli köyü Alt bölge içerisinde kıyıda yerleşim alanları bakımından en yoğun olan köydür. Keşan-Erikli (Edirne) İlave İmar Planı 03.02.1989 tarih ve 151 sayılı Belediye Meclis Kararıyla onaylanmıştır.

Yaylaköy Erikli alt bölgesinde nüfus yoğunluğu bakımından 2. sırada yer almaktadır. Yerleşimin kıyı kesiminde ağırlıklı olarak ikinci konut alanları yer almaktadır. Ayrıca yerleşimde Yaylaköy Balıkçı Barınağı da bulunmaktadır. Köyün yerleşik alanı kıyıya 2,5 km uzaklıktadır. Keşan Kıyı Kesimi İmar Planı (Erikli-Yayla Sahil Kesimi) 08.11.1985 tarihinde Bayındırlık ve İskân Bakanlığı tarafından onaylanmıştır. Yayla İlave Uygulama İmar Planı 25.10.1991 tarih ve 199 1 -90 sayılı Belediye Meclis Kararı ile onaylanmıştır. Yayla Sahili Doğal Sit Alanı, Çevre ve Şehircilik Bakanlık Makamının 26.06.2019 tarih ve 147 624 sayılı Olur'u ile Erikli Köyü Sahili Doğal Sit Alanı, Çevre ve Şehircilik Bakanlık Makamının 21.10.2019 tarihli ve 246720 sayılı Olur'u ile "Doğal Sit-Sürdürülebilir Koruma ve Kontrollü Kullanım Alanı" olarak tescil edilmiştir. Bu alanların Koruma Amaçlı İmar Planı yapımı için İlbank A.Ş.'ne yetki verilmiştir. **Yaylaköy Balıkçı Barınağının onaylı imar planına ulaşlamamıştır.**

Gökçetepe ve Sazlıdere köyleri yerleşik alanları kıyıdan yaklaşık 2,5 km içerde olmalarına karşın kıyıda ikinci konut alanlarının yoğunlaştığı alanlara sahip yerleşimlerdir. Bu iki yerleşim Çamlıca Belediyesi sınırlarında kalan mahalleler iken, 2014 yılında belediye statüsünün değişmesinin ardından İl Özel İdaresi'nin yetkisine giren köy statüsüne dönüşmüştür. Belediye sınırlarının içerisinde kaldığı yıllarda yerleşimler için bütüncül bir imar planı hazırlanmamıştır. Bu nedenle yerleşimlerin imar planları mevcut değildir.

Sazlıdere Mahallesi sınırlarında 148 ada 26 ve 114 parsel numaralı taşınmazların konumlandığı alan ve karşısındaki deniz yüzeyinde gerçekleştirilecek olan Saroz (Edirne) FRSU (Yüzer Depolama ve Gazlaştırma Tesisi) İskelesi ve Yardımcı Tesisleri Projesine ilişkin 1/5000 Ölçekli Nazım İmar Planı ve 1/1000 Ölçekli Uygulama İmar Planları 24.12.2019 tarihinde, 1/100.000 ölçekli Trakya Alt Bölgesi Ergene Havzası Revizyon Çevre Düzeni Planı Değişikliği ile 1/25.000 ölçekli Nazım İmar Planı ise 20.09.2021 tarihinde Kültür ve Turizm Bakanlığı tarafından onaylanmıştır.

PLAN DEĞİŞİKLİĞİ ONAMA SINIRI

Danişment yerleşimi kıyıya 1,5 km mesafede bulunmasına karşın kıyı alanında dağınık bir şekilde yazlık siteler mevcuttur. Danişment köy yerleşimine ait İmar Planı bulunmamasıyla birlikte kıyıda yer alan ikinci konutların yoğun olduğu bölgede Edirne-Keşan-Danişment Kıyı Kesim İlave İmar Planı 16.06.1993 tarih ve 1993-26 sayılı Keşan Belediye Meclisi tarafından onaylanmıştır.

KUZEY MARMARA/TEKİRDAĞ BÖLGESİ

Şarköy Alt Bölgesi: Şarköy İlçe Merkezi bu Alt Bölge içerisinde yer almaktadır. İlçe merkezini oluşturan 3 adet mahalle bulunmakta olup bunlar; Camikebir Mahallesi, Cumhuriyet Mahallesi ve İstiklal Mahalleleridir. Şarköy Merkeze ait Kovalık Mevkii Uygulama İmar Planları 12.01.1998 tarihinde onaylanmış, yerleşime ilişkin bir diğer imar planı ise 05.11.1987 Tarih ve 77 No'lu Meclis Kararı ile onaylanmıştır. Şarköy Merkezde bulunan **Şarköy Balıkçı Barınağına ilişkin onaylı imar planına ulaşılamamıştır.** Kıyıda iskelelere ilişkin de plan verisine ulaşılamamıştır.

Hoşköy geçmiş yıllarda belde belediyesi iken şu an mahalle statüsünde bir yerleşimdir. Hoşköy'ün 22.08.1994 tarih ve 94 sayılı belediye meclisince onaylanmış bir planı bulunmaktadır. **Hoşköy Balıkçı Barınağına ilişkin onaylı imar planına ulaşılamamıştır.**

Mürefte de, geçmiş yıllarda belde belediyesi iken şu an mahalle statüsünde bir yerleşimdir. 06.03.2007 tarih ve 6 sayılı meclis kararı ile onaylanmış İmar Planı bulunmaktadır. **Mürefte Balıkçı Barınağının dolgu imar planları, mülga Bayındırlık ve İskân Bakanlığı tarafından 11.01.2005 tarihinde onaylanmıştır.**

Eriklice kıyıda bir yerleşim olup, Mürefte - Şarköy yolu boyunca gelişim gösterdiği görülmektedir. Yerleşim yerinin bütüncül bir planı bulunmamakla birlikte kısmi mevzi imar planları bulunmaktadır. Eriklice Mahallesi kıyı kesiminde kıyı yapısı bulunmamaktadır. Aşağıkalamış, Eriklice'nin kuzey doğusunda, yol boyu uzanan yerleşimlerde biridir. Yerleşimin imar planı durumu ile yerleşim deseni, Eriklice ile birebir benzerlik göstermektedir. Aşağıkalamış yerleşiminin de kıyı kesiminde kıyı yapısı bulunmamaktadır.

Gaziköy Mahallesi denize kıyısı olan dağınık bir yerleşimdir. Mürefte- Barbaros yolu, yerleşimi kıyıdan ayıran bir eşik konumundadır. Bu yerleşimde ikinci konut varlığı diğer bölgelere oranla daha az görülmektedir. Gaziköy yerleşimine ait bütüncül bir imar planı bulunmamakla birlikte, yerleşimde çok sayıda mevzi imar planı bulunmaktadır. Mahalle sınırları içerisinde kıyı yapısı yoktur. Ayrıca yerleşim yeri ve yakın çevresinde Kentsel ve Arkeolojik Sit alanları bulunmaktadır. Gaziköy sınırları içerisinde Barbaros Rüzgâr Enerji Santrali Planı bulunmaktadır. Planın onayına ilişkin bilgiye ulaşılamamıştır.

Şarköy Alt bölgesinde yer alan ve etkileşim alanı içerisinde bulunan yerleşimlerden Çınarlı Mah, Güzelköy, İğdebağları Mah, Kirazlı Mah. ve Yukarıkalamış Mah. kıyıya en az 2 km mesafede yer alan yerleşimlerdir. Bu yerleşimlerin yerleşim planları bulunmamakla birlikte kıyıda ikinci konut kullanımları bulunmaktadır. Bu yerleşimlerin sınırları içerisinde kıyıda kıyı yapısı bulunmamaktadır.

Kızılcaerzi, Kocaali ve Şenköy yerleşimleri Şarköy Alt Bölgesinde Etkileşim Alanı içerisinde bulunmaktadır. Bu yerleşimlerin kıyıya en yakın olanı Şenköy olup 1,8 km, diğer yerleşimler ise kıyıya 3.5 km gibi bir mesafede yer almaktadır. Kızılcaerzi Mahalle sınırlarının kıyı kesiminde yer yer mevzi planlar bulunmaktadır. Tekirdağ-Şarköy-Kızılcaerzi Mah. TANAP Fiberoptik İletişim Hattı Koruma Amaçlı İmar Planı 10.10.2018 tarihinde Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı tarafından onaylanmıştır.

Uçmaktdere Alt Bölgesi: Uçmaktdere Alt Bölgesi içerisinde Yeniköy ve Uçmaktdere yerleşimleri bulunmaktadır. İki yerleşim de kıyıya 1,5 km mesafede kara tarafında yer almaktadır. Uçmaktdere Kentsel Sit Alanı kapsayan alanlara ilişkin imar planı, 13.09.2019 tarih ve 334 Sayılı Meclis Kararı ile Tekirdağ Büyükşehir Belediye Meclisi tarafından onaylanmıştır. Uçmaktdere Kentsel Sit dışındaki alanlarda ise 17.12.2019 tarih ve 1389 sayılı Tekirdağ Büyükşehir Belediye Meclisi tarafından onaylanan imar planları bulunmaktadır. Uçmaktdere Mahalle sınırları içerisinde kıyıda kıyı yapısı yoktur.

Yeniköy kırsal bir yerleşim olup, İmar Planı ve Kıyı Yapısı bulunmamaktadır.

Ayrıca Kartaltepe Milli Parkı Uçmaktdere Alt Bölgesi sınırları içerisinde kalmaktadır. Tekirdağ İli Süleymanpaşa ve Şarköy İlçeleri mülki sınırları içerisinde yer alan ve 2014 yılında tescili yapılan Kartaltepe Tabiat Parkı; 254 ha büyüklüğünde olup, Marmara Denizi'ne hâkim Ganos Dağı silsilesinde yüksek rakımda bulunduğu orman, deniz ve Marmara Adasının bir arada bulunduğu bir manzaraya sahiptir.

Tekirdağ Alt Bölgesi: Barbaros, eski Belde Belediyesi, günümüzde mahalle statüsünde kıyıda bir yerleşim yeridir. Barbaros yerleşimine ait Barbaros İmar Planı 16.06.2004 tarih ve 42 sayılı meclis kararı ile onaylanmıştır. Yerleşim sınırları içerisinde bulunan Barbaros Limanı Amaçlı İmar Planı 28.07.2008 tarihinde Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı tarafından onaylanmıştır. Barbaros Liman Amaçlı İlave İmar Planı 26.04.2019 tarihinde Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı tarafından onaylanmıştır. **Barboros Limanı Balıkçı Barınağı ve Dolgu Alanı Düzenlemesi İmar Planı 08.03.2006 tarihinde Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı tarafından onaylanmıştır.** Yukarıda plan isimleri ve plan onay tarihleri belirtilen Asyaport Limanı; Türkiye'nin ilk büyük konteyner gemilerine (Süper Post Panamax Container Ship) hizmet verebilecek bir ana limandır. Limanın iskele derinliği (draft) bu gemilere hizmet vermeye uygun olmakla beraber kullanılan vinçler aynı anda birden fazla konteyneri elleçleyebilecek kapasitededir. Limanın ana hedefi, az sayıda limana uğrayarak gelen büyük gemilere hızlı bir hizmet sunmaktır. Türkiye'nin ilk transit konteyner limanı (Hubport) olan Asyaport, 18 metre derinliğe kadar toplam 2010 metre rıhtımı ve yıllık 2,5 milyon TEU'ya varacak kapasitesi ile dünya ölçeğinde bir liman konumundadır. Asyaport, denizyolu, karayolu ve demiryolu bağlantıları ile bölgesinde bir lojistik merkez olarak gelişen Tekirdağ'ın iş ve çalışma yaşamına büyük bir katkı sağlamaktadır. Asyaport Türkiye'de en fazla konteyner elleçleyen liman olarak 4. sırada yer alırken, en fazla transit yük elleçleyen limanlar içinde ilk sırada yer almaktadır. Limanda ayrıca genel yüklere de hizmet verilmektedir.

Tekirdağ İli Süleymanpaşa İlçe Merkez Mahalleleri olan Aydoğdu, Yavuz, Zafer, Eskicami-Ortacami, Ertuğrul, Hürriyet ve Gündoğdu-Turgut Mahallerini kapsayan Tekirdağ Koruma Amaçlı İmar Planı 06.10.2010 tarih ve 465 sayılı meclis kararı ile onaylanmış olup, Tekirdağ Merkez Planı 04.07.2001 tarih ve 92 sayılı meclis kararı ile onaylanmıştır. Yavuz Mahalle sınırında yer alan **Çekrek Yeri ve Dolgu Alanı İmar Planı Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı tarafından 22.09.2005 tarihinde onaylanmıştır.**

TMO İskele ve Dolgu Alanı İmar Planı 26.04.2004 tarihinde Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı tarafından onaylanmıştır. Bu iskele, Toprak Mahsulleri Ofisinin Tekirdağ'daki Şube Müdürlüğüne hizmet veren iskeledir. İskele geri sahadaki siloya bağlanmakta, bu sayede denizyolu ile yüklenen/boşaltılan yük için kullanılabilir.

Kırdağ Konteyner Limanı Ferisi Yanaşma Rampası Dolgu Alanı İmar Planı (Akport İlk Planı son adı Ceyport Limanı) 07.11.2008 tarihinde Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı tarafından onaylanmıştır.

Tekirdağ Liman Alanı imar planı, 11.09.2017 tarihinde Özelleştirme Yüksek Kurulu tarafından onaylanmıştır. Tekirdağ Limanı 2018 yılının aralık ayından itibaren Ceyport Tekirdağ Uluslararası Liman İşletmeciliği A.Ş. ismiyle faaliyetlerine devam etmektedir Ertuğrul Mahalle sınırında yer alan Koruma Amaçlı İmar Planında bir iskele alanı ve dolgu alanı bulunmaktadır. Ancak bu planın onayına ilişkin bilgi elde edilememiştir. Hürriyet ve Gündoğdu-Turgut Mahalle sınırında yer alan **Tekirdağ Yat Limanı ve Dolgu Alanı İmar Planı Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı tarafından 05.11.2010 tarihinde onaylanmıştır.**

Kumbağ Mahallesi eskiden Belde Belediyesi olan kıyıda bir yerleşim yeridir. Kumbağ İmar Planı 07.12.2007 tarih ve 49 sayılı meclis kararı ile onaylanmıştır. **Tekirdağ-Kumbağ Dolgu Alanı İmar Planı 12.04.2004 tarihinde Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı tarafından onaylanmıştır.**

Yenice Mahallesi Çorlu İlçe sınırlarında olup eskiden Belde Belediyesi olan bir yerleşim yeridir. Yenice İmar Planı 07.01.2005 tarih ve 1-8-9 sayılı meclis kararı ile onaylanmıştır. Yenice İmar Planında bir çekek yeri bulunmakla birlikte, bu alanın onayına ilişkin bilgiye ulaşılamamıştır.

Naip ve Yazır Mahalleleri kıyıya yaklaşık 3.5 km mesafede olan kırsal yerleşim alanlarıdır ve kıyı alanları bulunmadığından kıyı yapıları da yoktur. Her iki yerleşim yerine ait İmar Planı bulunmamakla birlikte Naip yerleşimi etrafında pek çok Mevzi İmar planı mevcuttur.

Tekirdağ Alt Bölgesi Etkileşim alanı içerisinde bulunan; Gazioğlu Mahallesi kıyıya 4 km mesafede bir yerleşim yeri olup, Tekirdağ Merkez Planı kapsamında 04.07.2001 tarih ve 1-8-9 sayılı meclis kararı ile onaylı planı bulunmaktadır. Gazioğlu Mahallesinin denize kıyısı bulunmakla birlikte kıyı yapısı bulunmamaktadır.

Karaevli Mahallesi kıyıya 4 km mesafede yer almakta olup yerleşim yerine ait plan bulunmamaktadır fakat kıyı yerleşimine ait planın, Tekirdağ Merkez Planı kapsamında 04.07.2001 tarih ve 92 sayılı meclis kararı ile onaylı olduğu bilgisine ulaşılmıştır.

Kayıköy Mahallesi kıyıya 6 km mesafede yer almakta olup yerleşim yerine ait plan bulunmamakla birlikte yerleşim yeri etrafında pek çok Mevzi İmar Planı bulunmaktadır.

Köseilyas Mahallesi kıyıya 4 km mesafede yer almakta olup yerleşim yerine ait plan bulunmamakla birlikte yerleşim çevresinde Tekirdağ Merkez Planı dışında kalan çok sayıda Mevzi İmar Planı bulunmaktadır. Kıyı yerleşimine ait planın Tekirdağ Merkez Planı kapsamında 04.07.2001 tarih ve 92 sayılı meclis kararı ile onaylı olduğu bilgisine ulaşılmıştır.

Nusratlı Mahallesi kıyıya 5 km mesafede yer almakta olup yerleşim yerine ait plan bulunmamaktadır fakat yerleşim yeri etrafında pek çok Mevzi İmar Planı bulunmaktadır.

Yağcı Mahallesi kıyıya 7 km mesafede yer almakta olup yerleşim yerine ait plan

bulunmamaktadır fakat yerleşim yeri etrafında pek çok Mevzi İmar Planı bulunmaktadır. Yayabaşı Mahallesi kıyıya 6 km mesafede yer almakta olup yerleşim yerine ait plan bulunmamaktadır.

Marmaraereğlisi Alt Bölgesi: Marmaraereğli İlçe merkezinde 5 adet mahalle bulunmaktadır. Bunlardan Bahçelievler, Ceditalipaşa, Mahallelerinin olduğu bölgede Marmaraereğlisi Koruma Amaçlı İmar Planı, 02.06.2009 tarih ve 30 sayılı Marmaraereğlisi Belediye Meclisi tarafından onaylanmıştır. Ayrıca deniz alanında Arkeolojik Sit Alanı ve Dolgu Planı 27.05.1999 Tarihinde Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı tarafından onaylanmıştır.

Dereağzı Mahalle sınırında bulunan yerleşim alanlarında 4 etap halinde imar planları hazırlanmış ve bu planlar, 2013 yılında onaylanmıştır. Ayrıca Dereağzı Mahalle sınırında Ulusal Deniz Emniyeti ve Acil Müdahale Merkezi Planı 02.08.2013 tarih ve 54 sayılı Meclis Kararı ile onaylanmıştır.

Kamaredere ve Mustafa Kemal Paşa Mahalleleri içine alan alanda Marmaraereğlisi Koruma Amaçlı İmar Planı hazırlanmıştır. Plan 02.06.2009 tarih ve 30 sayılı Marmaraereğlisi Belediye Meclisi tarafından onaylanmıştır. Bu bölgedeki kıyı yapılarına ilişkin planlara bakıldığında; Sultanköy Belediyesi İskele Dolfen Boru Hattı İmar Planı 19.10.2005 Tarihinde Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı tarafından onaylanmıştır.

Sultanköy Belediyesi Tilkiçanağı Mevkii Planı (İskele Alanı) 13.11.2003 tarihinde Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı tarafından onaylanmıştır.

Botaş İskele ve Dolgu Alanı İmar Planı 26.09.1994 tarihinde Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı tarafından onaylanmıştır. Botaş LNG Terminal Tesisleri Mevzii İmar Planı Değişikliği 29.12.1992 tarihinde Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı tarafından onaylanmıştır. Botaş LNG Terminal Tesisleri Alanında Marmara Doğalgaz Çevrim Santrali İmar Planı Değişikliği 29.05.1996 tarihinde onaylanmıştır. Marmara Ereğlisi Liman Sahası ve Yol Düzenlemesi Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı tarafından 17.06.1993 tarihinde onaylanmıştır. **Marmaraereğlisi İlave İskele ve Römorkör Barınağı ve Liman Alanı 09.08.2007 Tarihinde Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı tarafından onaylanmıştır.** Liman Alanı İmar Planı bulunmakta fakat onayına ilişkin bilgi edinilememiştir.

Sultanköy Mahallesi eski Belde Belediyesi olan bir kıyı yerleşimidir. İmar Planı BOTAŞ Tesisleri ve Kıyı Yapıları İmar Planı, 10.01.2018 Tarih ve 126 Sayılı Marmara Ereğlisi Belediye Meclisi tarafından onaylanmıştır. Komine Çevrim Doğalgaz Enerji Santrali Soğutma Suyu Pompaj İstasyonu Şarj Deşarj Boru İmar Planı 28.08.2004 Tarihinde Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı tarafından onaylanmıştır. Sultanköy Platform ve Boru Hattı İmar Planı 23.01.2001 Tarihinde Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı tarafından onaylanmıştır. Sultanköy Belediyesi Boru Hattı Platform ve Şamandıra Dolgu İmar Planı 30.06.2005 ve bu tesise ek Yeni Boru Hattı ise 28.03.2007 tarihinde Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı tarafından onaylanmıştır.

Yeniçiftlik Mahallesi eski Belde Belediyesi olan bir kıyı yerleşimidir. Yeniçiftlik İmar Planı 17.01.1989 tarih ve 36 sayılı Marmaraereğlisi Belediye Meclis Kararı ile onaylanmıştır. Yeniçiftlik Revizyon İmar Planı çalışmaları devam etmekte olup 2020 yılında bitirilerek onaylanmasının planlandığı bilgisine ulaşılmıştır.

Marmaraereğli Alt Bölgesinde Etkileşim alanı içerisinde Çeşmeli ve Türkmenli Mahalleleri bulunmaktadır. Çeşmeli Mahallesi yerleşim yerine ait Köy Yerleşim Planı veya İmar Planı bulunmamasıyla birlikte mahalle sınırının Marmara Denizine kıyısı bulunduğundan kıyıda yerleşimler Yeniçiftlik İmar Planı sınırları içerisinde dâhil edilerek planı onaylanmıştır. Dolayısıyla kıyıda yerleşimlerin imar planları 17.01.1989 tarih ve 36 sayılı Marmaraereğlisi Belediye Meclis Kararı ile onaylanmıştır. Yeniçiftlik Revizyon İmar Planı çalışmaları devam etmekte olup 2020 yılında bitirilerek onaylanmasının planlandığı bilgisine ulaşılmıştır. **Çeşmeli Mahalle sınırının kıyı alanında Marmaraereğlisi Cephane İskelesi ve Dolgu Alanı Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı'nca 08.06.2006 tarihinde onaylanmıştır.** NATO iskelesi bölgede gündemini koruması açısından önemlidir. Yapımı tamamlanmamış ve atıl durumda kalmış olan NATO iskelesi, Tekirdağ ve Marmara Ereğlisi arasındaki Yeniçiftlik mevkiinde yer almaktadır. İskele inşası 2000 yılında ihale edilmiş olan NATO'nun Marmara Ereğlisi Kabul Limanı Projesi'nin yapımına 29 Kasım 2002 tarihinde başlanmış, ihaleyi alan firma 750 metrelik iskelesi ile limanın yüzde 38'ini tamamlamıştır. Ancak sonrasında ihale, firmanın yükümlülüklerini yerine getirmemesi nedeniyle mülga Savunma Bakanlığı tarafından 1 Haziran 2005 tarihinde iptal edilmiştir. İlk ihalenin feshedilmesinin ardından Savunma Bakanlığı ikinci ihaleye çıkmak için çalışma başlatsa da NATO, Marmara Ereğlisi Kabul Limanı Projesi'ni, "askeri ihtiyacının bulunmadığı" gerekçesiyle iptal etmiştir. Savunma Bakanlığı, 2005 yılında limanın envanterden çıkarılması için NATO'ya müracaatta bulunmuştur. Tesisin mevcut haliyle NATO envanterinden çıkarılması ve milli amaçlar için kullanımına ilişkin çalışmaların başlatılması beklenmektedir.

Marmaraereğlisi Alt Bölgesinde bulunan, kıyıya 6 km mesafede yer alan Türkmenli Mahallesi'nin 07.06.1996 tarihinde onaylı bir planı bulunmaktadır.

İĞNEADA-KIYIKÖY/ KIRKLARELİ BÖLGESİ

İğneada-Kıyıköy Alt Bölgesi: Kırklareli İli Demirköy İlçe sınırları içerisinde yer alan yerleşimlerden; İğneada Beldesi, Deniz Mahallesi ve Yeni Mahallesi olmak üzere iki mahalleden oluşmaktadır. İğneada, Karadeniz kıyısında yer alan bir kıyı yerleşimidir. Kırklareli-Demirköy-İğneada Meskûn Saha Genel İmar Planı Değişikliği bulunmaktadır. İğneada Longoz Ormanları Milli Parkı, 3155 ha alana sahip olup, 03.11.2007 tarih ve 26699 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe girmiştir. Çalışma alanı içerisinde kalan Demirköy İğneada Beldesi kıyılarında 1., 2. ve 3. Derece Doğal Sit Alanları, Korunması Gerekli Tescilli Kültür Varlıkları, Erikli Gölü'nde 1. ve 2. Derece Doğal Sit Alanları, Mert Gölü'nde 1. ve 3. Derece Doğal Sit Alanları, Saka Gölü'nde 1. Derece Doğal Sit Alanı, Hamam Gölü ve Pedina Gölü'nde sit alanları ile korunması gerekli tescilli kültür varlıkları bulunmaktadır. Bu sitlere ilişkin koruma amaçlı imar planları bulunmamaktadır.

Limanköy, İğneada Beldesi'nin kuzeyinde kalan bir yerleşimdir. Bu yerleşimin olduğu bölgede Kırklareli-Demirköy-İğneada-Limanköy Mevki Uygulama İmar Planı bulunmaktadır. Ayrıca **Limanköy Balıkçı Barınağına ilişkin 03.11.2006/391337806 sayılı tasdikli İskele Alanı Dolgu İmar Planı mevcuttur.**

Beğendik köyü bölgenin en kuzeyinde Ülkemizin Bulgaristan sınırında yer alan kırsal bir yerleşimdir. Kıyıya uzaklığı yaklaşık 1,2 km olan yerleşime ait imar planı bulunmamaktadır. Köy sınırı içerisinde bulunan **Beğendik Balıkçı Barınağı'nın 2018 yılında Çevre Şehircilik Bakanlığı tarafından onaylanmış Dolgu İmar Planı bulunmaktadır.**

Kırklareli Vize İlçe sınırları içerisinde yer alan Kıyıköy Beldesi kıyı yerleşimi olup, bünyesinde üç adet mahalle barındırmaktadır. Kıyıköy (Antik Midye) Koruma Amaçlı Nazım ve Uygulama İmar Planı, 1992 yılında Edirne Koruma Kurulu tarafından uygun bulunmuştur. **Kıyıköy Balıkçı Barınağına ilişkin İmar Planı verisine ulaşılamamıştır.** Koruma Amaçlı Nazım ve Uygulama İmar Planı balıkçı barınağı plan sınırı dışında bırakılmıştır. Balıkçı barınağı 1. ve 3. derece arkeolojik sit alanı içerisinde kalmaktadır.

Çalışma Alanında Kırklareli İli Vize İlçesi Kıyıköy (Midye) Mahallesi sınırları içinde 20.06.1990 tarih ve 717 karar ile tescil edilmiş 1. Derece Doğal Sit Alanı bulunmaktadır. Kıyıköy Mahallesinin iki yanında yer alan Pabuçdere ve Kazandere'nin Karadeniz'e ulaştığı noktadan itibaren önemli bir bölümü 1. Derece doğal sit alanı olarak koruma altına alınmıştır. Bu sit alanlarında da imar planı yapılmamıştır.

İğneada-Kıyıköy Alt Bölge sınırları içerisinde yer alan Kastro Plajı Tabiatı Koruma Alanı'nın Tescil tarihi 18.04.1987'dir. Bu alan, Kırklareli İli, Vize İlçesi'ne 48 km mesafededir. Tekirdağ İli'nin Karadeniz'e kıyısı olan Saray İlçesi'nin sınırları içerisinde yer almaktadır. Kastro plajından Karadeniz'e dökülen Bahçeköy Deresi, Tekirdağ-Kırklareli il sınırlarını oluşturmaktadır. Bu derenin denize döküldüğü kesimde ise bir lagün gölü oluşmuştur. Bu alanlarda herhangi bir nitelikte imar planı bulunmamaktadır.

Kıyıköy Beldesinin kuzeyinden Türkiye sınırlarına dâhil olan Türkakım Projesi bu Alt Bölge içerisinde yer almaktadır. Türkakım Gaz Boru Hattı Kıyıköy (Vize, Kırklareli) Beldesi Kıyı ve Deniz Kesimi 1/5000 Ölçekli Nazım ve 1/1000 Ölçekli Uygulama İmar Planı, 2018 yılında Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı tarafından onaylanmıştır. Ayrıca yine Türkakım Projesi'ne ilişkin Enerji Dönüşüm Santral Alanı alt bölgede yer almakta olup, alana ilişkin imar planına verisine ulaşılamamıştır.

İğneada-Kıyıköy Alt Bölgesinde Etkileşim Alanında yer alan Hamidiye ve Aksicim Köyleri Kıyıya ortalama 8 km mesafede yer alan yerleşimler olup, yerleşimlere ait İmar Planı ve kıyı yapıları bulunmamaktadır.

3. ULUSLARARASI HUKUKTAN KAYNAKLANAN BAĞLAYICI HÜKÜMLER ²

Türkiye Anayasasının 43. maddesi uyarınca, “Kıyılar”, devletin hüküm ve tasarrufu altındadır. Deniz, göl ve akarsu kıyılarıyla, deniz ve göllerin kıyılarını çevreleyen sahil şeritlerinden yararlanmada öncelikle kamu yararı gözetilir. Bu hüküm ile kıyıların korunması ve herkesin eşit ve serbest olarak kullanımına açık olması, Anayasal güvence altına alınmış, sadece kıyı alanlarında değil, kıyıların devamı niteliğinde olan sahil şeritlerinden yararlanmada da kamu yararının gözetilmesi, anayasal ilke olarak ortaya konmuştur. Bu ilke çerçevesinde kıyılarda mülkiyet ve yapılaşma hakları, ilgili Kanunlar çerçevesinde kısıtlanmıştır.

İkinci Dünya Savaşı sonrasında, giderek artan denizcilik faaliyetlerinin kontrolü konusunda Uluslararası örgütlenmeye ve yasal düzenlemelere ilişkin girişimler yoğunlaşmış, uluslararası örgütler kurulmuştur. Giderek artan deniz trafiği bağlamında deniz kirliliği konusu da uluslararası önlemler almayı gerektiren boyutlara ulaşmıştır. 1992 yılında Rio’da toplanan Birleşmiş Milletler Çevre ve Kalkınma Konferansı’nda konu çevre boyutu ile en geniş kapsamda değerlendirilmiştir.

Avrupa kültürünü korumayı ve onun gelişmesini özendirmeyi hedef alan ortak bir davranış belirlemenin bir aracı olarak 1954 tarihinde Paris’te imzalanan “**Avrupa Kültür Sözleşmesi**” ile, 1985 yılında Granada’da imzalanan “**Avrupa Mimari Mirasının Korunması Sözleşmesi**” ve yine 1985 yılında Delfi’de imzalanan “**Arkeolojik Mirasın Korunmasına İlişkin Avrupa Sözleşmesi**” genelde kültürün, özelde mimari ve arkeolojik mirasın korunmasına yönelik Avrupa kapsamındaki sözleşmelerdir.

Bu sözleşmeler içerik olarak kıyılarla ilgili hükümler içermese de kapsamaları açısından genelde Avrupa’nın, özelde ülkemizi bir bütün olarak kıyılarla birlikte ele alınmasına işaret etmektedir. Bu nedenle, anılan sözleşmeler; kıyılara ilişkin kullanım kararı içeren tüm planlama çalışmalarında ulusal yasal düzenlemeler kadar bağlayıcıdır. Ulusal yasal düzenlemeleri destekleyen, güçlendiren özellikleriyle, bağlayıcılıklarıyla önemle değerlendirilmesi gerekmektedir.

1971 yılında Ramsar’da imzalanan “Özellikle Su Kuşları Yaşama Ortamı Olarak Uluslararası Öneme Sahip Sulak Alanlar Sözleşmesi” , 1979 yılında Bern’de imzalanan “Avrupa’nın Yaban Hayatı ve Doğal Yaşama Ortamlarını Koruma Sözleşmesi” ile 1996 yılında Washington’da imzalanan “Nesli Tehlikede Olan Yabani Hayvan ve Bitki Türlerinin Uluslararası Ticaretine İlişkin Sözleşme”; yukarıda değinilen kültür varlıklarının korunmasına ilişkin sözleşmelerin yanı sıra doğal yaşamın da uluslararası düzeyde sözleşmelere konu edildiğini göstermektedir.

Bu sözleşmelerin uluslararası düzeyde imzalandığı ve Türkiye’nin de taraf olduğu bu sözleşmelerin yaşama geçtiği tarihlerde, ülkemizde çok hızlı bir kentleşme süreci yaşanmaktaydı. Bu nedenle yukarıda sözü edilen yasal düzenlemelerin, geçmişte, ülkemizde doğrudan hiç olumlu etkisi olmadığı söylenebilir. Ancak bu sözleşmelere dayalı olarak ulusal mevzuatın geliştirilmiş olması olumlu bir etki olarak değerlendirilmelidir. Bu yasal düzenlemelere, zaman zaman gecikerek de olsa taraf olmamız ulusal düzenlemeleri artırmış, ayrıntılandırmış, geliştirmiş; hatta çok üst düzeyde ve ülke ölçeğinde örgütlenmeye neden

²Bu Bölüm ‘ Edirne-Tekirdağ-Kırklareli Bütünleşik Kıyı Alanları Planı Araştırma Raporu’nun 1.10. Yasal Çerçeve Bölümünden derlenmiştir.

olmuştur. Bu nedenle uluslararası düzenlemeler bu yanları ile “olumlu” olarak değerlendirilecek düzenlemelerdir.

3.1. Uluslararası Yasal Düzenlemelerin Gelişimi

Denizcilik faaliyetlerinin uluslararası boyutlarda hız kazanması ile denizlerdeki kirliliğin denetim altına alınmasının yanında biyolojik çeşitliliğin de korunması için bazı devletler, kendi aralarında önemli uluslararası ve bölgesel anlaşmalar imzalanmıştır. 1948 yılında Cenevre’de denizcilik faaliyetlerinin uluslararası düzeyde kontrolünü sağlayacak ilk uluslararası kuruluş olan Denizcilik Danışma Örgütü kurulmuştur. Bu örgüt, 1982 yılında uluslararası Denizcilik Örgütü (IMO) ismini almıştır. Bu örgüt; Deniz Güvenliği Komitesi (MSC), Hukuk Komitesi (LEG), Teknik İşbirliği Komitesi (TC), Kolaylaştırma Komitesi (FAL), ve Deniz Çevresini Koruma Komitesi (MEPC) olmak üzere 5 ana komiteden oluşmaktadır. MEPC, deniz kirliliği konularında üst düzey bir komitedir

IMO tarafından, 1973 yılında Gemilerden Kaynaklanan Kirliliğin Önlenmesi Uluslararası Sözleşmesi MARPOL kabul edilmiştir. MARPOL Sözleşmesi ile büyük ölçüde uluslararası naklieden kaynaklanan kirliliğin engellenmesi amaçlanmaktadır. Ülkemiz bu sözleşmede taraftır. Çevre Kanunu ve MARPOL sözleşmesine uygun olarak “Gemilerde Atık Alım ve Artıkların Kontrolü Yönetmeliği” hazırlanmış ve uygulanmaya başlanmıştır.

1992 yılında Rio de Janeiro’da düzenlenen Birleşmiş Milletler Çevre ve Kalkınma Konferansı’nın (UNCED) ardından, 1994 yılında MEPC tarafından Balas Suyu Çalışma Grubu (Ballast Water Management) BWM kurulmuştur.

Kıyıdaş ülkelerin işbirliğini sağlamayı amaçlayan Akdeniz Eylem Planı (MAP),’nın yasal dayanağını, 1976 yılında imzalanan ve 1996 yılında yenilenen Barselona Sözleşmesi oluşturmaktadır.

Barselona Sözleşmesi kapsamında kabul edilen “Bütünleşik Kıyı Bölgeleri Yönetimi Protokolü” bu konuda benzeri olmayan bir uluslararası yasal araç niteliğindedir.

Akdeniz’de Bütünleşik Kıyı Bölgeleri Yönetimi (ABKBY) Protokolü, Barselona Sözleşmesine Taraf Ülkelerin, 2008 yılında İspanya’nın Madrid Kentinde yapılan konferansta kabul edilmiştir. Kabul sonrasında Barselona Sözleşmesine taraf 21 ülkenin 14 ü Protokolü imzalamış, Türkiye’nin de aralarında bulunduğu 7 ülke ise imzalamamıştır.

ABKBY Protokolü, 7 bölümde yer verilen 40 Maddeden oluşan kapsamlı bir protokoldür.

Protokolün bölüm başlıkları ve bu başlıklar altında yer alan maddelerin sayısı aşağıda verilmektedir.

1. Genel Düzenlemeler / Tanımlar (7 Madde),
2. Bütünleşik Kıyı Bölgeleri Yönetiminin Öğeleri (8 Madde),
3. Bütünleşik Kıyı Yönetimi Enstrümanları (6 Madde),
4. Kıyı Bölgelerini Etkileyen Riskler (3 Madde),
5. Uluslararası İşbirliği (5 Madde),
6. Kurumsal Düzenlemeler (4 Madde),
7. Son Düzenlemeler (7 Madde) olarak dağılmıştır.

Protokolde ele alınan ekonomik sektörler aşağıda sıralanmıştır.:

- Tarım ve Endüstri,
- Balıkçılık,
- Kültür Balıkçılığı,
- Turizm, Sportif Etkinlikler ve Rekreasyon,
- Doğal Kaynakların Kullanımı (mineraller, kum ve çakıl, deniz suyu arıtımı, yer altı su kaynakları),
- Altyapı, Enerji Tesisleri, Limanlar ve Deniz Yapıları,
- Denizcilik.

Özel yönetim konularını ele alan düzenlemeler de protokolde yer almıştır. Bu düzenlemeler aşağıda sıralanmıştır.

- Özel Kıyısal Ekosistemler (sulak alanlar ve haliçler, denizel yaşam alanları, kıyısal koruluklar ve ormanlar, kumullar),
- Kıyısal Peyzaj,
- Adalar; Kültürel Miras,
- Doğal Afetler,
- Kıyı Aşınması.

3.2. Uluslararası Yasal Düzenlemeler

Bu bölümde önce Uluslararası Yasal Düzenlemelerin gelişimi üzerinde durulacak ardından bu düzenlemeler Çalışma Alanı'nın kara kesimine ilişkin olanlar ile kıyı kesimine ilişkin olanlar biçiminde iki kümede ele alınacaklardır.

3.2.1. Çalışma Alanı'nın Kara Kesiminde Kültür ve Tabiat Varlıklarının Korunmasına İlişkin Uluslararası Yasal Düzenlemeler

Çalışma Alanı'nın Kara Kesiminde Kültür Varlıklarının Korunmasına İlişkin Uluslararası Yasal Düzenlemeler" bütünleşik kıyı alanlarının planlanmasına doğrudan etkili olacak belgeler değildir. Ülke olarak taraf olduğumuz bu belgeler, kıyıların planlanmasında verilecek kullanım, ulaşım vb. kararların etkileşimi bağlamında kültür ve tabiat varlıklarının zarar görmemesi için dikkatle ve titizlikle ele alınıp değerlendirilmesi gereken belgelerdir. Aşağıda "Çalışma Alanı'nın Kara Kesiminde Kültür Varlıklarının Korunmasına İlişkin Uluslararası Yasal Düzenlemeler" in başlıcaları Resmi Gazete'de ilan tarihlerine göre sıralanarak sunulmaktadır. Sözleşmelerin kapsam ve içeriklerine ilişkin açıklamalar "Araştırma Raporu" nun "1.10. Yasal Çerçeve" başlıklı bölümünde verildiği için burada yinelenmesine gerek görülmemiştir.

- **Dünya Kültürel ve Doğal Mirasının Korunmasına Dair Sözleşme- Paris** (R.G. Tarihi: 14.2.1983, Sayısı: 17959)
- **Avrupa'nın Yaban Hayatı ve Doğal Yaşama Ortamlarını Koruma Sözleşmesi-1979, Bern** (R.G. Tarihi: 20.2.1984, Sayısı: 18318)

- **Avrupa Mimari Mirasının Korunması Sözleşmesi-Granada, 1985**
- **Avrupa Kültür Sözleşmesi-Paris, 1954** (R.G. Tarihi: 22.07.1989, Sayısı: 20229)
- **Özellikle Su Kuşları Yaşama Ortamı Olarak Uluslararası Öneme Sahip Sulak Alanlar Sözleşmesi – 1971, Ramsar** (R.G. Tarihi:17.05.1994, Sayısı: 21937)
- **Biyolojik Çeşitlilik Sözleşmesi** (R.G. Tarihi: 27.12.1996, Sayısı: 22860)
- **Arkeolojik Mirasın Korunmasına İlişkin Avrupa Sözleşmesi-Delfi,1985** (R.G. Tarihi: 8.8.1999, Sayısı: 23 780)

3.2.2. Çalışma Alanını Kıyı Kesiminde ve Denizlerde Kültür ve Tabiat Varlıklarının Korunmasına İlişkin Uluslararası Yasal Düzenlemeler

Bu bölümde Türkiye'nin taraf olduğu uluslararası sözleşmeler tarih sırasıyla kısaca ele alınacaktır. Ayrıca Resmi Gazete' de yayımlanış tarihleri ve numarası da verilecektir.

- **Akdeniz'in Kirlenmeye Karşı Korunmasına Ait Sözleşme: 1976, Barselona** (R.G. Tarihi: 12.06.1981, Sayısı: 17368)
- **Denizlerin Gemiler Tarafından Kirletilmenin Önlenmesine Ait Sözleşme - 1973 Marpol** (R.G. Tarihi: 24.6.1990, Sayısı: 20558)
- **Tehlikeli Atıkların Sınır Ötesi Taşınımına ve Bertarafına İlişkin Sözleşme Basel, 1992** (R.G. Tarihi: 15.05.1994, Sayısı: 21935)
- **Akdeniz'de Özel Koruma Alanlarına İlişkin Protokol: 1982, Cenevre** (R.G. Tarihi: 23.10.1998, Sayısı: 19968)
- **Petrol Kirliliğinden Doğan Zararların Hukuki Sorumluluğu ile ilgili Uluslararası Sözleşme – CLC 1992** (R.G. Tarihi: 29.01.2000, Sayısı 23948)
- **Bazı Tehlikeli Kimyasalların ve Pestisitlerin Uluslararası Ticaretinde Ön Bildirimli Kabul Usulüne Dair Sözleşme- Rotterdam, 1998** (Sözleşmenin yürürlüğe giriş tarihi: 24.02.2004)

3.2.3. Ülkemizde Yürütülen Uluslararası Yasal Düzenlemeler Kapsamındaki Çalışmalar ve Bu Düzenlemelerin Bağlayıcılığına İlişkin Değerlendirme

Ülkemizde tüm kentsel ve kırsal yerleşim alanlarında planlama ve yapılaşma süreçlerine ilişkin temel ilke ve esaslar, 3194 sayılı İmar Kanunu kapsamında; deniz, tabii ve suni göl ve akarsu kıyılarında planlama ve yapılaşma süreçlerine ilişkin uygulamalar ise, 3621 sayılı Kıyı Kanunu kapsamında düzenlenmiştir.

Kıyı alanlarında çeşitli kurum ve kuruluşlar; genel mevzuata, sektör veya özel statülü alan temelli yasalara ya da kendi kuruluş yasalarına dayanarak planlama ve uygulama sürecinde farklı yetkiler kullanmaktadır.

Sıkça değişen kıyılara ilişkin yasal düzenlemeler, kıyıdaki uygulamalarla çok sayıda kurumun çeşitli açılardan söz sahibi olmasına yol açmış, bütüncül bir kıyı yönetimi oluşturulmasını engellemiştir. Öte yandan bütünleşik kıyı alanları yönetimine ilişkin özel bir kurumsal yapı da henüz yaşama geçirilmemiştir.

Kıyı yönetimi ülkemizde, özellikle 1980 li yıllardan başlayarak önemli bir gereksinme olarak ortaya çıkmıştır. Gökova Santrali, Dalyan Kumsalı Turizm Projesi ve Aliğa Körfezi yakınlarında kömürle çalışan bir termik santral kurma girişimiyle ilgili 1980li yıllardaki tartışmalar, kıyı alanlarının iyi yönetilmesinin ne denli önemli olduğunu açıkça göstermiştir.

Akademik çalışmaların ve raporların yanı sıra, bütünleşik kıyı yönetimini hayata geçirmeyi amaçlayan çabalar arasında;

- 1993 yılı başında kurulan Kıyı Alanları Yönetimi Türkiye Milli Komitesi, (KAY-TMK)
- Akdeniz Foku ve Deniz Kaplumbağaları Ulusal Komiteleri,
- Başbakanlık tarafından 11 Temmuz 1994 tarihinde oluşturulan ve Bakanlıklar arası bir eşgüdüm kurumu olması hedeflenen Denizcilik Yüksek Konseyi,
- Kıyı alanlarında İmar Kanunu uygulamaları için 23 Ocak 1995 de oluşturulan çalışma grubunun çalışmaları,

söz konusu edilebilir.

Türkiye’de kıyı yönetimi üzerine kapsamlı bir değerlendirme çalışması 2002-2003 yıllarında gerçekleştirilmiştir. Bu araştırmanın raporu 2004 yılında Birleşik Milletler Çevre Programı, Akdeniz Eylem Planı Öncelikli Projeler Programı Bölgesel Etkinlikler Merkezi tarafından yayımlanmıştır (KAY-TMK,2005).

Taraf olduğumuz, Bakanlar Kurulu Kararı ile Resmi Gazete’de yayımlanıp yürürlük kazanmış olan tüm uluslararası sözleşmelerin ve protokolların bağlayıcılığı vardır. Yukarıda anılan çalışmalar, ülkemizde var olan yasa ve yönetmeliklere doğrudan ya da dolaylı olarak yansımış olan uluslararası sözleşme ve protokolların bağlayıcılığına dayalıdır.

3.3. Ulusal Yasal Düzenlemeler

Türkiye’de kıyı ile ilgili düzenlemeler; Cumhuriyet’le yaşıttır. Ancak; 1950’li yıllarla başlayan sanayileşme ve kentleşme; 1970’li yıllarda, giderek artan biçimde kıyılardan yararlanma eğilimini tetiklemiş; kıyı mevzuatının geliştirilmesi gereği ülke gündemine geç de olsa girmiştir. Çok hızla artan uygulamalarda önemli eksiklerden kaynaklanan olumsuzluklar da yaşanmıştır.

Bu süreçte, kıyı bölgelerinin planlanması ve kullanımı ile ilgili çok sayıda yasal düzenleme 1970li yıllardan bu yana artan bir biçimde yaşama geçirilmiştir.

- Türkiye’deki “kıyı” kavramı ilk olarak, 1926 yılında kabul edilen 743 sayılı Medeni Kanun’a girmiş ve bu kanunun 641. maddesinde kıyıların kamuya ait yerlerden olduğu ve bu yerlerin tescil dışı bırakılması gerektiği hükme bağlanmıştır.
- 1930 tarihli 1580 sayılı Belediyeler Kanunu’nun 159. maddesinde, "Belediye sınırı içinde sahipsiz arazi mahiyetindeki seyrangah, harman yeri, çayır, mera, koruluk ve bataklıkların ve **belediye marifetiyle deniz, nehir ve göllerden doldurulmuş olan yerlerin** ve yıkılmış kale ve kulelerin metruk arsaları ve enkazının tasarruf, **idare ve nezareti belediyelere devrolunur**" hükmü yer almaktadır.

- 1933 yılında çıkarılmış olan 2290 sayılı Belediyeler Yapı ve Yollar Kanunu'na göre, deniz ve göl kenarlarında, ya da rıhtım yapılabilecek noktalardan ya da rıhtım yapılabilecek noktalardan 10 m. genişliğindeki yerin, kamu yararına ayrılmış yer olarak serbest bırakılması öngörülmektedir. Kıyı 10 m. genişliğindeki bir bant olarak korunmaktadır.
- 1961 Anayasası'nın 30. maddesinde ise doğal servet ve kaynakların devletin hüküm ve tasarrufu altında olduğu belirtilmiştir. Ancak buradaki hükümlere göre kıyılar, devletin hüküm ve tasarrufu altında görülmesine rağmen, dolaylı bir koruma önleminde ileri gidilememiş ve kıyıların doğal niteliğini kaybetmesine neden olan planlama, yapılaşma, yerleşme ve turizm gibi konular yasal düzenlemelerin dışında bırakılmıştır.
- 1956 tarihli 6785 sayılı İmar Kanunu, yapıların, yol ve su kenarlarına olan mesafelerini belirleme yetkisini yönetmelik ve tüzüklere bırakmıştır. İmar Tüzüğü'ne göre imar planı bulunmayan su kenarlarında 30 m'den sonra yapılaşma izni verilebilmektedir
- 1956 tarihli 6831 sayılı Orman Yasası ile Kıyı bölgesinde yer alan ormanlık araziler de bu yasa kapsamına alınmıştır.
- 1966 yılında hazırlanan Ulusal Kıyılar Yasa Önerisi meclise sunulmuş, fakat kanunlaşmamıştır. Bu öneri kıyıların en az 10 m'lik kısmının toplumun yararına açık, milli kıyı olarak belirlenmesini öngörmekteydi.
- 1971 tarihli, 1380 sayılı Su Ürünleri Kanunu, su ürünlerinin korunması, üretimi ve denetimine ilişkin konuları kapsamaktadır. Yasayla, iç sular ve denizlerde su ürünleri üretim yerleri belirlenerek sulara zararlı maddeler dökülmesi veya dökülecek şekilde tesis yapılması yasaklanmıştır.

Kıyı alanlarının planlamasına yönelik ilk çalışmalar ise 1970'li yıllarda başlamıştır.

- 12.01.1970 tarih ve 7/52 sayılı Bakanlar Kurulu kararı ile kıyıların kullanıma yönelik düzenlemeler getirilmiştir. Bu karar ile; deniz ve göl kıyılarındaki kamuya ait arazi ve arsaların satılması, günübirlik tesis olarak tahsis edilmesi, irtifak hakkı ile gerçek ve tüzel kişilere satışı yasaklanmıştır.
- Kıyıların mülkiyeti ve kıyı bölgelerinin planlamasına yönelik ilk yasal düzenleme 11.07.1972 yılında 6785 sayılı İmar Kanunu'na 1605 sayılı Kanun ile eklenen ek 7. ve 8. maddeler ile gerçekleştirilmiştir. Bu maddelerle kıyı alanları da imar düzenine dâhil edilmiştir.

Söz konusu maddelerle, kıyılara ilişkin planlama, koruma ve denetleme yetkisi ve sorumlulukları İmar ve İskân Bakanlığı'na verilmiştir. İlgili yönetmeliklerle, yasalarda ilk defa "kıyı çizgisi", "kıyı kenar çizgisi", "kıyı" ve "kuşak" tanımlamaları yapılmıştır.

Bu yönetmelik kapsamına giren yerlerde sadece kamu yararına ayrılan yapılar yapılabileceği, İmar ve İskân Bakanlığı'nın belirlemiş olduğu alanlarda Turizm Bakanlığı'nın görüşü ile; turizm tesisleri ve tamamlayıcı niteliğe sahip yapıların yer alabileceği hükümlerine yer verilmiştir.

Bu düzenleme ile kıyı alanlarında 10 metreden az olmamak üzere İmar ve İskân Bakanlığı'nca tespit edilecek mesafe içinde halka açık olmayan bina inşa edilemeyeceği ve mevcut yapılara ilave yapılamayacağı, 10 metrelik şerit içerisindeki arazi ve arsaların özel

mülkiyete konu edilemeyeceği, dolgu yoluyla özel mülkiyete konu edilecek şekilde arsa ve arazi kazanılamayacağı da belirtilmiştir.

Bu maddeler ile kıyı alanı, imar planı olan yerlerde, plandakinden az olmamak üzere en az 10 metre, imar planı olmayan köy ve kasaba gibi yerleşik alanlarda 30 metre diğer yerlerde en az 100 metre olarak tanımlanmıştır.

- 1975 yılında bu konuya ilişkin bir de yönetmelik yayımlanmıştır. Bu yönetmelikte kıyıların herkesin eşitlik ve serbestlikle kullanımına açık olduğuna; kıyının korunması ve kamu yararına kullanılmasının sağlanmasına yönelik olarak liman, iskele, dalga kıran, rıhtım gibi yapı ve tesislerin dışında yapı yapılamayacağına ilişkin hükümlere yer verilmiştir.

- 1977 tarihli 2644 sayılı Tapu Kanunu'nun 14/2 maddesinde de deniz, göl ve nehir metrukatı sahipsiz yerlerdendir.

- 1982 Anayasası'nın 43 maddesinde de:

“Kıyılar devletin hüküm ve tasarrufu altındadır. Deniz, göl ve akarsu kıyıları ile deniz ve göllerin kıyılarını çevreleyen sahil şeritlerinden yararlanmada öncelikle kamu yararı gözetilir. Kıyılarla sahil şeritlerinin kullanım amaçlarına göre derinliği ve kişilerin bu yerlerden yararlanma imkân ve şartları kanunla düzenlenir”

Hükümlerine yer verilmiştir.

- Anayasa'da yer alan bu hüküm uyarınca 1984 yılında 3086 sayılı Kıyı Kanunu yürürlüğe girmiştir. Bu yasa ile kıyılardan faydalanma ilkeleri belirlenmiştir. Herkes için eşit faydalanma ilkesi getirilmiş, ayrıca kıyı elemanları olan kıyı çizgisi, kıyı, kıyı kenar çizgisi, sahil şeridi gibi kavramlar tanımlanarak hukuki terminolojiye girmiştir.

- Söz konusu kanunun uygulama yönetmeliği 18.05.1985 tarih ve 18758 sayılı Resmî Gazete' de yayımlanmıştır.

- Yukarıda anılan 3086 sayılı yasa,1986 yılında Anayasa Mahkemesi'nce iptal edilerek yürürlükten kaldırılmıştır. Bu iptalden sonra 1990 tarihine kadar olan yaklaşık 4 yıllık dönemde tüm iş ve işlemler, Bayındırlık ve İskân Bakanlığı'nca 1987 yılında yayımlanan 110 sayılı genelge ile yürütülmüştür.

- Nihayet; 17.04.1990 tarihinde 3621 sayılı Kıyı Kanunu çıkarılmıştır. Bu yasanın birinci maddesinde amacı:

“deniz, tabii ve suni göl ve akarsu kıyıları ile bu yerlerin etkisinde olan ve devamı niteliğinde bulunan sahil şeritlerinin doğal ve kültürel özelliklerini gözeterek koruma ve toplum yararlanmasına açık, kamu yararına kullanma esaslarını tespit etmek”

olarak tanımlanmıştır. Yasanın ikinci maddesinde de:

“deniz, tabii ve suni göller ve akarsu kıyıları ile deniz ve göllerin kıyılarını çevreleyen sahil şeritlerine ait düzenlemeleri ve bu yerlerden kamu yararına yararlanma imkân ve şartlarına ait esasları”

kapsadığı ifade edilmiştir.

Bu yasanın bazı maddeleri, günümüze kadar 3830, 4971, 5398, 5728, 5801, KHK/678, 7033, 7071, 7144, KHK/700, 7153, 7162, 7221, 7255 sayılı numaralarla; 1992, 2003, 2005, 2008, 2016, 2017, 2018,2019 ve 2020 yıllarında değiştirilmiş ya da münferit eklemeler yapılmıştır.

- Bu yasanın uygulama yönetmeliği de, 1990 yılında yürürlük kazanmıştır. Bu yönetmeliğe göre sahil şeridi; uygulama imar planı yapılacak alanlarda yatay olarak en az 20 metre, uygulama imar planı bulunmayan belediye ve mücavir alan sınırları içinde ve dışındaki yerleşik alanlarda çevre düzeni veya nazım imar planı bulunsun bulunmasın, yatay olarak en az 50 metre, belediye mücavir alan sınırları içinde ve dışındaki iskân dışı alanlarda çevre düzeni veya nazım imar planı bulunsun veya bulunmasın yatay olarak en az 100 metre olarak tanımlanmıştır.
- Bu tanımlar da Anayasa Mahkemesi tarafından 18.09.1991 tarihinde ve 1990/23, 1991/29 sayılı kararlar ile iptal edilmiş ve sahil şeridi, kıyı kenar çizgisinden sonra kara yönünde yatay olarak en az 100 metrelik alan olarak hükme bağlanmıştır.
- Benzer şekilde Kıyı Kanunu Uygulama Yönetmeliği'nde de zaman içinde birçok değişiklikler yapılmıştır.
- 3621 sayılı Yasanın yerine geçmesi ön görülen 3830 sayılı Kıyı Kanunu 11.07.1992 yürürlüğe girmiştir. Bu yasa ile deniz, tabii ve suni göl ve akarsu kıyıları ile bu yerlerin etkisinde olan ve devamı niteliğinde bulunan sahil şeritlerinin doğal ve kültürel özelliklerini gözeterek koruma ve toplum yararlanmasına açık, kamu yararına kullanma esaslarını tespit etmek amacıyla düzenlenmiştir.

Yasa ile sahil şeridi iki bölüme ayrılmıştır. Kıyı kenar çizgisinin ilk 50 metrelik bölümünde kalan alanlarda yapı yasağı getirilmiş ve ilk 50 metrelik alanda yaya yolu, gezinti, dinlenme, seyir ve rekreatif amaçlı düzenlemeler yapılabileceği belirtilmiştir. İkinci 50 metrelik alanda ise, kıyıyı doldurma ve kurutma yolu ile kazanılan alanlarda yapılacak yapılarla birlikte toplumun yararlanmasına açık olma şartı aranmaktadır. Bu alanlarda kamping ve konaklama üniteleri içermeyen duş, gölgelik, soyunma kabini, WC, kafe-bar gibi rekreatif amaçlı tesisler ve fuar el sanatları ürünlerinin satılabildiği 6 m²'yi geçmeyen satış ünitelerinin yapılabileceği belirtilmiştir.

Yasanın 3. maddesi gereği askeri alanlara, askeri yasak bölgeler ve güvenlik bölgelerinde veya ülke güvenliği ile doğrudan ilgili, Türk Silahlı Kuvvetlerine ait hareket ve savunma amaçlı yerlerde (konut ve sosyal tesisler hariç) özel kanun hükümlerine, diğer özel kanunlar uyarınca belirlenmiş veya belirlenecek yerlerde ise özel kanunların bu Kanuna aykırı olmayan hükümlerine uyulur hükmü getirilerek bu alanlarda istisnalara yer verilmiştir.

Yasanın 6. maddesinde, kıyıların herkesin eşit kullanımına açık olduğu, bu alanlara yapı yapılamayacağı, kullanımı kısıtlayıcı tel örgü, çit, hendek gibi engeller oluşturulamayacağı belirtilmiştir. Bu alanlarda kıyıyı değiştirecek boyutta hafriyat yapılması kum, çakıl gibi benzeri maddelerin çıkarılması, moloz, toprak, çöp gibi atık maddelerin dökülmesi yasaklanmıştır.

Bu alanlarda kıyının korunmasına, kamu yararına ve kullanım özelliği dolayısıyla kıyıda bulunması gereken iskele, liman, barınak, yavaşma yeri, dalga kıran, çekek yeri, kayıkthane,

tersane, gemi söküm yeri, su ürünleri üretim ve yetiştirme tesisleri gibi yapıların, amaçları dışında kullanılmamak üzere yapılabileceği hükme bağlanmıştır.

- 06.07.2011 tarihinde “Kıyı Yapı ve Tesislerinde Plânlama ve Uygulama Süreci ”ne ilişkin bir tebliğ yayımlanmıştır. Bu tebliğin yayımlanma amacı; kıyı ve sahil şeritleri ile doldurma ve kurutma yoluyla kazanılan araziler üzerinde yapılacak yapı ve tesisler ile ilgili olarak, yatırımcı gerçek kişiler ile kamu ve özel kurum ve kuruluşları tarafından yapılacak işlemlere ve istenilecek bilgi ve belgelere ilişkin usul ve esasların belirlenmesidir.
- Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı'nın kuruluşu, teşkilat ve görevleri ile ilgili 4 Temmuz 2011 tarih ve mülga 644 Sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile Bayındırlık ve İskân Bakanlığı ile Çevre ve Orman Bakanlığı yeniden örgütlenmiş, bu kapsamda, planlama ve kıyı alanları ile ilgili görev ve yetki dağılımı da yeniden düzenlenmiştir.
- Kıyı Kanunu'nda 14.02.2020 tarih ve 7221 sayılı Resmi Gazete'de yayınlanarak yürürlük kazanan değişikliklerle, “Kıyının kumluk veya çakıllık olduğu alanlarda denize girme, güneşlenme, amatör su sporları gibi faaliyetlerin gerçekleştirilmesine yönelik rekreatif amaçlı iskele yapılamaz. Ancak, kıyının kayalık karakter gösterdiği ya da kıyının kumluk veya çakıllık olmasına rağmen niteliği gereği su alanından başka türlü faydalanmanın mümkün olmadığı zorunlu hallerde genişliği üç metreyi geçmeyen ve platform niteliği taşımayan rekreatif amaçlı iskeleler yapılabilir. Buna ilişkin usul ve esaslar; 2634 sayılı Kanun kapsamındaki alanlarda Kültür ve Turizm Bakanlığı ile Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı tarafından müştereken, diğer alanlarda ise Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığınca belirlenir.” hükmü eklenmiştir. Ayrıca, Kıyı ve denizlerde “Millet Bahçesi” yapılabileceği, “11/7/1992 tarihinden önce yapıldığı tarihteki mevzuatına uygun olarak yapılan yapılardan; a) Büyükşehir belediye sınırları içinde köyden mahalleye dönüşen ve ilgili idaresince kırsal yerleşik alan kabul edilen yerleşme alanlarının sahil şeridinde kalan yapılar, b) Belediye sınırları içinde olanlar dâhil köy statüsünü koruyan, köy yerleşme alanlarının sahil şeridinde kalan yapılar, mevcut haliyle korunur. Bu yapılar, kat mülkiyeti tesis edilmemek ve herhangi bir müktesep hak teşkil etmemek ve mevcut kontur ve gabari aşılmamak kaydı ile yöreye uygun cephe değişikliği ve onarımı ile can ve mal güvenliği için güçlendirme yapılarak kullanılabilir. Bu nitelikteki köy yerleşme alanlarının sahil şeridinde kalan kısımlarında yeni yapı yapılamaz.” hükümleri de eklenmiştir.

Mülga 644 sayılı KHK ile Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı çatısı altında kurulan Mekânsal Planlama Genel Müdürlüğü'nün görevleri arasında, Bütünleşik Kıyı Alanları Yönetimi ve Planlaması konuları ile Kıyı Yasası'nın uygulanması kıyı ve dolgu alanlarının planlaması ile ilgili görevler yer almaktadır.

Mülga 644 Sayılı KHK ile üst ölçekli planlar konusunda da Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı yetkili kılınmış üst ölçekli "Mekânsal Strateji Planları" ve Çevre Düzeni Planları'na ilişkin görev ve yetkiler Mekânsal Planlama Genel Müdürlüğü'nün görevleri arasında tanımlanmıştır. Mekânsal Planlama Genel Müdürlüğü bu görevler doğrultusunda örgütlenmiş, bu kapsamda, Çevre Düzeni Planları, Kentsel ve Mekânsal Stratejiler, İmar Planlama ve Kentsel Tasarım, Kıyı Alanları, Kırsal Yerleşim Stratejileri Yerbilimsel Etüt Daireleri oluşturulmuştur.

10.07.2018 tarihli Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkında 1 No'lu Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile Bütünleşik Kıyı Alanları Yönetimi ve Planlaması'nı yaptırmak görevi

Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı Mekânsal Planlama Genel Müdürlüğü'ne verilmiştir. Çalışmanın yapıldığı tarihte, Bütünleşik Kıyı Alanları Yönetimi ve Planlaması, mevcut bir kurumsal yapı bünyesinde yürütülmektedir.

Son olarak ise 28.10.2020 tarihli Resmi Gazetede yayımlanan değişiklik ile Kıyı Kanununun Uygulanmasına Dair Yönetmelikte bazı değişiklikler yapılmıştır. 3/8/1990 tarihli ve 20594 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Kıyı Kanununun Uygulanmasına Dair Yönetmeliğin 4 üncü maddesinde yer alan “Kıyı Kenar Çizgisi” tanımının son paragrafı, “Kısmi Yapılaşma” tanımının (c) ve (d) bentleri ile “Liman”, “Balıkçı Barınağı”, “Sosyal ve Teknik Altyapı” tanımları aşağıdaki şekilde değiştirilmiş; “Tekne İmal ve Bakım Yeri” tanımında yer alan “Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığınca” ibaresi “Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığınca” olarak değiştirilmiş; aynı maddeye “Barınak”, “Tonoz Sistemleri”, “Rekreatif Amaçlı İskele” tanımları eklenmiştir.

4. ÜST ÖLÇEKLİ PLANLARDA YER ALAN VİZYON AMAÇ VE STRATEJİLER

4.1. TRAKYA ALT BÖLGESİ ERGENE HAVZASI 1/100.000 ÖLÇEKLİ REVİZYON ÇEVRE DÜZENİ PLANI

Bütünleşik Kıyı Alanları Planı (BKAP); Mekânsal Planlar Yapım Yönetmeliği'nde "Kıyıları, etkileşim alanı ile birlikte tüm sektörel faaliyet ve planları, sosyal ve ekonomik konuları da içerecek şekilde bütünleşik bir yaklaşımla ele alan; kıyı alanlarındaki fonksiyon ve faaliyetler ile kıyı alanlarına yönelik hedefler arasındaki uyumu sağlayan; sürdürülebilir gelişme ilkesi doğrultusunda kıyı ekosisteminin korunmasını ve doğal kaynakların kullanımını gözeterek; ulaşım türleri ile ilgili kıyıda yapılması gerekli altyapı tesislerini içeren; koruma ve kullanma dengesini sağlayacak biçimde mekânsal hedef, strateji ve eylem önerilerini ve yönetim planını kapsayan, 1/25.000 veya 1/50.000 ölçekte şematik ve grafik planlama diline uygun, plan paftası ve planlama raporu ile bütün olarak stratejik planlama yaklaşımı çerçevesinde ilgili kurum ve kuruluşlar ile işbirliği içinde hazırlanan plandır" biçiminde tanımlanmaktadır. Tanımdan da anlaşılacağı gibi BKAP'taki tüm karar ve öneriler kıyı alanlarına yönelik olmalıdır. Kıyı alanları, karadan bağımsız düşünülemez. Kara tarafına ilişkin yürürlükte olan ve mekânsal kararları içeren üst ölçekli plan ve BKAP'nin kararlarını yönlendirmede etkili, kararların oluşturulmasında en önemli belge, Trakya Alt Bölgesi Ergene Havzası 1/100.000 ölçekli Revizyon Çevre Düzeni Planı'dır (ÇDP). ÇDP deniz tarafında mekânsal kararlar içermemektedir. BKAP ve ÇDP bir birinin tamamlayıcısı olacaktır. BKAP ilgili mevzuat hükümlerinde tanımlanan yapısı gereği, kara tarafına karar üretemez. Ancak ÇDP'de BKAP kararlarını destekleyici revizyon önerilerinde bulunacaktır.

24/08/2009 tarihinde onaylanan "Trakya Alt Bölgesi Ergene Havzası 1/100 000 Ölçekli Revizyon Çevre Düzeni Planı'nın askı sürecinde yapılan itiraz başvurularının incelenmesi sonucunda; "Plan Açıklama Raporu ve Plan Notlarında" uygun görülerek yapılan değişiklikler, 4856 sayılı Kanun'un 2 (h) ve 10 (c) maddeleri ile 2872/5491 sayılı Kanun'un 9 (b) maddesi ve 11.11.2008 tarih ve 27051 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan "Çevre Düzeni Planlarına Dair Yönetmelik" in 9. maddesi uyarınca 01/07/2010 tarihinde onanmıştır. Aşağıda, planlama ve etkileşim alanı işaretlenmiş biçimiyle, ilk önce bütün, ardından 7 bölge için ayrı ayrı şema olarak sunulacaktır. ÇDP kararları, Plan Açıklama Raporu'ndan Sektörel, Çevresel ve Mekânsal Kararlar başlıkları ile alıntılanarak, yerleşimler düzeyinde açıklanacak, BKAP plan kararlarına girdi olabilecek mekânsal kullanımlar değerlendirilecektir.

Vizyon

Bölgenin potansiyellerini maksimum ölçüde değerlendirilerek ulusal ve uluslararası anlamda gelişmesinin sağlanması amacı ile planın vizyonu;

“Yerel potansiyellerin ve doğal varlıkların değerlendirilerek; çevresel, toplumsal ve ekonomik sürdürülebilirlik ilkeleri doğrultusunda; özgün, kültürel ve doğal kimliğinin koruyarak gelişen; küresel ekonomide rekabetçi bir odak noktası yaratmak.” olarak belirlenmiştir.

Hedefler, Alt Hedefler ve Stratejiler

Türkiye'nin tarım merkezi olan Trakya Alt Bölgesi'nin, verimli tarım topraklarının yitirilmemesi açısından duyarlılıkların dikkate alınması ve değerlendirmelerin kamu yararını öne çıkaran yaklaşımlarla ve özenle yapılması gerekmektedir. Bu nedenle, Trakya Alt Bölgesi Ergene Havzası 1/100.000 Ölçekli Revizyon Çevre Düzeni Planı; bölgesel plan yaklaşımları belirleyerek, bölgenin ülkesel anlamda en büyük potansiyeli olan tarımsal üretimi desteklemeyi, tarım dışındaki fonksiyonları da bu doğrultuda düzenleyerek, küresel ölçekte önemi günden güne artan tarım sektörünü yarışabilir bir noktaya getirmeyi hedeflemektedir.

Bölgesel ölçekte ise plan; tarım ağırlıklı bir yerleşim dokusu dolayısı ile tarımsal üretim odaklı ekonomik kaynağı ile öne çıkan Trakya Alt Bölgesi'ni, bugün bölgenin en önemli sorunlarından olan “kırsal nüfus kaybı”nın önüne geçilebilmesi amacı ile desteklemektedir.

Bu doğrultuda, tarımsal üretim standartlarının ve üretim-pazarlama sürecinin destekleneceği ve kolaylaştırılacağı TAB (Tarımsal Alt Bölgeler) ve TOB (Tarımsal Organize Bölgeler) alanlarının kurulması önerilmiştir. Bu alanlar üniversiteler ve Ar-Ge çalışmaları ile desteklenecek ve tarımsal üretimde “yarışabilir”lik hedeflenecektir. Aynı şekilde, tarımsal üretimin ön plana çıktığı alanlarda tarım, agro-turizm ya da ekolojik turizmle desteklenecek ve markalaşması sağlanacaktır.

Bu saptamalar çerçevesinde, bölgede mevcut zenginlikler ve potansiyeller değerlendirilerek, yerleşimlerin kimlikleri belirlenmiş, bölgedeki tarım potansiyeli ve sanayi gelişiminin bu potansiyele olan olumsuz baskıları tespit edilmiştir. Bu doğrultuda, planın 4 temel ilkesi;

- sürdürülebilirlik,
- kırsal kalkınma ve nüfus kaybının önlenmesi,
- sanayi gelişiminin planlarla sınırlandırılması,
- entegre ulaşım sistemleri ile desteklenen işlevsel bağlantıların kurulması

olarak belirlenmiştir.

5. PLAN KARARLARININ ÜRETİLMESİNDE KULLANILACAK “ÇOK KRİTERLİ KARAR VERME (ÇKKV) YÖNTEMİ”NİN ANA VE ALT DEĞİŞKENLERİNİN BELİRLENMESİ İLE BU DEĞİŞKENLERİN DEĞERLENDİRMESİNE İLİŞKİN KRİTERLER

Kıyı alanlarında planlanan bir faaliyetin çevresel etkilerinin değerlendirilebilmesi için yapılacak olan çalışmaların sistematik, objektif ve disiplinler arası özellikler taşıması gereklidir. Çalışmaların sistematik olması koşulu, çevrenin fiziksel, biyolojik, kültürel ve sosyo-ekonomik bileşenlerine muhtemel etkilerin eksiksiz düzenli ve bilimsel titizlikle belirlenmesini sağlar.

Kıyı alanlarında yapılacak yapılar için sadece ekonomik ve teknik değil, çevresel açıdan da sürdürülebilir ve tüm taraflarca kabul edilebilir yerin seçilmesini sağlayacaktır. Genel olarak herhangi bir kıyı alanında yapılmak istenen yapının mekansal, fiziksel, çevresel ve ekolojik ve ekonomik açıdan en uygun yer seçimi için kapsamlı çalışmalar yapılmalıdır. Bu çalışmalar genel anlamda aşağıdaki şekilde sıralanabilir;

- Potansiyel alanların kısa bir listesinin hazırlanması (hem tercih edilen hem de alternatif alanları içerecek şekilde),
- Her alanın mekansal, fiziksel ve ekolojik anlamda tanımlanması,
- Doğal ve ekolojik kaynakların bozulması anlamında her alanın etkileri kaldırma kapasitesinin analiz edilmesi,
- Ciddi çevresel sınırlamaları olan alanların elimine edilmesi,
- Nehirlerin denize döküldüğü deltalar ve bu alanların hassasiyeti,
- Koy ve körfezler,
- Mevcut su kalitesi,
- Nesli tükenme tehlikesi altında olan türlerin yaşam alanları (ör: Akdeniz fokları, caretta caretta vb.),
- Rüzgar, gelgit, akım ve hava şartları gibi fiziksel karakteristikler,
- Su sirkülasyonunun azalması ve sedimantasyonun yoğun olabileceği alanlar,
- İnşaat malzemesi, kalifiye işçi, yan sanayi, enerji kaynağı, atık depolama tesisleri ve nakliye olanakları,
- Acil durum halinde (kaza, sızıntı, vb.) etkilenebilecek alanlar,
- Etkilenen halkla görüşülmesi,
- Alternatiflerin uygunluğa göre sıralanması ve sebepler ortaya konarak yerin seçilmesi.

Bu tür uygulamalarda denizler, nehirler ve göller gibi su kaynakları üzerinde gerçekleştirilen değişiklikler ve insanlar tarafından inşa edilen yapılar su ortamı üzerinde doğrudan etkilere sahipken, çalışma alanının yakın çevresinde bulunan ekosistemler ve yaşayanlar üzerinde doğrudan ve dolaylı etkilere sahip olabilirler.

Kıyı yapılarının inşa edildiği alanlar ve bölgelerde ticari ve endüstriyel anlamda değişiklikler ve gelişme söz konusu olacaktır. Bu değişim ekonomiyi canlandırıp iş imkânlarının artmasına neden olacağı gibi, şehirleşmenin artması sonucu köylerin azalmasına, yörede araç trafiğinin artmasına, trafik ve ham maddelerin taşınması ve depolanmasından dolayı toz ve gaz emisyonlarının oluşmasına, olabilecek sızıntılar ve oluşacak atık su ve atıklar dolayısıyla su kaynakları ve topraklarda kirlenmeye neden olabilir.

Ayrıca, oluşacak katı atıklar ve gerek olması halinde dip taramasında çıkan malzemelerin uygun bir alanda düzenli depolanması gerekecektir. Gerekli önlemler alınmadığı ve

incelemeler yapılmadığı takdirde bu alanlardan dolayı yeraltı suyu kalitesi olumsuz etkilenebilir ve arazi kullanım seçenekleri azalabilir.

Kıyı yapılarının hidrolojik değişiklikler (yeraltı su seviyesinin yükselmesi, taşkın riskinin artması vb.) kadar, deniz suyu ve hatta yakında bulunması durumunda kıta içi yüzey suyu kaynaklarının kalitesinde olumsuz değişikliklere sebep olması muhtemeldir. Bu bağlamda şu tip etkiler görülebilir:

- Sahiller ve diğer yüzey suyu kaynaklarındaki su kalitesinin bozulması,
- Bulanıklığın artarak ışık geçirgenliğinin düşmesi, dolayısıyla fotosentez hızının düşmesi,
- Çözünmüş oksijen seviyesinin deniz suyunda kısa vadeli olarak düşmesi,
- Kıyı yapısında değişiklikler, habitatın ve balıkçılık kaynaklarının kaybolması,
- Kirleticilerin balıklar ve deniz kabukluları tarafından alınması ya da emilmesi.

Denizciliğin ve kıyı yapılarının gelişmesi ile birlikte deniz trafiği artacak ve artan trafikle birlikte çevreye daha fazla miktarda yağ, balast, zehirli boya ve atık dökülme ve/veya deşarj edilmesi ihtimali artacaktır. Tesislerin gelişmesi dolayısıyla atıkların, proses ve soğutma sularının noktasal olarak deşarj edilmesi ve kazalar sonucu oluşan sızıntılar çevresel etkiler oluşturacaktır.

Kıyı yapılarının bulunduğu alandaki gemiler (nakliye, yükleme, boşaltma sırasında) ve bu gemilere yüklenen veya bunlardan boşaltılan yüklerin karayolu ile taşınması ve alanda depolanması hava kirliliğinin artmasına neden olacaktır. Aynı zamanda bu tür faaliyetlerin inşaat ve işletme aşamasında kullanılacak makine ve ekipmandan kaynaklanacak gürültü problemi oluşabilir.

Biyolojik çevre üzerine etkiler kıyı yapısının yapılacağı alana ve boyutuna göre değişecektir. Genelde insan faaliyetlerinin yoğunlaşması hem deniz ortamındaki sucul canlıları hem de kıyıda yer alan karasal yaban hayatını olumsuz etkileyebilir. Bu alanı kullanan su kuşları varsa bunların da alternatif alanlar araması söz konusu olacaktır. Ayrıca, kıyı yapılarının inşa edilmesi için kullanılacak alanlardaki flora ve habitatların kaybı da söz konusu olacaktır.

Yeni kıyı yapılarının inşası yeni iş kaynakları yarattığından ve bölgedeki ticaret hacmini geliştirdiğinden dolayı halk tarafından olumlu karşılanmaktadır. Bu tip uygulamalar ile yöredeki ekonomik aktivitenin canlanması söz konusu olacak ve yöre halkı için yapıların inşa edilme süresince iş imkanları ortaya çıkacaktır. Ancak, hızlı şehirleşme ve endüstrileşme bölgedeki kültürel ve tarihi geleneklerin değişmesine yol açabilir.

Genellikle bölgedeki hizmetlerin artmasını ve yan sanayilerin gelişmesini sağlayan kıyı yapıları uygulamaları nüfus yapısının değişmesi ve ekonominin canlanması gibi sonuçlar doğurmaktadır. Bu durum, yerel hane ekonomisi üzerinde hem olumlu hem de olumsuz etkiler yaratabilmektedir. Plandan kaynaklanması beklenen yöre, bölge ve ülke için olumlu sosyal ve ekonomik etkiler kadar, özellikle yörede yaşayan halk için ortaya çıkabilecek olumsuz etkiler (varlık kaybı, tarım veya balıkçılık gibi faaliyetlerin uygulama sonrasında yürütülememesi vb.) de göz önüne alınmalıdır.

Bazı durumlarda önerilen kıyı yapıları, bölgedeki tarihi değerlerin, parkların, doğanın, değerli kıyı zenginliklerinin, rekreasyon alanlarının ve balıkçılık kaynaklarının kaybolmasına yol açacağı endişesi nedeniyle olumsuz tepkilerle karşılaşmaktadır. Bu bağlamda, çevresel etkilere bağlı olarak yaşam kalitesinde meydana gelebilecek değişiklikler değerlendirme kapsamında ele alınmalıdır.

Ülkemizde yapılan fiziki planların doğal kaynakların ekolojik yapılarını ve çevresel özelliklerini yeteri kadar göz önüne almadan hazırlanması çok çeşitli çevre sorunlarını gündeme getirmektedir. Bu bağlamda planlama çalışmaları kapsamında fiziki planların oluşturulmasında çevresel, ekolojik ve biyolojik etkileşimlerin belirlenmesi zorunluluk arz etmektedir. Mekansal değerlerin de çevresel, ekolojik ve biyolojik etkileşimleri mutlaka birlikte düşünülmelidir.

Bu bağlamda mekansal, çevresel ve ekolojik mevcut durum haritalarının kullanılması bir başlangıç noktasıdır. Bu haritalar kendi içinde tutarlı ağırlık belirlemeleri ile çakıştırma teknikleri kullanılarak birleştirilebilir. Dolayısıyla etkileşimleri göstermede birçok karar verme yöntemi kullanılmaktadır.

Çok Kriterli Karar Verme Yöntemi (ÇKKV) iki miktar arasındaki ilişkiyi tablo ve/veya harita şeklinde gösterir. Genellikle bir eylemin belirli bir bileşeni etkileme olasılığını belirlemek veya çeşitli bileşenlere ilişkin çeşitli etki özelliklerinin sıralamasını oluşturmak için kullanılır. Kapsam belirleme uygulamaları sırasında potansiyel olarak “en güçlü” sebep-sonuç ilişkilerini belirleyen ve daha sonra değerlendirmenin sonuçlarını kısa bir şekilde özetleyen bir araç örneğidir. Bununla birlikte, sadece etkileşim ile ilgili olarak varılan sonuçları gösterir ve gösterilen sonuca yol açan altta yatan varsayımları, verileri ve hesaplamaları göstermezler; çok kriterli karar verme yöntemi karmaşık ilişkilerin basit bir şekilde ortaya konulmasıdır.

Karar verme yöntemleri genel olarak değerlendirilirse, bunların uygulanması ve anlaşılması kolay metodlar oldukları görülür. Bu yöntemlerle ilk aşamada çok sayıda alt bileşenlerle ana bileşenler arasındaki etkileşimlerin belirlenmesi mümkündür. Sayısal ve kombine yöntemlerde etkilerin şiddet ve kapsamı nicelikselleştirilebilir. Bu aşamada puanlamalar objektif ölçütler biçiminde doğru ve tartışılmaz belirlenmeli, değerlendirmelerde saptırmalara neden olmamalıdır.

Bunun için yukarıda da ifade edildiği gibi, yapılacak çalışmaların, çalışma alanında yer alması olası kıyı tesislerinin buldukları yere özgü; denize ve karaya, mekansal, ekolojik, çevresel, kültürel ve sosyo-ekonomik olası etkilerinin; eksiksiz, düzenli ve bilimsel titizlikle yapılmasını gerektirmektedir.

Genel olarak herhangi bir kıyı alanında uygulanmak istenen projenin mekânsal, çevresel, teknik ve ekonomik açıdan en uygun yer seçimi için, kapsamlı çalışmalarının yapılması kaçınılmazdır

Seçilecek yerin, özellikle, çevresel açıdan sürdürülebilir ve tüm taraflarca kabul edilebilir konumda olması gerekmektedir.

Edirne-Tekirdağ-Kırklareli İlleri Bütünleşik Kıyı Alanları için bu araştırmalar Araştırma Raporu’nda sunulmuştur.

Edirne-Tekirdağ-Kırklareli Bütünleşik Kıyı Alanları Plan Kararları ile birlikte kıyı yapılarına ilişkin istemleri yanıtlamak ve alanın çeşitli açılardan değerlendirilmesini yapmak üzere Çok Kriterli Karar Verme Yöntemi (ÇKKV) hazırlanması ön görülmüştür.

Bu Yöntemde Çalışma Alanı'nda yapılması olası kıyı tesislerinin yer seçiminin uygunluğunu belirlemek için;

- **Kara Tarafının Deniz Tarafı ile Mekansal Etkileşiminin Belirlenmesine İlişkin Kriterler,**
- **Deniz Tarafının Kara Tarafı ile Mekansal Etkileşiminin Belirlenmesine İlişkin Kriterler,**
- **Çevresel Etki Kriterleri,**
- **Ekolojik ve Biyolojik Çeşitlilik Kriterleri**

ÇKKV Yönteminin ana kriterleri olarak belirlenmiştir.

Ana kriterler; etkilerinin doğru olarak belirlenebilmesi için, alt kriterlere bağlı parametrelerle ayrıntılandırılmıştır. Aşağıda ana ve alt kriterlerin seçilmesinin gerekçeleri açıklanmaktadır.

5.1. Kara Tarafının Deniz Tarafı İle Mekansal Etkileşiminin Belirlenmesine İlişkin Kriterler

Edirne-Tekirdağ-Kırklareli Bütünleşik Kıyı Alanları'nın planlanmasının karar üretimi aşamasında, kara tarafında belirlenmiş olan Çalışma Alanı ile Etkileşim Alanı'nın (kıyı gerisinin) doğal özellikleri ile bu alanların koruma statülerinin, kentsel kullanım alan türlerinin ve iletişim ve ulaşım olanaklarının bilinmesi ve bu konuların önemlerinin belirlenerek değerlendirilmesi gerekli ve önemli görülmektedir.

Kıyılarda yapıyı söz konusu olabilecek kıyı yapılarının yer alacağı alanların, kıyının ve kıyı geri taraflarının fiziksel özellikler bağlamında topoğrafik özelliklerinin, jeolojik yapısının ve erozyon durumunun ele alınmasının; söz konusu kıyı yapısı için olduğu kadar kıyı gerisi için de yaşamsal önemi vardır.

Topoğrafyası özellikle eğim açısından uygun olmayan alanlarda herhangi bir türde kıyı yapısına yer verilmesi uygun olmayacağı gibi, kıyı gerisinde bu kıyı yapısını destekleyecek tesislerin konuşlandırılmasında da doğal yapı açısından sınırlamaların, koruma statüleri belirlenmiş doğal ve kültürel varlıkların bulunması söz konusudur. Kuşkusuz bu sınırlamaların ve değerlerin de önem ve özelliklerine göre planlama kararlarının üretilmesinde dikkate alınması gereklidir.

Öte yandan kıyı tesislerinin yakınında, bu tesislerle birlikte etkileşerek kullanılması gerekli olan ve mekânsal kullanımlar olarak adlandırılabilir ve yerleşim alanları kapsamında yer alması olası tüm kullanımların alanları, yapı ve nüfus yoğunlukları, fiziksel özellikleri ve işlevleri de kıyı yapıları ile birlikte ele alınmak zorundadır. Çünkü yukarıda da ifade edildiği gibi bu kullanımlar kıyı tesisleri ile kaçınılmaz olarak etkileşeceklerdir. Bu etkileşimde kıyı yapıları ile kıyı gerisindeki kullanım türlerinin uyumlu, karşılıklı olarak işlevlerini yerine getirmede güçlükler yaratmayan konuma ve fiziksel özelliklere sahip olmaları gerekmektedir. Bu durumun çok sağlıklı biçimde saptanmasının, kıyı tesisinin yer seçimi ve varlığını sürdürmesi açısından önemi vardır.

Yapımı söz konusu kıyı tesisinin yeri olarak belirlenmesi olası alanın hemen gerisinde bir kentsel alanın bulunması, genellikle kentsel alanın kıyı ile görsel ve işlevsel ilişkilerinin kesilmesine, işlevsel mevcut durumun değişikliğe uğramasına, doku bozulmasına neden olmaktadır. Ülkemizde birçok örneği olan bu durum, farklı büyüklükteki yerleşmelerin görsel ve özgün özelliklerini değiştirdiği gibi, işlevsel olarak da değişikliklere neden

olmakta, kentsel dokuda işlevsel değişiklikler nedeniyle bozukluklar meydana gelmektedir. Kıyı yapılarının yer seçiminde bu konunun da değerlendirilmesi gerekmektedir.

Kıyı yapılarının etkileşimde bulunması doğal olan Planlama ve Etkileşim Alanları'ndan başka Planlama Bölgesi ile ülkesel ölçekte de iletişim ve ulaşım bağlantılarının varlığı önem sunmaktadır. Bu nedenle bu bağlantıların da değerlendirilmesi gerekmektedir.

Yukarıda yapılan açıklama uyarınca Çalışma Alanı'nda kara tarafının deniz tarafı ile mekânsal etkileşiminin belirlenmesi bağlamında;

- **Doğal Yapı Kriterleri,**
- **Kentsel Yapıya İlişkin Kriterler,**
- **Ulaşım ve İletişim Kriterleri,**

olarak kümelendirilen ölçütler belirlenmiş; kümelerde yer alan alt ölçütler de kümelere göre aşağıda verilmiştir.

Doğal Yapı Kriterleri

- Jeolojik Yapı,
- Orman Alanları
- Doğal Koruma Alanları,
- Topoğrafik Eşikler,
- Tarım Alanları,
- Erozyon.

Kentsel Yapıya İlişkin Kriterler

- Kentsel Koruma Alanları,
- Kentsel Estetik, Siluet, Yerleşimin Deniz Yüzü.
- Plaj Alanları.

Ulaşım ve İletişim Kriterleri

- Erişebilirlik, İletim Hatlarına Yakınlık, Hinterland
- İletim Hatları.

5.1.1. Doğal Yapı Kriterleri

5.1.1.1. Jeolojik Yapı

Edirne-Tekirdağ-Kırklareli Bütünleşik Kıyı Alanları'nın deniz tarafının olduğu kadar kara tarafının, kıyı yapısı yapımına jeolojik açıdan uygunluğu, son derece önemle ele alınması gerekli bir konudur. Bu nedenle jeolojik yapının iki parametreye göre değerlendirmesi uygun görülmüştür. Çünkü kara tarafının alüvyonal bir yapıda olması ile alüvyona göre daha dayanıklı olacağı değerlendirilen diğer formasyonları içeren bir yapıda olması arasında önemli fark vardır.

- a. **Alüvyonal Formasyonu:** Alüvyonal yapının zemin sağlamlığı açısından kıyı yapıları gibi ağır yapılar için güvenli olamayacağı, ya da zorunlu hallerde çok pahalı çözümlerle güvenliğin sağlanabileceği bilinmektedir. Bu bakımdan kıyı yapısının kara tarafında yapımı söz konusu alanın, alüvyonal yapıda olması bir parametre olarak değerlendirilmelidir.

- b. Diğer Formasyonlar:** Kıyı yapıları için kara tarafının alüvyona göre daha dayanıklı olacağı değerlendirilen diğer formasyonları içeren bir yapıda olmasının önemli ve olumlu bir parametre olarak ele alınması gerekmektedir. Tesisin yapımı için bu yapı önemli bir üstünlük sağlayacaktır. Bu nedenlerle Jeolojik Yapı Kriter'inin Alüvyonal Formasyon ve Diğer Formasyonlar olarak iki parametrede ele alınması uygun değerlendirilmiştir.

5.1.1.2. Orman Alanları

Orman Alanları etkili yaptırımları olan özel bir yasa ile korunmaktadır. Bu alanlarda kamusal altyapı yatırımlarını da kapsayan yapılaşma çok sıkı kurallara bağlanmıştır. Çalışma alanının kıyı gerisinde orman alanlarının varlığı kıyı yapılarının yapımı için çok önemli bir sınırlayıcıdır. Bu nedenle orman alanlarının varlığının olumsuz bir parametre olarak değerlendirilmesi; orman alanlarının bulunmamasının ise olumlu bir parametre olarak değerlendirilmesi gerekmektedir.

5.1.1.3. Doğal Koruma Alanları

- a. Sulak Alan:**Türkiye'nin de taraf olduğu Ramsar Sözleşmesinde sulak alanlar: "Doğal ya da yapay, sürekli ya da mevsimsel, tatlı, acı ya da tuzlu, durgun ya da akan su kütleleri, bataklıklar, turbalıklar ve gelgitin çekilmiş anında derinliği altı metreyi aşmayan deniz suları" olarak tanımlanmıştır. Bu alanların, barındırdıkları flora ve fauna açısından korunmasına ve sürdürülebilirliğine ilişkin ulusal ve uluslar arası yasal düzenlemeler bulunmaktadır. Bu nedenle kıyı yapılarının yer alması olası alanların kara tarafında bulunabilecek sulak alanların özenle korunması bağlamında kararlar üretilmesi gerekmektedir.

- b. Kesin Korunacak Hassas Alanlar (I. Derece Doğal Sit Alanları), Milli Park Kanunu Kapsamındaki Alanlar, Kültür ve Turizm Koruma Gelişme Bölgesi:**"Kesin Korunacak Hassas Alanlar", "Nitelikli Doğal Koruma Alanları", "Sürdürülebilir Koruma ve Kontrollü Kullanım Alanları" olarak kümelendirilmiş olan doğal sit alanlarının korunması yasal düzenlemelerle güvence altına alınmış bulunmaktadır. Bu bakımdan, **Kesin Korunacak Hassas Alanlar**'da ya da yakın çevresinde, sulak alanlarda olduğu gibi yer alması olası kıyı yapılarının alanlarının özenle korunması bağlamında kara tarafındakararlar üretilmesi gerekmektedir. **Milli Parklar** da özel bir yasa ile koruma altına alınmıştır. Yasada milli park alanlarının kullanımına ilişkin önemli sınırlayıcılara dayalı koşullar bulunmaktadır. Bu nedenle kıyıya ulaşmış milli park alanlarında olası kıyı yapısı istemlerinin ya da türlü nedenlerle zorunlu olarak yapımı söz konusu olan kıyı yapılarının Milli Park yasasına ve bu yasaya dayalı olarak hazırlanmış olan Uzun Devreli Gelişme Planlarının koşullarına uygun olması zorunlu görülmektedir. **Kültür ve Turizm Koruma Gelişim Bölgesi** de özel bir yasa ile koruma altına alınmıştır. Yasada bu alanların kullanımına ilişkin önemli sınırlayıcılara dayalı koşullar bulunmaktadır.

- c. Nitelikli Doğal Koruma Alanları", "Sürdürülebilir Koruma ve Kontrollü Kullanım Alanları"** (2. ve 3. Derece Doğal Sitler)'nin korunması da yasal düzenlemelerle, ilke kararları ile güvence altına alınmış bulunmaktadır. Bu türden sit alanlarında özellikle kamu kullanımına yönelik altyapı tesislerinin yapımına olanak veren hükümler bulunması, plan kararlarının üretilmesini kolaylaştırıcı bir olgudur.

- d. Kıyı yapılarının yapımı söz konusu alanlarda Doğal Koruma Alanları'nın bulunmaması en uygun durum kriteridir.**

Sonuç olarak; Yukarıda yapılan açıklamalar uyarınca kıyı yapılarının yapılması olası alanlar da Doğal Koruma Alanlarına ilişkin kriterler kapsamında, sulak alanların, doğal sit alanlarının, Milli Parkların, Kültür ve Turizm Koruma Gelişim Bölgesinin titizlikle birer parametre olarak değerlendirilmesi gerekmektedir.

5.1.1.4. Topografik Eşikler

Topoğrafik eşikler arasında kıyı yapılarının yer seçiminde en önemli etmenlerden birisi arazinin eğimidir. Eğimli araziler özellikle kıyının kara tarafında yapımı olası tesislerin yapımında ve kullanılmasında önemli güçlükler yaratma potansiyeli olan arazilerdir. Söz konusu arazinin eğimi azaldıkça yapım, ekonomik olacak, kullanım kolaylığı artacaktır. Bu nedenle kıyı yapılarının yer seçiminde arazi eğiminin de doğal yapı kriterleri arasında yer alması ön görülmüştür. Bu alt kriterin, farklı eğim kademelerine göre parametrelere bölünerek:

- a. % 0-5 eğimli alanlar,
 - b. % 5-10 eğimli alanlar,
 - c. % 10-15 eğimli alanlar,
 - d. % 15-20 eğimli alanlar,
 - e. % 20 < eğimli alanlar,
- şeklinde değerlendirilmesi uygun görülmüştür.

5.1.1.5. Tarım Alanları

Tarım alanları ve topraklar, yasal düzenlemelerle sınıflandırılmış ve bu alanlar üzerinde yapımı söz konusu yapılara ilişkin kısıtlar getirilmiştir. Bu sınıflama; Marjinal Tarım Arazisi, Dikili Tarım Arazisi, Özel Ürün Arazisi, Mutlak tarım Arazisi şeklinde yapılmıştır.

- a. **Mutlak Tarım Arazileri:** Bu sınıflamada en önemli kısıtlar Mutlak tarım arazilerinde vardır. **Özel Ürün Arazileri** için de bazı kısıtlar bulunmaktadır. Yukarıda anılan her iki sınıf arazilerinin korunmasına ilişkin hükümler, ancak yapılacak yapılar için kamu yararı kararı **alınarak** aşılabilecek hükümlerdir.
- b. Kıyı yapılarının kara tarafında kullanılması ön görülen arazileri içinde yer alması olası Mutlak tarım arazileri dışında, önem ve özelliğine göre diğer sınıflar kapsamında yer alan **Dikili Tarım Arazileri** için de benzer hükümler bulunmaktadır.
- c. **Marjinal tarım arazileri** için kullanım türü ve yapılaşma hükümleri açısından önemli sınırlamalar bulunmamaktadır.

Yukarıda sıralanan parametreler tarım arazilerinin, kıyı yapılarının yapımına hangi kısıtlarla açılacağı konusu yukarıda sıralanan parametrelere göre değerlendirildiğinde, ilgili yasal düzenlemelerde yer alan kısıtlar yerine getirilmiş olacaktır.

5.1.1.6. Erozyon

Erozyon, denizler için olduğu kadar kara tarafı için de oluşum biçimiyle doğal kaynak kaybı olarak titizlikle denetim altına alınması, daha da iyisi önlenmesi gerekli bir olgudur. Toprakların; heyelan, sel baskını vb. etmenlerle denize kayması, kıyı yapıları için önemli bir tehlikedir. Yağmur suları ya da akarsularla, zaman içinde oluşan erozyon limanların dolmasına neden olabilecek önemli bir etmendir. Bu nedenle;

- a. Orta,
- b. Şiddetli,

- c. Çok şiddetli, olarak kümelendirilen erozyonun varlığı da bir parametre olarak değerlendirme konusu edilmiştir.
- d. Erozyonun hiç olmaması en elverişli ortamı oluşturmuş olacaktır. Bu durum da bir parametre olarak belirlenmiştir.

5.1.2. Kentsel Yapıya İlişkin Kriterler

Bu küme, kıyı yapılarının, özellikle limanların ve balıkçı barınaklarının kıyı yerleşmelerinin kıyı ile ilişkilerini kesecek biçimde konumlandırılması nedeniyle belirlenmiş kriter kümesidir. Bu durum; kıyı yerleşmelerinin “Sahil Şehri” imgesini, “Liman Şehri” imgesine dönüştürmektedir. İşlev değişiklikleri bu türlü dönüşümlerin doğal sonucu olarak değerlendirilebilir.

5.1.2.1. Kentsel Koruma Alanları

- a. **1. Derece Arkeolojik Sit:** Farklı derecedeki arkeolojik sitelerin de var olan yasal düzenlemeler ve ilke kararları göz önünde bulundurularak ele alınması ve bu alanlarla kıyı yapıları ve yakın çevresine ilişkin plan kararlarında arkeolojik kalıntıların titizlikle korunması sağlanmalıdır. Kara kesimindeki arkeolojik alanların devamı olarak deniz içindeki kalıntıların deniz arkeolojisi kapsamında değerlendirilmesi, “Liman Şehri” imajının sürdürülmesi için önemli bulunmaktadır. Bu nedenle kıyı yapılarının yapımı ön görülen alanların deniz tarafındaki ve kıyının kara tarafındaki 1. Derece Arkeolojik Alanlarda yapım sürecinin yasalarda ön görülen denetim kurallarına uygun ve bilimsel bir titizlikle ele alınması gerekmektedir. Bu konunun önemi açısından bu parametreye yer verilmiştir.
- b. **Kentsel Sit, 2. Derece Arkeolojik Sit:** Kıyı yapılarının yapımında, kara tarafında bulunabilecek kentsel sitelerin, ilgili yasal düzenlemeler uyarınca korunarak kullanılması gerekmektedir. Bu nedenle bu türlerin varlığı kısıtlayıcı bir etmendir. Parametre olarak ele alınması gerekli görülmüştür. Benzer yaklaşım 2. Derece arkeolojik siteler için de ön görülmektedir.
- c. **Üçüncü Derece Arkeolojik Sitler:** Yasal düzenlemelerde yer bulmuş koşullarla yapılaşmaya açılabilen alanlardır. Bu nedenle kıyılarda ve kıyı gerisinde bulunan bu tür alanlarda kıyı yapımının konuya ilişkin kısıtlar uyarınca yapılması söz konusudur. Bu konunun da bir parametre olarak değerlendirmeye alınması uygun görülmüştür.
- d. Herhangi bir türde **Sit Alanının Bulunmaması** hali, kıyı yapılarının yapımı için kentsel koruma alanlarına ilişkin alt kriterin en uygun olanıdır.

Bütün bu nedenlerle kentsel koruma alanlarının, kentsel yapıya ilişkin alt kriter kapsamındaki parametreler uyarınca değerlendirilmesi uygun görülmüştür.

5.1.2.2. Kentsel Estetik, Silüet, Yerleşimin Deniz Yüzü

- a. **Kentsel Kullanımın Bulunmaması:** Bir kıyı yapısının yapılacağı yerde kentsel kullanım alanının bulunmaması, yer seçimi ve yapım aşamasına sağlayacağı zorluklar açısından önemlidir. Bu önem nedeniyle kıyı yapısının yapılacağı alanın gerisinde kentsel alan bulunmaması durumu önemli ve olumsuz bir parametre olarak değerlendirilmiştir.

b. Kentsel Kullanımın Bulunması: Kıyı kentlerini, liman kentine dönüştüren kıyı yapılarının yanı sıra, ülkemizde yaşanan hızlı kentleşme nedeniyle yoğun/yüksek yapılaşmanın denetlenemez biçimde artışı, doğaya uyumlu, sakin kıyı kenti silüetlerini değiştirmiştir. Korunmuş ve doğa ile barışık yerleşmelerin silüetlerinin korunması için, bu yerleşimlere denizden yaklaşımda önemli bir değer olarak kendini göstermektedir. Bu nedenle Kentsel estetik bağlamında doğal alanların korunması hâlihazırda bulunan kentsel yerleşimlere yakın yeni taleplerin değerlendirilmesi, olumlu bir parametre olarak değerlendirilmesi gerekir. Bu değerlendirmede özellikle kıyı yapılarının varlığına ve etkilerine de dikkat etmek uygun olacaktır.

5.1.2.3. Plaj Alanları

Kentsel yaşamda ve turizm etkinlikleri kapsamında, özellikle yaz aylarında günü birlik kullanıma dönük bir doğal değer alanıdır. Bu alanlar doğal değer olarak, kentsel kullanım alanlarında ya da yakın çevrelerinde yer almaktadır. Bu nedenle ayrı bir parametre olarak değerlendirilmeleri uygun görülmüştür.

5.1.3. Ulaşım ve İletim Kriterleri

Kıyı yapılarının yer seçiminde ulaşılabilirlik ve iletişimin varlığı seçilen alanın elverişliliğine kanıt olarak değerlendirilebilir. Bu nedenle “Ulaşım ve İletim Kriterleri” başlığı aşağıda yer verilen alt kriterlerle ayrıntılandırılmıştır.

5.1.3.1. Erişilebilirlik, İletişim Hatlarına Yakınlık, Hinterland

Kıyı yapılarının yer seçiminde, olası tesisin kara yönündeki kara ve demiryolu ulaşım bağlantılarının varlığı, bu bağlantıların teknik ve geometrik standartlarının yüksekliği, tesise ulaşılabilirliği kolaylaştıracak, artıracak; dolayısıyla verimliliği de artmış olacaktır. Ancak bu bağlantıların kıyı yapılarına:

- a. Çok yakın, içinde, çok yakınında,
- b. Orta yakınlıkta,
- c. Az yakınlıkta,

olmaları hali, tesis için bir değerlendirme parametre olmak durumundadır.

Kıyı yapılarının yer seçiminde, seçilmesi ön görülen alana ilişkin ulaşım olanaklarının yanı sıra, bu alanda var olan ya da kullanımında güçlük yaratmayacak yakınlıkta olan iletişim hatları ile ulaşım hatlarının ulaştığı geri bölge (hinterland)’nin varlığı da önemli bir parametredir. Geri bölgenin genişliği, istem-sunu düzeninin etkinliği, kıyı yapılarının önemini ve verimliliğini artırmaktadır. Bu nedenle parametre olarak değerlendirilmesi uygun görülmüştür.

5.1.3.2. İletim Hatları

Kıyıda çıkan, denizden geçen her türlü enerji, iletişim, akaryakıt, doğalgaz hatlarının yakın çevrelerine kıyı yapısı yapılması, güvenlik ve çevresel açıdan kesinlikle sakıncalıdır. Mevcut ve planlanması düşünülen bu hatlar, ilgili kurum ve kuruluşlardan elde edilmiş ve yaklaşma, güvenlik mesafeleri haritalara işlenmiştir. Kıyı alanlarının, güvenlik mesafesi içerisinde olup, olmamasına ilişkin aşağıda sunulan parametrelere göre bir değerlendirme yapılmıştır.

Bu alt kriter, anılan iletim hatlarının:

- a. Denizden geçen iletim hatlarının varlığı,

b. Denizden geçen iletim hatlarının bulunmaması,

durumlarının parametre olarak belirlenmesi, bu hatların varlığının sağladığı sakıncaların belirlenmesi amacına yöneliktir.

5.1.4. Kara Tarafının Deniz Tarafı ile Mekansal Etkileşiminin Belirlenmesine İlişkin Kriterlerin Ağırlıklarının Saptanması ve Puanlanması

Yukarıda seçilme nedenleri açıklanan alt kriterlerin ve parametrelerin de değerlendirilmesi için öncelikle puanlanması gerekmektedir. Doğal veriler kümesinin toplam veriler içinde önemli bir ağırlığının bulunması gerektiği açıktır. Kentsel verilerin de doğal verilere yakın bir ağırlıkta olması uygun değerlendirilmektedir. Ulaşım ve İletim hatlarının varlığını da kıyı yapılarının konumlanmasında ve işletilmesinde yadsınmayacak bir payı olduğu bilinmektedir. Bu nedenle tüm ana kriterlerin 100 puan üzerinde değerlendirilmesi ön görülerek; takdiren, doğal veriler kümesindeki alt kriterlerin toplam puanın %45'i ile değerlendirilmesi uygun görülmüştür. Diğer %45 orana sahip kentsel veriler kümesindeki alt kriterlere, son olarak %10 orana sahip Ulaşım ve İletim kümesinin alt kriterlerine ayrılmıştır.

Bu kümeler içinde yer alan alt kriterler de ana kriterler içindeki ağırlıklarına göre en düşük puandan en yüksek puana çıkan bir skala biçiminde belirlenmiştir. Parametrelere verilen uygunluk puanı böylelikle en yüksek puanın en olumlu parametreyi, en düşük puanın da en olumsuz parametreyi ifade etmesi sağlanmıştır. Bir başka anlatımla, **en düşük puanın karşılığı**, mekânsal, çevresel ve biyolojik kriterlerin etkileşimiyle değerlendirilerek, kıyı yapısı yapılması söz konusu ise **en son öncelikli alanları** gösterecektir. Bu yaklaşım uyarınca hazırlanan tablo aşağıda sunulmaktadır.

Tablo 4: Kara Tarafının Deniz Tarafı İle Mekansal Etkileşimin Belirlenmesine İlişkin Kriterler (Ana Kriterler)

ALT KRİTERLER		AĞIRLIK PUANI	PARAMETRELER	UYGUNLUK PUANI
DOĞAL YAPI KRİTERLERİ (45 PUAN)	JEOLOJİK YAPI	7	DİĞER FORMASYONLAR	7
			ALÜVYONAL FORMASYON	1
	ORMAN ALANLARI	12	ORMAN ALANI YOK	12
			ORMAN ALANI VAR	1
	DOĞAL KORUMA ALANLARI	12	SİT ALANI YOK	12
			2. VE 3. DERECE DOĞAL SİT (SÜRDÜRÜLEBİLİR KORUMA VE KONTROLLÜ KULLANIM ALANI)	8
			KESİN KORUNACAK HASSAS ALANLAR (1. DERECE DOĞAL SİT), MİLLİ PARK KANUNU KAPSAMINDAKİ ALANLAR, KTKGB	2
			SULAK ALAN (HASSAS KORUMA BÖLGESİ, KONTROLLÜ KULLANIM BÖLGESİ, MUTLAK KORUMA BÖLGESİ, SÜRDÜRÜLEBİLİR KULLANIM BÖLGESİ)	1
	TOPOĞRAFİK EŞİK	5	%0-5 EĞİM	5
			%5-10 EĞİM	4
			%10-15 EĞİM	3
			%15-20 EĞİM	2
			%20<., EĞİM	1
	TARIM ALANLARI	5	TARIM ALANI YOK	5
			MARJİNAL TARIM ARAZİSİ	3
			DİKİLİ TARIM ARAZİSİ	2
			MUTLAK TARIM ARAZİSİ, ÖZEL ÜRÜN ARAZİSİ	1
	EROZYON	4	HİÇ VEYA ÇOK AZ	4
			ORTA	3
			ŞİDDETLİ	2
ÇOK ŞİDDETLİ			1	
KENTSEL YAPIYA İLİŞKİN KRİTERLER (45 PUAN)	KENTSEL KORUMA ALANLARI	17	SİT ALANI YOK	17
			3. DERECE ARKEOLOJİK SİT	12
			KENTSEL SİT, 2. DERECE ARKEOLOJİK SİT	3
			1. DERECE ARKEOLOJİK SİT	1
	KENTSEL ESTETİK SİLÜET - YERLEŞİM YÜZÜ	20	KENTSEL KULLANIM VAR	20
	PLAJ ALANLARI	8	KENTSEL KULLANIM YOK	1
PLAJ YOK			8	
ULAŞIM VE İLETİŞİM KRİTERLERİ (10 PUAN)	ERİŞİLEBİLİRLİK, İLETİM HATTINA YAKINLIK VE HİNTERLAND	6	HAVAYOLU, KARAYOLU, DEMİRYOLU YAKINLIK ÇOK	6
			HAVAYOLU, KARAYOLU, DEMİRYOLU YAKINLIK ORTA	4
			HAVAYOLU, KARAYOLU, DEMİRYOLU YAKINLIK AZ	1
	İLETİM HATLARI	4	DENİZDEN GEÇEN İLETİM HATTI YOKSA	4
			DENİZDEN GEÇEN İLETİM HATTI VARSA	1
	TOPLAM PUAN		100	

5.2. Deniz Tarafının Kara Tarafı ile Mekansal Etkileşiminin Belirlenmesine İlişkin Kriterler

5.2.1. Mevcut Durum ve Potansiyel İhtiyacın Belirlenmesi

Yatırım ihtiyaçlarının belirlenmesi sonrasında mekânsal olarak her tür taşımacılık için liman yerseçimi yapılması söz konusudur. Liman yatırımının yapılacağı bölge sınırları içinde noktasal liman seçimi için aşağıda belirtilen çalışmalar yapılması gereklidir. Bu çalışmaların yapılmasından sonra noktasal olarak liman yeri netleştirilmelidir. Limanlar yük dağıtım sisteminin bir bileşenidir ve deniz ile karanın ara kesitinde ithalat ile ihracat aktiviteleri için hizmet vermektedirler. Küreselleşen dünyada, limanlar büyük rekabet alanlarıdır. Özellikle uluslararası ticarete iyi bir yere denebilmek için gelişmiş limanlara ihtiyaç duyulmaktadır. Liman gelişimi; deniz taşımacılığının, ülkenin ticaret hacminin, gemi tip ve boyutlarının gelişmesine bağlıdır.

Limnlar ulaşım ağının ve ticaretin en önemli giriş çıkış noktalarından biridir. Bu nedenle ulaşım fonksiyonu limanın en temel fonksiyonudur ve yüklerin ülkenin farklı bölgelerinden veya dünyanın çeşitli bölgelerinden toplanarak varış noktalarına iletilmeleri anlamına gelmektedir. Yük(kargo); devletler için önemli bir kaynak olan enerjiden, yiyeceklere, işlenmemiş endüstriyel malzemelere veya tüketim ürünlerine kadar farklılıkları içeren mallarla çeşitlenir. Limanlar insanların yaşam standartlarını ve ekonomik kalkınmayı destekler. Diğer bir deyişle, limanların fonksiyonlarını kaybetmesi durumunda, ulusal ekonomi geliştirilemez, devamlılığı sağlanamaz ve insanların yaşamları olumsuz olarak etkilenir.

Ancak limanlar sadece yük ve yolcu taşımacılığında kara ile denizin birleşim noktası değildir aynı zamanda üretim fonksiyonuna da sahiptir. Denizlere kıyısı olan ülkeler için limanların ekonomideki payı çok büyüktür. Bulunduğu bölgenin sosyal yapısının bir parçası olarak getirdiği ekonomik canlılıkla arka plandaki birçok sektörde beslemektedir. Sadece bölgesel ve uluslararası ticareti değil aynı zamanda endüstriyel aktiviteleri arttırmaktadır. Limanların faaliyetlerinin artması, gelişmekte olan ülkelerin gelişmesinde önemli bir rol oynamaktadır. Sağlıklı bir ekonomik gelişme için liman ve hinterlandı yeterli bağlantıya sahip olmalıdır. Limanın yakın bölgelerinde imalat yapan, üreten ve ticaret yapan endüstriler yer almaktadır. Demir çelik sanayi, petrol, petro-kimya sanayi, tersaneler ve ya serbest ticaret bölgeleri bu endüstrilere tipik örneklerdir. Endüstriler limanın ulaşım fonksiyonları ile birbirine bağlıdır ve liman alanının dışında olabilir. Bazı durumlarda liman endüstriyel alana dönüşür veya endüstriyel faaliyetlerini artırırlar.

Depolama, dağıtım ve toplama fonksiyonu, sığınma fonksiyonu, seyiryardımlı fonksiyonu, ikmal fonksiyonu, güvenlik fonksiyonu, insan kaynakları fonksiyonu, sosyal-kültüreletkinlikler fonksiyonu, çevre koruma fonksiyonları da diğer fonksiyonlar olarak sıralanabilir. Limanlar ulusal ve bölgesel ekonomiler üzerinde önemli rol oynar ve bunlara yön verirler. Limanlar çeşitli ekonomik aktiviteleri yürütmelerinden dolayı genellikle bölgesel ekonomik gelişimler itici gücü olarak görülmektedirler. Bu nedenle ulusal ekonomilerin gelişiminde önemli rol alarak yaşam standartlarının gelişimine katkıda bulunurlar.

Dünya ekonomisinin küreselleşmesiyle birlikte, ulusların ekonomik rekabeti; ham maddeleri, arave sonuç ürünleri gemilerle verimli ve ekonomik bir şekilde taşıma kapasitelerine bağlı olarak artmaktadır. Birçok ulusun ticaretinin ve ekonomisinin giriş kapısı olarak limanların çok önemli bir rol oynamasından dolayı kamu, limanlara önem vermelidir.

Sosyo-Ekonomik Gelişime Etkisi: Limanlar karavedeniz ulaşımının birleştiği ve sosyo-ekonomik gelişimi artıran en önemli altyapılardan biridir. Türkiye’de limanlar endüstriyel malzeme temini, imalatı yapılan ürünlerin transferi ve insanların günlük ihtiyaçlarını karşılamak için önemli bir rol üstlenir. Limanlar fonksiyonlarını yerine getiremediklerinde ulusal ekonomi olumsuz etkilenerek insanların günlük yaşamları bir karmaşaya düşecektir. Liman yeni bir endüstriyel alanın kurulmasının sağlanması istenerek de geliştirilebilir. Bu kapsamda, liman ekonomik faaliyetleri için özel sektör yardımı da alınmaktadır.

Küreselleşme: Konteyner taşımacılığı, uluslararası şirketlerin güçlü bir rekabet halinde yarıştığı küresel bir çağa girmiştir. Tüm ülkelerde ana limanlar çeşitli yollarla ülkelerini kalkındırmak için bir araç olmuştur. İlk olarak bir ana liman ülkeye en doğru taşıma çerçevesinin oluşmasını sağlar ve ulusal endüstriyi güçlendirir. İkinciolarak, bir ana liman diğer ülke ekonomilerinden yararlanabilmeyi mümkün kılar. Ancak bu göreviülkedeki tüm limanlar değil ancak bir kaç üstlenebilmektedir.

Bölgesel Gelişim Etkisi: Bir liman ekonomik gelişimde hissedilebilir bir etkiye sahiptir. Kıyı alanlarının dış dünya ile etkileşiminin, gelişimlerinde büyük bir avantaj sağlaması nedeniyle, ekonomik gelişimlerinde hissedilir bir etki yaratacağı açıkça görülmektedir. Ancak iç bölgelere ulaşım için iyi bir taşımacılık ağının kurulması gereklidir ve böylece limanların bölgesel gelişime etkileri mümkün olabilecektir.

İnsanların Günlük Yaşamlarında Süreklilik: Günlük yolcu taşımacılığı için hizmet veren küçük limanlar ve kırsal bölgelerde bulunan limanlar insanların bu ihtiyaçlarını karşılamaktadırlar.

Kıyı Alanlarının Korunması: Ülkemizi çevreleyen Akdeniz, Ege, Marmara ve Karadeniz kıyı alanlarının bozulması bu bölgelerde çevresel problem yaratmaktadır. Limanlar bu denizlerle bağlantılıdır. Limanlar çevre dostu önlemler alınarak planlanmalı ve işletilmelidirler. Bu nedenle limanların hizmet verdiği bölgelerindeki deniz alanlarının çevresel korunması için mümkün olduğunca daha fazla çaba harcanmalıdır ve Bütünleşik Kıyı Alanları Yönetimi (BKAY) ilkelerine uyulmalıdır. Günümüzde bu amaçla “Yeşil Liman” kavramı geliştirilmiştir. Bu nedenle tüm deniz yapıları ve limanlar bu kavramın gereksinimini içerecek biçimde planlanmalı ve işletilmelidir. Limanların kumsal plajların bulunduğu kıyı alanlarında planlanmasından kaçınılmalıdır. Çünkü bu alanlar kıyı alanlarının morfolojik ve ekolojik olarak hassas bölgeleridir.

Küresel Temin Zinciri ve Lojistik Aktivitelerin Artırılması: Lojistik kavramının gelişmesi ile liman lojistik aktiviteler için bir konum olma rolünü üstlenmektedirler. Katma değer sağlayan lojistik aktiviteler için karada rekabet ortamı yaratmaktadırlar.

Sonuç olarak, tüm bu ihtiyaçların belirlenmesi taşıma kapasitesi hesabı ile yapılmakta, liman türüne göre belirlenen ihtiyacın bulunup bulunmadığı karar verme yönteminde değerlendirilmektedir.

5.2.2. Dalga ve İklimsel Özellikler

Rüzgâr verileri (rüzgâr hızı, yönü ve süresi) kıyı meteoroloji istasyonlarına yerleştirilen farklı rüzgâr ölçerlerle ölçülebilir. Dalga tahminlerinin yapılmasına yararlı olan rüzgâr ölçümleri, genelde deniz kıyısındaki meteoroloji istasyonlarından toplanan saatte 10 dakikalık ölçümlerdir. Deniz kıyısındaki meteoroloji istasyonları, çoğunlukla kıyı kentlerinde ve deniz yüzeyinden çeşitli yüksekliklerde bulunmaktadır. Rüzgâr yönü için 16 yön dilimi tanımlanmıştır. Dalga tahminlerinde kullanmak için en uygun veriler, deniz kıyısında bulunan meteoroloji istasyonlarından elde edilen uzun süreli (en az 10 yıl) rüzgâr ölçümleridir. Dalga

iklimi, proje alanında normal şartlarda oluşan dalgalarla ilgilidir. Farklı doğrultulardan değişik yükseklik ve periyotlu dalgaların meydana gelme frekanslarının belirlenmesi, uzun dönemli yani mevsimsel ya da yıllık değişimlerin incelenmesidir. Dalga iklimindeki değişim aynı yılda mevsimlere göre önemli ölçüde değişmesine rağmen yıldan yıla daha az değişmektedir. Bu nedenle çalışma alanında kullanılacak veri tabanı en az bir yıllık veriyi gerektirmektedir. Ancak yıldan yıla büyük değişikliklerin olduğu bölgelerde dalga iklimini tam olarak tanımlayabilmek için bir kaç yıllık (en az üç tam yıl) veriye ihtiyaç duyulmaktadır.

Sonuç olarak, kıyı boyu kum hareketleri, kıyı dengesi, kıyı erozyon ve kumlanması, limanların kumlanması, liman içi çalkantıları, dalgakıran doğrultu ve boylarının belirlenmesi, seyir (navigasyon), tarama ihtiyacı dalga ve iklimsel özellikler olumlu ya da olumsuz etkisine göre değerlendirilmekte ve liman türüne göre belirlenen durum ÇKKV Yöntemi'ne yansıtılmaktadır.

5.2.3. Akıntı İklimi ve Çevrinti

Dünya nüfusunun yaklaşık üçte ikisinin yaşadığı, deniz ve kara arasındaki geçişi sağlayan kıyı alanları, ülkeler için sosyo-ekonomik olarak önemli yerlerdir. Bu alanlarda yer alan liman, iskele, barınak yerleri ya da kıyı alanlarının korunması amacıyla yapılan dalga kıranlar, mahmuzlar, kıyı duvarları vb. yapılar, gelişmiş ya da gelişmekte olan ülkelerde hızlı bir şekilde artış göstermektedir.

Çoğunlukla yüksek maliyetli olan bu yapılar yapılırken, uygun kıyı alanlarının seçilmesi, çevreye en az zarar verecek şekilde tasarlanması, ekonominin gözetilmesi gibi hususlara dikkat edilmesi gerekmektedir. Kıyı alanlarında, doğal (iklim değişikliği gibi) ya da yapay nedenler (kıyı yapıları gibi) etkisiyle akıntı düzeni değişmekte, kıyı boyu ve kıyıya dik sediment taşınımı artmakta, bunun sonucunda kıyılarda erozyon (oyulma) ya da yığılma meydana gelmektedir. Akıntılar genellikle rüzgâr, gel-git, su seviyesi değişimlerinden kaynaklandığı gibi sıcaklık, yoğunluk ve diğer değişimlerden dolayı da meydana gelmektedirler.

Sonuç olarak akıntılar yerel olarak rüzgâr kaynaklı oluşmakta, yörenin oşinografik özelliklerine göre gemi manevralarına, limandaki su alanlarında faaliyetlerin kirletici etkisinin dağılmasına ve sediman taşınım miktarına olan olumlu ya da olumsuz etkisine göre değerlendirilmekte ve liman türüne göre belirlenen durum ÇKKV Yöntemi'nde değerlendirilmektedir.

5.2.4. Kıyı Jeomorfolojisi ve Taşınım

Kıyı boyu sediment taşınımının temel etkeni dalga kırılması ile oluşan akıntılardır. Dalga etkenli akıntılarının benzeştirilebilmesi için dalga ilerlemesi (transformasyonu) çalışması yapılmalıdır. Dalga ilerlemesi çalışması temel olarak, derin denizde rüzgâr etkisiyle oluşan dalgaların derin denizden sığ denize doğru ilerlerken uğradıkları sapma, dönme, sığlaşma, yansıma ve kırılma olaylarını içermektedir. Sediment taşınımının başarı ile benzeştirilebilmesi dalga etkisiyle oluşan akıntı düzeninin, dalga etkisiyle oluşan akıntı düzeni de dalga transformasyonunun başarı ile benzeştirilebilmesine bağlıdır. Dalgalar, açık kıyılardaki, katı madde taşınımını kontrol eden ve kıyı morfolojisini belirleyen ana unsurdur. Bu nedenle katı madde taşınımının incelenmesi için dalgalar iyi anlaşılmalı ve sediment taşınımı çalışması yapılabilmesi için de proje bölgesinin dalga iklimi belirlenmelidir.

Sediment taşınımı modellenmesi aşağıdaki çalışmaları içerir;

1. Dalga İkliminin belirlenmesi
2. Dalga transformasyon çalışması (sapma, dönme, sığlaşma, yansıma ve kırılma olayları) yapılarak rüzgar etkisiyle derin denizde oluşan dalgaların kıyıya taşınması ve kıyı bölgesinde dalga yüksekliklerinin, dalga yaklaşım açılarının, gerilme akısı dağılımların belirlenmesi
3. Dalga etkisiyle oluşan akıntı düzenin belirlenmesi
4. Dalga etkisiyle oluşan akıntılarla sediment taşınım yönü ve taşınan madde miktarının belirlenmesi ve kıyı yapılarının bu taşınım üzerindeki etkilerinin araştırılması.

Kıyılar üzerinde oluşan değişikliklerin özellikle de zaman içerisinde gerçekleşen taşınım olaylarının, alansal ölçümlerle belirlenmesi veya fiziksel modellerle incelenmesi hem zor hem de pahalı çalışmalar gerektirmektedir. Her geçen gün gelişen ve kapasitesi artan bilgisayarlar ile kıyılardaki sediment hareketlerinin sayısal benzeşim modelleri kullanılarak modellenmesi ve bu sayede kıyı alanında uzun dönemler içerisinde meydana gelen değişimlerin (oyulma, yığılma) başarılı bir şekilde benzeştirilmesi sağlanabilmektedir.

Sediment taşınım modelleri, kıyısal alanlarda hidrodinamik sistemlerdeki sediment hareketinin anlaşılabilmesini ve benzeştirilmesini hedefler. Bir sediment taşınım modelinin sonuçları, sediment yığılması ve aşınması (erozyon) miktarlarını, sediment taşınım kıyı boyu yollarını ve şekillerini, kıyı yapıları ile etkileşimlerini içerir. Sediment taşınım modellerinin büyük bir çoğunluğu, zamana göre değişen hidrodinamik ve sediment taşınım eşitliklerini çözmektedirler.

Kıyısal alanlardaki sediment türlerinin, dane çaplarının ve taşınım mekanizmalarının farklılığından ötürü, sediment hareketini benzeştirmek üzere farklı matematiksel eşitlikler çözümlenmektedir(Whitehouse et al. 2000). Kohezif ve kohezif olmayan sediment türlerinin hareketlerindeki farklılıklar, farklı eşitlikler ile incelenmektedir. Bu nedenle kum taşınımı ve çamur hareketi farklı modeller ile benzeştirilmektedir.

Kıyı alanlarında meydana gelen erozyon problemleri incelendiğinde, bu problemin **kronik** veya **ani (akut)** olarak mı oluştuğu araştırılmalıdır. Kıyı erozyonu ve taşkınları için azaltıcı önlemler için risk analizi çalışması yapılmalıdır. Kıyı erozyonu ve taşkın problemleri için beş farklı çözüm tanımlanmaktadır. Bu çözümler aşağıdaki gibi verilmiştir;

- Pasif (sert) kıyı koruma çözümü; Mahmuz, dalgakıran, kıyı duvarı gibi.
- Aktif (yumuşak) kıyı koruma çözümü; Kıyı yenileme (yapay plaj oluşumu) gibi
- Yönetim çözümleri; Erozyona müdahale edilmeden geri çekilme gibi.
- Doğal deniz savunması; Kıyı kumullarının yok olması erozyon ve/veya kıyı taşkınlarına neden olabilir, bunun önüne geçilmesi kumulların güçlendirilmesi, yapay kumulların oluşturulması ya da kıyı duvarları inşa edilmesiyle mümkün olabilir.

Sonuç olarak, kıyı çizgisindeki bu değişimlerin liman yatırımlarına uygun veya uygun olmadığı değerlendirilmekte ve kıyı yapısı türlerine göre belirlenen durum ÇKKV Yöntemi'nde değerlendirilmektedir.

5.2.5. Deniz Topografyası ve Oşinografi

Kıyılarda hareketli taban problemi, limanların kumlanması, kıyılarda kurulu enerji santralleri ile rafinerilerdeki soğutma suyu giriş ve deşarj yapılarında kumlanma, kıyı taşkınları, kıyı erozyonu, dolayısıyla doğal ve yapay plajların yok olması, açık deniz platformlarında, boru hatlarında, kazıklı yapılarda, rıhtımlarda, dalgakıran kafalarında meydana gelen yerel taban

hareketleri nedeniyle ortaya çıkan stabilite problemi gibi daha birçok problem deniz taban hareketinin mekaniğinin anlaşılması ve çözümlenmesi ile mümkündür. Bu problemlerin yanında kıyıların oluşumu, dolayısıyla bu oluşumlara uygun yapıların inşa edilmesi, akarsu ağzlarında da diğer ilgili konulardır. Hareketli deniz tabanı dinamiği bütünleşik kıyı alanları yönetiminin temel kavramlarını içermektedir. İnsan ya da doğal nedenlerle meydana gelecek erozyon ya da yığılmalar ile kıyı çizgisi değişimi kıyı alanı yönetimi ile ilgilidir. Kıyı alanlarının yönetiminde karşılaşılabilecek problemlere karşı seçilecek çözümlerin doğa ile uyumlu ve sürdürülebilir dayanım gösteren bir çözüm olmasına özen gösterilmelidir.

Sonuç olarak, deniz topoğrafyasının liman yatırımlarına uygun veya uygun olmadığı değerlendirilmekte ve kıyı yapısı türlerine göre belirlenen durum ÇKKV Yöntemi'nde değerlendirilmektedir.

5.2.6. Zemin Koşulları ve Yapısal Tasarım + Depremsellik

Sadece liman faaliyetlerinin deprem nedeniyle aksaması ulusal ve uluslararası ticaretin durmasına değil aynı zamanda acil ihtiyaçların sevkiyatları ile liman kentinin acil tahliye işleminin de durmasına neden olacaktır. Bu nedenle limanlar acil yük sevkiyatı ve tahliye güzergâhları gibi önemli bir göreve de sahiptirler. Limanın gördüğü bir hasardan kaynaklanan sosyal etki daha derin ve büyük olacağından deprem etkilerini en aza indirmek için limanın tasarımı ve yapımı zemin koşullarına ve yörenin depremselliği gözetilerek gerçekleştirilmelidir.

Sonuç olarak, tüm bu koşulların liman yatırımlarına uygun veya uygun olmadığı irdelenmekte ve kıyı yapısı türlerine göre belirlenen zemin koşulları inşaat mühendisliği açısından değerlendirilerek ÇKKV Yöntemi'nde yer almaktadır.

5.2.7. Su Ürünleri Yetiştiriciliği Alanı

Mevcut alanlar su ürünleri yetiştirme tesislerinin (ağ ve kafes), dalyanların varlığı, balık avcılık sahaları, göçmen balıkların geçiş yolları ve mevcut duruma göre su ürünleri avcılık ve yetiştiriciliği açısından problem teşkil etmeyen uygun alanların varlığı etki alanları ile birlikte değerlendirilmekte, bu alanların mevcudiyeti ÇKKV yönteminde yer almaktadır.

5.2.8. Deniz Tarafının Kara Tarafı ile Mekânsal Etkileşiminin Belirlenmesine İlişkin Kriterlerin Ağırlıklarının Saptanması ve Puanlanması

Yukarıda; 5.1.4. Kodlu “Kara Tarafının Deniz Tarafı ile Mekânsal Etkileşiminin Belirlenmesine İlişkin Kriterlerin Ağırlıklarının Saptanması ve Puanlanması” bölümünde alt kriterlerin ve parametrelerin seçilme nedenleri ele alınmış ve puanlamasına ilişkin açıklamalara yer verilmiştir.

Bu bölümde ise “**Deniz Tarafının Kara Tarafı ile Mekânsal Etkileşiminin Belirlenmesine İlişkin Kriterler**”in Puanlamasına ilişkin bir değerlendirme yapılacaktır.

Bu konuda belirlenmiş olan parametreler toplam içindeki ağırlıklarına göre en düşük puandan en yüksek puana çıkan bir skala biçiminde belirlenmiştir. Böylelikle en yüksek puanın en olumlu parametreyi, en düşük puanın da en olumsuz parametreyi ifade etmesi sağlanmıştır. Bu yaklaşım uyarınca belirlenen puanları göstermek üzere hazırlanan tablo; aşağıdaki açıklamaların ardından sunulmaktadır.

“Mevcut Durum ve Potansiyel İhtiyacın Belirlenmesi” alt kriteri, Bütünleşik kıyı alanlarının planlanmasında önemle üzerinde durulması gerekli bir alt kriterdir. Bu alt kriterin seçilme nedenleri ayrıntılı olarak açıklanmıştır. Bu açıklamalar kapsamında kıyı yapılarının sosyo-ekonomik ve bölgesel gelişmeye etkisi üzerinde durulmuş; küreselleşmenin önemi değerlendirilmiştir. Ayrıca kıyı alanlarının korunması, konusunun da önemi vurgulanmıştır. İşte bütün bu nedenlerle mevcut durum ve potansiyelin belirlenmesi alt kriteri en fazla puana değer görülmüş ve toplam puanın ¼’ü, bir başka ifade ile 25 puan bu alt kriter verilmiştir.

Dalga ve İklimsel Özellikler kriteri, özellikle meteorolojik verilere dayalı olarak dalga hareketleri ile kıyı boyu kum hareketlerinin liman içi kumlanmanın dalgakıran doğrultu ve boyutlarının belirlenmesi için önemli bir alt kriter olarak belirlenmiştir. Bu alt kriter kapsamında elde edilecek verilerin olumlu olması halinde 15 puan, olumsuz olması halinde 1 puan ile değerlendirilmesi ön görülmüştür.

Genellikle rüzgâr, gel-git, su seviyesi değişimlerinden kaynaklanan akıntılar; sıcaklık, yoğunluk ve diğer değişimlerden dolayı da meydana gelmektedirler. Bu nedenle tüm dünyada hızla artan kıyı yapılarının konumunda; akıntı iklimi ve yörenin oşinografik özellikleri kapsamında yapılacak değerlendirmede Akıntı İklimi ve Oşinografi, önemli bir kriter olarak ele alınmış; olumlu olması halinde 15 puan ile değerlendirilmesine karar verilmiştir. Olumsuzluk halinde de 1 puan verilmesi öngörülmüştür.

Kıyı Jeomorfolojisi ve Taşınım kriteri, kıyı çizgisindeki değişimlerin kıyı yapısının türlerinin belirlenmesinde önemli bir etken olması nedeniyle bir kriter olarak ele alınmış ve bu kriterle ilişkin bulguların olumlu olması halinde 10 puan ile değerlendirilmesi ön görülmüştür.

5.2.5 Bölümünde kısaca değinilen birçok problem; deniz taban hareketlerinin mekaniğinin anlaşılmasına bağlı olduğu için “Deniz Topoğrafyası” da, kıyı jeomorfolojisi gibi önemli bir kriter olarak belirlenmiş ve 15 puan ile değerlendirilmesine karar verilmiştir. Bu konudaki bulguların olumsuz olması hali ise 1 puan ile değerlendirilecektir.

Depremlerin şiddetlerine göre yaptığı hasarın kıyı yapılarında da görülmesi halinde ulaşım olanaklarından birinin yetersiz kalmasını önlemek adına zemin koşullarının ve depremselliğin önemle değerlendirilmesi bağlamında bir alt kriter olarak 15 puanla değerlendirilmesi uygun görülmüştür.

Tablo 5: Deniz Tarafının Kara Tarafı İle Mekânsal Etkileşiminin Belirlenmesine İlişkin Kriterler (Ana Kriter)

ALT KRİTERLER	AĞIRLIK PUANI	PARAMETRELER	UYGUNLUK PUANI
MEVCUT DURUM VE POTANSİYEL İHTİYACIN BELİRLENMESİ	25	İHTİYAÇ VARSA	25
		İHTİYAÇ YOKSA	1
DALGA VE İKLİMSEL ÖZELLİKLER	15	OLUMLU	15
		OLUMSUZ	1
AKINTI İKLİMİ VE ÇEVİRİNTİ	10	OLUMLU	10
		OLUMSUZ	1
KIYI JEOMORFOLOJİSİ VE TAŞINIM	10	OLUMLU	10
		OLUMSUZ	1
DENİZ TOPOGRAFYASI VE OŞİNOGRAFI	15	UYGUN	15
		UYGUN DEĞİL	1
ZEMİN KOŞULLARI VE YAPISAL TASARIM + DEPREMSELLİK	15	UYGUN	15
		UYGUN DEĞİL	1
SU ÜRÜNLERİ YETİŞTİRİCİLİĞİ ALANI (DALYAN, AĞ KAFES, MİDYE VB..)	10	YOK	10
		VAR	1
TOPLAM	100		

5.3. Çevresel Etki Kriterleri

Edirne-Tekirdağ-Kırklareli Kıyı Planlama Bölgesi doğal ve kültürel çevre olarak iyi korunan bölgelerden biri olma özelliğindedir. Bölgede merkezlerin sürekli olarak büyümesi, bölge içi ve bölgeler arasında gittikçe büyüyen nüfusun sosyo-ekonomik gelişmişlik farklarına neden olması, doğal ve ekonomik kaynaklara dayalı olan sürdürülebilir kalkınmayı tehlikeye sokmaktadır. Kıyı Planlama Bölgesi Vakıf Tabiat Parkı, Danişment Tabiat Parkı, Gökçetepe Tabiat Parkı, Kartaltepe Tabiat Parkı, Çamlıkköy Tabiat Parkı, Kasatura Körfezi Tabiat Koruma Alanı, İğneada Langoz Ormanları Milli Parkı gibi değerlere ev sahipliği yapmaktadır. Aynı zamanda Bölge, doğal kaynakların ve biyolojik çeşitliliğin varlığı açısından ülke genelinde ayrı bir yere sahiptir. Bu doğrultuda planlama bölgesinde biyolojik çeşitliliğin korunması ve sürdürülebilir kullanımının sağlanması ve çevresel risklerin minimize edilmesi büyük önem taşımaktadır.

Bölgede planlanan her türlü kıyı yapılarının inşa edileceği alanlar ve bölgelerde ticari ve endüstriyel anlamda değişiklikler ve gelişmeler söz konusu olabilir. Bu değişim ekonomiyi canlandırıp iş imkânlarının artmasına neden olacağı gibi, şehirleşmenin artması sonucu köylerin ortadan kalkmasına, yörede araç trafiğinin artmasına, trafik ve ham maddelerin taşınması ve depolanmasından dolayı toz ve gaz emisyonlarının oluşmasına, olabilecek sızıntılar ve oluşacak atık su ve atıklar dolayısıyla su kaynakları ve topraklarda kirlenmeye neden olabilir. Ayrıca, oluşacak katı atıklar ve gerek olması halinde dip taramasında çıkan malzemelerin uygun bir alanda düzenli depolanması gerekecektir. Gerekli önlemler alınmadığı ve incelemeler yapılmadığı takdirde bu alanlardan dolayı yeraltı suyu kalitesi olumsuz etkilenebilir ve arazi kullanım seçenekleri azalabilir. Buna ek olarak, gemilerin limana yanaşırken oluşturdukları gel git hareketleri kıyı şeridinde erozyona neden olabilir. Kıyı yapıları alanda hidrolojik değişikliklere neden olabileceği gibi (yeraltı su seviyesinin

yükselmesi, taşkın riskinin artması vb.), deniz suyu ve hatta yakında bulunması durumunda kıta içi yüzey suyu kaynaklarının kalitesinde de olumsuz değişikliklere sebep olabilir. Kıyı yapılarının bulunduğu alandaki gemiler (nakliye, yükleme, boşaltma sırasında) ve bu gemilere yüklenen veya bunlardan boşaltılan yüklerin karayolu ile taşınması ve alanda depolanması hava kirliliğinin artmasına neden olacaktır. Biyolojik çevre üzerine etkiler kıyı yapısı projelerinin gerçekleştirileceği alana ve boyutuna göre değişecektir. Genelde insan faaliyetlerinin yoğunlaşması hem deniz ortamındaki sucul canlıları hem de kıyıda yer alan karasal yaban hayatını olumsuz etkileyebilir. Bu alanı kullanan su kuşları varsa bunların da alternatif alanlar araması söz konusu olacaktır. Ayrıca, kıyı yapılarının inşa edilmesi için kullanılacak alanlardaki flora ve habitatların kaybı da söz konusu olacaktır.

Sonuç olarak, kıyı alanlarındaki her türlü yapılaşma ve faaliyet gerek kara tarafında gerekse deniz ortamında çevresel risk oluşturabilecek unsurları barındırmaktadır. Bu nedenle bu tür faaliyetlerin gerek yer seçimi gerekse uygunluğu belirlenirken alanın mevcut durumunun çevresel faktörler açısından ortaya konması ve buna göre uygulamaya geçilmesi sürdürülebilir bir çevre için büyük önem taşımaktadır. Bu kapsamda Çalışma Bölgesinde çevresel etki alt kriterlerinin belirlenmesinde bölgenin sahip olduğu özellikler ve alan içinde yapılmış olan bilimsel araştırma sonuçlarına göre ortaya konan mevcut durum göz önünde bulundurulmuştur. Yine çalışma alanı için yapılmış olan çalışmalardan ve arazi gözlemlerinden yola çıkılarak bölgenin öncelikli çevre kirliliği problemleri belirlenmiştir. Bu değerlendirmeler sonucunda mevcut çevresel kirliletiç kaynakların özelliğı ve yaygınlığı göz önüne alınarak çevresel etki kriterleri 7 başlık ile tanımlanmıştır. Belirlenen her bir alt kriter için yine bilimsel araştırmalar doğrultusunda belirlenen kalite ve mevcut durum özellikleri kullanılarak 15 adet parametre aşağıdaki tabloda tanımlanmıştır. Bu parametreler;

- **Su ve Sediman Kirliliğı**
 - Hassas Alanlar
 - Az Hassas Alanlar
- **Katı Atıklar**
 - Düzenli Depolama Var
 - Düzenli Depolama Yok
- **Endüstriyel Kaynaklı Kirlilik**
 - Sanayi Tesisi Var
 - Sanayi Tesisi Yok
- **Akarsulardan Kaynaklı Kirlilik**
 - Var
 - Yok
- **Ekolojik Durum Sınıfı**
 - Ekolojik Durum Sınıfı Zayıf
 - Ekolojik Durum Sınıfı Orta
- **Plaj Suyu Kalitesi**
 - Maksimum Koliform Sayısı >1000
 - Maksimum Koliform Sayısı <1000
- **Hava Kirliliğı**
 - Düşük
 - Orta
 - Yüksek

olarak belirlenmiştir.

5.3.1. Su ve Sediman Kirliliği

Bölgede yapılabilecek her türlü kıyı yapısından deniz suyu ve sediman kalitesinin direkt etkileneceği açıktır. Bu açıdan bölgenin deniz suyu kalitesi (fiziksel, kimyasal ve biyolojik özellikler), mevcut kirlilik durumu ve ekolojik indekslere göre belirlenen kalite sınıflamalarına ve sediman için yapılmış analiz sonuçlarına göre [*SINHA Projesi'nde (2009) oluşturulan Marmara Denizi kıyılarına ait bölgelerin Hassas Projesi kapsamında son güncelleme sonucundaki su yönetim birimleri bazında hassas/az hassas durumları ve DeKOs projesi kapsamında Marmara Denizi kıyılarında su kalitesi belirleme çalışmaları*] puanlama yapılmıştır. Toplamda 100 puan üzerinden en yüksek çevresel etkileşim puanı mevcut kirlilik durumu göz önünde bulundurularak su ve sediman kirliliği alt kriterine verilmiştir (25 puan).

5.3.2. Katı Atıklar

Bölgede katı atıkların neden olduğu çevresel risklerin belirlenmesine yönelik bilimsel bir çalışma mevcut değildir. Ancak, katı atıklar için kontrollü bir yönetimin sağlanmaması durumunda toprak kirliliği, sızıntı suyu, yeraltı ve yüzeysel su kirliliği gibi risklerin oluşacağı bilinen bir gerçektir. Bu nedenle katı atıkların çevresel etki değerini ortaya koymakta alanda mevcut katı atık yönetim sisteminin mevcudiyetine göre (var/yok) puanlama yapılmıştır.

5.3.3. Endüstriyel Kaynaklı Kirlilik

Endüstriyel kaynaklı kirleticiler katı, sıvı ve/veya gaz formunda olabilirler. Bu tür kirleticilerin olumsuz çevresel etkileri kirletici tipine ve miktarına göre değişiklik göstermesine rağmen kontrollü olarak bertaraf edilmesi gereklidir. Bu bakımdan değerlendirildiğinde endüstriyel kaynağın varlığı çevresel etki açısından bir risk oluşturacaktır. Bu nedenle kıyı bölgesinde sanayi tesislerinin durumu (var/yok) çevresel etki kriteri olarak kabul edilmiştir.

5.3.4. Akarsulardan Taşınan Kirlilik

Kıyı alanlarında önemli bir kirletici kaynakta yüzeysel sularla taşınan ve denize dökülen akarsuların taşıdığı kirletici yükleridir. Çalışma bölgesinin bulunduğu akarsu havzalarında yer alan ve kıyı şeridi boyunca denize dökülen akarsuların taşıdıkları mevcut kirlilik yüklerinin durumuna göre (var/yok) puanlama yapılmıştır.

5.3.5. Ekolojik Durum Sınıfı

Çalışma bölgesi kıyı alanlarındaki deniz ortamında yapılmış bilimsel çalışmaların sonuçlarına göre belirlenmiş mevcut ekolojik sınıflandırma durumuna göre (zayıf/orta) puanlama yapılmıştır. Toplamda 10 puan üzerinden yapılan değerlendirmede alanın ekolojik sınıf durumu zayıf oldukça kıyı projelerinin yapılabilirliği azalmaktadır.

5.3.6. Plaj Suyu Kalitesi

Bölgenin mevcut turistik özelliği göz önüne alındığında plaj olarak kullanılan alanların sürdürülebilirliği önem arz etmektedir. Bu nedenle çevresel kriterler açısından bu alanlardaki deniz suyu kalitesinin devamlılığı sağlanmalıdır. Ülkemizdeki yönetmelikler kapsamında plaj suyu kalitesini belirlemede kullanılan koliform bakteri sayılarına göre toplam 10 puan

üzerinden puanlama yapılmıştır. Bu değerin yönetmelik değerini aşması durumunda (toplam koliform>1000 adet) kıyı alanı plaj olma özelliğini yitirmektedir.

5.3.7. Hava Kirliliği

Bölgede hava kirliliği açısından mevcut hava kalitesi ölçüm sonuçlarına göre belirlenen kirletici (SO₂, NO₂, PM) konsantrasyonları dikkate alınarak 3 parametrede (orta, yüksek, düşük) puanlama yapılmıştır.

5.3.8. Çevresel Etki Kriterlerin Ağırlıklarının Saptanması ve Puanlanması

Aşağıdaki tabloda ana kriterler ile alt kriterler ve puanlamaları topluca sunulmaktadır.

Tablo 6: Çevresel Etki Kriterleri

ALT KRİTERLER	AĞIRLIK PUANI	PARAMETRELER	UYGUNLUK PUANI
SU VE SEDİMAN KİRLİLİĞİ	25	AZ HASSAS ALANLAR	25
		HASSAS ALANLAR	1
KATI ATIKLAR	15	DÜZENLİ DEPOLAMA YOK	15
		DÜZENLİ DEPOLAMA VAR	1
ENDÜSTRİYEL KAYNAKLI KİRLİLİK	15	SANAYİ TESİSİ VAR	15
		SANAYİ TESİSİ YOK	1
AKARSULARDAN TAŞINAN KİRLİLİK	20	VARSA	20
		YOKSA	1
EKOLOJİK DURUM SINIFI	10	EKOLOJİK DURUM SINIFI ZAYIFSA	10
		EKOLOJİK DURUM SINIFI ORTAYSA	1
PLAJ SUYU KALİTESİ	10	MAXİMUM KOLİFORM 1000 ÜZERİ	10
		MAXİMUM KOLİFORM 1000 ALTI	1
HAVA KİRLİLİĞİ	5	YÜKSEK (1.grup)	5
		ORTA (2.grup)	3
		DÜŞÜK	1
TOPLAM	100		

5.4. Ekolojik ve Biyolojik Çeşitlilik Etki Kriterleri

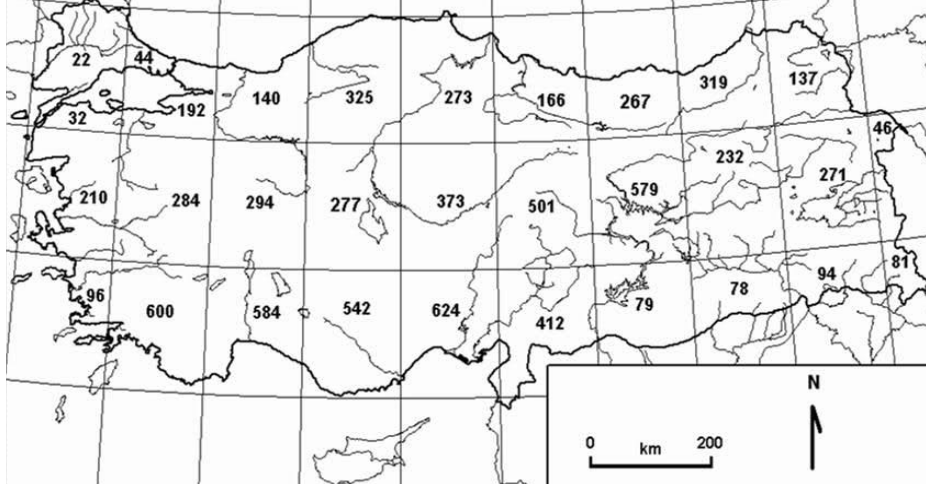
Edirne-Tekirdağ-Kırklareli Kıyı Çalışma Bölgesi biyolojik ve ekolojik özellikleri bakımından kayda değer bölgeler barındırmaktadır. Kıyı Çalışma Bölgesi Vakıf Tabiat Parkı, Danişment Tabiat Parkı, Gökçetepe Tabiat Parkı, Kartaltepe Tabiat Parkı, Çamlıkköy Tabiat Parkı, Kasatura Körfezi Tabiat Koruma Alanı, İğneada Langoz Ormanları Milli Parkı gibi zengin biyoçeşitlilik özelliklerine sahip özel alanlar bunlardan bazılarıdır. Aynı zamanda Bölge, doğal kaynakların ve biyolojik çeşitliliğin varlığı açısından ülke genelinde ayrı bir yere sahiptir. Bu doğrultuda çalışma bölgesinde biyolojik çeşitliliğin korunması ve sürdürülebilir kullanımının sağlanması ve çevresel risklerin minimize edilmesi büyük önem taşımaktadır. Buna göre oluşturulan ÇKKV Yönteminde flora ve fauna bakımından aşağıdaki özellikleri dikkate alınarak oluşturulmuştur.

Flora:

Flora için Davis'in "Flora of Turkey and East Aegean Islands" adlı eserinden yararlanılmış ve TÜBİTAK tarafından hazırlanan Türkiye Bitkileri Veri Servisinden de türler teyit edilmiştir. Türkiye ihtiva ettiği 12.000'e yakın çiçekli bitki taksonu ile (tür altı taksonlar dâhil), floristik çeşitlilik bakımından ılıman kuşağın en zengin ülkelerinden birisidir. Bu çeşitlilik başta ekosistem çeşitliliği olmak üzere iklimsel, edafik, topoğrafik vb. çeşitliliklerin bir yansımasıdır. Türkiye florası ihtiva ettiği 3000'in üzerinde endemik tür ile de diğer ülkeler arasında önemli bir yere sahiptir. Tespit edilen bitki türleri IUCN tehlike

kategorisi için “Türkiye Bitkileri Kırmızı Kitabı (Eğrelti ve Tohumlu Bitkiler) Red Data Book Of Turkish Plants (Pteridophyta and Spermatophyta) eser esas alınmıştır.

Endemik, Nadir ve Nesli Tehdit Altında Olan Bitki Türleri ve Tehlike Kategorileri (IUCN, Bern, CITES)

Grid Sistemine Göre Türkiye Endemik Bitki Türlerinin Dağılımı

IUCN Tehlike Kategorileri

Proje alanı ve etki alanı içerisinde tespit edilen bitki türlerinin IUCN kategorileri belirlenirken Türkiye Bitkileri Kırmızı Kitabı içerisinde kullanılan IUCN Red Data Book Kategorileri kullanılmıştır. Türkiye Bitkileri Kırmızı Kitabı içerisinde kullanılan IUCN Red Data Book Kategorileri ve açıklamaları aşağıdaki tabloda verilmiştir.

Türkiye Bitkileri Kırmızı Kitabı IUCN Red Data Book Kategorileri

EX Extinct (Tükenmiş)	Şayet son ferдинin öldüğü konusunda hiçbir şüphe yoksa bu takson EX kategorisindedir.
EW Extinct In The Wild (Doğada Tükenmiş)	Takson bulunabileceği ortamlarda ve yılın farklı zamanlarında yapılan ayrıntılı araştırmalarda bulunamamış yani doğada kaybolmuş ve yalnız kültüre alınmış bir şekilde yaşamaya devam ediyorsa bu gruba konur.
CR Critically Endangered (Çok Tehlikede)	Bir takson çok yakın bir gelecekte yok olma riski altında ise bu gruba konur.
EN Endangered (Tehlikede)	Bir takson oldukça yüksek bir risk altında ve yakın gelecekte yok olma tehlikesi altında olup ancak henüz CR grubunda değilse EN grubuna konur.

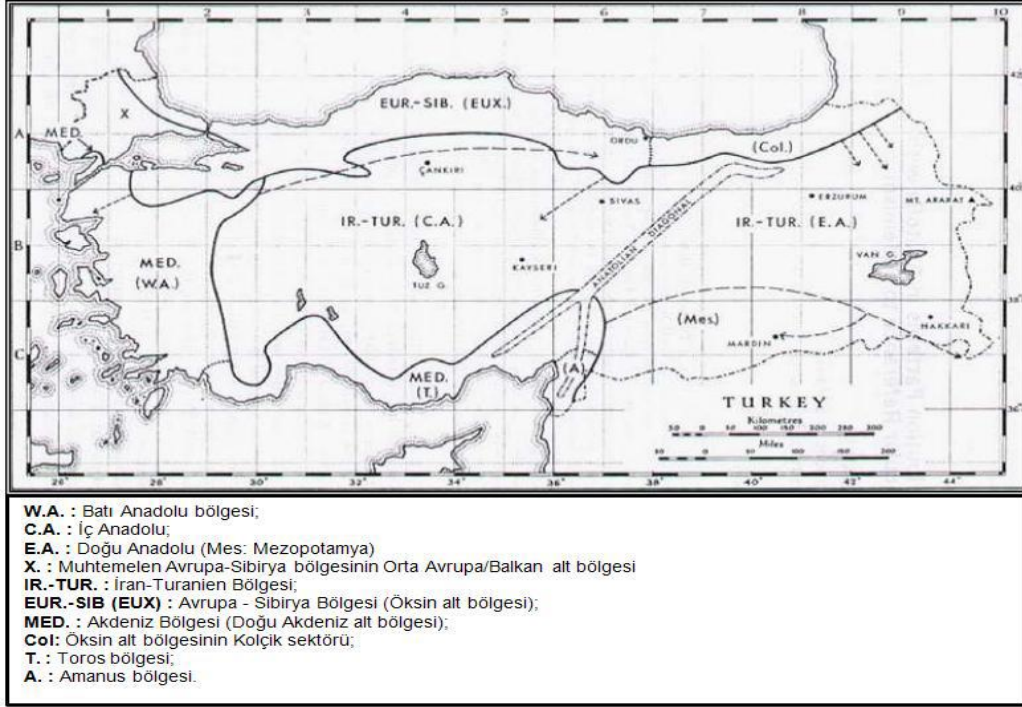
VU Vulnerable (Zarar Görebilir)	CR ve EN gruplarına konamamakla birlikte; doğada orta vadeli gelecekte yüksek tehdit altında olan taksonlar bu gruba konur. Ülkemizde orta vadede tehdit altında olabileceği düşünülen ve birden fazla lokaliteden bilinen bazı türler bu kategoriye konmuştur. Ayrıca şimdilik durumlarında tehlike olmayan bazı türler, gelecekte korunmalarının sağlanması için, bu kategoriye konmuşlardır.
LR Lower Risk (Az Tehdit Altında)	Üstteki gruptan herhangi birine konamayan, onlara göre popülasyonları daha iyi bitkiler bu kategoriye konur. Popülasyonları oldukça iyi ve en az 5 lokaliteden bilinenler bu kategoriye konmuştur. Gelecekteki durumlarına göre tehdit açısından sıralanabilecek 3 alt kategorisi vardır: Bunlar (cd), (nt) ve (lc)'dir.
LR/(cd) Conservation Dependent (Koruma Önlemi Gerektiren)	Takson 5 yıl içinde yukarıdaki kategorilerden birine konulacak ve hem tür, hem de habitat açısından özel bir koruma statüsü gerektirenler.
LR/ (nt) Near Threatened (Tehdit Altına Girebilir)	Bir evvelki gruba konamayan ancak VU kategorisine konmaya yakın adaylar.
LR/ (lc) Least Concern (En Az Endişe Verici)	Herhangi bir koruma gerektirmeyen ve tehdit altında olmayanlar.
DD Data Deficient (Veri Yetersiz)	Bir taksonun dağılım ve bolluğu hakkındaki bilgi yetersiz ise, takson bu gruba konur. Bu kategorideki bir taksonun biyolojisi çok iyi bilinse bile, onun yayılış ve bolluğu hakkındaki bilgiler yetersizdir. Bu nedenle bir taksonun DD kategorisine konması, onun tehdit altında olmasından çok, hakkında daha fazla bilgi toplanmasının gerekliliğini belirtir. Bilgiler elde edilince takson, durumuna uygun başka bir kategoriye konulmalıdır.
NE Not Evaluated (Değerlendirilemeyen)	Yukarıdaki herhangi bir kriter ile değerlendirilemeyenler.

Avrupa'nın Yaban Hayatı ve Yaşam Ortamlarını Koruması Sözleşmesi (Bern), yabancı flora-fauna ve bunların yaşam alanlarını yani habitatlarını muhafaza etmek, nesli tehlikeye düşmüş ya da düşebilecek türler için gerekli önlem almalarını sağlayacak, ayrıca yabancı flora-fauna eğitiminin yaygınlaştırılmasını sağlayacak bir sözleşmedir. Bern Sözleşmesi Ek listeleri ve açıklamaları aşağıdaki tabloda verilmiştir.

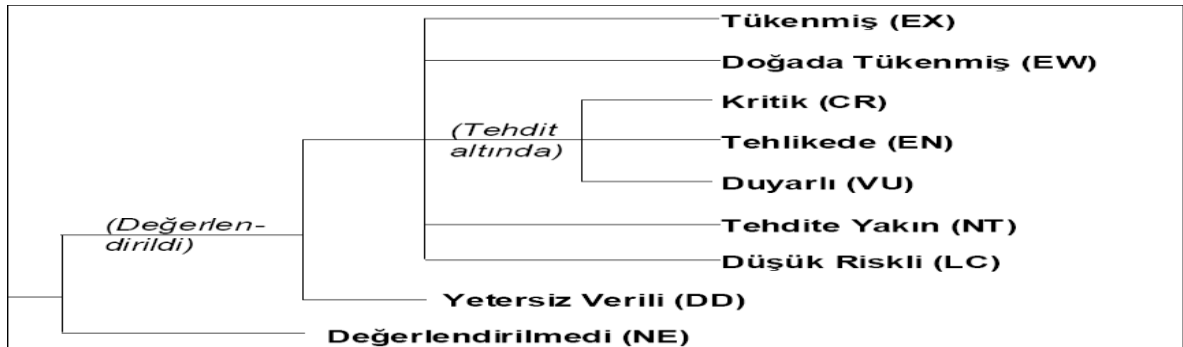
BERN Sözleşmesi Ek Listeleri ve Açıklamaları

EK-I	Kesin olarak koruma altına alınan flora türleri
EK-II	Kesin koruma altına alınan fauna türleri (SPFS- Strictly Protected Fauna Species)
EK-III	Korunan fauna türleri (PFS- Protected Fauna Species)

Davis tarafından Türkiye florasında kullanılan kareleme sistemine göre araştırma alanı, aşağıdaki şekilde ifade edildiği gibi, A1 ve B1 kareleri içinde yer almaktadır.

Fitocoğrafik alanlar**Fauna****IUCN Tehlike Kategorileri**

IUCN Kırmızı Liste (Red List) Sınıfları, tükenme riskleri yüksek olan türleri sınıflandırmak için oluşturulmuş bir sistemdir. IUCN Risk Sınıfları aşağıdaki şekilde özetlenmiştir.

IUCN Risk Sınıflar

Avrupa'nın Yaban Hayatı ve Yaşam Ortamlarını Koruması Sözleşmesi (Bern) yabancı flora-fauna ve bunların yaşam alanlarını yani habitatlarını muhafaza etmek, nesli tehlikeye düşmüş yada düşebilecek türler için gerekli önlem almalarını sağlayacak, ayrıca yabancı flora-fauna eğitiminin yaygınlaştırılmasını sağlayacak bir sözleşmedir.

Nesli Tehlike Altında Olan Yabancı Hayvan ve Bitki Türlerinin Uluslararası Ticaretine İlişkin (CITES) Sözleşme yabancı hayvan ve bitki türlerinin sözleşmeye taraf olan ülkeler arasındaki ithalatını, ihracatını kısacası uluslararası ticaretini belirli izin ve belgelere bağlayan bir sözleşmedir.

2015-2016 Merkez Av Komisyonu Kararı (M.A.K)

Merkez Av Komisyonu 4915 sayılı Kara Avcılığı Kanunundan aldığı yetki çerçevesinde her yıl toplanarak o av dönemi içinde yurt çapında korunacak av hayvanlarını, avlanmasına izin verilecek av hayvanlarını ve bunların avlanma süreleri, zamanı ve günlerini, avlanma miktarlarını, yasaklanan avlanma araç ve gereçlerini, yasaklanacak avlanma sahalarını, mücadele maksatlı avlanma esas ve usullerini belirlemektedir (www.milliparklar.gov.tr).

Merkez Av Komisyon Kararları ve Açıklamaları aşağıda verilmiştir.

Merkez Av Komisyon Kararları ve Açıklamaları

EK-I	Tarım ve Orman Bakanlığınca Koruma Altına Alınan Yabancı Hayvanları
EK-II	Merkez Av Komisyonunca Koruma Altına Alınan Av Hayvanları
EK-III	Merkez Av Komisyonunca Avına Belli Edilen Sürelerde İzin Verilen Av Hayvanları

Bölgede planlanan her türlü kıyı yapılarının inşa edileceği alanlar ve bölgelerde ticari ve endüstriyel anlamda değişiklikler ve gelişmeler söz konusu olabilir. Bu değişim ekonomiyi canlandırıp iş imkanlarının artmasına neden olacağı gibi, şehirleşmenin artması sonucu köylerin ortadan kalkmasına, yörede araç trafiğinin artmasına, trafik ve ham maddelerin taşınması ve depolanmasından dolayı toz ve gaz emisyonlarının oluşmasına, olabilecek sızıntılar ve oluşacak atık su ve atıklar dolayısıyla biyolojik ve ekolojik problemlerin ortaya çıkmasına neden olabilir. Bu alanı kullanan su kuşları varsa bunların da alternatif alanlar araması söz konusu olacaktır. Ayrıca, kıyı yapılarının inşa edilmesi için kullanılacak alanlardaki flora ve habitatların kaybı da söz konusu olacaktır.

Sonuç olarak, kıyı alanlarındaki her türlü yapılaşma ve faaliyet gerek kara tarafında gerekse deniz ortamında yaşayan canlılar için risk oluşturabilecek unsurları barındırmaktadır. Bu nedenle bu tür faaliyetlerin gerek yer seçimi gerekse uygunluğu belirlenirken alanın mevcut durumunun çevresel faktörler açısından ortaya konması ve buna göre uygulamaya geçilmesi sürdürülebilir bir çevre için büyük önem taşımaktadır. Bu kapsamda Edirne-Tekirdağ-Kırklareli Kıyı Çalışma Bölgesinde çevresel etki kriterlerinin belirlenmesinde bölgenin sahip olduğu özellikler ve alan içinde yapılmış olan bilimsel araştırma sonuçlarına göre ortaya konan mevcut durum göz önünde bulundurulmuştur. Bu değerlendirmeler sonucunda

mevcut flora – fauna özelliklerine göre Deniz ve kara ekosistemleri için 2 alt kriter ve 5 parametre belirlenmiştir. Bu kriter ve parametreler aşağıda anlatılacaktır.

5.4.1. Biyoekolojik Değerlendirme (Karasal/Sucul) (Endemik, Nesli Tehlike Altında Olan vb.)

Bölgede yapılabilecek her türlü kıyı yapısından denizel ve karasal canlıların etkileneceği açıktır. Toplamda 100 puan üzerinden yukarıda belirlenen Flora ve Fauna elemanları için hassasiyet kriterlerine göre alanda nesli tehlike altında olan ya da endemik tür varlığı olma veya nesli tehlike altında olmayan ve endemik tür varlığı olmama durumuna göre toplam 60 puan belirlenmiştir. 60 puan değerine yaklaştıkça kıyı şeridi yapısının nesli tehlike altında olmayan ve endemik tür barındırmayan alanlar açısından uygun olduğu görülmektedir.

5.4.2. Karasal/Sucul Ekosistem (Flora, Fauna)

Toplamda 100 puan üzerinden ikinci alt kriter Karasal/Sucul ekosistem elemanları için biyoçeşitlilik yüksek seviyede ya da biyoçeşitlilik orta seviyede olma durumuna göre toplam 40 puan belirlenmiştir.

5.4.3. Ekolojik ve Biyolojik Çeşitlilik Kriterlerinin Ağırlıklarının Saptanması ve Puanlanması

Ekolojik ve Biyolojik Çeşitliliğe ilişkin ana kriterler ile alt kriterler ve puanlamaları aşağıdaki tabloda topluca sunulmaktadır.

Tablo 7: Ekolojik ve Biyolojik Çeşitlilik Kriterleri

ALT KRİTERLER	AĞIRLIK PUANI	PARAMETRELER	UYGUNLUK PUANI
BIYOEKOLOJİK DEĞERLENDİRME (KARASAL, SUCUL) (ENDEMİK, NESLİ TEHLİKE ALTINDA OLAN VB.)	60	NESLİ TEHLİKE ALTINDA OLAN YADA ENDEMİK TÜR YOKSA	60
		NESLİ TEHLİKE ALTINDA OLAN YADA ENDEMİK TÜR VARSA	1
SUCUL EKOSİSTEM (FLORA, FAUNA), KARASAL EKOSİSTEM (FLORA, FAUNA)	40	BİYOLOJİK ÇEŞİTLİLİK YOKSA	40
		BİYOLOJİK ÇEŞİTLİLİK ORTA	20
		BİYOLOJİK ÇEŞİTLİLİK VARSA	1
TOPLAM	100		

6. ÇOK KRİTERLİ KARAR VERME(ÇKKV) YÖNTEMİ'NİN HAZIRLANMASI VE DEĞERLENDİRİLMESİ

Yukarıdaki bölümlerde, Edirne-Tekirdağ-Kırklareli Bütünleşik Kıyı Alanları Planları'nın Plan Kararlarının oluşturulması, bu kapsamda kıyı yapılarına ilişkin istemlerin yanıtlanacağı alanların belirlenmesinde kullanılmak üzere bir yöntem hazırlanacağı ön görülmüştü. Yöntemde, kriterler ve parametreler belirlenmiş, puanlanmıştır. Coğrafi Bilgi Sistemleri yazılımları yardımı ile çakıştırmalar yapılmış, böylece parametrelere verilmiş puanlar toplanmıştır. Çıkan sonuçlar uyarınca, kıyı yapılarının hangi alanlara yapılabileceğine, hangi alanlara yapılmasında mekânsal, çevresel ve ekolojik, biyolojik olarak sakınca olabileceğine ilişkin öncelik düzeyleri belirlenmiştir. Nihai olarak 3 adet öncelik düzeyi biçiminde öngörülmüştür.

6.1. ÇKKV Yöntemi'nin Hazırlanması

Bu yöntemin oluşturulması için öncelikle kapalı alanlara (polygon) ihtiyaç duyulduğundan, yaklaşık 305 km. uzunluğundaki kıyı çizgisinden, deniz istikametinde 3 km., kara istikametinde ise 1 km. olmak üzere toplamda 4 km. genişliği olan bir polygon oluşturulmuştur. Polygon'un genişliğinin 4 km. olarak seçilmesinin nedeni, grafik gösterimi sağlamak ve görselliği zenginleştirmek içindir. Teknik, mekânsal ve fiziksel açıdan bir nedeni yoktur.

Ardından Araştırma Çalışmaları sonuçları kullanılarak, yukarıda anlatılan her bir kriter için polygonlar oluşturulmuştur. Böylece her ana kriterin haritaları hazırlanabilecek ve mekânsal hale getirilebilecektir. Ana kriterlere olduğu gibi alt kriterlere de yukarıda anlatılan gerekçeler uyarınca puanlar verilmiştir.

Bu yöntemin her aşamasında Coğrafi Bilgi Sistemleri (Arcmap) yazılımı kullanılmıştır. Yöntemin oluşumundaki her adım, metodun anlaşılabilirliğini sağlamak için, yazılımın "ekran görüntüsü" alınarak aşağıda sunulmuştur. Metodun temeli, bir noktada, hücrede (cell) belirlenen çok sayıda veriyi, çakıştırmak ve birleştirmek, bir başka anlatımla toplamaktır. Yazılım, toplama işlemini, polygon veri üzerinden değil, o noktadaki veriyi "raster"a dönüştürerek yapabilmektedir. Bu nedenle, her kriter için hazırlanmış polygon veri, raster veriye dönüştürülmüştür (Feature Raster). Raster veri hücrelerden oluşur ve hücrelerin büyüklüğünün belirlenmesi gerekmektedir. Raster veriye dönüştürülürken hücre, 500 metre seçilmiştir. Planın 1/50.000 ölçekli, kıyı uzunluğunun da yaklaşık 1400 metre olduğu düşünüldüğünde, hücrenin büyüklüğünün fazlasıyla yeterli, çakıştırılan, toplanan verinin ise hassasiyetinin ve ayrıntısının çok olduğu kolaylıkla değerlendirilebilir.

Aşağıda yöntemin oluşturulma esnasındaki adımlar ayrıntılı bir şekilde açıklanmıştır.

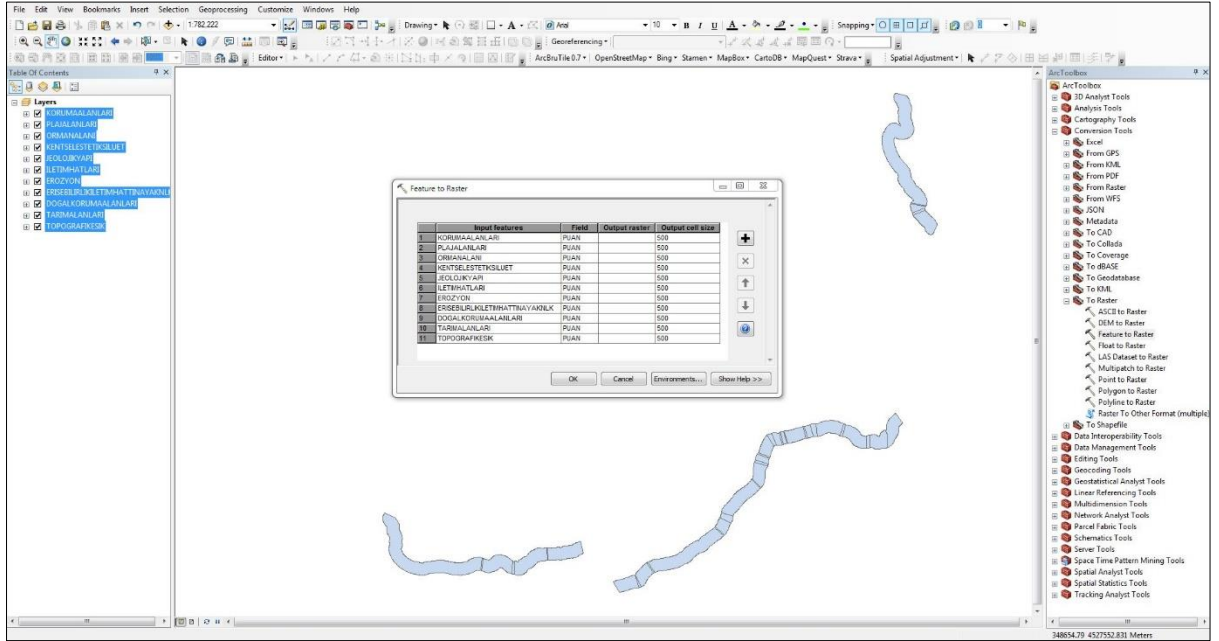
1.Adım: Alt kriter ve parametre puanlamaları belirlendikten sonra, kriteri mekânsal olarak yansıtabilmek ve rastera dönüştürmek için alansal olarak puanlamalar veritabanına öznitelik bilgisi olarak aktarılmıştır. Öznitelik bilgileri oluşturulurken field bilgisi için iki adet field belirlenmiştir. Birinci field name PARAMETRE (Alias name: Parametre) (String); bu alanda yöntem verisine girdi sağlayacak olan alt kriter -örneğin Topoğrafik Eşik- altındaki parametre adı yazılmıştır. İkinci field name ise PUAN (Alias name: Puan) (Short integer); bu alanda parametre karşılığında verilen puan yazılmıştır.

Örneğin Topoğrafik Eşik alt kriteri için yapılan analizler sonucundaki bir alan için eğim değeri %10-15 ise, bu alan için polygona %10-15 eğim aralığı için belirlenen puan olan 3 puan veritabanına yazılmıştır. İşlem sonucundaki ekran görüntüsü aşağıda yer almaktadır.

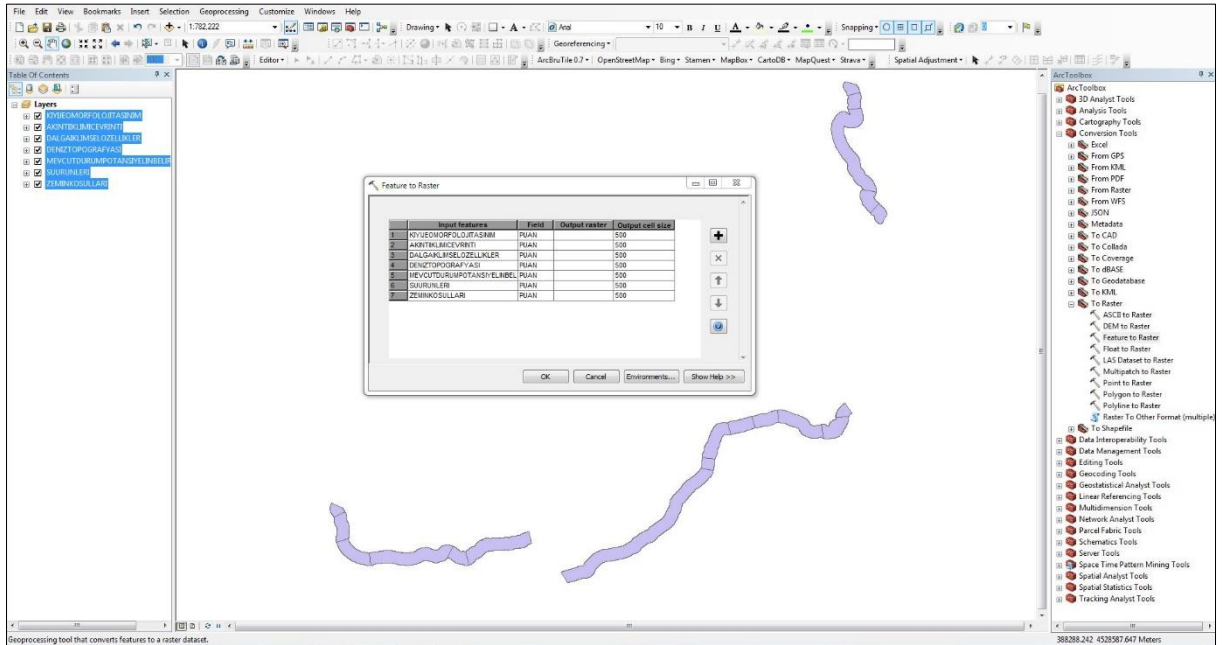
Obje ID *	Geometri *	Parametre	Puan
62	Polygon	% 10-15 EĞİM	3
61	Polygon	% 10-15 EĞİM	3
93	Polygon	% 0-5 EĞİM	5
89	Polygon	% 5-10 EĞİM	4
88	Polygon	% 0-5 EĞİM	5

2.Adım: Puanlamalar tüm parametreler için tamamlandıktan sonra polygon olarak veritabanında barındırılan bilgileri raster formatına dönüştürülmesi gerekmektedir bu işlemin amacı ise daha sonradan tüm alt kriterlerin puan toplamalarının yapılmasıdır. Polygonları Raster'a dönüştürürken CBS yazılımında yer alan toolbox üzerinden Conversion Tools - To Raster - Feature to Raster komutunu kullanarak rastera dönüştürme işlemi yapılmıştır. Bu komut çalıştırılırken veritabanından işleme girecek olan polygon seçilir Input Feauteres kısmına eklenir Value Field kısmında puanlamanın öznitelik olarak saklandığı Puan Field'ı seçilir. Oluşturulacak olan cell size (hücre boyutu) kısmına ise ÇKKV hazırlama yöntemi başlığında da anlatıldığı gibi 500x500m olarak belirlenen hücre boyutu bilgisi 500 olarak girilerek işlem tamamlanır. Bu işlem tüm polygonlar için gerçekleştirilir ve böylece 3. Adım için altlıklar hazırlanmış olacaktır. Aşağıda 2. Adımda anlatılan ve yazılım üzerinden gerçekleştirilen işlemlerin yapıldığı esnada ekran görüntüleri yer almaktadır.

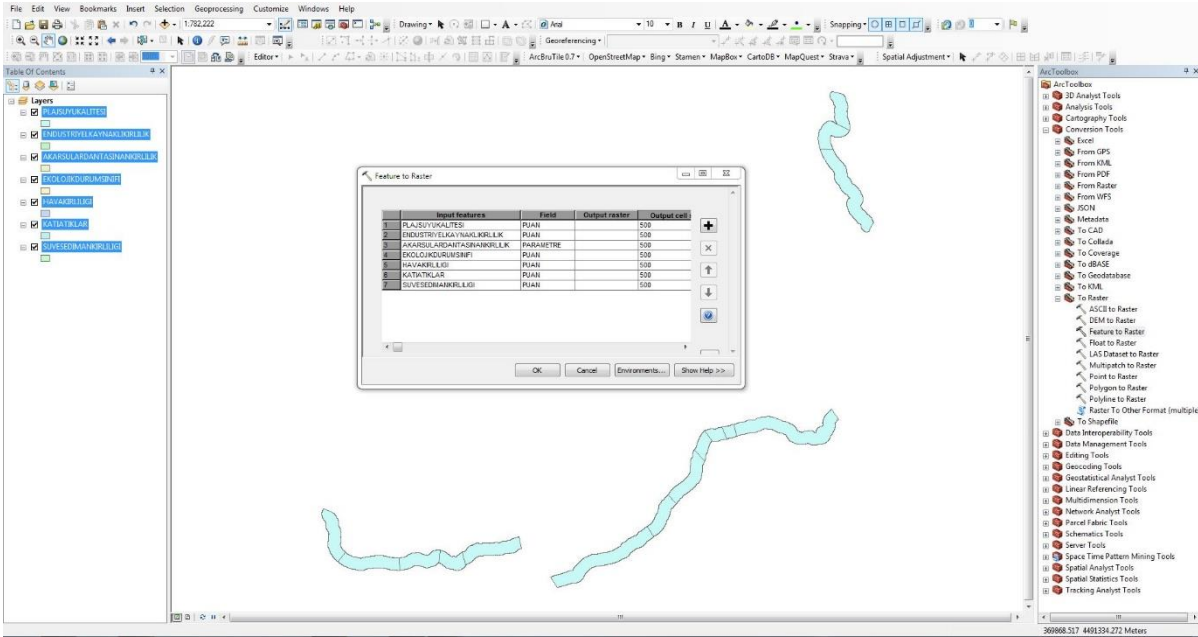
Şekil 3: Kara Tarafının Deniz Tarafı ile Mekânsal Etkileşiminin Belirlenmesine İlişkin Kriterler

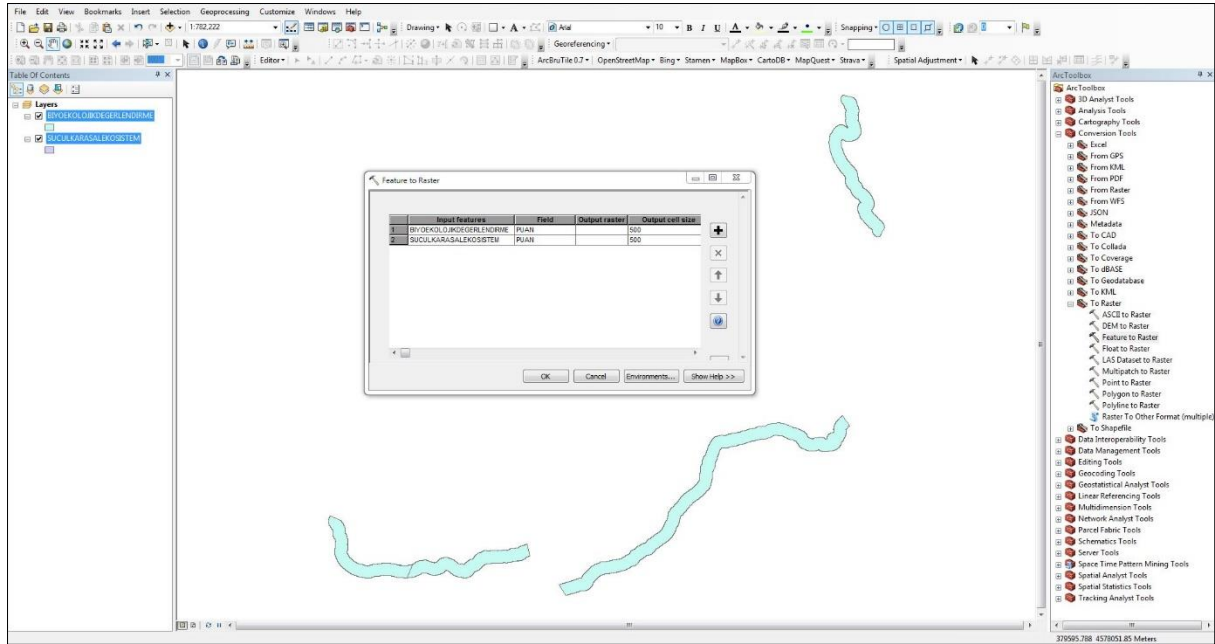
Şekil 4: Deniz Tarafının Kara Tarafı ile Mekânsal Etkileşiminin Belirlenmesine İlişkin Kriterler

Şekil 5: Çevresel Etki Kriterleri

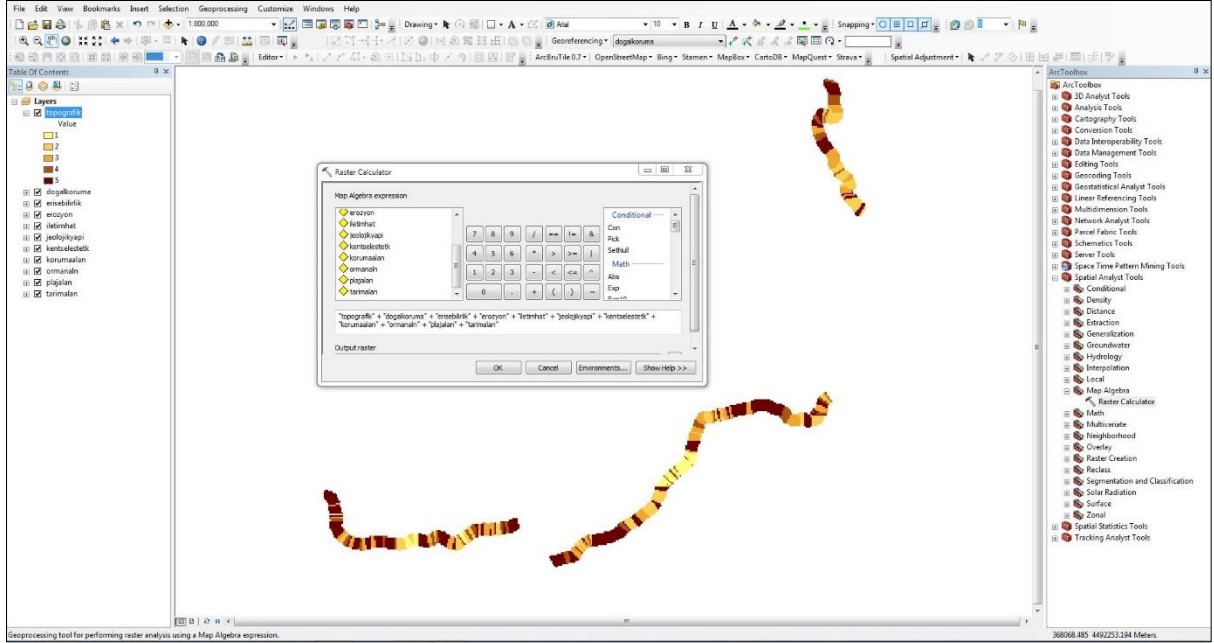
Şekil 6: Ekolojik ve Biyolojik Çeşitlilik Kriterleri

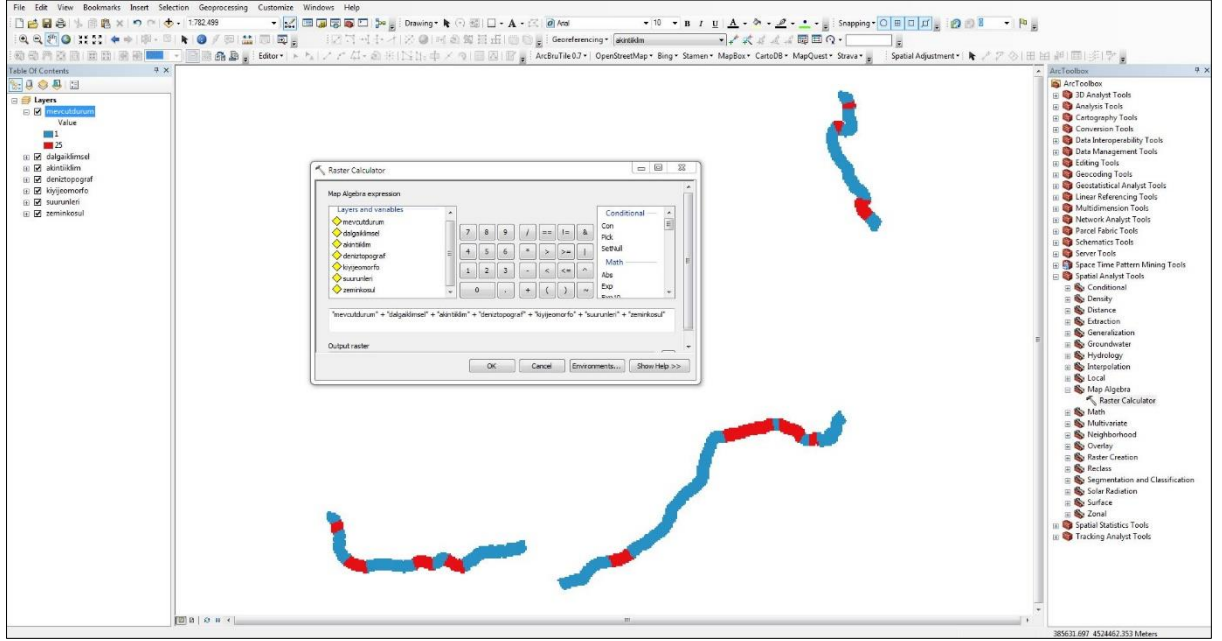
3.Adım: Alt kriterler raster veriye dönüştürüldükten sonra bu adımda gerçekleştirilecek olan işlem; her bir hücrenin belirlenmiş parametre puanlarının toplanması işlemi olacaktır. Bu esnada yapılacak işlemde alt kriterler altındaki parametreler kendi arasında toplanacaktır, işlem tarif edilirse; CBS yazılımı içerisinde toolbox üzerinden Spatial Analyst Tools - Map Algebra - Raster Calculator komutu çalıştırılarak Expression kısmına yazılacak olan kodlama katmanların teker teker eklenerek toplama işlemine tabi tutulmasıdır. Örneğin Kara Tarafındaki Kriterler için kodlama “topografikesik” + “kentselestetik” + “kentselkoruma” + “ormanalani” şeklinde devam etmektedir. Bu işleme giren alt kriterlere bağlı parametre başlıklarının kendi arasında toplama işlemine tabi tutulması sonucunda elde edilecek olan

tek raster veri her hücrede parametrelerden gelen puanların toplam puanların olduğu bir veri olarak elde edilecektir. Aşağıda yazılım üzerinden gerçekleştirilen 3. Adım işlemleri sırasında alınan ekran görüntüleri yer almaktadır. Bu adım işlemleri tamamlandıktan sonra elde edilecek olan dört adet raster veri ÇKKV yönteminin sonucunda kullanılmak üzere altlık oluşturacaktır.

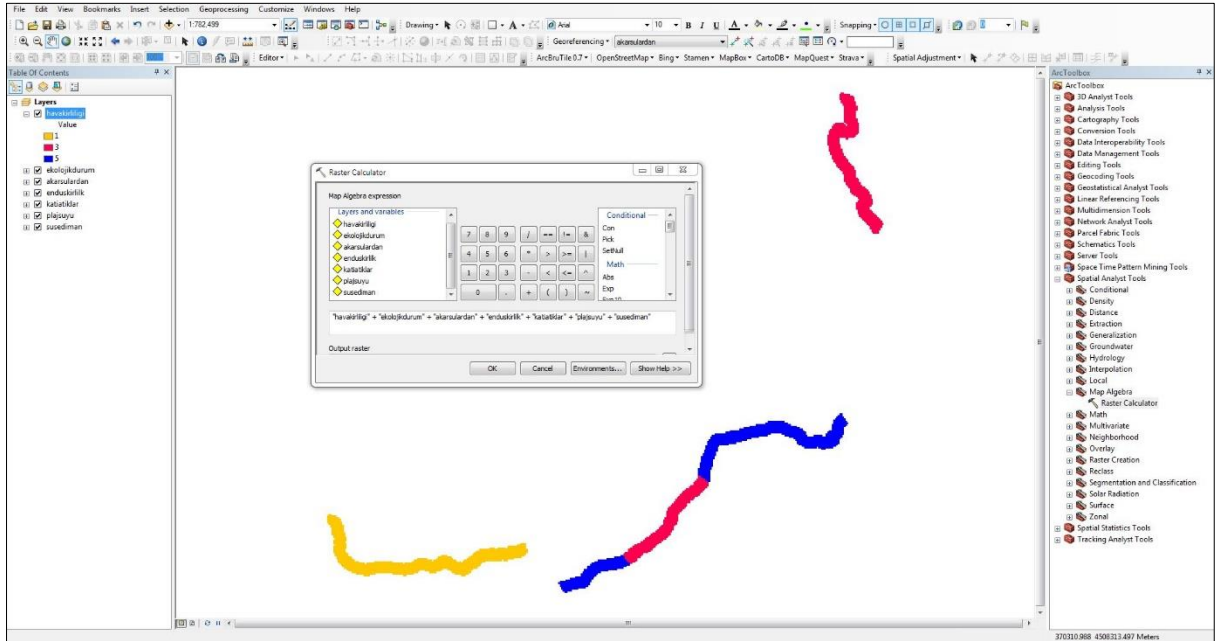
Şekil 7: Kara Tarafının Deniz Tarafı ile Mekânsal Etkileşiminin Belirlenmesine İlişkin Kriterler

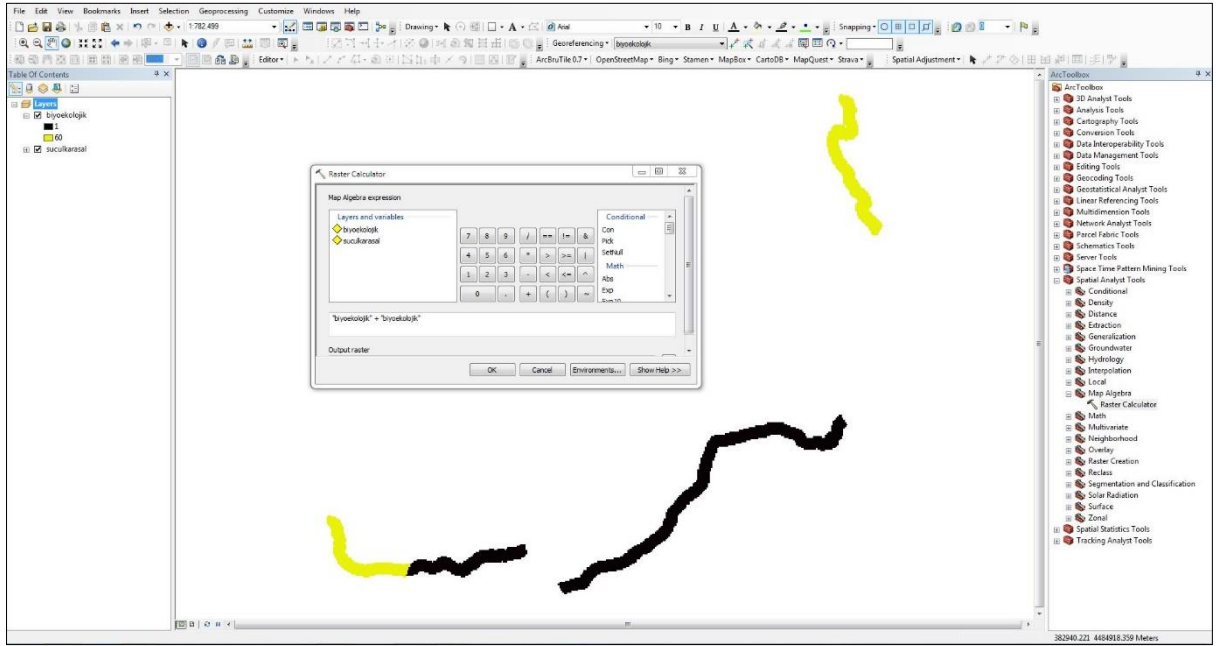
Şekil 8: Deniz Tarafının Kara Tarafı ile Mekânsal Etkileşiminin Belirlenmesine İlişkin Kriterler

Şekil 9: Çevresel Etki Kriterleri

Şekil 10: Ekolojik ve Biyolojik Çeşitlilik Kriterleri

4. Adım: Bu adımda elde edilen dört adet ana kritere ilişkin toplam puanlamaların olduğu raster veriler, öncelik düzeyleri anlaşılması adına sınıflanarak öncelik düzeyleri gözlemlenmiştir.

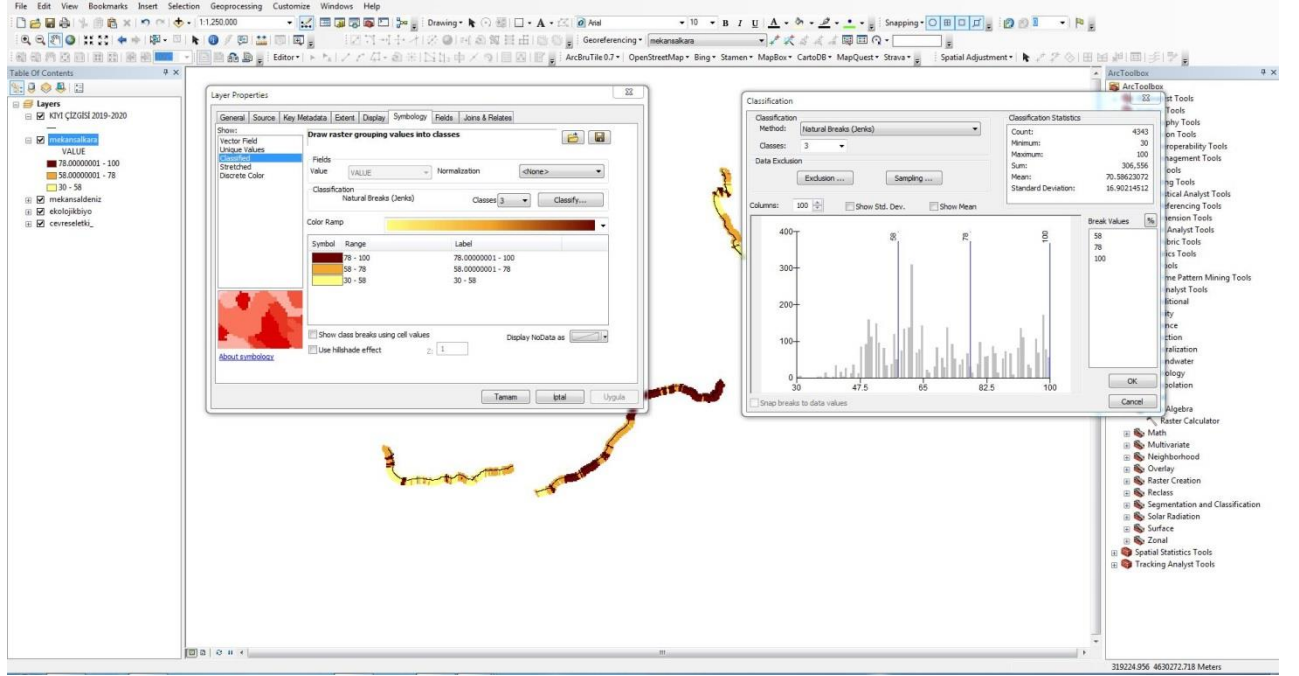
4 ana kritere 100'er puan verilmiştir. Alt kriterlere de ana kriterler içindeki ağırlıklarına göre en düşük puandan en yüksek puana çıkan bir skala biçiminde puan belirlenmiştir. Böylelikle en yüksek puanın en olumlu kriteri, en düşük puanın da en olumsuz kriteri ifade etmesi sağlanmıştır. Bir başka anlatımla, en düşük puanın karşılığı, mekânsal, çevresel ve biyolojik kriterlerin etkileşimiyle değerlendirilerek, kıyı yapısı için öncelik sıralaması için üçüncü sıradaki alanları gösterecektir. Alt kriterlerin puanlarının toplanmasının ardından, her ana kriter için mekansal, çevresel, ekolojik, biyolojik etkilerin sonuçları, bir başka deyişle öncelik sırası, öncelikli bölgelerin toplam puanları ayrı ayrı elde edilmiştir.

Ana kriterlerin en düşük ve en yüksek öncelik puanları farklılıklar göstermektedir. Örneğin “Kara Tarafının Deniz Tarafı ile Mekânsal Etkileşiminin Belirlenmesine İlişkin Kriter’in” alt kriterlerden gelen toplanmış puanları değerlendirildiğinde en düşük puanın 31, en yüksek puanının 94 olduğu görülmektedir. “Ekolojik ve Biyolojik Çeşitlilik Kriterinin” ise en düşük puanı 2, en yüksek puanı 100’dür. Puanların yığılma ağırlıkları da farklılık göstermektedir. Yine Yazılım sayesinde farklılıklar içeren toplam puanların sınıflaması yapılmıştır. Öncelik düzeyi 1., 2. ve 3. Öncelikli Bölge olmak üzere üç sınıfta değerlendirilecektir. Sınıf sayısının üç sınıflamada olması değerlendirme kolaylığı sağlayacaktır. Aşağıda yazılım aracılığı ile oluşturulan Natural Breaks sınıflama metodu kullanılırken işlem esnasındaki ekran görüntüleri yer almaktadır. Bir sonraki adımda, yazılım, sınıflanması yapılan dört adet raster (ana kriterler) verileri belirlenen katsayılar ile işleme geçecek ve ÇKKV yönteminin nihai sonucunu oluşturacaktır.

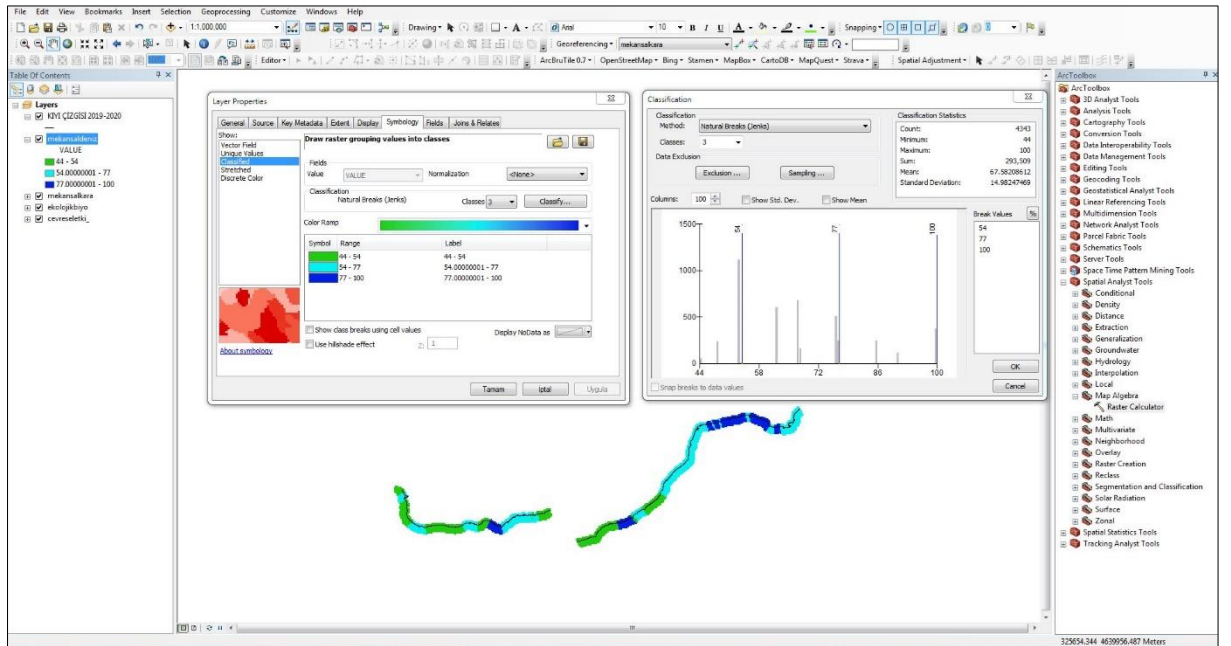
Coğrafi Bilgi Sistemleri yazılımının sınıflama konusunda farklı yöntemleri bulunmaktadır. Bu yöntemlerin içerisinde aritmetik ve sabit bir değer artışı olmayan, doğal kırılma ve yığılma aralıklarını belirleyen “Natural Breaks” sınıflama metodu seçilmiştir. Sınıflama ise

3 olarak belirlenmiştir ve yazılımın Doğal Kırılma Değerleri (Break Values) esas alınmıştır. Böylece her ana alt kriterin 3 çeşit sınıflamaya dayalı farklı kırılma değerleri olduğu tespit edilmiştir. Aşağıda ana kriterlerin kırılma değerlerini içeren ekran görüntüleri sunulmuştur.

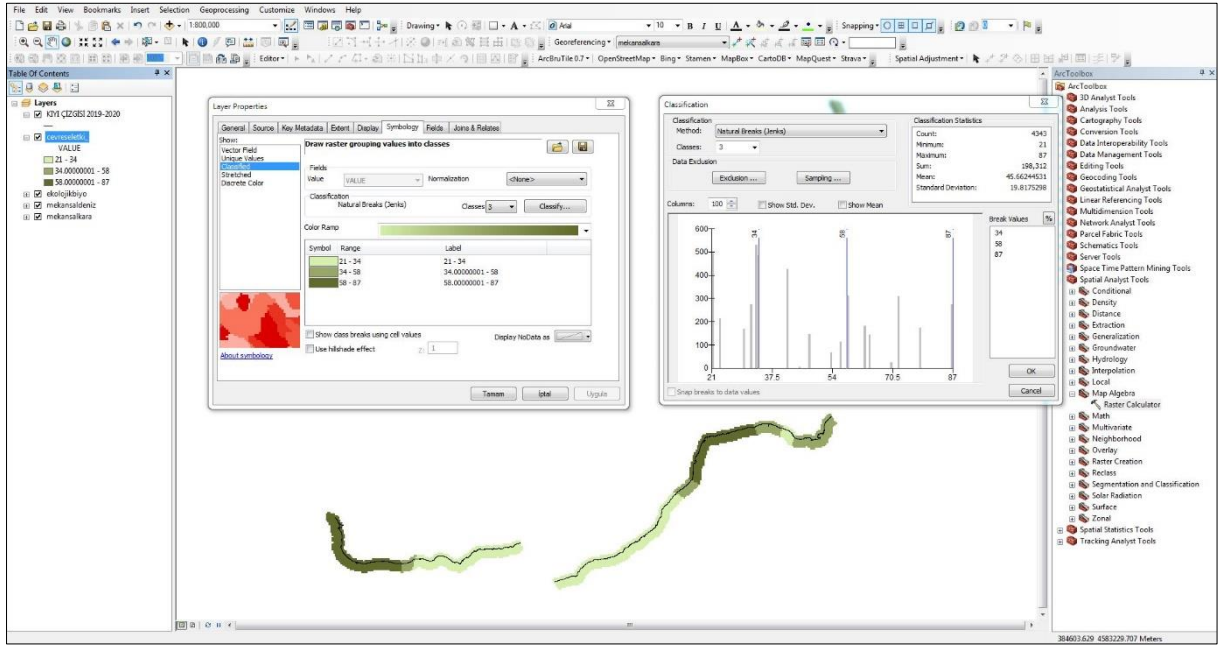
Şekil 11: Kara Tarafının Deniz Tarafı ile Mekânsal Etkileşiminin Belirlenmesine İlişkin Kriterler

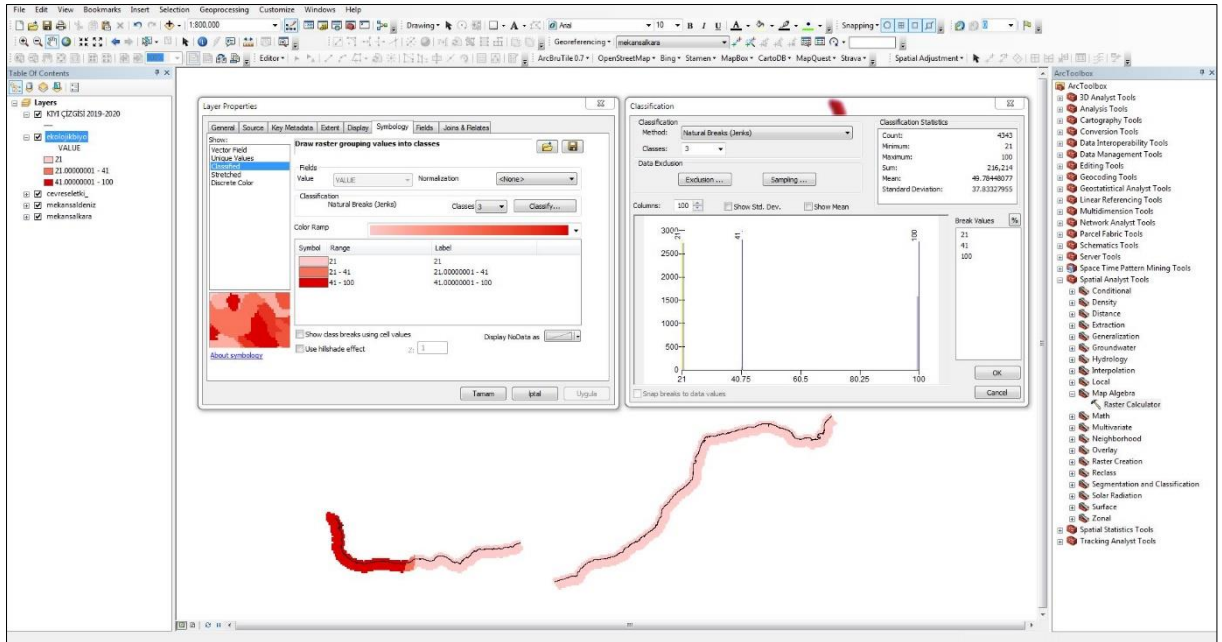
Şekil 12: Deniz Tarafının Kara Tarafı ile Mekânsal Etkileşiminin Belirlenmesine İlişkin Kriterler

Şekil 13: Çevresel Etki Kriterleri

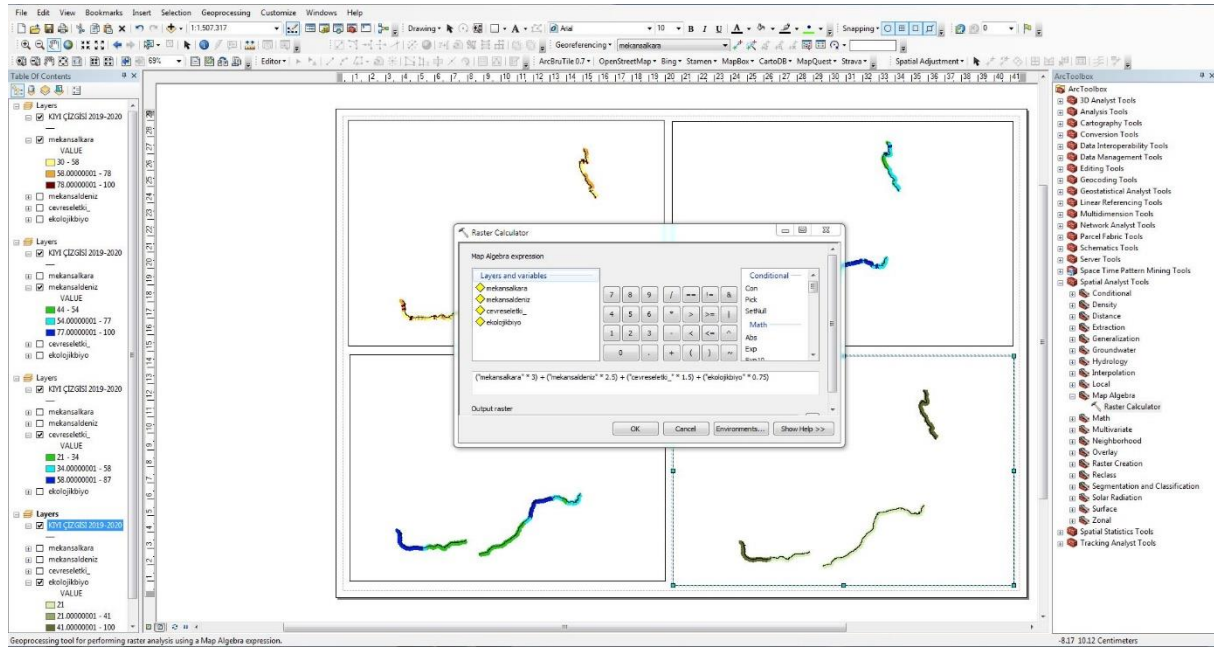
Şekil 14: Ekolojik ve Biyolojik Çeşitlilik Kriterleri

5. Adım: Bu adım işlemlerin son adımı olarak tarif edilebilir. Ana kriterlerin ikili sınıflanması ile 1., 2. ve 3. Öncelikli Bölge değerleri, yazılımın imkânları kullanılarak hesaplanmıştır. Ana kriterler planın uygulaması sürecinde ve uygulamanın olabilirliğini belirlemek amacıyla ayrı ayrı da değerlendirilebilir. Ancak; yöntemin 4 ana kriterin çakıştırılması senaryosuna dayandırılması kabulü olduğundan, 5. adımda bu ana kriterlerin tamamı toplanmıştır. Yukarıdaki bölümlerde, alt kriterlerin puanlarının kendi içinde neden farklı ağırlıkta olduğu, gerekçeleri ile açıklanmıştır. Ayrıca puanların kaç olduğu da tablolar

halinde sunulmuştur. Tablolardaki puanlara bakıldığında, ana kriterlerin genel kriterler içinde sayıca az olması durumlarında, ana kriterlerin puanları, diğer ana kriterlerin puanlarından daha yüksek olmak zorunda kalmıştır. Örneğin, Erozyon'un puanı 4 iken, Ekolojik ve Biyolojik Değerlendirme puanı 60, Su ve Sediman Kirliliği puanı 25 iken, Akıntı İklimi ve Çevrinti puanı 10'dur. Bu nedenle ana kriterlerin puanlarının ağırlıklarını yaklaşık olarak eşitlemek için ana kriterler standartlaştırma anlamında bir katsayısı ile çarpılmalıdır. Böylece ana kriterlerin puan ağırlıkları benzer olacaktır. Bu son adımda yapılacak olan işlem tarif edilirse; yazılımda Toolbox - Spatial Analyst Tools - Map Algebra - Raster Calculator komutunu çalıştırarak Expression kısmındaki kodlama: ("karatarafi"*3) + ("deniztarafi"*2.5) + ("cevreseletki"*1.5) + ("ekobiyocesit"*0.75) şeklinde olacaktır. Buradaki temel amaç yukarıda da açıklandığı gibi her bir ana kriteri daha önce belirlenen kendi katsayısı ile çarparak diğer ana kriterler ile toplama işlemini gerçekleştirmek olacaktır. Sonuç ürün olarak elde edilecek veri artık nihai yöntem sonucu olacaktır ve bu raster veri her bir hücrede tüm bu ana ve alt kriterlerin puanlarının toplandığı bir veri olarak elde edilecektir. Final ürünün, içerisinde aritmetik ve sabit bir değer artışı olmayan, doğal kırılma ve yığılma aralıklarını belirleyen "Natural Breaks" sınıflama metodu ile sınıflandırması yapılmıştır. Bu işlem tarif edilirse raster veri üzerinde properties (özellikler)-symbology-show: classified-classify-natural breaks: classes "3" olarak belirlemek ve işlemi tamamlamak olacaktır. Elde edilen değerler yöntemin değerlendirilmesi kısmında anlatılmıştır. Bu değerler bizi yönlendirecek olan öncelik düzeylerinin aralıklarını oluşturmaktadır. Aşağıda ÇKKV yönteminin nihai durumundan elde edilen şema sunulmuştur.

Şekil 15: Ana Kriterlerin Toplamı ve Ağırlık Katsayısı

6.2. ÇKKV Yöntemi'nin Değerlendirilmesi

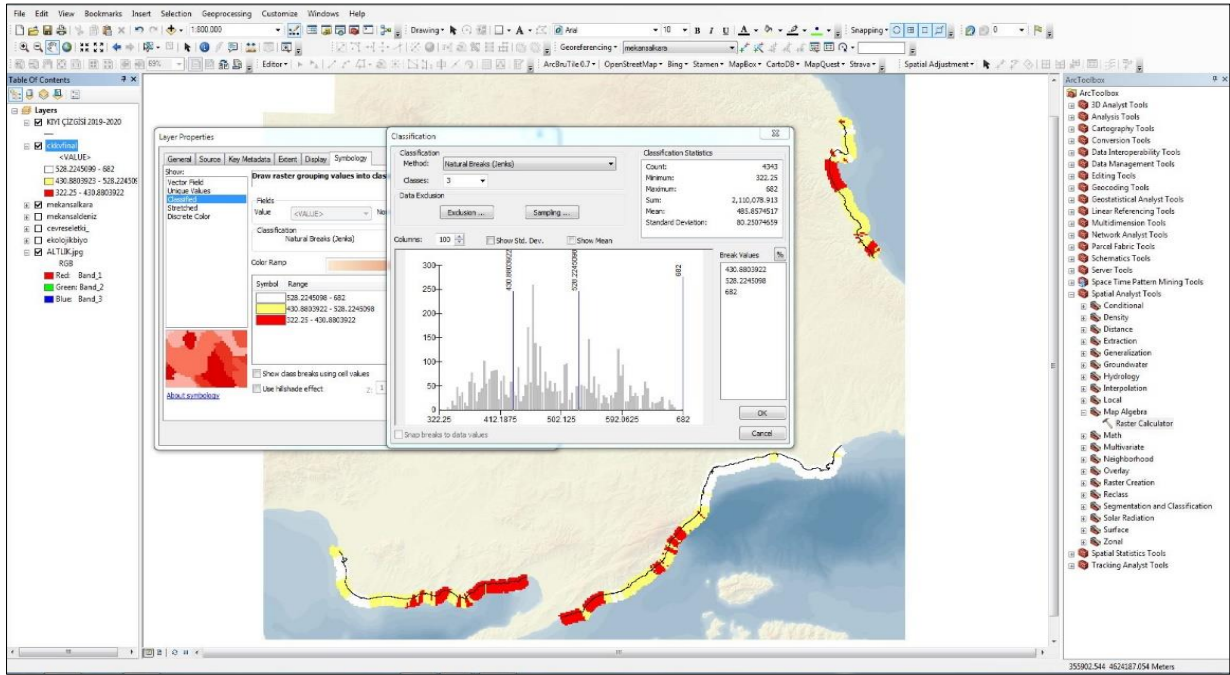
Yukarıda açıklanan yöntem kullanılarak, 4 ana kriterin sonuç ürünü ve 4 kriterin çakıştırılması ile nihai ürün hazırlanmıştır. Böylece, Bütünleşik Kıyı Alanı Planı'nın nihai plan kararlarının üretilmesinde dayanak olacak, mekânsal olarak kısıtlı olabilecek ya da yapılaşma imkânı olan alanlara öncelikli olarak yönlendirici nitelikte olan bilimsel bir veriye ulaşılmıştır.

3'lü sınıflama ile mekansal, çevresel, biyolojik ve ekolojik ana kriterleri uyarınca, her türlü kıyı yapıları için uygulanacak projenin sırasıyla;

- 1. Öncelikli Bölge,
- 2. Öncelikli Bölge,
- 3. Öncelikli Bölge'ye yönlendirilmesi uygun olacaktır.

Aşağıda 4 ana kriterin sonuç ürünü olan ÇKKV Yönteminin nihai sonucu sunulmuştur.

Şekil 16: ÇKKV Yöntemi Nihai Sonucu – Öncelikli Bölgeler

Sonuç olarak; yukarıda anlatılan 5 adımda gerçekleştirilen ÇKKV Yöntemi verisinde tüm kriterler birlikte değerlendirildiğinde; 1. Öncelikli Bölgeler: 528-682 puan aralığında, 2.Öncelikli Bölgeler: 430-528 puan aralığında ve 3. Öncelikli Bölgeler: 332-430 puan aralığında değerlendirilmiştir.

7. PLAN KARARLARI

Edirne-Tekirdağ-Kırklareli kıyıları ve kıyılarla etkileşimi olan kesimleri de kapsayan alanda, tüm sektörel faaliyet ve planları, sosyal ve ekonomik konuları da içerecek şekilde bütünleşik bir yaklaşımla mevcut durum analiz edilmiştir. Bütünleşik mevcut durum analizinin değerlendirilmesi, karşılaştırılması sağlayan ve yukarıda oluşturulma dayanakları Çok Kriterli Karar Verme (ÇKKV) Yöntemi sonuçları kullanılarak iki adet alternatif, dolayısıyla iki farklı senaryo üretilmiştir. Bu alternatiflerden seçilen “**Sürdürülebilir Ölçütlere Dayalı Alternatif**” ile oluşturulan planın amaç, kapsam, hedef, ilke ve stratejileri ile plan kararları aşağıda anlatılmıştır.

7.1. PLANIN AMAÇ VE KAPSAMI

Amacı;

- Sürdürülebilir gelişme ilkesi doğrultusunda kıyı ekosisteminin korunmasını ve doğal kaynakların kullanımını gözetmek,
- Kıyıları, etkileşim alanı ile birlikte, tüm sektörel faaliyet ve planları, sosyal ve ekonomik konuları da içerecek şekilde bütünleşik bir yaklaşımla ele almak,
- Kıyı alanlarındaki fonksiyon ve faaliyetler ile kıyı alanlarına yönelik hedefler arasındaki uyumu sağlamak,
- Kıyıda yapılacak öncelikli tesisleri, öncelikli bölgelerde alt bölgeler düzeyinde öngörmek,
- Koruma ve kullanma dengesini sağlayacak biçimde mekânsal hedef, strateji ve eylem önerilerini belirlemek,
- Kıyı alanlarında yetkili kurum ve kuruluşlar, yerel yönetimler ve yatırımcıların, planlama, projelendirme ve uygulamalarına rehberlik etmektir.

Planın kapsamı; Marmara Bölgesinde yer alan, TR-21 Düzey-II Bölgesi sınırları içerisinde kalan 305 km. kıyı uzunluğuna sahip kıyı alanları ile denizi ve bu alanların kara ve deniz tarafındaki çalışma alanı ile etkileşim alanını kapsamaktadır.

Çalışma Alanı’nda yer alan yerleşim birimlerini ve yönetsel sınırlarını içeren alanlarda yukarıda bahsedilen kara ve deniz yönünde belirlenen değişkenler doğrultusunda bölgeler saptanmıştır. Bu kapsamda oluşturulan bölgelerde öncelikle proje kapsamındaki kıyı bölgesinin uzunluğu ve coğrafi, ekonomik, mekansal, ekolojik ve çevresel bakımdan farklı nitelikler, potansiyeller ve sorunlar göstermesi nedeniyle, idari sınırlar da gözönüne alınarak,

- 1. Bölge: Saros/Edirne Bölgesi,
 - 2. Bölge: Kuzey Marmara /Tekirdağ Bölgesi,
 - 3. Bölge: İğneada-Kıyıköy/Kırklareli Bölgesi,
- olarak belirlenmiştir.

Bölge sınırı içerisinde, fiziki, ekolojik ve/veya sosyo-ekonomik özelliklerinden dolayı birlikte ele alınması gerektiği tespit edilen alanları içerecek şekilde Plan, 7 alt bölgeye ayrılmıştır. Bu alt bölgeler;

- 1. Bölge: Saros/Edirne Bölgesi
 - 1.1.Alt Bölge: Enez Alt Bölgesi
 - 1.2.Alt Bölge: Erikli Alt Bölgesi
- 2. Bölge: Kuzey Marmara/Tekirdağ Bölgesi
 - 2.1.Alt Bölge: Şarköy Alt Bölgesi
 - 2.2.Alt Bölge: Uçmaktdere Alt Bölgesi
 - 2.3.Alt Bölge: Tekirdağ Alt Bölgesi
 - 2.4.Alt Bölge: Marmara Ereğlisi Alt Bölgesi
- 3. Bölge: İğneada-Kıyıköy Bölgesi
 - 3.1.Alt Bölge: İğneada-Kıyıköy Alt Bölgesi

7.2. STRATEJİK ÇEVRESEL DEĞERLENDİRME RAPORU SONUÇLARI

Edirne-Tekirdağ-Kırklareli İlleri Bütünleşik Kıyı Alanları Planı kapsamında eşgüdümlü yürütülen Stratejik Çevresel Değerlendirme Raporu'nun sonuçları aşağıda sunulmuştur ve plan hükümlerine bağlanmıştır. Aşağıda yer alan başlıklar ve tedbir/önlemler/görüşler Stratejik Çevresel Değerlendirme Raporundan alıntılanmıştır.

“6. Bölüm: Etkileri Hafifletme ve/veya Önleme İçin Önerilen Tedbirler

Olası olumsuz çevresel etkileri ve riskleri hafifletmek ve önlemek için SÇD tarafından verilen tavsiyeler ve önerilen tedbirler, bu bölümde tanımlanmıştır. Azaltma tedbirleri ayrıca uygulanabilir öneriler geliştirilmesine ve ulusal ÇED'in hazırlanmasında karşılaşılabilecek çevresel problemleri ortadan kaldırma konusunda yardımcı olacaktır.

Genel olarak, SÇD, kıyı gelişiminden dolayı çevre üzerindeki olası etkileri azaltmak için BKAP-ETK içerisinde aşağıdaki önlemlerin dikkate alınmasını önermektedir;

- *Hassas alanlar için yeterli tampon oluşturmak için sulak alanlar, doğa / milli parklar, önemli biyolojik çeşitlilik alanları gibi hassas alanlara yönelik belirlenmiş sınırlı (rekreasyonel) gelişme (PA-kırmızı) alanlarının genişletilmesi;*
- *Sulak alanlar, doğa / milli parklar, önemli biyolojik çeşitlilik alanları, hassas kıyı suyu kütleleri gibi hassas alanlara yakın konumlar için yatırımcıların gelecekteki tekliflerine yönelik kıyı yapılarının türü, sayısı ve kapasitesi ile ilgili sınırlamaların belirlenmesi; (örneğin BKAP, bölgedeki yeni geliştirilen marinaların veya balıkçı limanlarının maksimum birleşik kapasitesini [yani toplam gemi sayısını] tanımlanabilir);*
- *Özel çevresel kaygıların fizibilite çalışmasında ve / veya yatırımcılar tarafından sulak alanlar, doğa / milli parklar, temel biyolojik çeşitlilik alanları, hassas kıyı suyu kütleleri gibi hassas alanlara yakın konumlar için öne sürülen ÇED sürecinde dikkate alınması gerektiği ile ilgili koşulları belirtmek;*
- *Korunan alanların ve plajların yakınındaki kirlilik yaratıcı tersane vb. kıyı yapısının sınırlandırılması (yakınlık kıyı ve denizin coğrafi özelliklerine göre belirlenebilir).*
- *Akdeniz fokunun habitatları olarak tanımlanan alanlarda doğal kıyıların önemli ölçüde değiştirilmesini (yani betonlama yoluyla) gerektiren kıyı yapılarına ilişkin ICZM(BKAP)-ETK dahilindeki kısıtlamaların tanımlanması. Yeterli olduğu durumlarda,*

biyomühendislik / ekolojik tasarımlar gibi kıyıların doğal durumunu korumaya yönelik özel tasarım yöntemleri yatırımcılardan istenecektir.

Bu genel önlemler, dikkate alınan planlama bölgelerinin her biri için aşağıdaki şekilde daha fazla doğrulanabilir:

6.1. Bölüm: Edirne/Saros Bölgesi

Meriç Deltası Sulak Alanı ve Enez Kıyı Sularının Korunması

Her iki alternatifte de; Meriç Deltası Sulak Alanı'nın batı kısmının yaklaşık yarısı ve sulak alanın tampon bölgesinin batı tarafının yaklaşık ¾'ü "1. ÖA-Beyaz"da bulunmaktadır; bu durum, bölgede desteklenen kıyı gelişimini belirtmektedir. Bu alandaki yoğun kıyı gelişimi, Enez kıyı sularının ekolojik olarak hassas olan durumuna daha fazla zarar verebileceğinden ve sulak alanlara bağlı yaşayan kuşların habitatlarında olumsuz etkilere sebep olabileceğinden, BKAP-ETK'ya entegre edilmesi için aşağıdaki tedbirler önerilmektedir;

- *Bu bölgede önceliklendirme bölgelemesinin değiştirilmesi, yani "2. ÖA-Kırmızı"nın, (en az) Alternatif 1'in güneyindeki sulak alana kadar genişletilmesi. Alternatif 2'de, öncelik kategorisinin sarıdan kırmızıya değiştirilmesi ve sulak alanın (en az) güney bitişine doğru genişletilmesi. Bu bağlamda, sınıfların kırılma noktalarının yeniden tanımlanması ve öncelik sınıflarının artırılması.*
- *Yatırımcıların bu özel alandaki gelecekteki teklifleri için kıyı yapılarının türü, sayısı ve kapasitesi ile ilgili sınırlamaların belirlenmesi.*
- *Sit alanlarının ve sahillerin yakınındaki (yakınlık kıyı ve denizin coğrafi özelliklerine göre belirlenebilir) çevreyi kirleten tersanelerin ve bakım tersanelerinin vb. sınırlandırılması.*

Diğer Sulak Alanlara Bağlı Kuşların Habitatlarının Korunması

*Meriç Delta Sulak Alanı'nda bulunan **Dalyan Gölü**'ne ek olarak; sulak alanlara bağlı yaşayan kuşların habitatları olan **Tuzla Gölü ve Büyükevren Gölü**, her iki alternatifte de "1. ÖA-Beyaz"da bulunmaktadır. **Tuz Gölü (Karagöl) ve Vakıf Tuzla Sulak Alanı**, Alternatif 2'de "2. ÖA-Sarı"da bulunmaktadır. Bu bölgelerdeki kıyı gelişiminin, habitatları sulak alanlar olan kuşlar üzerinde olumsuz etkilere yol açabileceğinden, aşağıdaki tedbirler önerilmektedir:*

- *Yatırımcıların bu özel alandaki gelecekteki teklifleri için kıyı yapılarının türü, sayısı ve kapasitesi ile ilgili BKAP-ETK dâhilinde sınırların belirlenmesi.*
- *BKAP-ETK'ya, belirli çevresel endişelerin fizibilite çalışmasında ve/ya yatırımcılar tarafından önerilen proje tekliflerinin ÇED sürecinde göz önünde bulundurulmasına ilişkin aşağıda verilen şartların eklenmesi.*

o Proje, hassas habitatların mekânsal bütünlüğünü etkilememeli ve sulak alanın sınırlarına girmemelidir.

o Yetkili bir uzman tarafından yürütülecek biyolojik çeşitlilik ve hassas habitatların değerlendirmeleri, göçmen türlerin göz önünde bulundurulması için farklı mevsimlere ait mevcut verileri kullanarak, kuşlara odaklanarak, önceki biyolojik çeşitlilik envanterine dayanmalıdır.

o Kıyı suları kalitesi üzerindeki etkilerin değerlendirilmesine, diğer mevcut ve planlanmış kirlilik kaynakları ile projenin potansiyel kümülatif etkisi dâhil edilmelidir.

o Proje, çevreye duyarlı atık bertarafını sağlayan özel bir Atık Yönetim Planı ve yakıt veya benzer kimyasalların sızması durumunda kirlenme riskini azaltmak için bir acil durum dökülme müdahale planı içermelidir.

Vakıf Tabiat Parkı'nın Korunması

Ulusal nadir bitki türleri sebebiyle önem teşkil eden Vakıf Tabiat Parkı, Alternatif 2'de "2. ÖA-Sarı"da bulunmaktadır. Bu alandaki kıyı gelişiminin tabiat parkına ve hassas bitki türlerine zarar verme ihtimali bulunduğundan, BKAP-ETK'ya entegrasyon için aşağıda belirtilen tedbirler önerilmektedir:

- *Yatırımcıların bu özel alandaki gelecekteki teklifleri için kıyı yapılarının türü, sayısı ve kapasitesi ile ilgili BKAP-ETK dâhilinde sınırların belirlenmesi.*
- *Sit alanlarının ve sahillerin yakınındaki (yakınlık kıyı ve denizin coğrafi özelliklerine göre belirlenebilir) çevreyi kirleten tersanelerin ve bakım tersanelerinin vb. sınırlandırılması.*
- *BKAP-ETK'ya, belirli çevresel endişelerin fizibilite çalışmasında ve/ya yatırımcılar tarafından önerilen proje tekliflerinin ÇED sürecinde göz önünde bulundurulmasına ilişkin aşağıdaki şartların eklenmesi: o Projenin, koruma altındaki bitki türlerinin önemli bir örneğinin kaybına ve/ya bu koruma altındaki türlerin oluşum alanında azalmaya neden olmamasıdır,*

o Yetkili bir uzman tarafından yürütülecek biyolojik çeşitlilik ve hassas habitatların değerlendirmelerinin, bitkilere odaklanarak, yetiştirme döneminde yürütülmesi ve önceki biyolojik çeşitlilik envanterine dayanmalıdır.

Akdeniz Foklarının Habitatlarının Korunması

Akdeniz Foklarının habitat alanının yaklaşık %20'si, Alternatif 2'deki "2. ÖA-Sarı"da yer almaktadır. Bu alandaki kıyı gelişiminin bu habitatları etkileme ihtimali bulunduğundan, BKAP-ETK'ya entegrasyon için aşağıda belirtilen tedbirler önerilmektedir:

- *Alternatif 2'de, "2. ÖA-Sarı" olarak belirtilen Akdeniz Foklarının habitatları alanlarının "3.ÖA-Kırmızı"ya dönüştürülmesi yoluyla bölgeleme değişikliği yapılması,*
- *Akdeniz Fokunun habitatları olarak tanımlanan alanlarda doğal kıyıda önemli değişiklikler (yani betonlama yoluyla) gerektiren kıyı yapılarına ilişkin BKAP-ETK dâhilindeki kısıtlamaların tanımlanması. Yatırımcılardan, kıyıların doğal durumunu korumak için biyomühendislik / ekolojik tasarımlar gibi özel tasarım yöntemleri istenmelidir.*
- *BKAP-ETK'ya, belirli çevresel endişelerin fizibilite çalışmasında ve/ya yatırımcılar tarafından önerilen proje tekliflerinin ÇED sürecinde göz önünde bulundurulmasına ilişkin aşağıda belirtilen şartların eklenmesi:*

o Yetkili bir uzman tarafından yürütülecek, biyolojik çeşitlilik ve hassas habitatların değerlendirmeleri, Akdeniz Fokuna odaklanarak, önceki biyolojik çeşitlilik envanterine dayanmalıdır.

o Akdeniz Foku üzerindeki etkilerin değerlendirilmesi, sadece doğrudan proje inşaatı ile ilgili etkileri değil, aynı zamanda habitatların parçalanması (sınırlı insan varlığı ile kesintisiz doğal kıyı şeridinin kaybı) ve trafik ve diğer insan faaliyetlerinin neden olduğu olası olumsuz etkiler dâhil olmak üzere dolaylı ve ikincil etkileri de içermelidir.

Kıyuların Görsel Peyzajının Korunması

Edirne/Saroz Bölgesi'nin kıyı bölgesinin önemli bir kısmı, yaklaşık %60-70'i, 1. Derece Doğal Sit Alanı'dır. Alternatif 2'de, doğal sit alanı boyunca uzanan kıyı şeridinin yaklaşık %80'i "1. ÖA-Beyaz" ve "2.ÖA-Sarı" olarak sınıflandırılmıştır, bu durum uzun vadede, kıyı boyunca yoğun kıyı gelişimi getirebilir. Karakteristik peyzajı üzerindeki uzun dönemli görsel etkinin riskini önlemek adına, BKAP-ETK'ya entegrasyon için aşağıda belirtilen tedbirler önerilmektedir:

- Alternatif 2'deki önceliklendirme bölgelemede "2. ÖA-Sarı"nın sınırlandırılması (azaltılması) yoluyla değiştirilmesi.
- BKAP-ETK'ya, belirli çevresel endişelerin fizibilite çalışmasında ve/ya yatırımcılar tarafından önerilen proje tekliflerinin ÇED sürecinde göz önünde bulundurulmasına ilişkin aşağıdaki şartların eklenmesi: o Peyzaj üzerindeki görsel etki hakkında bir değerlendirilme yürütülmelidir.

o 1. Derece Doğal Sit Alanı'nın bölgesinde, ayırt edici dik yapılardan (kule yapılar, vinçler vb.) kaçınılmalıdır.

6.2. Bölüm: Kuzey Marmara/Tekirdağ Bölgesi

Tekirdağ ve Marmara Ereğlisi'ndeki Hassas Kıyı Sularının Korunması

Her iki alternatifte de; ötrofik statüsü nedeniyle TOB tarafından hassas kıyı suyu kütlesi olarak belirlenen kıyı bölgelerinin toplam uzunluğunun %90'dan fazlası, "1. ÖA-Beyaz"da bulunmaktadır. Bu durum, bu konuma daha fazla kıyı gelişimi getirebilir, bu ise kıyı sularının ötrofik statüsünü artırabilir. Bununla birlikte, bu konumdaki kıyı gelişimi ilin iç kesimlerindeki endüstriyel gelişim ile ilişkili olduğundan, limanların sınırlandırılması kararı yalnızca ÇŞB – MP GM tarafından verilemeyeceğinden, bu alandaki daha fazla çevresel kirliliğin oluşumunun engellenmesi, diğer ilgili bakanlıkların ve yerel yönetimlerin işbirliğini gerektirmektedir. Bu kapsamda, BKAP-ETK'da aşağıda belirtilenlerin göz önünde bulundurulması önerilmektedir:

- Herhangi bir yeni gelişme (proje) için, kıyı suları kirliliğinin en aza indirilmesini sağlayan entegre atık su yönetimi çözümünü içerecek koşulların ana hatlarını belirlenmesi, örn projenin, kamu atık su arıtma altyapısına bağlanması gibi. Bu koşul, ancak belediye atık su arıtma tesisinin gerekli tüm standartları karşılaması ve yeterli kapasiteye sahip olması durumunda karşılanabilecektir.
- Proje, çevreye duyarlı atık bertarafını sağlayan özel bir Atık Yönetim Planı ve yakıt veya benzeri kimyasalların sızması durumunda kirlenme riskini azaltmak için bir acil durum dökülme müdahale planı içermelidir.

Kartaltepe Tabiat Parkı'nın Korunması

Kartaltepe Tabiat Parkı kıyından 300 m mesafede kıyından oldukça yüksek bir kotta bulunmaktadır. Kıyı yapılarının inşasından dolayı tabiat parkının görsel peyzaj kalitesine etki etme riski bulunduğundan, BKAP-ETK'ya entegrasyon için aşağıda belirtilen tedbirler önerilmektedir:

- BKAP-ETK'da, belirli çevresel endişelerin fizibilite çalışmasında ve/ya yatırımcılar tarafından önerilen proje tekliflerinin ÇED sürecinde göz önünde bulundurulmasına ilişkin aşağıda belirtilen şartın eklenmesi: o Projenin, peyzaj üzerindeki görsel etkisine ilişkin bir değerlendirilme yürütülmelidir.

Akdeniz Foku Habitatlarının Korunması

Akdeniz Foku habitatlarının alanı, Alternatif 2'deki "2. ÖA-Sarı"da yer almaktadır. Bu alandaki kıyı gelişimin habitatları etkileme ihtimali bulunduğundan, BKAP-ETK'ya entegrasyon için aşağıda belirtilen tedbirler önerilmektedir:

- Alternatif 2'de, Akdeniz Foklarının habitatları olarak belirlenen "2. ÖA-Sarı"nın "3.ÖA-Kırmızı"ya dönüştürülmesi yoluyla önceliklendirme bölgelemesi değişikliği yapılması.
- Akdeniz Fokunun habitatları olarak tanımlanan alanlarda doğal kıyıda önemli değişiklikler (yani betonlama yoluyla) gerektiren kıyı yapılarına ilişkin BKAP-ETK dâhilindeki kısıtlamaların tanımlanması. Yatırımcılardan, kıyıların doğal durumunu korumak için biyomühendislik / ekolojik tasarımlar gibi özel tasarım yöntemleri istenmelidir.
- BKAP-ETK'da, belirli çevresel endişelerin fizibilite çalışmasında ve/ya yatırımcılar tarafından önerilen proje tekliflerinin ÇED sürecinde göz önünde bulundurulmasına ilişkin şartlar koşmak. Yani, aşağıda belirtilen şartların karşılanması gerekmektedir: o Yetkili bir uzman tarafından yürütülecek, biyolojik çeşitlilik ve hassas habitatların değerlendirmeleri, Akdeniz Fokuna odaklanarak, önceki biyolojik çeşitlilik envanterine dayanmalıdır.

o Akdeniz Foku üzerindeki etkilerin değerlendirilmesi, sadece doğrudan proje inşaatı ile ilgili etkileri değil, aynı zamanda habitatların parçalanması (sınırlı insan varlığı ile kesintisiz doğal kıyı şeridinin kaybı) ve trafik ve diğer insan faaliyetlerinin neden olduğu olası olumsuz etkiler dâhil olmak üzere dolaylı ve ikincil etkileri de içermelidir.

Sulak Alanlara Bağımlı Kuş Habitatlarının Korunması

Kuşların habitatları, her iki alternatifte de "1. ÖA-Beyaz", "son ÖA-Kırmızı" ve "2. ÖA-Sarı"da bulunmaktadır. Bu alandaki kıyı imarının habitatları etkileme ihtimali bulunduğundan, BKAP-ETK'ya entegrasyon için aşağıda belirtilen tedbirler önerilmektedir:

- BKAP-ETK'ya, belirli çevresel endişelerin fizibilite çalışmasında ve/ya yatırımcılar tarafından önerilen proje tekliflerinin ÇED sürecinde göz önünde bulundurulmasına ilişkin aşağıda belirtilen şartların eklenmesi. o Proje, hassas habitatların mekânsal bütünlüğünü etkilememelidir.

o Biyolojik çeşitlilik ve hassas habitatların değerlendirmeleri, yetkili bir uzman tarafından yürütülmelidir. Değerlendirme, göçmen türleri göz önünde bulundurmak için farklı mevsimlere ait mevcut verileri kullanarak, kuşlara odaklanarak, önceki biyolojik çeşitlilik envanterine dayanmalıdır.

6.3. Bölüm: İğneada-Kıyıköy Bölgesi

Kasatura Körfezi Doğal Sit Alanı ve Çamlıköy Tabiat Parkı'nın Korunması

Alternatif 2'de, Kasatura Körfezi Doğal Sit Alanı'nın kuzey sınırı ve Çamlıköy Tabiat Parkı'nın güney bölümü "2. ÖA-Sarı"da bulunmaktadır. Bu bölgelerdeki kıyı gelişimi, doğal sit alanı ve tabiat parkındaki hassas flora ve faunayı etkileme ihtimali bulunduğundan, BKAP-ETK'ya entegrasyon için aşağıda belirtilen tedbirler önerilmektedir:

- Alternatif 2'deki "1.ÖA-Kırmızı"nın, Kasatura Körfezi Doğal Sit Alanı'nın kuzey sınırından Çamlıköy Tabiat Parkı'nın güney sınırına genişletilmesi yoluyla önceliklendirme bölgelemesi değişikliği,
- Sit alanlarının ve sahillerin yakınındaki (yakınlık kıyı ve denizin coğrafi özelliklerine göre belirlenebilir) çevreyi kirleten tersanelerin ve bakım tersanelerinin vb. sınırlandırılması,
- BKAP-ETK'ya, belirli çevresel endişelerin fizibilite çalışmasında ve/ya yatırımcılar tarafından önerilen proje tekliflerinin ÇED sürecinde göz önünde bulundurulmasına ilişkin aşağıda belirtilen şartların eklenmesi:

o Proje, koruma altındaki bitki türlerinin önemli bir örneğinin kaybına ve/veya bu koruma altındaki türlerin oluşum alanında azalmaya neden olmamalıdır.

o Yetkili bir uzman tarafından yürütülecek, biyolojik çeşitlilik ve hassas habitatların değerlendirmeleri, bitkilere odaklanarak, yetişme döneminde yürütülmeli ve önceki biyolojik çeşitlilik envanterine dayanmalıdır.

Kıyıköy Kıyı Kumulları ve Kıyıköy'deki 1. Derece Doğal Sit Alanı'nın Korunması

Alternatif 2'de, Kıyıköy'deki doğal sit alanının kıyı kumullarının bazı bölümleri, "2. ÖA-Sarı"da yer almaktadır. Bu bölgedeki kıyı gelişimi, bazı dünya genelinde tehdit altında olan bitki türlerinin geniş popülasyonunun bulunduğu Kıyıköy kıyı kumullarını etkileme ihtimali bulunduğundan, BKAP-ETK'ya entegrasyon için aşağıda belirtilen tedbirler önerilmektedir:

- Alternatif 2'de, "1. ÖA-Kırmızı"da bulunan kıyı kumullarının korunabilmesi için, "1. ÖA-Kırmızı"ların genişletilmesi yoluyla önceliklendirme bölgelemesi değişikliği,
- Konumunun doğal kumul alanlarının değiştirilmesi veya kaldırılması ihtiyacını tetikleyeceği projeler üzerindeki kısıtlamaların tanımlanması (yani proje sahası konumu veya erişim yolu inşaatı vb. nedeniyle);
- BKAP-ETK'ya, belirli çevresel endişelerin fizibilite çalışmasında ve/ya yatırımcılar tarafından önerilen proje tekliflerinin ÇED sürecinde göz önünde bulundurulmasına ilişkin aşağıda belirtilen şartların eklenmesi: *o Proje, kıyı kumulu habitatlarında önemli bir kayba sebep olmamalıdır.*

o Yetkili bir uzman tarafından yapılacak, biyolojik çeşitlilik ve hassas habitatların değerlendirme çalışmaları, bitkilere odaklanarak, yetişme döneminde yürütülmeli ve önceki biyolojik çeşitlilik envanterine dayanmalıdır.

Kuş Habitatlarının Korunması

Alternatif 2'de, bazı kuş habitatları "2. ÖA-Sarı"da bulunmaktadır. Bu alandaki kıyı gelişimin habitatları etkileme ihtimali bulunduğundan, BKAP-ETK'ya entegrasyon için aşağıda belirtilen tedbirler önerilmektedir:

- BKAP-ETK'ya, belirli çevresel endişelerin fizibilite çalışmasında ve/ya yatırımcılar tarafından önerilen proje tekliflerinin ÇED sürecinde göz önünde bulundurulmasına ilişkin aşağıda belirtilen şartların eklenmesi: *o Proje, hassas habitatların mekânsal bütünlüğünü etkilememelidir.*

o Yetkili bir uzman tarafından yapılacak, biyolojik çeşitlilik ve hassas habitatların değerlendirme çalışmaları, kuşlara odaklanarak, göçmen türleri göz önünde bulundurmak için farklı mevsimlere ait mevcut verileri kullanarak, önceki biyolojik çeşitlilik envanterine dayanmalıdır.

10. Bölüm: Sonuçlar

BKAP-ETK için SÇD çalışması, öngörülen kıyı gelişmelerinin temel çevre sorunları, yani ekosistemler ve biyolojik çeşitliliğin korunması ve kıyı suyu kalitesi üzerindeki potansiyel etkilerine ve ayrıca SÇD Kapsam Belirleme aşamasında önerilen diğer konulara (yani hava kalitesi, iklim, halk sağlığı vb.) odaklanmaktadır. Değerlendirme, iki BKAP imar alternatifinin karşılaştırılmasına ve olası olumsuz çevresel etkilerin ve risklerin sayılarının belirlenmesine dayanır. "Hiçbir şey yapmama" alternatifinin (yani BKAP uygulanmazsa), kıyı gelişimi için koordinasyon ve açıklıkların eksikliğinden dolayı muhtemelen, daha büyük riskler doğuracağı kabul edilmektedir.

Bu raporun Bölüm 6'sında açıklanan olası olumsuz etkiler ve riskler, hassas habitatların bulunduğu alanlardaki kıyı imarına bağlı olarak hassas ve tehlike altındaki biyolojik çeşitliliğin olası kaybını öne çıkarmaktadır. İkinci en önemli husus olarak, insan nüfusunun artması ve kıyı bölgelerinin kentleşmesinden kaynaklanan artan atık su kaynaklı emisyonlar nedeniyle kast su kalitesi üzerindeki potansiyel olumsuz etkidir. Bu SÇD'de (Bölüm 6) tanımlanan olası ek olumsuz etkiler daha az öneme sahiptir.

Bu SÇD Raporunda açıklanan her iki alternatif için olası etkiler ve riskler göz önüne alındığında, Alternatif 1'in, nispeten daha büyük ölçekte daha fazla koruma sağlaması (veya yoğun kıyı imarına daha az açık olması) ve Alternatif 2'den daha çevreye duyarlı ve değerli bölge alanı içermesi nedeniyle SÇD açısından tercih edilebilir olduğu açıktır. Bununla birlikte, gerçek çevresel etkilerin büyük ölçüde, planlama ve izin verme süreçleri için kriterlerin ve koşulların müteakip detaylandırılmasına ve uygulanmasına bağlı olacağı gerçeği dikkate alındığında (yani Alternatif 2 altında tanımlanan "esnek" 2. Kategori Öncelikli Alanlar [sarı]), Alternatif 2'nin de çevre üzerinde önemli olumsuz etkilerden kaçınmak için tutarlı ve uzman bilgili karar verme ve çevresel koruma mekanizmalarının sağlanması koşuluyla güvenli bir şekilde uygulanabileceği sonucuna varılabilir.

Bu Raporun Bölüm 6'sında ortaya konan SÇD tavsiyeleri, tanımlanan riskleri ele almayı amaçlamaktadır ve başarılı bir şekilde uygulandığında, önemli olumsuz çevresel etkiler, Alternatif 1 veya Alternatif 2'nin uygulanıp uygulanmadığına bakılmaksızın en aza indirilebilir.

Aşağıdaki tavsiye türleri (her bir BKAP-ETK alt bölgesi için açıklamalar eklenerek) yapılmıştır (bkz: Bölüm 6):

- a. Alternatif 2'deki 2. Kategori Öncelikli Alanının (sarı) belirli bölümlerinin yeniden sınıflandırılması, böylece potansiyel olarak savunmasız alanlar, yalnızca sınırlı kıyı gelişiminin mümkün olduğu 3. Kategori Öncelikli Alan (kırmızı) olarak sınıflandırılmıştır.*
- b. Korunmasız çevreye yönelik kümülatif riskleri önlemek için yatırımcıların gelecekteki önerileri için BKAP-ETK bünyesinde kıyı yapılarının türü, sayısı ve kapasitesi ile ilgili kısıtlamaların sağlanması.*

c. BKAP-ETK'da, belirli çevresel endişelerin fizibilite çalışmasında ve/ya yatırımcılar tarafından önerilen proje tekliflerinin ÇED sürecinde göz önünde bulundurulmasına ilişkin şartlar koşmak.

d. NAP'nin gelecekteki çevresel etkilerini tespit etmek için izleme göstergeleri seti.

SÇD Tavsiyeleri, BKAP'den sorumlu makam tarafından değerlendirilmiş ve bunların uygulanma potansiyeli, SÇD İstişare sürecinin son aşamaları boyunca tartışılmıştır.”

7.3. PLANIN HEDEF, İLKE VE STRATEJİLERİ

Sürdürülebilir gelişme ilkesi doğrultusunda kıyı ekosisteminin korunmasını ve doğal kaynakların kullanımını gözeterek karar önerileri getirmektedir.

Plan'ın stratejilerinin belirlenmesindeki en önemli dayanaklarından biri olan ÇKKV çalışmasından yukarıda bahsedilmiştir. Bu yöntemde, kullanım imkanlarına yönelik kriterlerin yanısıra, korumaya dönük kriterler de değerlendirilmiştir.

Orman alanları, tarım alanları, doğal sitler, Milli Park Kanunu kapsamındaki alanlar vb. doğal koruma alanlarının tümü, plajlar,

Dalga, iklimsel özellikler, akıntı iklimi ve oşinoğrafi, deniz topoğrafyası, zemin koşulları ve depremsellik vb. konularda kıyı alanında ve denizde uygun olan ve olmayan alanlar,

Su ve sediman kirliliği, katı atıklar, endüstriyel kaynaklı kirlilikler, akarsudan taşınan kirlilik, ekolojik durum sınıfı, plaj suyu kalitesi, hava kirliliği vb. çevresel ölçütler,

Sucul ve karasal biyoekolojik değerlendirme, endemik, nesli tehlike altında olan türlerin varlığının sorgulanması, sucul ve karasal ekosistem, flora ve fauna açısından biyolojik çeşitliliğin seviyesinin belirlenmesi vb. biyolojik ve ekolojik ölçütlerin tümü bir arada değerlendirilmiştir.

Kıyı Alanlarındaki Fonksiyon ve Faaliyetler İle Kıyı Alanlarına Yönelik Hedefler Arasında Uyum Sağlanmıştır.

Kıyı alanlarını da içine alan, Çalışma ve Etkileşim Alanını kapsayan alanlarda, kara tarafında mekansal kararlar, hedef ve stratejiler içeren yürürlükteki olan belge; **Trakya Alt Bölgesi Ergene Havzası 1/100.000 Ölçekli Revizyon Çevre Düzeni Planı (ÇDP)**'dir. ÇKKV Yönteminin hazırlanması, sonucunda karar ve stratejilerin belirlenmesinde ÇDP hep gözönünde bulundurulmuştur. Örneğin ÇDP'nin kara tarafında, turizm, sanayi ya da ulaşım ile ilgili öngörüler, planın öneri kıyı tesisi önerilerinin belirlenmesinde referans olmuştur. Böylece, planın kıyıda planlanacak tesislerin öngörüler, ÇDP'nin mekansal kararları uyarınca da oluşturulduğundan, kara tarafında varolan hedeflerle uyum sağlanmıştır.

Ulaşım türleri ile ilgili kıyıda yapılması gerekli altyapı tesisleri önerilerini içermektedir.

Kıyıda yapılacak altyapı tesisleri; -bu raporda öncelikli tesisler olarak anılmaktadır- yük, yolcu ve yat limanları ve iskeleleri, tersane ve çekek yerleri, balıkçı barınakları, kıyı koruma yapıları, su alma ve su verme yapıları gibi ayrıntılı tanımlarla öngörölmüş ve Alt Bölgeler düzeyinde aşağıdaki bölümlerde anlatılmıştır.

Stratejik planlama yaklaşımı çerçevesinde ilgili kurum ve kuruluşlar ile işbirliği içinde hazırlanmıştır.

Araştırma ve Sentez çalışmasında, yaklaşık 120 adet kurum ve kuruluştan görüş ve öneriler alındığı belirtilmiştir. Ayrıca bu kurum ve kuruluşlarla, yazılı görüşlerinin alınmasının yanısıra, yerinde yüzyüze görüşmeler de yapılmıştır. Araştırma ve arazi çalışmalarının tamamlanması ile birlikte, paydaş analizi de sonuçlandırılmıştır. Sunulan Paydaş Analizi Raporu'nda plandan ve uygulamadan etkilenen ya da etkileyen tüm kurum, kuruluşlar ayrıntıları ile sunulmuştur. Araştırma çalışmaları incelendiğinde alternatiflerin ve planın, kurum ve kuruluşların katkıları ve yönlendirmeleri ile oluşturulduğu görülebilir.

1/50.000 ölçekte şematik ve grafik planlama diline uygun hazırlanmıştır.

Ülkemizde Bütünleşik Kıyı Alanları Planlaması gösterim dilinin, şematik ve grafik planlama dilinde olması gerektiği, hem yürürlükteki mevzuatla, hem de Yargı kararlarıyla belirlenmiştir. Bu nedenle BKAP, mevzuatın emrettiği biçimde bir dille üretilmiştir. Etkileşim ve Çalışma Alanında, kara tarafında ÇDP'nin kararlarının bir sentezi yapılarak "Kentsel Alanlar" ile "Kentsel Olmayan Alanlar" şematik biçimde işaretlenmiştir. Öncelikli Tesislerin yerleri ise Bölgeler düzeyinde gösterilmiştir.

Ayrıca; araştırma çalışmaları konularının birçoğu, çalışma alanını 7 Alt bölgeye ayırarak anlatılmıştır. Bölgelere ayırarak anlatım, alanların tanımlanmalarını kolaylaştırmıştır. Bölgelere, hatta alt bölgelere ayırarak araştırma yapılması, ardından plan kararlarının da alt bölgeler uyarınca hazırlanması yaklaşımı, ülkemizde geçmişte yapılmış Bütünleşik Kıyı Planlarında kullanılmış ve kabul görmüş bir yöntemdir. Bu planda da kabul görmüş bu yöntem kullanılmıştır. Plan kararları bölge ve alt bölgelere ayrılarak ifade edilmiştir.

Yaklaşık 305 km.lik kıyı kesimi, ÇKKV Yöntemi sonuçlarına göre,

- **Birinci Öncelikli,**
- **İkinci Öncelikli**
- **Üçüncü Öncelikli Bölgeler**

olmak üzere üç bölüme ayrılmıştır. BKAP'ta şematik gösterimi sağlamak için bu üçlü ayırım, kıyıya paralel olacak biçimde deniz tarafında, üç farklı renkte şerit olarak işaretlenmiştir.

Planda, doğal ve kentsel koruma alanlarının sınırlarının, kurum ve kuruluşlardan temin edilen en güncel durumları işaretlenmiştir. Koruma alanlarının plan üzerinde bulunması, alanların birincil niteliklerinin ilk bakışta kavranmasını kolaylaştıracaktır. Bu nedenle, bu alanlar ÇKKV yönteminde kullanılmış olmasına rağmen, plan üzerinde işaretlenmiştir.

7.4. PLAN ÜZERİNDE STRATEJİK KARAR OLARAK İŞARETLENEMEYEN ÖNERİ KIYI YAPILARI KARARLARI

1.1.Enez Alt Bölgesi

- Bölgedeki Balıkçı Barınaklarının kapasite kullanımını açısından doluluk oranlarının sezonda yüksek olduğu görülmektedir. Sultanıçe Balıkçı Barınağı sezonda ek kapasite kullanmaktadır. Bu nedenle **Enez Balıkçı Barınağının Genişletilmesi** önerilmektedir.

1.2. Erikli Alt Bölgesi:

- Alt Bölge içerisinde kalan kısımda **Saros FSRU Terminal Projesi** kapsamında 36" çapındaki FSRU Saros Doğal Gaz İletim Boru Hattı, 300 metre uzunluğunda iskele ve yaklaşık 170 metre uzunluğunda mendirek projesi plan paftasında **Planlı Tesis** sembolü ile ifade edilmiştir. Kurum Görüş ekinde BOTAŞ'ın öngördüğü önlemler, çevresel yoğunluk ve risk yaratma olasılığı dikkate alınarak doğal gaz ve ham petrol boru hattına ait tesislerin diğer tesislere olan emniyet mesafeleri dikkate alınarak ÇKKV Yöntemi'nde değerlendirilmiştir.
- **Karagöl Vakıf ile Erikli Lagünlerinde** balıkçılık yapılabilmesi için derinleştirme ve ıslah çalışmaları yapılmalıdır.
- Yaylaköyü sahilinde bulunan **Yaylaköy Balıkçı Barınağının** standartlara uygun olmaması ve sahile tahribat vermesi sonucu sahile toplanan deniz talaşları çevreye kötü kokular yaymaktadır. Limanın konfigürasyonu yanlış olup, liman içi ana dalgakıranına su sirkülasyon kanallarının açılması gereklidir. Bölgede **60 Metre Açıklıkla Üç Mahmuz** yapısı yapılması önerilmektedir.
- Erikli Yerleşim yeri erozyon bölgesine yapılacak **Beş Adet 60 Metre Aralıklı ve 75 Metre Boyundaki Mahmuzun** bu bölgede erozyonu durduracağı öngörülmektedir. Sediman taşınım modellemesi yapılmalıdır.
- Mecidiye-Gökçetepe arasındaki kıyı erozyonuna önlem olarak yapılan İki Adet T Mahmuz erozyona çözüm olmamıştır, çünkü sayıları yetersizdir. Bölgede **Yapay Sediman Beslemesi** yapılması ve **Kıyı Koruma Yapısı (Mahmuz)** önerilmektedir.
- **Yayla Balıkçı Barınağı Mendirek Uzatma İş Projesi tamamlanmalıdır.**
- **İbrice Balıkçı Barınağının** su, elektrik, zaruri ihtiyaçları karşılayacak binalar, ağ tamir yeri ve depoları, sosyal tesisler ve soğuk hava deposu gibi alt ve üst yapı eksikliklerinin tamamlanması önerilmektedir.

2.1.Şarköy Alt Bölgesi:

- Çalışma alanı sınırı içerisinde mevcut 48" (Kara Kısmı) ve 36" (Deniz Kısmı) çapındaki Trans Anadolu (TANAP) DGİBH ile mühendislik aşamasında olan 56" çapındaki **İran-Türkiye- Avrupa (ITE) DGİBH Projesi** plan paftasında **Doğalgaz Boru Hattı** sembolü ile gösterilmiştir. BOTAŞ Kurum Görüşü ekinde belirtilen, BOTAŞ'ın öngördüğü önlemler, çevresel yoğunluk ve risk yaratma olasılığı dikkate alınarak doğal gaz ve ham petrol boru hattına ait tesislerin diğer tesislere olan emniyet mesafeleri dikkate alınarak ÇKKV Yöntemi'nde değerlendirilmiştir.
- Alt Bölgesinde bulunan **Kıyı Erozyonu Sorunu** irdelendiğinde sahil şeridinin oluşması için medyan dane çapı $D_m=3$ mm olan amorf kumla **Sahil Dolgusu** yapılmalıdır.
- Bölgenin doğu tarafında yer alan **Şarköy Halk Plajında** 1141 metre erozyon meydana gelmiştir. Bu erozyonu önlemek için bu bölgede en uzun 25 metre olan 15 mahmuz yapılmasıyla etkisini göstermeye başlamıştır ancak yirmi yıla daha ihtiyaç vardır. Ek olarak on yılda medyan dane çapı $D_m=3$ mm olan amorf kumla **Sahil Dolgusu** yapılmalıdır.
- **Şarköy Balıkçı Barınağı** ve atıl durumdaki **Şarköy Yolcu İskelesinin** kıyı şeridinde erozyon oluşmuş, kıyı boyunca oluşan erozyonu önlemek için en uzun 30 metre olan 12 adet mahmuz inşa edilmiştir. Mahmuzlar Tekeke deresinin getirdiği sedimanın bölgede tutulmasına yardımcı olmaktadır ama ek olarak on yılda medyan dane çapı $D_m=3$ mm olan amorf kumla **Sahil Dolgusu** yapılmalıdır.
- Bölgede yer alan **Ahşap Balık Tutma İskeleleri** için yasal düzenleme yapılmalı ve sökülmelidir. Bu iskeleler bazı dönemlerde sökülmekte ancak denetim yapılmadığında tekrar kurulmaktadır. İlgili kurumun denetim yapması ve bu iskeleleri sökmesi, ya da kamu yararına bu bölgelerde prefabrik yüzer balık tutma iskeleleri kurması önerilmektedir.
- Kamu yararına **Prefabrik Yüzer Balık Tutma İskeleleri** kurması önerilmektedir.
- Şarköy Belediyesi'nin talebi doğrultusunda **Şarköy Balıkçı Barınağı'nın Taşınması** kıyının kullanımını sağlayacaktır. Ancak, Barınağın taşınması ekonomik olmadığından bölgede yeni bir Balıkçı Barınağı önerilmiştir.
- Kabotaj hatları yolcu iskeleleri açısından, bir zamanlar İstanbul'dan yolcu vapurunun işlediği **Şarköy'ün L Şeklinde 650 Metre Uzunluğundaki İskelesi** atıl durumdadır. Bu iskelenin kullanıma alınarak potansiyelin değerlendirilmesi önerilmektedir.
- Mürefte'de eskiden üzüm ve şarap yükleri için de kullanılan **Mürefte Vapur iskelesi** atıl durumdadır. Bu iskelelerin kullanıma alınarak potansiyelin değerlendirilmesi önerilmektedir.

2.2. Uçmaktdere Alt Bölgesi

- Uçmaktdere alt bölgesinde karasal topoğrafya ve falezler herhangi bir kıyı yapısının geri sahasını desteklememektedir. Bu nedenle bölgede kıyı yapısı önerilmemiştir.

2.3. Tekirdağ Alt Bölgesi:

- **Süleymanpaşa Balıkçı Barınağı'nda** kapasite fazlası kullanım vardır. Barınağın sezonda mevcut kapasitesi olan 90 teknenin üzerinde, 15 tekne fazlasını kullanmaktadır. Ancak merkez ilçedeki diğer balıkçı barınakları kapasitelerinin altında olduklarından yeni bir balıkçı barınağı önerilmesine gerek yoktur. Onun yerine Süleymanpaşa Balıkçı Barınağı'nın kapasitesinin artırılması, ana dalgakıranın 45 derecelik açıyla 50 m lodos meyilli şekilde uzatılması ve balıkçı barınağının kapasitesinin 150 balıkçı teknesine çıkarılması ve büyütülmesi önerilmektedir.
- Altınova-Değirmenaltı arası yaklaşık 14 km kıyı şeridi olarak belirtilen **Süleymanpaşa Kıyı Dolgu Planı**, Kongre ve Fuar Vadisi, Kentsel Düzenleme Projesinin tamamlanması önerilmektedir.
- Atıl durumda bulunan **Tekirdağ Yat Limanı** standartları sağlamadığından işletme izni alamamıştır. "Çalışma Alanına Özgü Standartlar" çerçevesinde yeniden düzenlenerek hizmete alınması önerilmektedir.
- Bölgede atıl durumda olan ve işletme izni bulunmayan **Şaraphane İskelesi** işletme izni alınması durumunda kabotaj yolcu ve yük taşımada kullanılabilir durumdadır. AYGGM deprem şartnamesini yapısal olarak sağlamamaktadır, güçlendirilerek hizmete alınması önerilmektedir.
- Alt bölge sınırlarında bulunan planı yapılmış **Çekek Yeri** ve **Mendirek** niteliği taşıyan proje plan paftasında **Planlı Tesis** sembolü ile gösterilmiştir.
- Tekirdağ'daki limanların İstanbul Avrupa yakasındaki yük trafiğini kombine taşımacılık faaliyetleri ile çekme çalışmaları ve Ambarlı liman bölgesindeki konteyner limanlarının kapasite sorunlarından dolayı yükün Tekirdağ limanlarına kayması önerilmektedir.

2.4.Marmaraereğlisi Alt Bölgesi

- Bölgedeki Marmaraereğlisi Balıkçı Barınağının kapasite kullanımını açısından doluluk oranının sezonda yüksek olması nedeniyle Sultanköy’de kayıkların bağlandığı yerde kıyıya paralel 150 metrelik ana dalgakıran ve 75 metrelik tali dalgakıran inşası ile 200 tekne kapasiteli yeni bir balıkçı barınağı önerilmektedir.
- Karayollarına tahsisli bölgede yer alan atıl durumdaki **Karayolları Yük İskelesinin** AYGM Deprem Şartnamelerini ve Yük iskelesi olarak derinlik açısından gemi yanaşma standartlarını sağlamamaktadır. Güçlendirilerek hizmete alınması önerilmektedir.
- Yapımı tamamlanmamış ve atıl durumda kalmış olan **NATO iskelesinin** 750 metrelik iskelesi ile limanın yüzde 38’ini tamamlamıştır. Tesisin mevcut haliyle NATO envanterinden çıkarılması ve milli amaçlar için kullanımına ilişkin çalışmaların başlatılması beklenmektedir. İskele mevcut halindeki atıl durumundan çıkarılmalıdır.
- Marmara Ereğlisi alt bölgesinde sıvı kimyasal yük taşımacılığı faaliyetleri ağırlıklı olarak sürdürülmektedir. Martaş limanı 2017 yılında 143 bin, 2018 yılında ise 32 bin ton sıvı kimyasal yük elleçlemesi gerçekleştirmiştir. Liman kapasite kullanım oranının ortalama %70 mertebesinde olduğu görülmektedir. Gelecek on yıl içerisinde Martaş ve Botaş LNG tesislerinin kapasitelerini artırılmalıdır. Martaş Limanında yıllık ilave 2 milyon tonluk kuru dökme ve sıvı; Botaş LNG ve OPET Terminallerinde **3 milyon tonluk sıvı yük kapasitesi** ilave edilmelidir. Bu alt bölge “Yük Gelişim Bölgesi” ve “Konteyner Gelişim Bölgesi” olarak önerilmektedir. Bu nedenle, Marmara Ereğlisi alt bölgesinde konteyner, sıvı yük, dökme/genel kargo ve Ro/Ro terminalleri olan **5 milyon ton yıllık kapasitesi** bulunan yeni bir liman önerilmektedir.

3.1.İğneada-Kıyıköy Alt Bölgesi:

- Bölgedeki Balıkçı Barınaklarının kapasite kullanımı açısından doluluk oranlarının sezonda yüksek olduğu görülmektedir. Kıyıköy balıkçı barınağı sezonda kapasitesinin 80 tekne fazlasını kullanmaktadır. Bu nedenle bölgeye 250 tekne kapasiteli bir balıkçı barınağı önerilmektedir.
- Tevsi projeleri tamamlanan **Kıyıköy Balıkçı Barınağı** 2021 yılı nisan ayında başlayacak inşaat ile limanın ana mendireği 180 m denize doğru uzatılacaktır. Böylece 80 tekne ihtiyaç kapasitesi toplam kapasite 220 tekneye çıkartılmış olacaktır. Bu durumda rıhtımdaki tekne çekek yerinin betonlaması önerilmektedir.

Barınağın ana mendireği 180 m denize doğru uzatılması ile fazladan 80 metrelik kazanılan rıhtım alanı İstanbul-Kıyıköy İğneada, Bulgaristan Romanya arası turizm seferlerinin yapılabilmesinde etkili olacağı düşünülmektedir.

- **Kıyıköy Balıkçı Barınağın** ağzının kum ile kapanması sorunu bulunmaktadır. Bu sorunun çözülmesi için tali dalgakıranın şekilde verildiği gibi uzatılması gereklidir.

- **İğneada Balıkçı Barınağı** rıhtım yapılarının yetersizliği nedeniyle kapasitesini kullanamamaktadır. Barınağın rıhtımlarının yeniden tasarlanarak yapılması önerilmektedir. Bu şekilde yapılacak kapasite artışı ile barınak yeterli hizmeti verebilir hale gelecektir.
- **İğneada Balıkçı Barınağı** kapasitenin verimli kullanılabilmesi için barınakta Kahve Ocağı, İğneada/Limanköy SS Kooperatifi binası, Buzhane, Balık Satma yerleri, Ağ Onarım yerleri yapılmalıdır.
- **İğneada Balıkçı Barınağı** çekek yeri imkânları yetersiz olduğundan **Çekek Yeri Tevsi İnşaatı** yapılmalıdır. İğneada Balıkçı Barınağı içerisinde ana mendirek boyunca 300 metre uzunluğunda iskele yapılması projesi tamamlanmalıdır.
- Burgaz-İğneada arasında karşılıklı Ro-Ro seferlerine yönelik Türkiye - Bulgaristan İPA projesi kapsamında **İğneada Balıkçı Barınağının** mevcut üst yapılarının yıkılarak yerine yeni modern bir tesis yapılması ayrıca Proje kapsamında **Ro-Ro İskelesi** gümrük binası, otopark restoran hizmet binası ve çekek yerinin yapılandırılması tamamlanmalıdır.

7.5. PLANIN ÖNCELİKLİ KIYI YAPILARI KARARLARI

Aşağıda mevcut kıyı yapıları, uzman raporlarında önerilen kıyı yapıları, kurum ve kuruluş görüşlerinde önerilen yatırım ve projeler, anket ve alan çalışması doğrultusunda öngörülen kıyı yapıları tabloları (Tablo 8-Tablo 9-Tablo 10-Tablo 11) sunulmuştur. Kıyı yapıları tüm öneri ve öngörüler uyarınca değerlendirilmiş, Öneri Kıyı Yapıları Tablo 12’de belirtilmiştir.

Tablo 8: Mevcut/Planlı Kıyı Yapıları

ALT BÖLGE	MEVCUT / PLANLI TESİSLER							
	LİMANLAR			İSKELELER	ÇEKEK YERİ	ŞAMANDIRA	BALIKÇI BARINAKLARI	KIYI KORUMA YAPISI (MAHMUZ)
	YÜK LİMANI (Y)	FERİBOT/YOLCU LİMANI (F)	YAT LİMANI					
1.1 Enez Alt Bölgesi							Enez Balıkçı Barınağı	
							Sultaniçe Balıkçı Barınağı	
1.2 Erikli Alt Bölgesi				"Planlı" FSRU İskelesi			Yaylaköyü Balıkçı Barınağı	
							İbrice Balıkçı Barınağı	
2.1 Şarköy Alt Bölgesi				Eski Şarköy Yolcu İskelesi			Şarköy Balıkçı Barınağı	37 ADET MAHMUZ
				Eski Mürefte Yolcu İskelesi			Hoşköy Balıkçı Barınağı	
							Mürefte Balıkçı Barınağı	
2.2 Uçmaktdere Alt Bölgesi								
2.3 Tekirdağ Alt Bölgesi	ASYAPORT Konteyner Limanı	Süleymanpaşa Feribot İskelesi	Tekirdağ Yat Limanı	TMO İskelesi	"Planlı" Çekmek Yeri		Tekirdağ Merkez Balıkçı Barınağı	9 ADET MAHMUZ

	CEYPORT (TDİ) Limanı	Barbaros Feribot İskelesi		Eski Şaraphane İskelesi (Yolcu/Yük)			Kumbağ Balıkçı Barınağı	
							Barbaros Balıkçı Barınağı	
2.4 Marmaraereğlisi Alt Bölgesi	MARTAŞ Limanı	MARTAŞ Limanı		NATO İskelesi		BÜTANGAZ Tekirdağ Terminali	Marmaraereğlisi Balıkçı Barınağı	10 ADET MAHMUZ
	BOTAŞ-Marmara Ereğlisi LNG Terminali			Karayolları Yük İskelesi		ARGAZ LPG Terminali		
	Marmara Depoculuk Terminali					MİLANGAZ LPG Terminali		
	OPET Petrolcülük Limanı							
	BÜTANGAZ TRAKYA Depolama Terminali							
3.1 İğneada Alt Bölgesi							Beğendik Balıkçı Barınağı	
							İğneada Balıkçı Barınağı	
							Kıyıköy Balıkçı Barınağı	

	ONAYLI İMAR PLANI BULUNAN MEVCUT KIYI YAPILARI
	ONAYLI İMAR PLANI BULUNAN ANCAK YAPILAŞMAMIŞ MEVCUT KIYI YAPILARI
	ONAYLI İMAR PLANINA ULAŞILAMAYAN MEVCUT KIYI YAPILARI

Tablo 9: Uzman Raporları Doğrultusunda Değerlendirilecek Kıyı Yapıları

ALT BÖLGE	UZMAN RAPORLARINDA ÖNERİLEN				
	BALIKÇI BARINAĞI	YAT LİMANI	YÜK LİMANI	YOLCU/YÜK İSKELESİ	TERSANE
1.1 Enez Alt Bölgesi	1 Adet Balıkçı Barınağı (200 Balıkçı Teknesi Kapasiteli)	1 Adet Yat Limanı (250 Yat Kapasiteli 4-5 Çıpalı)		1 Adet Feribot İskelesi (Kabotaj Hattında Feribot İskelesi)	1 Adet Bakım Tutum Tersanesi
1.2 Erikli Alt Bölgesi					
2.1 Şarköy Alt Bölgesi		1 Adet Yat Limanı (200 Yat Kapasiteli 3 Çıpalı)		Mürefte Yolcu İskelesinin Hizmete Alınması	
				Şarköy Yolcu İskelesinin Hizmete Alınması	
2.2 Uçmakdere Alt Bölgesi					
2.3 Tekirdağ Alt Bölgesi		Tekirdağ Yat Limanının Hizmete Alınması	Konteyner, sıvı yük, dökme/genel kargo ve Ro/Ro terminalleri olan 5 milyon ton/yıl kapasiteli	Şaraphane İskelesinin Hizmete Alınması	
2.4 Marmaraereğlisi Alt Bölgesi	1 Adet Balıkçı Barınağı (200 Balıkçı Teknesi Kapasiteli)		Martaş Limanında yıllık ilave 2 milyon tonluk kuru dökme ve sıvı; Botaş LNG ve OPET Terminallerinde 3 milyon tonluk sıvı yük kapasitesi ilave edilebilir.	Karayolları Yük İskelesinin Hizmete Alınması	
3.1 İğneada Alt Bölgesi	1 Adet Balıkçı Barınağı (250 Balıkçı Teknesi Kapasiteli)	1 Adet Yat Limanı (200 Yat Kapasiteli 3 Çıpalı)		1 Adet Feribot ve RO-RO İskelesi (Kabotaj Hattında)	

Tablo 10: Yatırım Projeleri Doğrultusunda Değerlendirilecek Kıyı Yapıları

ALT BÖLGE	KURUM GÖRÜŞLERİNDE ÖNERİLEN YATIRIM VE PROJELER
1.1 Enez Alt Bölgesi	-
1.2 Erikli Alt Bölgesi	Saros FSRU Terminal Projesi Kapsamında İskele Ve Mendirek Projesi (BOTAŞ Boru Hatlar İle Petrol Taşıma A.Ş. Doğal Gaz İşletme Ve Piyasa İşlemleri Bölge Müdürlüğü Kurum Görüşü)
	Keşan İlçesi Gökçetepe Köyünde Yapılması Talep Edilen Balıkçı Barınağı İle İlgili 'Ön Değerlendirme Raporu' Oluşturulmuştur Ve Değerlendirme Aşamasındadır. (Edirne Valiliği, İl Gıda Tarım Ve Hayvancılık Müdürlüğü Kurum Görüşü)
2.1 Şarköy Alt Bölgesi	Yayla Balıkçı Barınağı Mendirek Uzatma İşi Projesi (Ulaştırma Ve Altyapı Bakanlığı, Altyapı Yatırımları Genel Müdürlüğü Kurum Görüşü)
	İran-Türkiye- Avrupa (ITE) DGİBH Projesi (Deniz Kısmı) (BOTAŞ Boru Hatlar İle Petrol Taşıma A.Ş. Doğal Gaz İşletme Ve Piyasa İşlemleri Bölge Müdürlüğü Kurum Görüşü)
2.2 Uçmakedere Alt Bölgesi	-
2.3 Tekirdağ Alt Bölgesi	Altınova-Değirmenaltı Arası Yaklaşık 14 Km Kıyı Şeridi Olarak Belirtilen (Süleymanpaşa Kıyı Dolgu Planı , Kongre Ve Fuar Vadisi, Kentsel Düzenleme Projesi) (Tekirdağ Valiliği Yatırım İzleme Ve Koordinasyon Başkanlığı Kurum Görüşü)
	Tekirdağ Yat Limanı Yap-İşlet-Devret Modeli İmar Planı Revizesi (Ulaştırma Ve Altyapı Bakanlığı, Altyapı Yatırımları Genel Müdürlüğü Kurum Görüşü)
2.4 Marmaraeğlisi Alt Bölgesi	-
3.1 İğneada-Kıyıköy Alt Bölgesi	Türkakım Gaz Boru Boru Hattı Projesi (Deniz Kısmı) (Ulaştırma Ve Altyapı Bakanlığı İğneada Liman Başkanlığı Tersaneler Ve Kıyı Yapıları Genel Müdürlüğü Kurum Görüşü)
	Kıyıköy Balıkçı Barınağı Mendirek Uzatma İşi Projesi (Ulaştırma Ve Altyapı Bakanlığı, Altyapı Yatırımları Genel Müdürlüğü Kurum Görüşü)
	Burgaz- İğneada Arasında Karşılıklı Ro-Ro Seferlerine Yönelik Türkiye –Bulgaristan İPA Projesi Kapsamında İğneada Balıkçı Barınağının Mevcut Üst Yapılarının Yıkılarak Yerine Yeni Modern Bir Tesis Yapılması Ayrıca Proje Kapsamında Ro-Ro İskelesi Gümrük Binası, Otopark Restoran Hizmet Binası Ve Çekek Yerinin Yapılandırılması (Ulaştırma Ve Altyapı Bakanlığı İğneada Liman Başkanlığı Tersaneler Ve Kıyı Yapıları Genel Müdürlüğü Kurum Görüşü)
	İPA Projesi Kapsamında Türkiye (İğneada) – Bulgaristan (Burgas) Deniz Kirliliğine Yönelik Acil Müdahale Ekipmanları Alınacağından İğneada Balıkçı Barınak İçerisinde Yer Tahsisi Yapılarak Depo Yapılması (Ulaştırma Ve Altyapı Bakanlığı İğneada Liman Başkanlığı Tersaneler Ve Kıyı Yapıları Genel Müdürlüğü Kurum Görüşü)
	İğneada Balıkçı Barınağı İçerisinde Ana Mendirek Boyunca 300 Metre Uzunluğunda İskele Yapılması Projesi (Ulaştırma Ve Altyapı Bakanlığı İğneada Liman Başkanlığı Tersaneler Ve Kıyı Yapıları Genel Müdürlüğü Kurum Görüşü)
	Kıyıköy Balıkçı Barınağı Tevsii (Genişletme) İnşaatı Kıyıköy Balıkçı Barınağı Dip Tarama Projesi (Kırklareli Çevre Ve Şehircilik İl Müdürlüğü Kurum Görüşü)
Kıyıköy Balıkçı Barınağının Ana Mendireğin Genişletilerek Tesvi Edilmesi Projesi	

Tablo 11: Anket ve Alan Çalışması Doğrultusunda Değerlendirilecek Kıyı Yapıları

ALT BÖLGE	ANKETLER VE ALAN ÇALIŞMALARI SONUÇLARI
1.1 Enez Alt Bölgesi	Enez Balıkçı Barınağı Genişletilmesi Önerisi
1.2 Erikli Alt Bölgesi	Gökçetepe Köyü Sahilinde Balıkçı Barınağı Ve Çekerek Yeri Yapılması Karagöl Vakıf Ve Erikli Lagünlerinde Balıkçılık Yapılabilmesi İçin Derinleştirme Ve Islah Çalışması
2.1 Şarköy Alt Bölgesi	Şarköy Kıyı Erozyonu Sorunu Kıyı Koruma Yapısı(Mahmuz) Yetersizliği Şarköy Balıkçı Barınağının Taşınması Önerisi Mürefte, Aşağıkalamış Kısımına Yat Limanı/Marina Önerisi
2.2 Uçmakdere Alt Bölgesi	
2.3 Tekirdağ Alt Bölgesi	Süleymanpaşa Balıkçı Barınağının Kapasitesinin Arttırılması (Uzatılması/Büyütülmesi)
2.4 Marmaraeğlisi Alt Bölgesi	Sultanköy Yerleşiminde Balıkçı Barınağı Önerisi
3.1 İğneada-Kıyıköy Alt Bölgesi	Turizm Amaçlı Taşınabilir Kıyı Yapısı Önerisi
	Kıyıköy Balıkçı Barınağı Kum Toplama Sorunu
	Kıyıköy Balıkçı Barınağının Mendireği 180m Denize Doğru Uzatılması Projesi
	İğneada Balıkçı Barınağına Rıhtım Önerisi Öneri Yat Limanı (Mevcut Barınağın Sol Tarafı) İğneada Balıkçı Barınağı Kapasite Arttırımı Önerisi Çekerek Yeri Önerisi
	İğneada Limanköy Balıkçı Barınağında Kapasite Arttırımı Önerisi Barınak İçi Kahve Ocağı, Kooperatif BinasıBuzhane Balık Satma Yerleri, Ağ Onarım Yeri Önerisi Çekerek Yeri Önerisi
	Kıyıköy-Karaburun Arası Balıkçı Barınağı Önerisi

Sonuç Olarak; Tesislerin yapılmasına ilişkin öncelik sırasıyla birinci, ikinci ve üçüncü bölgelerde olacaktır. **Planda**, kırmızı renkli şeritle gösterilen Üçüncü Öncelikli Bölgelerin bulunduğu kesimler birinci ve ikinci öncelikli bölgelerde yer bulunamaması durumunda değerlendirilebilecektir.

Mevcut ve planlanan Öncelikli Tesisler Alt Bölge düzeyinde plan üzerinde sembollerle ifade edilmiştir. Bu tesisler Üçüncü Öncelikli Bölgelerde olsalar bile varlıklarını sürdüreceklerdir. Bu tesislere bakım, onarım yapılabilir. Bu mevcut tesislere ilave tesis yapılmasının istenmesi durumunda, istemler Bakanlık tarafından değerlendirilecektir.

Kıyı tesisinin niteliği, seçeneğin “lejan”ında gösterilmiştir.

Ayrıntıda çalışmalar sonrasında yer seçimi kesinleşecek, Birinci Öncelikli beyaz renkli işaretli alanlarda yer seçecek Öncelikli Tesisler Alt Bölgeler düzeyinde aşağıda sunulmuştur.

1. Bölge: Saros/Edirne Bölgesi

1.1. Enez Alt Bölgesinde; 1 Adet Turizm Yolcu Limanı ve 1 Adet Yat Bakım Onarım Çekek Yeri

1.2. Erikli Alt Bölgesinde; 1 Adet Yüzer Dalgakıranlı Ekolojik Yat Limanı, 1 Adet (200 Balıkçı Teknesi Kapasiteli) Balıkçı Barınağı, 1 Adet Çekek Yeri, 10 Adet Kıyı Koruma Yapısı

2. Bölge: Kuzey Marmara/Tekirdağ Bölgesi

2.1. Şarköy Alt Bölgesinde; 1 Adet Yat Limanı, (250 Yat Kapasiteli 4-5 Çıpalı), 1 Adet Balıkçı Barınağı (250 Balıkçı Teknesi Kapasiteli) ve Rekreatif Kıyı Düzenlemesi

2.2. Uçmaktare Alt Bölgesinde; Rekreatif Kıyı Düzenlemesi

2.3. Tekirdağ Alt Bölgesinde; Rekreatif Kıyı Düzenlemesi

2.4. Marmaraereğlisi Alt Bölgesinde; 1 Adet Tersane, 1 Adet Balıkçı Barınağı (250 Balıkçı Teknesi Kapasiteli) ve Rekreatif Kıyı Düzenlemesi

3. Bölge: İğneada-Kıyıköy Bölgesi

3.1. İğneada-Kıyıköy Alt Bölgesinde; 1 Adet Kabotaj Hattında Feribot İskelesi, 1 Adet Yat Limanı (200 Yat Kapasiteli 3 Çıpalı), 1 Adet Çekek Yeri, 1 Adet Balıkçı Barınağı (250 Balıkçı Teknesi Kapasiteli) ve Rekreatif Kıyı Düzenlemesi

Turizm Amaçlı İskeleler ve Su Sporları Tesisleri

Turizm amaçlı sökülebilir kıyı tesisleri ve iskeleleri ile su sporları tesisleri talepleri tüm kıyılarda ilgili mevzuat hükümlerine uyulmak kaydıyla yapılabilir.

Yukarıdaki Öneri Kıyı Yapıları Kararları Tablo 12’de sunulmuştur.

Tablo 12: Öneri Kıyı Yapıları

ALT BÖLGE	LİMANLAR				YAT BAKIM ONARIM ÇEKEK YERİ	ÇEKEK YERİ	TERSANE	BALIKÇI BARINAKLARI	KIYI KORUMA YAPISI (MAHMUZ)	REKREATİF KIYI DÜZENLEMESİ
	TURİZM YOLCU LİMANI	FERİBOT/YOLCU LİMANI	EKOLOJİK YAT LİMANI	YAT LİMANI						
1.1 Enez Alt Bölgesi	1 Adet Turizm Yolcu Limanı	-	-	-	1 Adet Yat Bakım Onarım Çekek Yeri	-	-	-	-	-
1.2 Erikli Alt Bölgesi	-	-	1 Adet Yüzer Dalgakıranlı Ekolojik Yat Limanı (100 Yat Kapasiteli)	-	-	Çekek Yeri	-	1 Adet Balıkçı Barınağı (200 Balıkçı Teknesi Kapasiteli)	10 Adet Mahmuz	-
2.1 Şarköy Alt Bölgesi	-	-	-	1 Adet Yat Limanı (250 Yat Kapasiteli 4-5 Çıpalı)	-	-	-	1 Adet Balıkçı Barınağı (250 Balıkçı Teknesi Kapasiteli)	-	Rekreatif Kıyı Düzenlemesi
2.2 Uçmaktdere Alt Bölgesi	-	-	-	-	-	-	-	-	-	Rekreatif Kıyı Düzenlemesi
2.3 Tekirdağ Alt Bölgesi	-	-	-	-	-	-	-	-	-	Rekreatif Kıyı Düzenlemesi
2.4 Marmarae reğlisi Alt Bölgesi	-	-	-	-	-	-	Tersane	1 Adet Balıkçı Barınağı (250 Balıkçı Teknesi Kapasiteli)	-	Rekreatif Kıyı Düzenlemesi
3.1 İğneada-Kıyıköy Alt Bölgesi	-	1 Adet Feribot İskelesi (Kabotaj Hattında Feribot İskelesi)	-	1 Adet Yat Limanı (200 Yat Kapasiteli 3 Çıpalı)	-	Çekek Yeri	-	1 Adet Balıkçı Barınağı (250 Balıkçı Teknesi Kapasiteli)	-	Rekreatif Kıyı Düzenlemesi

8. PLANIN UYGULAMA VE YÖNETİM ORGANİZASYONU KARARLARI

Bu planın yönetim ve organizasyon yapısı planlama süreci ve uygulama süreci olarak iki aşamadan oluşmaktadır. Planlama sürecinde alan araştırması, kurum görüşleri ve uzmanlık raporlarına dayalı coğrafi ve coğrafi nitelikte olmayan çok sayıda sosyal, mekânsal, idari ve ekonomik içerikli veri elde edilerek tek bir coğrafi veri tabanında bir araya getirilmiştir. Alan araştırması aşaması paydaş analizi, anket ve silüet çalışmalarından oluşmaktadır. Yapılan paydaş analizi ile çalışma bölgesinde söz sahibi olan birçok aktör ile görüşülmüş ve paydaşların görüş ve önerileri plana girdi olarak yansıtılmıştır. Anket çalışmasıyla turizm, konut ve ticaret bölgelerinde anketler yapılmış ve bu anketler sonucunda elde edilen metaveriler istatistiksel analizler neticesinde girdi olarak değerlendirilmiştir. Bununla birlikte silüet analizi ile kentsel dokunun yoğun olduğu bölgelerde deniz tarafından belirli bir mesafede kentin silüeti incelenmiştir.

Diğer yandan 6 farklı uzmanlık alanında planlama çalışmasında görev alan uzmanlar tarafından uzmanlık raporları oluşturulmuştur. Elde edilen verilerin yönetilebilmesi için Coğrafi Bilgi Sistemleri araçlarında yararlanılmış, plan çalışmasına girdi sağlayacak olan konumsal ve öznitelik verileri, alan çalışmaları, kurum görüşleri ve uzmanlık raporları sonucunda coğrafi veritabanı sistemine işlenerek mekâna yansıtılabilir hale getirilmiştir. Coğrafi Bilgi Sistemleri araçları doğrultusunda planlama sürecinde doğru sonuçlara ulaşabilmek amacıyla Çok Kriterli Karar Verme Yönteminden faydalanılmıştır. Bu yöntem sayesinde noktasal, çizgisel ve alansal veriler tek bir veri tipine (raster) dönüştürülerek ortak bir dile dönüştürülmüştür. Bunun sonucunda çalışma bölgesinde 1., 2. ve 3. Öncelikli olmak üzere uygunluk kriterleri farklı olan bölgeler oluşturulmuş ve bunun sonucunda plan kararları şekillenmiştir.

Uygulama sürecinde uygulayıcı aktörlerin kullanımına plan paftaları, plan hükümleri ve plan açıklama raporundan oluşan bütünleşik kıyı alanları planı sunulmuştur. Plan, koruma kullanma dengesi içerisinde veriye dayalı öncelikli bölge ve öncelikli tesis modeli sunmaktadır. Bu çerçevede imar planı onaylamaya yetkili idareler yapılaşmaya yönelik teklifleri plan çerçevesinde değerlendirecektir. Yetkili idarelere gelen teklifler planın öngördüğü bölgeleme, kapasite ve öncelikler çerçevesinde değerlendirilecektir.

Bu planın belirlediği Öncelikli Tesis ve Öncelikli Bölge kriterleri doğrultusunda onaylanacak olan imar planları, onay aşaması tamamlandıktan sonra yetkili idarelerce Öncelikli Tesis Sayı ve Kapasite Tablosuna işlenmek üzere Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı'na (MPGM) gönderilecek ve bu çerçevede planın izlenmesi sağlanacaktır.

PLANIN ELDE EDİLMESİ, UYGULAMA VE YÖNETİM ORGANİZASYONU

ŞEMASI

